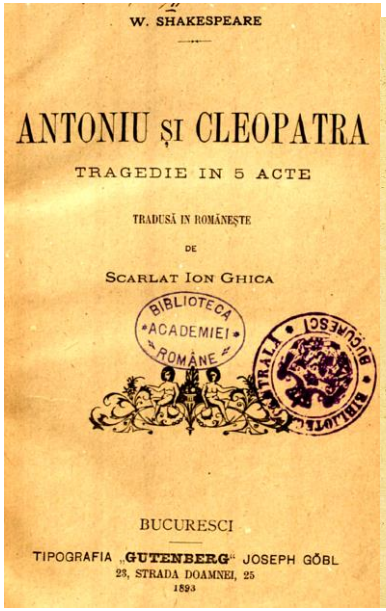
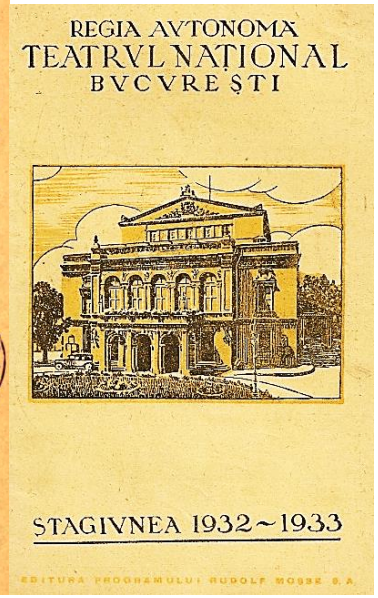

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

Editura online a Universităţii Bucureşti pentru studiul limbii engleze prin literatură

BRITISH COUNCIL GREAT BRITAIN

SHAKESPEARE LIVES IN 2016

Literature is news that stays news.
Ezra Pound

William Shakespeare

Antony and Cleopatra

Antoniu şi Cleopatra

Parallel Texts

Translated into Romanian by
Scarlat Ion Ghica, 1893

Edited by
C. George Sandulescu
and Lidia Vianu

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

Editura online a Universității București pentru studiul limbii engleze prin literatură

BRITISH COUNCIL GREAT BRITAIN

SHAKESPEARE LIVES IN 2016

Literature is news that stays news.
Ezra Pound

Press Release

Monday 4 April 2016

Shakespeare's Plays in Romanian, 1840-1920

Parallel Texts

Edited by C. George Sandulescu and Lidia Vianu.

In April 2016, *Contemporary Literature Press* will publish as Parallel Texts over 30 volumes of plays by William Shakespeare. Every play will appear in more than one Romanian version. The translations sometimes use older spellings, and even

Editura *Contemporary Literature Press* publică, sub formă de texte paralele, peste 30 de volume cuprinzând piese de teatru de William Shakespeare, fiecare dintre ele în mai multe versiuni, toate traduse într-o limbă românească pe care pe vremuri o scriam altfel, uneori chiar cu alte caractere tipografice, şi care dă textelor lui

older typographic characters. This confers special Romanian local colour to Shakespeare's plays: it is a reminder of an old poetic quality that Romanian possessed in the early 19th century, and which we have lost since then.

We will publish these translations "in instalments". Our volumes are meant to support the British Council project "Shakespeare lives in 2016!" The series published by us will continue for quite a while.

Last but not least, let us remember that, four hundred years ago, Shakespeare died almost at the same time as Cervantes. The only playwright of our world and the only novelist of our world shared the same historical age.

Shakespeare o culoare specială, dispărută în zilele noastre, când exprimarea este prozaică, lipsită de poezie.

Având în vedere că numărul volumelor este mare, le vom publica „în rate", ca să folosim o expresie care dovedeşte limpede cât de lipsită de poezie este vorbirea de astăzi.

Această publicare este legată de aniversarea a celor 400 de ani care au trecut de când l-am avut pe Shakespeare printre noi. *Contemporary Literature Press* sprijină în acest fel celebrarea dramaturgului de către British Council sub deviza „Shakespeare Lives in 2016!" Seria de traduceri vechi ale pieselor lui la editura noastră va continua.

Last but not least, să nu uităm că Shakespeare a murit aproape la aceeaşi dată cu Cervantes. Singurul dramaturg al lumii şi singurul romancier al lumii au trăit şi au murit în acelaşi timp.

C. George Sandulescu and Lidia Vianu

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016
Editura online a Universităţii Bucureşti pentru studiul limbii engleze prin literatură

BRITISH COUNCIL GREAT BRITAIN
SHAKESPEARE LIVES IN 2016
Literature is news that stays news.
Ezra Pound

William Shakespeare

Antony and Cleopatra

Antoniu şi Cleopatra

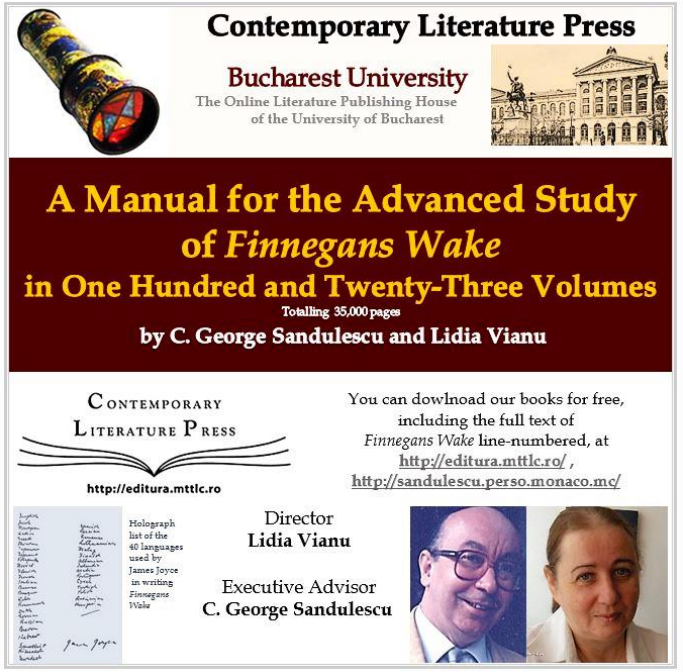
Parallel Texts

Translated into Romanian by
Scarlat Ion Ghica, 1893

Edited by
C. George Sandulescu
and Lidia Vianu

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
The online Publishing House of the University of Bucharest
http://editura.mttlc.ro
Editura pentru studiul limbii engleze prin literatură
Lidia Vianu
Director
C. George Sandulescu
Executive Advisor
UNIVERSITATEA DIN BUCUREŞTI
BRITISH COUNCIL
Ambasáid na hÉireann
Embassy of Ireland
Ambasada Irlandei
INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN

ISBN 978-606-760-058-2
© The University of Bucharest

Editing, Cover Design and overall Layout by
Lidia Vianu

Subediting: Antonia Caia
Proofreading: Antonia Caia, Tatiana Nechifor
Typing: Antonia Caia
IT Expertise: Cristian Vîjea, Simona Sămulescu
PR Manager: Violeta Baroană
Header Design: Elena Ghercă

Acknowledgements

William Shakespeare: Antoniu şi Cleopatra, traducere în limba română de Scarlat Ion Ghica, Tipografia Gutenberg, Joseph Göbl, Bucureşti, 1893

William Shakespeare

Antony and Cleopatra

Antoniu şi Cleopatra

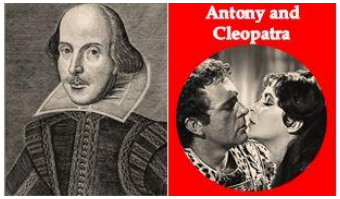
Parallel Texts

Translated into Romanian by
Scarlat Ion Ghica, 1893

Edited by
C. George Sandulescu
and Lidia Vianu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Antony and Cleopatra. Antoniu şi Cleopatra. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1893**.

1

Dramatis Personae

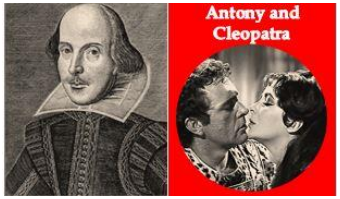
ANTONY – Triumvirs
OCTAVIUS CAESAR
LEPIDUS
SEXTUS POMPEIUS- Friends to Antony
DOMITIUS ENOBARBUS
VENTIDIUS
EROS
SCARUS
DERCETAS
DEMETRIUS
PHILO
MAECENAS- Friends to Caesar
AGRIPPA
DOLABELLA
PROCULEIU

Persoanele reprezentate

MARCU ANTONIU – Triumviri
OCTAVIU CEZAR
M. AEMILIUS LEPIDUS
SEXTUS POMPEIUS – Amici ai lui Antoniu
DOMITIUS ENOBARBUS
VENTIDIUS
EROS
SCARUS
DERCETAS
DEMETRIUS
PHILON
MECAENAS – Amici ai lui Cezar
AGRIPPA
DOLABELLA
PROCULEIU

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

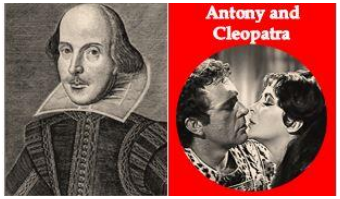
William Shakespeare
Antony and Cleopatra. Antoniu şi Cleopatra. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1893**.

2

THYREUS	THYREUS
GALLUS	GALLUS
MENAS—Friends to Pompey	MENAS—Amici ai lui Pompeiu
MENECRATES	MENECRATES
VARRIUS	VARIUS
TAURUS—Lieutenant-general to Caesar	TAURUS—General al lui Cezar
CANIDIUS—Lieutenant-general to Antony	CANIDIUS—General al lui Antoniu
SILIUS—An officer in Ventidius' army	SILIUS—Ofiter al lui Ventidius
EUPHRONIUS—An ambassador from Antony to Caesar	EUPHRONIUS—Un ambasador al lui Antoniu, pe langa Cezar
ALEXAS—Attendants on Cleopatra	ALEXAS—Suita Cleopatrei
MARDIAN, a eunuch	MARDIAN
DIOMEDES	DIOMEDES
SELEUCUS, treasurer to Cleopatra	SELEUCUS
A Soothsayer	Un ghicitor
A Clown	O paiaţă
CLEOPATRA, queen of Egypt	CLEOPATRA—Regina Egiptului

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

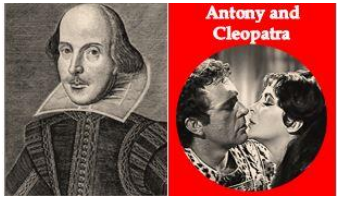
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

OCTAVIA, sister to Caesar, and wife to Antony	OCTAVIA—Sora lui Cezar, soţia lui Antoniu
CHARMIAN—Attendants on Cleopatra	CHARMAN—Femei din suita Cleopatrei
IRAS	IRAS
Officers, Soldiers, Messengers, and other attendants.	*Ofiţeri, eunuci, soldaţi, vestitori şi alţi urmaşi.*
Scene: In several parts of the Roman empire.	Scena se petrece în diferite părți ale Imperiului Roman.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

ACT I

SCENE I.

Alexandria. A room in Cleopatra's palace.

Enter Demetrius and Philo

PHILO: Nay, but this dotage of our general's
O'erflows the measure: those his goodly eyes,
That o'er the files and musters of the war
Have glovv'd like plated Mars, now bend, now turn
The office and devotion of their view
Upon a tawny front: his captain's heart,
Which in the scuffles of great fights hath burst
The buckles on his breast, reneges all temper,
And is become the bellows and the fan
To cool a gipsy's lust.

ACTUL ÎNTÂI

SCENA I.

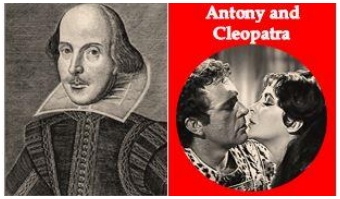
Alexandria – O cameră în palatul Cleopatrei

Demetriu si Philon

PHILON**:** Zău! Generalul nostru împinge prea departe
Nebuna lui iubire: scânteietorii ochi
Ce-atât de des lucit-au în fruntea bătăliei
Asemenea lui Marte, adicăta înapoi
Şi jocul şi-l consumă sorbind cu voluptate
O smedă frumuseţe: iar inima lui mândră
Ce-n focul bătăliei făcea să crape zaua
Pe pieptu-i, domolită, acuma e unealta
De răcoreala numai unei ţigănci lascive
De pofta-nvăpăiată! Dar iată-l că soseşte.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

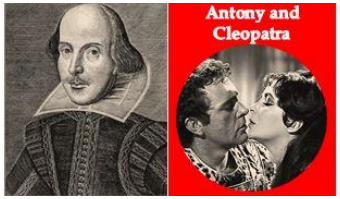
Flourish.

Enter Antony, Cleopatra, her Ladies, the Train, with Eunuchs fanning her.
PHILO: Look, where they come:
Take but good note, and you shall see in him
The triple pillar of the world transform'd
Into a strumpet's fool: behold and see.
CLEOPATRA. If it be love indeed, tell me how much.
ANTONY. There's beggary in the love that can be reckon'd.
CLEOPATRA. I'll set a bourn how far to be beloved.
ANTONY. Then must thou needs find out new heaven, new earth.
Enter an Attendant.
ATTENDANT. News, my good lord, from Rome.
ANTONY. Grates me: the sum.
CLEOPATRA. Nay, hear them, Antony:

(Intră Antoniu si Cleopatra cu suitele lor; enuncii o apără)
PHILON**:** Priveşce-l cu băgare de seama ş-ei vedea
Cum din trei stâlpi ai lumii e unul ce-a ajuns
Paiaţul unei curve; vezi daca nu-i aşa!

CLEOPATRA: De mă iubeşti, ah! Spune-mi cât mă iubeşti.
ANTONIU: Iubirea
Ce suferă măsură e slabă şi săracă.
CLEOPATRA: Voi să cunosc hotarul iubirii ce pot da.
ANTONIU: Va trebui atuncea un nou cer să descoperi,
Şi-o lume nouă în care stăpâna să domnescă.
(Intră un servitor.)
SERV.: Sosit-au veşti din Roma.
ANTONIU: Fii scurt ca mi-s urâte.
CLEOPATRA: Ascultă-le, Antoniu: e mânioasă poate

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Antony and Cleopatra. Antoniu şi Cleopatra. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1893**.

6

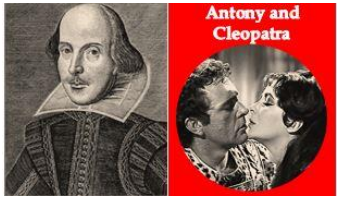
Fulvia perchance is angry; or, who knows
If the scarce-bearded Caesar have not sent
His powerful mandate to you,
"Do this, or this;
Take in that kingdom, and enfranchise that;
Perform't, or else we damn thee."
ANTONY. How, my love!
CLEOPATRA. Perchance! nay, and most like:
You must not stay here longer, your dismission
Is come from Caesar; therefore hear it, Antony.
Where's Fulvia's process? Caesar's I would say? both?
Call in the messengers. As I am Egypt's queen,
Thou blushest, Antony, and that blood of thine
Is Caesar's homager: else so thy cheek pays shame
When shrill-tongued Fulvia scolds. The messengers!

ANTONY. Let Rome in Tiber melt, and the wide arch

Iar Fluvia pe tine, sau iarăşi, cine ştie
Trimis-a spânul Cezar porunca-i suverană
„Aşa să faci sau altfel" „Te du şi cucereşte
„Acest regat, pe-acela te du şi-l liberează
„Supune-te căci altfel de noi esti osândit."

ANTONIU: Ce zici iubita?
CLEOPATRA: Poate, şi-mi vine chiar s-o cred.
Nu trebuie să-ntârzii mai mult aici, chemarea
Venindu-ţi de la Cezar, Antoniu, deci ascultă-l.
Dar unde e-nfruntarea, de Fluvia trimisă?
Mă-nşel, ziceam de Cezar, sau chiar de amândoi?
Să vie dar trimişii.—Pe tronu-mi de regină
Îţi jur, roşeşti Antoniu! acest avent de sânge
Se dă prinsos lui Cezar, sau altfel îşi plăteşte
Obrazu-ţi datoria ruşinii când te certa
Cu vocea-i ţipătoare acea Fluvia?—Trimişii!…
ANTONIU: Cufunde-se în Tibru şi Roma şi Romanii!

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

7

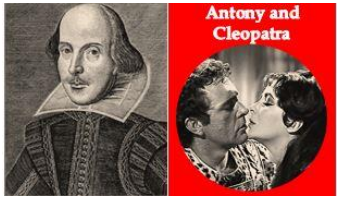
Of the ranged empire fall! Here is my space.
Kingdoms are clay: our dungy earth alike
Feeds beast as man: the nobleness of life
Is to do thus; when such a mutual pair
[Embracing.]
And such a twain can do't, in which I bind,
On pain of punishment, the world to weet
We stand up peerless.

CLEOPATRA. Excellent falsehood!
Why did he marry Fulvia, and not love her?
I'll seem the fool I am not; Antony
Will be himself.
ANTONY. But stirr'd by Cleopatra.
Now, for the love of Love and her soft hours,
Let's not confound the time with conference harsh:
There's not a minute of our lives should stretch
Without some pleasure now. What sport to-night?

Dărâme-se şi bolta cea-ntinsă a-mpărăţiei!
Aici e universul meu!—toate celelalte
Regate sunt ţărână; pământul gunoios
Nutreşte de-o potrivă pe vite şi pe omeni!
Suprema vieţii fală constă întru aceasta,
(O sărută)
Când doar două fiinţe ca noi împerecheate
În stare sunt s-o facă, iau mator lumea-ntreagă
Să spună, fără frică, că suntem fără seamăn.
CLEOPATRA: Minciună minunată! Atunci să mi se spuie
De ce-a luat pe Fluvia de n-o putea iubi.
Aş fi ce nu-s o proastă, iar el tot el rămâne!

ANTONIU: Tot el de Cleopatra pus însa în mişcare.
Acum, regină scumpă, în numele iubirii
Şi-al dulcelor ei ore, să nu ne pierdem vremea
Cu vorbe neplăcute: o singură minută
Din existenţa noastră n-ar trebui sa treacă,

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

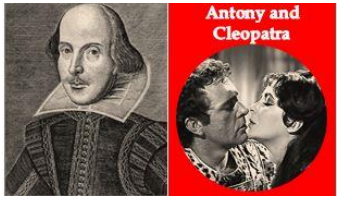

CLEOPATRA. Hear the ambassadors.
ANTONY. Fie, wrangling queen!
Whom every thing becomes, to chide, to laugh,
To weep; whose every passion fully strives
To make itself, in thee, fair and admired!
No messenger but thine; and all alone
To-night we'll wander through the streets and note
The qualities of people. Come, my queen;
Last night you did desire it: speak not to us.

[Exeunt ANTONY. and CLEOPATRA. with their Train.
DEMETRIUS. Is Caesar with Antonius prized so slight?
PHILO. Sir, sometimes, when he is not Antony,
He comes too short of that great property
Which still should go with Antony.
DEMETRIUS. I am full sorry

Lipsită de avântul unei plăceri tot noi!
Diseară cum petrecem?
CLEOPATRA: Să vie-ambasadorii!
ANTONIU: Gâlcevitoare Doamnă, cui tot îi şade bine!
Dojana şi blândeţea şi râsul ca şi plânsul;
La care pasiunea din răsputeri se luptă
Să pară mai frumoasă mândrindu-se cu tine!
Niciun trimis afară decât pe tine însuţi.
Şi singuri ne vom duce pe stradă astă noapte
Să observăm poporul în felul lui de trai!
Vin—dulcea mea Regina, dorinţa asta însăţi
Ieri noapte-ai exprimat-o.—Lăsaţi-mă în pace.
(Ies Antoniu şi Cleopatra cu suitele lor.)
DEMETRIU: Puţină curtenie vădeşte pentru Cezar!
PHILON: Antoniu câte-odată când nu mai e Antoniu
Îşi uită demnitatea-i firească de purtare
Ce prinde pe Antoniu.
DEMETRIU: Destul de rău îmi pare

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

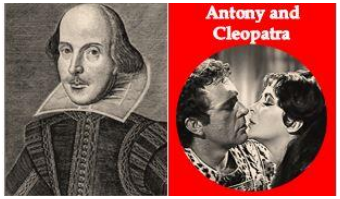

That he approves the common liar, who
Thus speaks of him at Rome: but I will hope
Of better deeds to-morrow. Rest you happy!
[Exeunt.]

9

Că dânsul face singur să se adeverească
Bârfelile murdare ce-l zugrăvesc la Roma
Cum îl veduiu aicea: dar să sperăm că mâine
Vedea-vom fapte-nalte. Cu bine şi odihnă.
(Ies.)

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

SCENE II.

The same. *Another room.*

Enter Charmian, Iras, Alexas, and a Soothsayer.

CHARMIAN. Lord Alexas, sweet Alexas, most anything Alexas, almost most absolute Alexas, whereas the soothsayerthat you praised so to the queen? O, that I knew this husband, which, you say, must charge his horns with garland!

ALEXAS. Soothsayer!
SOOTHSAYER. Your will?
CHARMIAN. Is this the man? Is't you, sir, that know things?
SOOTHSAYER. In nature s infinite book of secrecy
A little I can read.
ALEXAS. Show him your hand.

SCENA II.

(O altă cameră.)

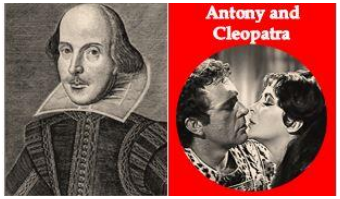
Charmian. – IRAS. – Alexas şi un ghicitor.

CHARMIAN: Stăpâne Alexas, dulce Alexas, Alexas, ce le ştii pe toate, Alexas, tu, aproape a tot putinţe, unde este ghicitorul pe care l-ai lăudat Reginei? Ah! De-aş cunoaşte pe acel bărbat, pe care, zici tu, că am să-l iau, şi care are să-şi încarce coarnele cu cununi.

ALEXAS: Hei! ghicitor!
GHICITOR: Porunca?
CHARMIAN: Acesta este omul?
Tu eşti acela care pe toate le cunoşti?
GHICITOR: În tainele din curtea naturii, fără margini
Citesc şi eu puţine.
ALEXAS: Arată-i palma dar.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

Enter Enobarbus.

ENOBARBUS. Bring in the banquet quickly; wine enough Cleopatra's health to drink.

CHARMIAN. Good sir, give me good fortune.

SOOTHSAYER. I make not, but foresee.

CHARMIAN. Pray, then, foresee me one.

SOOTHSAYER. You shall be yet far fairer than you are.

CHARMIAN. He means in flesh.

IRAS. No, you shall paint when you are old.

CHARMIAN. Wrinkles forbid!

ALEXAS. Vex not his prescience; be attentive.

CHARMIAN. I had rather heat my liver with drinking.

ALEXAS. Nay, hear him.

CHARMIAN. Good now, some excellent fortune! Let me be married to three kings in a forenoon, and widow them all: let me have a child at fifty, to whom Herod of Jewry may do homage: find me to marry me with Octavius

11

(Intră Enobarbu.)

ENOBARBU: Aducă-se festinul şi vinuri îndestule
Să bem în sănătatea frumoasei Cleopatra.

CHARMIAN: Ursita norocoasa prezi-mi, amicul meu…

GHICITOR: Cum prevăd voi spune, dar după plac nicicum.

CHARMIAN:Prevede-o dar plăcuta, de bucurie plină.

GHICITOR: Vei fi şi mai frumoasă decât arăţi acuma.

CHARMIAN: O să mă-ngraş atuncea, voieşte el sa zică.

GHICITOR:Ba nu, la bătrâneţe te vei sulemeni.

CHARMIAN: Zbârcelile feri m-ar!

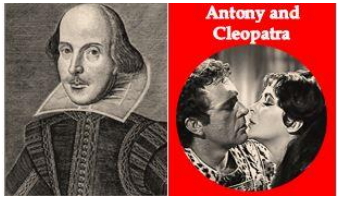
ALEXAS: Nu-i tulbura prevăzul.

CHARMIAN: De-aş şti una ca asta, cu băuturi mai bine
Ficatul mi-aş aprinde!

ALEXAS: Ţi-am spus o-dată, taci.

CHARMIAN: Bine, spune-mi ceva după pofta inimii; să mă mărit cu trei împăraţi într-o dimineaţă, şi să răman văduvă a câtor trei pe rând; să nasc un copil la vârsta de cincizeci de ani, căruia să se închine chiar Irod, Regele Judei; fă-mă să iau pe Octaviu Cezar şi

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

Caesar, and companion me with my mistress.
SOOTHSAYER. You shall outlive the lady whom you serve.
CHARMIAN. O excellent! I love long life better than figs.
SOOTHSAYER. You have seen and proved a fairer former fortune
Than that which is to approach.
CHARMIAN. Then belike my children shall have no names: pri-thee, how many boys and wenches must I have?

SOOTHSAYER. If every of your wishes had a womb,
And fertile every wish, a million.
CHARMIAN. Out, fool! I forgive thee for a witch.
ALEXAS. You think none but your sheets are privy to your wishes.
CHARMIAN. Nay, come, tell Iras hers.
ALEXAS. We'll know all our fortunes.

să mă fac una cu stăpâna mea.
GHICITOR: Ceva mai mult trăi-vei decât stăpâna ta.

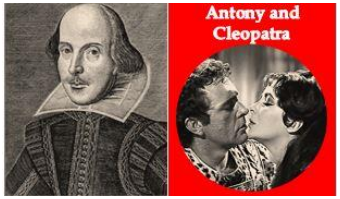
CHARMIAN: Ei bravo! e mai bine decât nimic şi asta!
GHICITOR: Şi zile mai ferice văzut-ai în trecut,
Decât de-aici înainte.

CHARMIAN: Avea-voi dar pesemne,
Copii fără de nume, dar spune-mi cel puţin,
Cam câte vor fi fete şi câţi vor fi băieţi?

GHICITOR: Un milion chiar, dacă din câte pofte ai
Cu pânteci ar fi toate şi toate roditoare.
CHARMIAN: Nebunule, sfârşeşte; te iert,—eşti vrăjitor.
GHICITOR: Ce crezi că doru-ţi numai cearceaful ţi-l cunoaşte?

CHARMIAN: Ei lasă să ghicească acuma şi lui Iras.
ALEXAS: Toţi vrem să ne cunoaştem pe rând ursita noastră!

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

ENOBARBUS. Mine, and most of our fortunes to-night, shall be—
drunk to bed.
IRAS. There's a palm presages chastity, if nothing else.

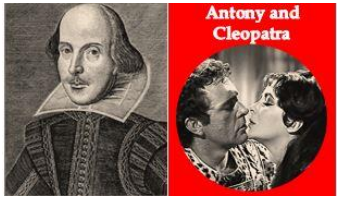
CHARMIAN. E'en as the o'erflowing Nilus presageth famine.
IRAS. Go, you wild bedfellow, you cannot soothsay.

CHARMIAN. Nay, if an oily palm be not a fruitful prognostication,
I cannot scratch mine ear. Prithee, tell her but a worky-day fortune.
SOOTHSAYER. Your fortunes are alike.
IRAS. But how, but how? give me particulars.
SOOTHSAYER. I have said.
IRAS. Am I not an inch of fortune better than she?

ENOBARBU: Ştiu pentru mine unu, că parte am diseară.
Să merg beat la culcare.

IRAS: Priveşte-mi palma, care
Prezice castitatea.
CHARMIAN: Întocmai precum Nilul
A foamete prezice cand unda-i vine mare.
IRAS: Ei aş! tu, n-ai cădere, tovarăşa nebună
A patului de noapte, să-mi prevesteşti ursita.
CHARMIAN: Ce? adică dacă o palmă unsuroasă nu-i semn
de belşug, atunci în adevăr nu mă pricep
nici să mă scarpin la ureche. Rogu-te nu-i
prezice decât aşa un noroc mai de rând.
GHICITOR: La amândouă întocmai s-aseamănă norocul.
IRAS: Dar cum?—mă desluşeşte.
GHICITOR: Cât pot să spun grăit-am.
IRAS: N-o să am mai mult noroc decât dânsa, nici măcar cât un lat de mână?

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

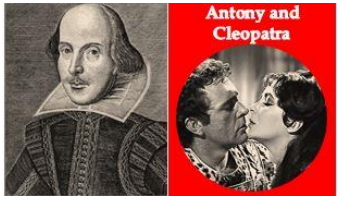
CHARMIAN. Well, if you were but an inch of fortune better than I, where would you choose it?
IRAS. Not in my husband's nose.
CHARMIAN. Our worser thoughts heavens mend! Alexas,—come, his fortune, his fortune! O, let him marry a woman that cannot go, sweet I sis, I beseech thee!and let her die too, and give him a worse! and letworse follow worse, till the worst of all follow himlaughing to his grave, fifty-fold a cuckold! GoodI sis, hear me this prayer, though thou deny me amatter of more weight; good Isis, I beseech thee!
IRAS. AMENAS. Dear goddess, hear that prayer of the people! for, as it is a heart-breaking to see a handsome man loose-wived, so it is a deadly sorrow tobehold a foul knave uncuckolded: therefore, dear Isis, keep decorum, and fortune him accordingly!
CHARMIAN. AMENAS.
ALEXAS. Lo, now, if it lay in their hands to make me a

14

CHARMIAN: Ei, şi de ai avea cât un lat de mână mai mult noroc decât mine, cam din ce parte l-ai lua?
IRAS: Oriunde, afară numai de pe nasul bărbatului meu.
CHARMIAN: Doamne fereşte de mai rău! Alexas, vino,—Spune-i ursita lui,—iute, ursita lui.—Te rog, dulce Isis, fă ca să ia o nevasta neputincioasă; şi-apoi să moara aceasta şi să ia alta mai rea, şi iar alta, până ce în sfârşit cea mai rea din toate să-l urmeze rîzând la mormânt; bună Isis, ascultă aceasta rugăciune a mea, chiar de-mi vei refuza altadată când îţi voi cere ceva mai important. Bună Isis, te rog, ascultă-mă.

IRAS: Amin. Bună zeiţă, ascultă această rugăciune a poporului tău. Căci precum este un lucru de jale, a vedea un bărbat cumsecade cu o nevastă usoară, tot astfel este păcat să vezi un ticălos care să rămână neînşelat, scumpă Isis, fă cum e bine, şi dă-i norocul după cum i se cuvine.
CHARMIAN: Amin.
ALEXAS: În adevăr, dacă le-ar sta în mână să-mi puie coarne, s-

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

cuckold, they would make themselves whores, but they'd do't.

ENOBARBUS. Hush I here comes Antony.

CHARMIAN. Not he; the queen.

Enter CLEOPATRA.

CLEOPATRA. Saw you my lord?

ENOBARBUS. No, lady.

CLEOPATRA. Was he not here?

CHARMIAN. No, madam.

CLEOPATRA. He was disposed to mirth; but on the sudden
A Roman thought hath struck him. Enobarbus!

ENOBARBUS. Madam.

CLEOPATRA. Seek him, and bring him hither. Where's Alexas?

ALEXAS. Here, at your service. My lord approaches.

ar face ele curve numai în scopul acesta.

ENOBARBU: Tăceţi, Antoniu vine.

CHARMIAN: Nu dânsul, ci Regina.

(Intră Cleopatra).

CLEOPATRA: Văzutu-mi-aţi stăpânul?

ENOBARBU: Nu, Doamnă.

CLEOPATRA: Nu era
Aici cumva?

CHARMIAN: Nu, Doamnă.

CLEOPATRA: Era destul de vesel
Când îl izbi de-odată o tainică gândire
De cele despre Roma. Ascultă, Enobarbe.

ENOBARBU: Ce porunceşte Doamna?

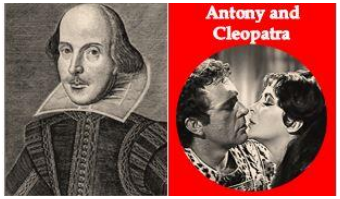
CLEOPATRA: Mi-l cată şi mi-l adu aici. Alexas unde-i?

ALEXAS: Aici sunt, la poruncă. Măria să sosească.

(Intră Antoniu cu un trimis din Roma şi alţi urmaşi.)

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

CLEOPATRA. We will not look upon him: go with us.
[Exeunt.]
Enter ANTONY with a Messenger and Attendants.
MESSENGER. Fulvia thy wife first came into the field.

ANTONY. Against my brother Lucius?

MESSENGER. Ay:
But soon that war had end, and the time's state
Made friends of them, jointing their force'gainst Caesar;
Whose better issue in the war, from Italy,
Upon the first encounter, drave them.

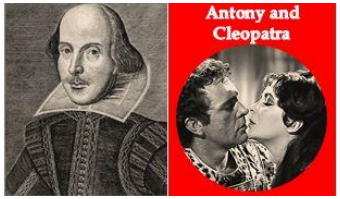
ANTONY. Well, what worst?
MESSENGER. The nature of bad news infects the teller.

ANTONY. When it concerns the fool or coward. On.
Things that are past are done with me.'Tis thus;

16

CLEOPATRA: Să nu-l băgăm în seamă: iar voi, veniţi
(Ies. Intră Cleopatra, Enobarbu, Alexas, Iras, Charmian, ghicitorul şi suita.)
TRIMISUL: Soţia voastră Fulvia venit-a cea dintîi.
Pe câmpul de bătaie.
ANTONIU: Cum oare, împotriva
Lui Luciu al meu frate?
TRIMISUL: Da, dar războiul acela
Sfarşitu-s-a îndată, căci din împrejurări
Venind la-mpăciuire cu oştile unite
Pornit-au împotriva lui Cezar, care-n luptă
Mai fericit ca dânşii la prima-ncăierare
Şi izbuti să-i deie afară de la noi.
ANTONIU: Prea bine. Si ce rele mai mari afla-vom încă?
TRIMSUL: Pe cel ce le aduce mai crunt apasă ele
De sunt rău făcătoare aceste ştiri, stăpâne!
ANTONIU: Când se-ndreptează poate la proşti ori la nebuni;
Urmează: căci trecutul îl iau puţin în seamă.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

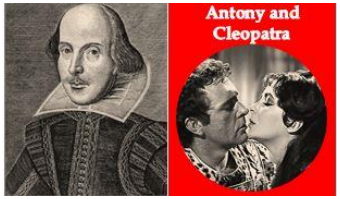
Who tells me true, though in his tale lie death,
I hear him as he flatter'd.
MESSENGER. Labienus—
This is stiff news—hath with his Parthian force
Extended Asia from Euphrates,
His conquering banner shook from Syria
To Lydia and to Ionia;
Whilst—
ANTONY. Antony, thou wouldst say—
MESSENGER. O, my lord!
ANTONY. Speak to me home, mince not the general tongue:
Name Cleopatra as she is call'd in Rome;
Rail thou in Fulvia's phrase, and taunt my faults
With such full license as both truth and malice
Have power to utter. O, then we bring forth weeds
When our quick minds lie still; and our ills told us
Is as our earing. Fare thee well awhile.

17

Aşa-s făcut, acela ce-mi spune adevărul
De mi-ar grăi de moarte chiar e linguşitor.
TRIMISUL: O veste şi mai cruntă am încă: Labienus
Cu Parthii stăpânit-a din Asia cuprinsul
Până la Euphrat, cu fală desfăşurând şi steagul
În Syria, în Lydia şi pân' în Ionia:
Pe când…

ANTONIU: Antoniu însă voeşti să zici.
TRIMISUL: Stăpâne…
ANTONIU: Vorbeşte fără-nconjur, de tot ce spune lumea:
Dă nume Cleopatrei precum îi dau la Roma,
Ca Fulvia vorbindu-mi îţi bate joc de mine:
Greşelile impută-mi cu-aceeaşi libertate
Ce pot să dea unite francheţea cu veninul
Cresc ierburile grele cand Crivăţul nu bate
Nenorocirea încă când ne e-mpărtăşită
Se-ntinde-n faţa noastră ca câmp de arătură!

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

MESSENGER. At your noble pleasure.

ANTONY. From Sicyon, ho, the news! Speak there!
FIRST ATTENDANT. The man from Sicyon,—is there such an one?
SECONDATTENDANT. He stays upon your will.
ANTONY. Let him appear,
These strong Egyptian fetters I must break,
Or lose myself in dotage.
Enter another Messenger, with a letter.
What are you?
SECOND MESSENGER. Fulvia thy wife is dead.

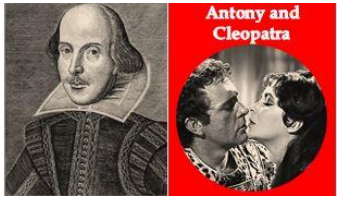
ANTONY. Where died she?
SECOND MESSENGER. In Sicyon:
Her length of sickness, with what else more serious
Importeth thee to know, this bears. *(Gives a letter)*

18

Să ne vedem cu bine!
TRIMISUL: Vi se-mplinească voia.
(Iese trimisul.)
ANTONIU: Chemaţi acum pe-acela cu veste de la Sicyon.
I-ul SERVIT. E vr-unul de la Sicyion p-aicea între voi?

II-lea SERVIT. Aşteaptă, înălţime, bună voinţa voastră.
ANTONIU: Să vie! Trebuie să sfărâm acest lanţ
În care cu putere Egyptul m-a încins.
(Intră un alt trimis.)
Ori mă voi pierde astfel în patima aceasta
Ce cauţi,—cum te cheamă?
TRIMSUL: Ah! Fulvia, stăpâne,
Soţia voastră-i moartă.
ANTONIU: E moartă? unde spune?
TRIMISUL: La Sicyon. De boala-i cea lungă, şi de alte
Mai serioase lucruri acesta vă va spune.
(Îi dă o scrisoare.)

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

19

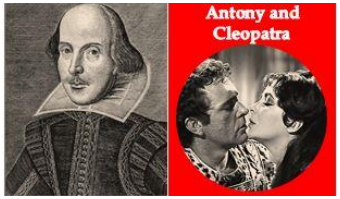
ANTONY. Forbear me.
[Exit Sec. Messenger.]
There's a great spirit gone!
Thus did I desire it:
What our contempts doth often hurl from us,
We wish it ours again; the present pleasure,
By revolution lowering, does become
The opposite of itself: she's good, being gone;
The hand could pluck her back that shoved her on.
I must from this enchanting queen break off:
Ten thousand harms, more than the ills I know,
My idleness doth hatch. How now! Enobarbus I
Re-enter ENOBARBUS.

ENOBARBUS. What's your pleasure, sir?

ANTONY. I must with haste from hence.
ENOBARBUS. Why, then, we kill all our women. We see

ANTONIU: Destul.
(Iese vestitorul.)
Un suflet mare zburatu-a!—dorisem
Adeseori aceasta: dar ce dispreţul nostru
De lângă noi alungă, ades ne dă dorinţa
Din nou, să se întoarcă; plăcerea cea de astăzi
Scăzând cu mersul vremii devine o durere;
Acum că nu mai este îmi pare bună, mâna
Ce-o-ndepărta-nainte ar vrea să o recheme.
Din braţele acestei Regine încântătoare
Am să mă smulg îndată: sub lenea mea clocesc
Zecimi de mii de rele, mai crunte decât toate
Câte-am putut cunoaşte. Hei! Enobarbe.
(Intră Enobarbu.)
ENOBARBU: Doamne
Sunt la porunci.
ANTONIU: De grabă să plec de-aicea cată.
ENOBARBU: Atunci toate femeile au sa moară; văzurăm cât de

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

how mortal an unkindness is to them; if they suffer our departure, death's the word.

ANTONY. I must be gone.

ENOBARBUS. Under a compelling occasion let women die: it werepity to cast them away for nothing; though, betweenthem and a great cause, they should be esteemed nothing. Cleopatra, catching but the least noise of this, dies instantly; I have seen her die twenty times upon far poorer moment: I do think there is mettle in death, which commits some loving act upon her, she hath such a celerity in dying.

ANTONY. She is cunning past man's thought.

ENOBARBUS. Alack, sir, no; her passions are made of nothingbut the finest part of pure love: we cannot call her winds and waters sighs and tears; they are greater storms and tempests than almanacs can report: this cannot be cunning in her; if it be, she makes ashower of rain as well as Jove.

ANTONY. Would I had never seen her!

zdrobitoare este pentru ele cea mai mică supărare; dacă plecăm de-aicea mor toate.

ANTONIU: Trebuie să plec.

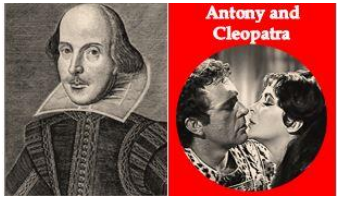
ENOBARBU: Dacă este o necesitate absolută, atunci trebuie să le lăsăm să moară: e păcat însă să le lepădăm pentru nimic; cu toate astea însa, cand e să alegem între ele şi o afacere de stat mare, nu trebuie să ţinem seama de dânsele. Cleopatra, cât o afla de acestea, va muri imediat; am văzut-o murind de douăzeci de ori pentru mai puţin; în adevăr, îmi vine în moarte, care-i produce o senzaţie agreabilă, atât de gata e totdeauna să moară.

ANTONIU: Este şireată peste măsură.

ENOBARBU: Doamne fereşte! pasiunile ei se compun numai din părţile cele mai curate ale unui amor pur: nu putem zice că gemetele şi lacrimile ei sunt vânt şi apă, dar totuşi dă naştere la nişte furtuni mai mari decât se pomenesc chiar în calendare: nu pot crede că face aceasta din şiretenie căci altminteri ar făuri ploia mai bine decât Jove.

ANTONIU: Ah! ce bine ar fi fost de n-aş fi văzut-o–nviaţă.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

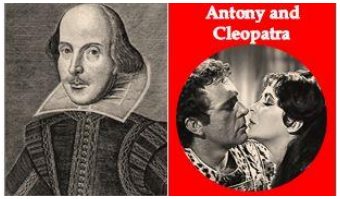
ENOBARBUS. O, sir, you had then left unseen a wonderful piece of
work; which not to have been blest withal wouldhave discredited your travel.
ANTONY. Fulvia is dead.
ENOBARBUS. Sir?
ANTONY. Fulvia is dead.
ENOBARBUS. Fulvia!
ANTONY. Dead.
ENOBARBUS. Why, sir, give the gods a thankful sacrifice. Whenit pleaseth their deities to take the wife of a man from him, it shows to man the tailors of the earth; comforting therein, that when old robes are worn out, there are members to make new. If there were no more women but Fulvia, then had you indeed a cut, and the case to be lamented: this grief is crowned with consolation; your old smock brings forth a new petticoat: and indeed the tears live in an onion that should water this sorrow.

21

ENOBARBU: Atunci, Doamne, ţi-ar fi rămas necunoscută una din operele cele mai minunate ale naturii, de care, dacă nu te-ai fi bucurat, îţi pierdeai toată munca vieţii.

ANTONIU: Fulvia a murit.
ENOBARBU: Ce?
ANTONIU: Fulvia a murit.
ENOBARBU: Fulvia?
ANTONIU: E moartă.
ENOBARBU: Atunci, stăpâne, oferă zeilor un sacrificiu spre mulţumire. Când le place să ia pe nevasta unui om, îi dovedesc că de orice sunt croitori în lume care pot să-i facă haine noi când celelalte s-au învechit, trebuie să se mângâie. Daca n-ar mai fi în lume altă femeie acum ca Fulvia s-a dus, atunci în adevăr trebuia să suferi, şi lucrul ar fi fost aproape jalnic; dar această durere a D-tale îşi are consolaţia gata, căci din vechea cârpă ţi se face o haină nouă: şi chiar într-o ceapa găseşti destule lacrimi ca să-ţi plângi nenorocirea.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

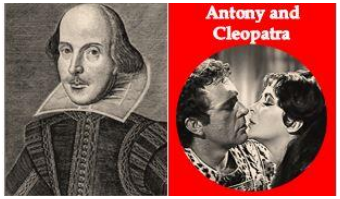

ANTONY. The business she hath broached in the state
Cannot endure my absence.
ENOBARBUS. And the business you have broached here cannot be
without you; especially that of Cleopatra's, whichwholly depends on your abode.
ANTONY. No more light answers. Let our officers
Have notice what we purpose. I shall break
The cause of our expedience to the queen
And get her leave to part For not alone
The death of Fulvia, with more urgent touches,
Do strongly speak to us; but the letters too
Of many our contriving friends in Rome
Petition us at home: Sextus Pompeius.
Hath given the dare to Caesar, and commands
The empire of the sea: our slippery people,
Whose love is never link'd to the deserver
Till his deserts are past, begin to throw

ANTONIU: Afaceri de stat, începute de dânsa nu-mi mai permit să lipsesc.
ENOBARBU: Pe când acelea ce le-ai început d-ta nu se pot face în lipsa-ţi, mai cu seama cele rela-
tive la Cleopatra, care nu pot exista dacă te duci.

ANTONIU: Cu astfel de răspunsuri uşoare, încetează.
Vesteşte dar îndată pe ofiţerii noştri.
Pe când voi spune însu-mi Reginei, în persoană
De grabnica plecare, rugând-o să mă lase.
Nu este numai moartea soţiei mele, crede,
Ce mă zoreşte trimise de devotaţi prieteni
La Roma mă recheamă. Pompeiu Sextu astăzi
Pe Cezar îl sfidează, şi mările întinse
Îi sunt împărăţia: poporul schimbător,
Ce deseori nu-şi pune iubirea în acela
Ce-o merită în viaţă, ci numai când dispare,
Începe să încarce pe fiu cu demnităţi

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

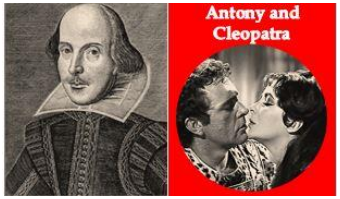

Pompey the Great and all his dignities
Upon his son; who, high in name and power,
Higher than both in blood and life, stands up
For the main soldier: whose quality, going on,
The sides o' the world may danger. Much is breeding.
Which, like the courser's hair, hath yet but life,
And not a serpent's poison. Say, our pleasure,
To such whose place is under us, requires
Our quick remove from hence.

ENOBARBUS. I shall do't.
[Exeunt]

23
Ce cuvenite numai părintelui erau.
El s-a înălţat acuma prin nume şi putere
Şi e mai înalt desigur prin marea-i vitejie
Fiind ostaş de frunte; de merge înainte
Ameninţa-va zidul nestrămutat al lumii.
Sunt lucruri ce s-aseamănă cu părul cel de cal
Ce au de mult viaţă, deşi n-au poate încă
Otrava cea de şarpe. Comunică porunca
Ce-ţi dau, acelor care ne sunt supuşi aici:
Că vom pleca îndată le spune.
ENOBARBU: Merg îndată.
(Ies.)

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

SCENE III.

The same. Another room.

Enter Cleopatra, Charmian, Iras, and Alexas.

CLEOPATRA. Where is he?

CHARMIAN. I did not see him since.

CLEOPATRA. See where he is, who's with him, what he does:
I did not send you: if you find him sad,
Say I am dancing; if in mirth, report
That I am sudden sick: quick, and return,

CHARMIAN. Madam, methinks, if you did love him dearly,
You do not hold the method to enforce
The like from him.

CLEOPATRA. What should I do, I do not?

CHARMIAN. In each thing give him way, cross him in

SCENA III

Cleopatra, Charmian, Iras, Alexas.

CLEOPATRA: Dar unde este Antoniu?

CHARMIAN: Nu l-am văzut de-atuncea.

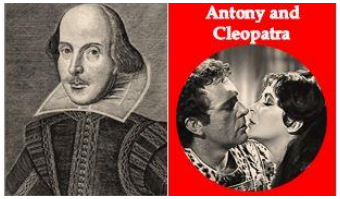
CLEOPATRA: Vezi unde e,—ce face,—cu cine-i;—să nu ştie
Că eşti trimis de mine; de vezi că-i trist îi spune
Că sunt bolnavă, tristă, şi iute te întoarce.
(Iese Alexas).

CHARMIAN: Domniţa mea, îmi pare ca de-l iubeşti din suflet
Nu e aceasta calea să fii de el iubită.

CLEOPATRA: Ce trebuia atuncea să fac, şi n-am făcut?

CHARMIAN: Fă-i după plac în toate, nu-i refuza nimica.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

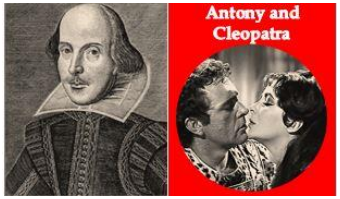
nothing.
CLEOPATRA. Thou teachest like a fool; the way to lose him.

CHARMIAN. Tempt him not so too far; I wish, forbear:
In time we hate that which we often fear.
But here comes Antony.
Enter ANTONY.
CLEOPATRA. I am sick and sullen.
ANTONY. I am sorry to give breathing to my purpose,—
CLEOPATRA. Help me away, dear Charmian; I shall fall:
It cannot be thus long, the sides of nature
Will not sustain it
ANTONY. Now, my dearest queen,—
CLEOPATRA. Pray you, stand farther from me.
ANTONY. What's the matter?
CLEOPATRA. I know, by that same eye, there's some good news.

CLEOPATRA: Vorbeşti ca o nebună, aşa l-aş pierde tocmai.

CHARMIAN: Nu-l chinui atâta, adeseori urâm.
P-acel de care singuri avem mai mare teamă.
(Intră Antoniu)
Dar iată şi Antoniu.
CLEOPATRA: Sunt tristă, indispusă.
ANTONIU: Mă întristează vestea ce-ţi sunt silit s-o spun…
CLEOPATRA: Ah! Charmian, dă-mi mana să plec—îmi vine rău;
Nu pot rămâne astfel şi firea-mi zdruncinată.
Nu va putea să rabde.
ANTONIU: Iubita mea Regină…
CLEOPATRA: Te rog, stai mai departe.
ANTONIU: Ce poate fi acesta?
CLEOPATRA: Din ochi-ţi se cunoaşte că ai o veste bună.
Poţi să te duci. Ce spune femeia măritată?

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

26

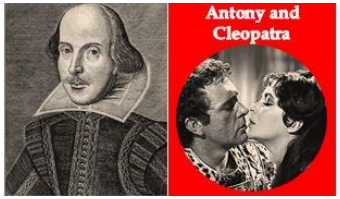
What says the married woman? You may go;
Would she had never given you leave to come!
Let her not say'tis I that keep you here:
I have no power upon you; hers you are.
ANTONY. The gods best know—
CLEOPATRA. O, never was there queen
So mightily betray'd! yet at the first
I saw the treasons planted.
ANTONY. Cleopatra,—
CLEOPATRA. Why should I think you can be mine and true,
Though you in swearing shake the throned gods,
Who have been false to Fulvia? Riotous madness,
To be entangled with those mouth-made vows,
Which break themselves in swearing!
ANTONY. Most sweet queen,—
CLEOPATRA. Nay, pray you, seek no colour for your going,

De ce îţi dete voie să vii încoace oare?
Iar ca să nu mai zică ca eu te ţin aicea
Te du, căci n-am putere asupra-ţi, eşti al ei.

ANTONIU: Nu, jur pe Zeii puternici.
CLEOPATRA: Ah! fost-a vreo Regină
Trădată până acuma aşa grozav? Eu, însă
De la-nceput ghicisem trădarea.
ANTONIU: Cleopatra…
CLEOPATRA: De-ai face jurăminte să zdruncine pe Zeii
Din tron, eu , cum aş crede că-mi vei păstra credinţa
Când ţi-ai trădat nevasta? Ah! cât sunt de nebună
De-a fi căzut în laţul de jurăminte goale
Ce singure se calcă prin faptul că le juri!

ANTONIU: Iubita mea Regină…
CLEOPATRA: Nu căuta acum să te scuzezi că pleci;
Ci zi-mi adio, pleacă. Când mă rugai să stai

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

But bid farewell, and go: when you sued staying,
Then was the time for words: no going then;
Eternity was in our lips and eyes,
Bliss in our brows' bent; none our parts so poor,
But was a race of heaven: they are so still,
Or thou, the greatest soldier of the world.
Art turn'd the greatest liar.

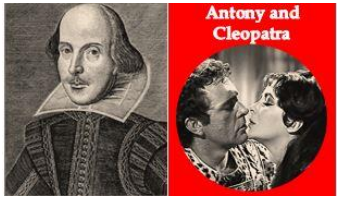
ANTONY. How now, lady!
CLEOPATRA. I would I had thy inches; thou shouldst know
There were a heart in Egypt.
ANTONY. Hear me, queen:
The strong necessity of time commands
Our services awhile; but my full hearts
Remains in use with you. Our Italy
Shines o'er with civil swords: Sextus Pompeius.
Makes his approaches to the port of Rome:

27

Atunci aveai cuvinte, atunci nu vreai să pleci;
Vedeai eternitatea în buzele şi-n ochi-mi
Şi pe-ale noastre feţe unite fericirea;
Din noi, ah! nicio parte nu ne părea să fie
Atât de săracă să nu cuprindă-ntrânsa
A cerului făptură; tot astfel e si astăzi?
Ori nu? Sau, tu, ostaşul cel mai viteaz din lume
Ajuns-ai mincinosul cel mai vestit.
ANTONIU: Cum, Doamnă?…
CLEOPATRA: De-aş fi barbat, mă crede, că iute ai afla
Că e-n Egypt înca o inimă ce bate.

ANTONIU: Asculta-mă Regină:
Nestrămutată, aspră a vremilor cerinţă
Mă cheamă azi acasă, dar inima-mi rămâne
Întreagă lângă tine. Italia străluce
De spadele-nchinate războiului civil:
Pompei este aprope de ale Romei porţi:

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Antony and Cleopatra. Antoniu şi Cleopatra. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1893**.

28

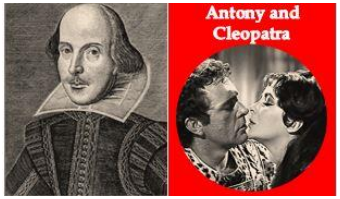
Equality of two domestic powers
Breed scrupulous faction: the hated, grown to strength,
Are newly grown to love: the condemn'd Pompey,
Rich in his father's honour, creeps apace
Into the hearts of such as have not thrived
Upon the present state, whose numbers threaten;
And quietness, grown sick of rest, would purge
By any desperate change. My more particular,
And that which most with you should safe my going,
Is Fulvia's death.

CLEOPATRA. Though age from folly could not give me freedom,
It does from childishness: can—Fulvia die?
ANTONY. She's dead, my queen:
Look here, and at thy sovereign leisure read
The garboils she awaked: at the last, best;

Puterile egale a ambelor partide
Născute la acelaş cămin, acelaş leagăn
Dau vrajbelor ardoare; cei ieri priviţi cu ură
Azi întăriţi ajuns-au iubiţi. Pompei proscrisul
Bogat cu umbra cinstei a celuilalt Pompeiu
Încet se introduce în inimile celor
Nemulţumiţi cu starea de azi, al căror număr
Din zi în zi tot creşte, pe cari i-a obosit
O paşnică-aşteptare, şi-s gata s-izbucnească
La cea d-întai schimbare. Cuvântul cel mai tare
Ce ducerea-mi zoreşte şi pentru care sper
Ca fi-vei mulţumită e moartea soţei mele.
CLEOPATRA: Cu toate c-a mea versta nu-s-ntratât copilă
Să mă încred în spusa-ţi că Fulvia a murit.

ANTONIU: Regina mea; e moartă, priveşte şi citeşte
Când vei avea plăcere ce certuri a urzit,
Aici citeşte unde şi cum a murit dânsa.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

29

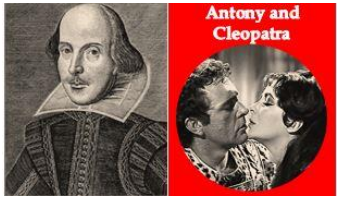
See when and where she died.
CLEOPATRA. O most false love I
Where be the sacred vials thou shouldst fill
With sorrowful water? Now I see, I see,
In Fulvia's death, how mine received shall be.

ANTONY. Quarrel no more, but be prepared to know
The purposes I bear; which are, or cease,
As you shall give the advice. By the fire
That quickens Nilus' slime, I go from hence
Thy soldier, servant, making peace or war
As thou affects.

CLEOPATRA. Cut my lace, Charmian, come;
But let it be: I am quickly ill, and well,
So Antony loves.
ANTONY. My precious queen, forbear;

Acelui ce-o va pune la o-ncercare mândră.
CLEOPATRA: E falsă-a ta iubire, căci unde sunt acele
Sfinţite vase-n care ar trebui să curgă
O undă întristată? Acuma văd, văd bine
Prin a Fulviei moarte a mea cum o să fie
Cu lacrime primită.
ANTONIU: Ah! Nu-mi mai fă mustrare
Ci cată de pătrunde ce planuri am făcut,
Pe cari după părerea ce vei rosti le-oi pune
În lucru sau le sfărâm. Pe-a cerului caldură
Ce-nvăpăiază Nilul şi rodnicu-i nomol
Jur ca de-aci porni-voi soldatul tău şi robu-ţi
Decis după placerea-ţi a face or răsbel
Or pacea-n toată lumea.
CLEOPATRA: *(Către Charmian)* Vin! Taie-mi cingetoarea
Sau las-o, căci mi-e bine şi rău tot deodată;
Aşa-i plac lui Antoniu.
ANTONIU: Prea scumpa mea Regină

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

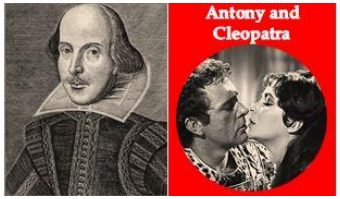
30

And give true evidence to his love, which stands
An honourable trial.
CLEOPATRA. So Fulvia told me.
I prithee, turn aside and weep for her;
Then bid adieu to me, and say the tears
Belong to Egypt: good now, play one scene
Of excellent dissembling, and let it look
Like perfect honour.
ANTONY. You'll heat my blood: no more.
CLEOPATRA. You can do better yet; but this is meetly.
ANTONY. Now, by my sword,—
CLEOPATRA. And target. Still he mends;
But this is not the best. Look, prithee, Charmian,
How this Herculean Roman does become
The carriage of his chafe.
ANTONY. I'll leave you, lady.
CLEOPATRA. Courteous lord, one word.
Sir, you and I must part, but that's not it:

Fii bună şi te-ncrede în dragostea deplină
Acelui ce-o va pune la o-ncercare mândră.
CLEOPATRA: Ah! Fulvia ea insuşi îmi da îndemn de-a crede.
Te-ntoarce iar încolo spre a putea s-o plângi;
Adio zi, spuindu-mi că verşi aceste lacrimi
Căci părăseşti Egiptul: prefă-te mai bine
Ca jocul tău să pară curat ca adevărul.

ANTONIU: Mă faci să-mi pierd răbdarea, te rog dar încetează.
CLEOPATRA: Te ştiu că eşti mai meşter, dar tot e bun şi ăsta.
ANTONIU: Pe spada mea!
CLEOPATRA: Pe scutu-ţi! urmează, e mai bine
Dar nu-i prefecţiunea! Ia vezi, Charmian, ce fel
Acest Roman, nepotul lui Hercul se sileşte
Să semene-n purtare strămoşului, te rog.
ANTONIU: Silit să plec sunt, Doamnă…
CLEOPATRA: O vorbă numai, Doamne:
Ne despărţim acuma… Nu vreau să spui aceasta:

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Antony and Cleopatra. Antoniu şi Cleopatra. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1893**.

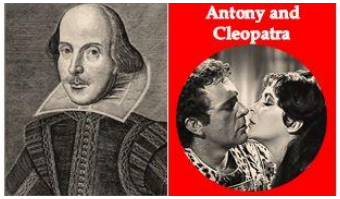
Sir, you and I have loved, but ther's not it;
That you know well: something it is I would,—
O, my oblivion is a very Antony,
And I am all forgotten.

ANTONY. But that your royalty
Holds idleness your subject, I should take you
For idleness itself.
CLEOPATRA.'Tis sweating labour
To bear such idleness so near the heart
As Cleopatra this. But, sir, forgive me,
Since my becomings kill me when they do not
Eye well to you. Your honour calls you hence;
Therefore be deaf to my unpitied folly,
And all the gods go with you! Upon your sword
Sit laurel victory! and smooth success
Be strew'd before your feet!
ANTONY. Let us go. Come;

31

Ne-am iubit odată… Nici ăsta nu-mi e gândul
Căci tu cunoşti mai bine de-a fost aşa cum
spun…
Aş vrea să zic că mintea şi sufletu-mi sunt pline
De tine, ah! Antoniu, deşi uitată sunt.
ANTONIU: De n-ar fi uşurinţa supusa ta, precum
Se-nchină toate ţie, aş zice că tu însuţi
Eşti uşurinţă, Doamnă.
CLEOPATRA: Dar crâncenă e lupta
Să o păstrezi în suflet cu chin precum o face
Sărmana Cleopatra. Dar, Domnul meu, mă iartă
Căci orişice aş face ce-n voia ta nu intră
M-omoară de durere: onoarea ta te cheamă
Deci să nu ţii-n seamă durerea mea nebună.
Cu tine mergă Zeii! Izbânda-ncoronată
Pe spada ta descindă! sub paşii tăi să crească
Mereu tot noi succese.
ANTONIU: Acuma dar să mergem

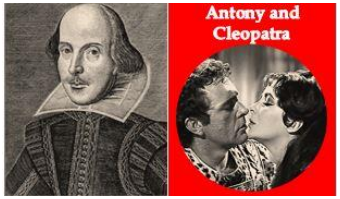
CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

Our separation so abides, and flies,
That thou, residing here, goes yet with me,
And I, hence fleeting, here remain with thee.
Away!
[Exeunt.]

32
Iar despărţirea noastră va fi cu-atât mai scurtă
Ca, tu, ce stai acasă, cu mine totuşi pleci
Iar, eu, ce plec, aicea cu tine tot răman
Să mergem.
(Ies.)

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

SCENE IV

Rome. Caesar's house.

Enter OCTAVIUS CAESAR, reading a letter, Lepidus, and their Train.

CAESAR. You may see, Lepidus, and henceforth know,
It is not Caesar's natural vice to hate
Our great competitor: from Alexandria
This is the news: he fishes, drinks, and wastes
The lamps of night in revel; is not more manlike
Than Cleopatra; nor the queen of Ptolemy
More womanly than he: hardly gave audience, or
Vouchsafed to think he had partners: you shall find there
A man who is the abstract of all faults
That all men follow.

LEPIDUS. I must not think there are

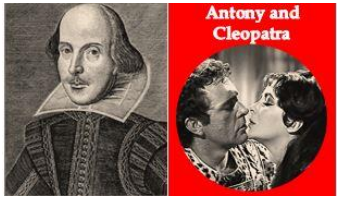
SCENA IV

Roma. – O cameră în casa lui Cezar

Octaviu Cezar, Lepidu şi alţi urmaşi

CEZAR: Da, Lepide, văzut-ai, şi vei vedea de-acuma
Că nu este în firea lui Cezar să urască
P-al său măreţ tovarăş. Din Alexandria
Primesc aceasta ştire: el pescuieşte, bea
Şi lampa cea de noapte o arde în petreceri;
Nu-i mai bărbat în fapte decât e Cleopatra
Şi dânsa nu-i femeie doar mai puţin ca dânsul
De-abia-mi primi trimişii, n-a vrut să recunoască
Că are alţi tovarăşi: acolo vei găsi
Ca-ntrânsul se—mpreună defectele acelea
Ce pune omenirea în rătăcire.
LEPIDU: Nu cred

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

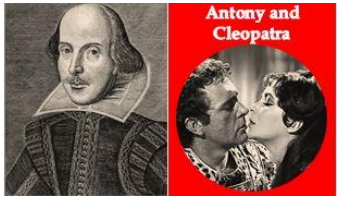

34

Evils enow to darken all his goodness:
His faults in him seem as the spots of heaven,
More fiery by night's blackness; hereditary,
Rather than purchased; what he cannot change,
Than what he chooses.
CAESAR. You are too indulgent. Let's grant it is not
Amiss to tumble on the bed of Ptolemy;
To give a kingdom for a mirth; to sit
And keep the turn of tippling with a slave;
To reel the streets at noon, and stand the buffet
With knaves that smells of sweat: say this becomes him,—
As his composure must be rare indeed
Whom these things cannot blemish,—yet must Antony
No way excuse his foils, when we do bear
So great weight in his lightness. If he fill'd
His vacancy with his voluptuousness,
Full surfeits and the dryness of his bones
Call on him for't: but to confound such time,

Că are-atâtea viciuri încat să eclipseze
Tot ce e bun într-ânsul: cususurile sale
Sunt ca acele corpuri din cer ce-nflacarează
A nopti-ntunecime, din firea lui născută
Mai mult decât din voiea-i.
CEZAR: Eşti indulgent; să zicem de vrei că e iertat
Să te răstorni pe patul de nuntă Ptolemaic
Să dai pe o zâmbire o-ntreagă-mpărăţie
Să bei şezând alături c-o roabă, s-umbli beat
Pe drumuri şovăielnic chiar în amiaza mare
Să-ţi tragă palme robii ce put a-năduşeală
Zi că i se cuvine, deşi ar trebui
Să aib-atunci o fire prea rară să nu fie
Mânjit de-astfel de fapte. Antoniu însa n-are
Desigur nici o scuza la-a sale murdării
Când ne impune nouă povara-atât de grea
Uşoara lui purtare. De ar jertfi plăcerii
Acele ceasuri numai ce are de odihnă

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

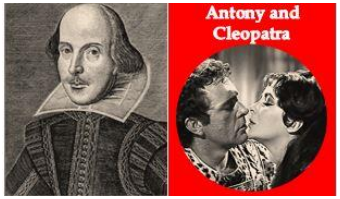
That drums him from his sport and speaks as loud
As his own state and ours,—'tis to be chid
As we rate boys, who, being mature in knowledge,
Pawn their experience to their present pleasure,
And so rebel to judgment.
[Enter a Messenger.]

LEPIDUS. Here's more news.
MESSENGER. Thy biddings have been done; and every hour,
Most noble Caesar, shalt thou have report
How'tis abroad. Pompey is strong at sea;
And it appears he is beloved of those
That only have fear'd Caesar: to the ports
The discontents repair, and men's reports

35

L-ar pedepsi excesul şi-a oaselor slăbire:
Dar văd că prăpădeşte momente preţioase
Ce-l cheamă ca o tobă să-şi părăsească jocul,
Pentru afaceri grave de-a Statului şi-a mele.
De-aceia se expune să fie dojenit
Cum dojenim baieţii cei pricepuţi cu minte
Ce-şi pun exprerienţa sub cheie, şi dau drumul
Plăcerilor presinte, ce sunt in răsvratire
Cu buna judecată.
(Intră un vestitor).
LEPIDU: Mai vine şi-altă veste.
VESTITOR: Ţi s-a-mplinit porunca şi-n fiecare ceas,
Oh! prea cinstite Cezar, primi-vei un raport
De cele petrecute, Pompeiu pe mare-i tare
Şi e iubit, se zice, de toţi cei, ce pe Cezar
L-au ascultat de frică doar. Cei nemulţumiţi
Se strâng şi-alerg spre porturi, considerându-l
lumea

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

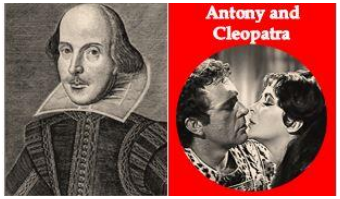

Give him much wrong'd.
CAESAR. I should have known no less.
It hath been taught us from the primal state,
That he which is was wish'd until he were;
And the ebb'd man, ne'er loved till ne'er worth love,
Comes dear'd by being lack'd. This common body.
Like to a vagabond flag upon the stream,
Goes to and back, lackeying the varying tide.
To rot itself with motion.

CAESAR. Antony,
Leave thy lascivious wassails. When thou once
Was beaten from Modena, where thou slew'st
Hirsius and Pansa, consuls, at thy heel
Did famine follow; whom thou fought'st against,
Though daintily brought up, with patience more
Than savages could suffer: thou didst drink
The stale of horses, and the gilded puddle

Nedreptăţit de tine.
CEZAR: Nu-ncape îndoială:
Aşa e dat la cârma puterii de-apururi
Că până n-ajunge omul toţi aprig îl doresc,
Pe urmă când ajunge nu e iubit de nimeni
Decât când nu e vrednic de dragoste, şi numai
Fiindcă e departe. Mulţimea se-ndreptează
Asemenea cu steagul ce-ar fâlfâi pe valuri
Precum îl poartă cursul cel schimbător al apei,
Prin forţa-i chiar coruptă.
CEZAR: Antoniu, părăseşte
Serbările-ţi lascive. Gândeşte-te mai bine
Atunci când la Modena ai fost bătut, în ziua
Când ai ucis cu mana-ţi pe Histu şi pe Pansa,
Şi răbdător luptat-ai cu foametea cea cruntă
Mai aprig decât poate sălbatecii n-ar face-o
Deşi crescut fuseseşi în lux şi-n răsfăţare:
Băut-ai udul galben al cailor, de care

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

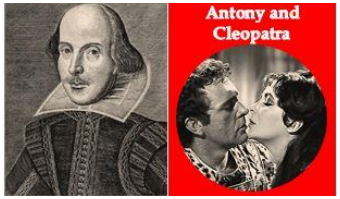

Which beasts would cough at: thy palate then did deign
The roughest berry on the rudest hedge;
Yea, like the stag, when snow the pasture sheets,
The barks of trees thou browsed'st. On the Alps
It is reported thou didst eat strange flesh,
Which some did die to look on: and all this—
It wounds thine honour that I speak it now—
Was borne so like a soldier that thy cheek
So much as lank'd not.
LEPIDUS.'Tis pity of him.
CAESAR. Let his shames quickly
Drive him to Rome:'tis time we twain
Did show ourselves i' the field; and to that end
Assemble we immediate council: Pompey
Thrives in our idleness.

LEPIDUS. To-morrow, Caesar,
I shall be furnish'd to inform you rightly

S-ar fi scârbit un câine, mâncai cu poftă, mure
Din garduri, buruiana, de langă drum, uscată;
Ca cerbul, cand livada e albă cu zăpadă
A arborilor coajă rodeai; pe Alpi se zice
C-ai fi mâncat o carne ce-ar fi făcut să moară
Pe alţii, dacă numai s-ar fi uitat la dânsa.
Rabdat-ai toate astea ca un soldat, şi fără.
Ca să-ţi slăbească faţa. Şi-acum îţi cade cinstea
Când ţi le-aduc aminte ispravile trecute!
LEPIDU: Zău, e păcat de dânsul!
CEZAR: Ar trebui îndată
S-alerge de ruşine la Roma,—este vremea
Să mergem împreună pe câmpul de bătaie
De-aceia adunat-am cu grabă, sfatul nostru
Bărbata hotărîre a săvârşi: Pompeiu
Câştigă-n ochii lumii prin moleciunea noastră.
LEPIDU: Pe ziua cea de mâine, eu, Cezare, putea-voi
Să te-nformez întocmai ce vom putea să facem

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

Both what by sea and land I can be able
To front this present time.
CAESAR. Till which encounter,
It is my business too. Farewell.
LEPIDUS. Farewell, my lord: what you shall know meantime
Of stirs abroad, I shall beseech you, sir,
To let me be partaker.
CAESAR. Doubt not, sir;
I knew it for my bond.
[Exeunt.]

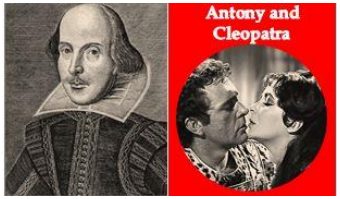
Spre-a lui întâmpinare pe mări şi pe uscat.

CEZAR: Asemenea din parte-mi şi eu:—acum adio.

LEPIDO: Adio: dacă vei mai afla ceva
Te rog ca şi pe mine să mă înştiinţezi.

CEZAR: Fii sigur, Doamne, asta-i şi datoria mea.
(Ies.)

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

SCENE V

Alexandria. Cleopatra's palace.

Enter CLEOPATRA, Charmian, Iras, and Mardian.
CLEOPATRA. Charmian!
CHARMIAN. Madam!
CLEOPATRA. Ha, ha!
Give me to drink mandragora.
CHARMIAN. Why, madam?
CLEOPATRA. That I might sleep out this great gap of time
My Antony is away.
CHARMIAN. You think of him too much.
CLEOPATRA. O,'tis treason!
CHARMIAN. Madam, I trust, not so.
CLEOPATRA. Thou, eunuch Mardian!
MARDIAN. What's your highness' pleasure?

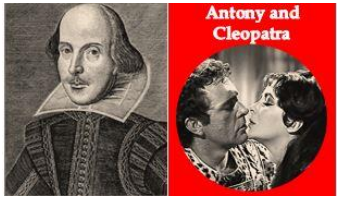
SCENA V

Alexandria. – O cameră în palat.

Cleopatra, Charmian, Iras, Mardian
CLEOPATRA: Charmian.
CHARMIAN: Doamnă?
CLEOPATRA: Ah! Dă-mi te rog, paharul cel plin de mandragora.
CHARMIAN: Dar pentru ce, stăpână?
CLEOPATRA: Să pot dormi tot timpul
Cât va lipsi de-aicea iubitul meu Antoniu.

CHARMIAN: Prea te gandeşti la dânsul cu dragoste, Regină.
CLEOPATRA: E o trădare!
CHARMIAN: Doamnă, eu, sper că n-o să fie.
CLEOPATRA: Mardian eunuchul!
MARDIAN: Ce vrea Alteţa Voastră?

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

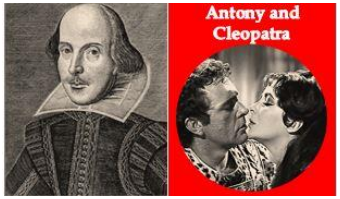

40

CLEOPATRA. Not now to hear thee sing. I take no pleasure
In aught an eunuch has:'tis well for thee
That, being unseminar'd, thy freer thoughts
May not fly forth of Egypt. Hast thou affections?
MARDIAN. Yes, gracious madam.
CLEOPATRA. Indeed?
MARDIAN. Not in deed, madam; for I can do nothing
But what indeed is honest to be done:
Yet have I fierce affections, and think
What Venus did with Mars.
CLEOPATRA. O Charmian,
Where think'st thou he is now? Stands he, or sits he?
Or does he walk? or is he on his horse?
O happy horse, to bear the weight of Antony!
Do bravely, horse! for wot'st thou whom thou movest?
The demi-Atlas of this earth, the arm
And burgonet of men. He's speaking now,

CLEOPATRA: Nu cer să cânţi, amice; nu pot gusta plăcere
În ce fac eunucii: eşti fericit, mă crede,
Că n-ai sex, şi că gândul tău liber nu mai
zboară
Afară din Egipt. Ai pasiuni, ia spune-mi?
MARDIAN: Da, graţioasa Doamnă.
CLEOPATRA: Se poate?
MARDIAN: Da se poate… ziceam că nu pot face
Nimic, cu toate astea sunt frământat în piept
De-ngrozitoare patimi, şi-mi pot închipui
Ce Venerea facut-a cu Marte Zeul, Doamnă!
CLEOPATRA: Oh! Charmian, răspunde ce face? Stă ori doarme?
S-o fi plimbând acuma sau e călare oare?
Ce fericit e calul să-l poarte pe Antoniu!
Fii, calule cuminte,—căci ştii pe cine duci?
Pe unul care parcă ar fi Atlasul lumii,
E braţul omenirii şi-ntreaga ei armură.
Parcă-l aud,—vorbeşte, şopteşte: unde este

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

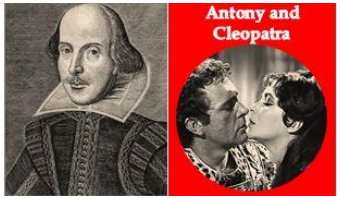
William Shakespeare
Antony and Cleopatra. Antoniu şi Cleopatra. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1893**.

Or murmuring
"Where's my serpent of old Nile?"
For so he calls me: now I feed myself
With most delicious poison. Think on me,
That am with Phoebus' amorous pinches black.
And wrinkled deep in time? Broad-fronted Caesar,
When thou wast here above the ground, I was
A morsel for a monarch: and great Pompey
Would stand and make his eyes grow in my brow;
There would he anchor his aspect and die
With looking on his life.
[Enter ALEXAS from Antony.]
ALEXAS. Sovereign of Egypt, hail!
CLEOPATRA. How much unlike art thou Mark Antony!
Yet, coming from him, that great medicine hath
With his tinct gilded thee.
How goes it with my brave Mark Antony?
ALEXAS. Last thing he did, dear queen,

41
Iubita mea şerpoica a Nilului bătrân?
Căci astfel el îmi zice. Vedeţi cum mă hrănesc
Cu o otravă dulce: gândiţi-vă ce aspru
M-a-nvineţit săgeta lui Phaebus, amoroasă.
Cât mi se strânge fruntea de lungă aşteptare.
Oh! inimoase Cezar, pe când erai aicea
Eram o bucăţica d-un mare Rege demnă,
Şi des Pompeiu cel mare-şi ţinea asupra-mi ochii,
Până se-ncleşta acolo şi viaţa şi-ar fi dat-o
Privind uimit la mine.
(Intră Alexas).

ALEXA: Regină, te salut.
CLEOPATRA: Puţină-asemănare ai, tu, cu Marcu-Antoniu!
Venind de la el însa, asupra-ţi se revarsă
O splendidă lucire ce-n ochii mei te face
Plăcut. Dar cum mai merge iubitul meu Antoniu?
ALEXAS: Aceia ce facut-a în urmă, scumpă Doamnă

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

He kiss'd—the last of many doubled kisses—
This orient pearl. His speech sticks in my heart.

CLEOPATRA. Mine ear must pluck it thence.

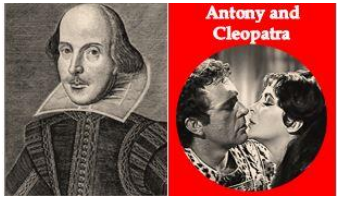
ALEXAS. "Good friend," quoth he,
"Say, the firm Roman to great Egypt sends
This treasure of an oyster; at whose foot,
To mend the petty present, I will piece
Her opulent throne with kingdoms; all the east,
Say thou, shall call her mistress." So he nodded.
And soberly did mount an arm-gaunt steed.
Who neigh'd so high, that what I would have spoke
Was beastly dumb'd by him.
CLEOPATRA. What, was he sad or merry?
ALEXAS. Like to the time o' the year between the extremes
Of hot and cold, he was nor sad nor merry.

42

A fost s-îmbrăţişeze acest mărgăritar
Din orient cu buda-i; în inima păstrez
Cuvântu-i cel din urmă.
CLEOPATRA:De-acolo îl va smulge
Urechia-mi doritoare.
ALEXAS: „Prietene", îmi spuse,
„Zi că Romanul falnic Egiptului trimite
Comoara-aceasta scumpă luată dintr-o scoică;
Mai zi ca voi depune la scumpul ei picior,
Ca darul demn de dânsa să fie, şi regate;
Ş-o va numi stăpână întregul Răsărit."
A dat din cap, pe urmă a-ncălecat încet
Cavala-i aripată, ce mândra ronchezind,
Cu glasul ei de fiară că-mi-a înecat răspunsul.
CLEOPATRA: Şi cum e, trist sau vesel?
ALEXAS: Ca timpul cel de mijloc al anului, ce stă
Şi între cald şi rece, nici trist nici tocmai vesel.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

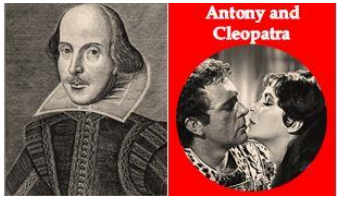
CLEOPATRA. O well-divided disposition! Note him,
Note him, good Charmian,'tis the man; but note him:
He was not sad, for he would shine on those
That make their looks by his; he was not merry.
Which seem'd to tell them his remembrance lay
In Egypt with his joy; but between both:
O heavenly mingle! Be'st thou sad or merry,
The violence of either thee becomes,
So does it no man else, Met'st thou my posts?

ALEXAS. Ay, madam, twenty several messengers:
Why do you send so thick?
CLEOPATRA. Who's born that day
When I forget to send to Antony,
Shall die a beggar. Ink and paper, Charmian.
Welcome, my good Alexas. Did I, Charmian,
Ever love Caesar so?

CLEOPATRA: Temperament ferice! Asculta-mă ce spune
Observă, tu Charmian, aşa e omul tocmai;
Să nu se molipsească acei ce-şi potrivesc
Figura după dânsul, nu vrea să pară trist:
Nu vrea să pară vesel să-i facă să priceapă
Că gândul său tot este cu mine in Egipt.
De-aceia dar păstrează o foarte fericită
Mixtură a simţirii ce-n pieptul său se luptă.
D-o fi trist, d-o fi vesel, se potriveşte toate
La dânsul ca la nimeni. Pe drum zici întâlnit-ai
Pe cei trimişi de mine?
ALEXAS: Da, Doamnă, douăzeci
În diferite rânduri. De ce atâţia, spune-mi?
CLEOPATRA: Un cerşetor să fie acel ce s-a născut
În ziua cea în care nu m-am gândit să scriu
Scrisori către Antoniu! Îţi mulţumesc, Alexas;
Hîrtie şi cerneală dă-mi iute, tu, Charmian;
Iubit-am vreo dată pe Cezar ca pe dânsul?

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

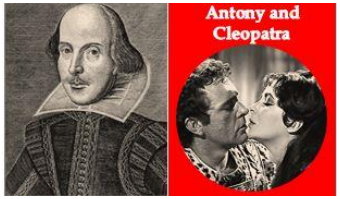
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

CHARMIAN. O that brave Caesar!
CLEOPATRA. Be choked with such another emphasis!
Say, the brave Antony.
CHARMIAN. The valiant Caesar!
CLEOPATRA. By I sis, I will give thee bloody teeth,
If thou with Caesar paragon again
My man of MENAS.
CHARMIAN. By your most gracious pardon,
I sing but after you.
CLEOPATRA. My salad days,
When I was green in judgement, cold in blood,
To say as I said then. But, come, away;
Get me ink and paper:
He shall have every day a several greeting.
Or I'll unpeople Egypt.
[Exeunt.]

CHARMIAN: Ah! pe viteazul Cezar.
CLEOPATRA: Cuvântul să te-nece! e vorba de viteaz?
Viteaz este Antoniu.
CHARMIAN: Nebiruitul Cezar.
CLEOPATRA: Pe Isis! jur acuma ca te lovesc pe gură
De mai compari odata pe Cezar cu bărbatul
Ce mai presus de alţii l-am pus şi l-am iubit.
CHARMIAN: Vă cer iertare, Doamnă, am repetat cuvinte
Ce pronunţai o dată.
CLEOPATRA: Pe când eram ca iarba
C-o judecată crudă, c-un sânge neaprins;
Vorbeam ca o copilă; dar aide să plecăm;
Precum spusesem adu hârtie şi cerneală,
Îi voi trimite zilnic o nouă veste, până
Va ramânea Egiptul făr-de un om s-o ducă.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

ACT II

SCENE I

Messina. Pompey's house.

Enter Pompey, Menecrates, and Menas, in warlike manner.
POMPEIUS. If the great gods be just, they shall assist
The deeds of justest MENAS.
MENECRATES. Know, worthy Pompey,
That what they do delay, they not deny.
POMPEIUS. Whiles we are suitors to their throne, decays
The thing we sue for.
MENECRATES. We, ignorant of ourselves,
Beg often our own harnis, which the wise powers
Deny us for our good; so find we profit
By losing of our prayers.

ACTUL AL DOILEA

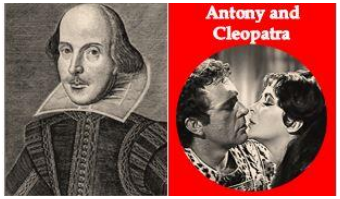
SCENA I

Messina. O cameră în casa lui Pompeiu

Pompeiu, Menecrates şi Menas
POMPEIU. De-or fi drepţi Zeii noştri, de sigur ajuta vor
A celor drepţi aventuri.
MENECRATES. Vei şti, Pompeiu mărite,
Că ce amână dânşii nu e respins fireşte.
POMPEIU. Dar aşteptând a rugei îndeplinire, lucrul
Cerut se prăpădeşte.
MENECRATES. Din ignoranţa noastră,
Adeseori se-ntâmplă ca înşine să cerem
Un lucru rău, pe care puterile cereşti
Spre fericirea noastră, nu ni-l acordă, şi-astfel
Câştig găsim căci ruga n-a fost îndeplinită.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

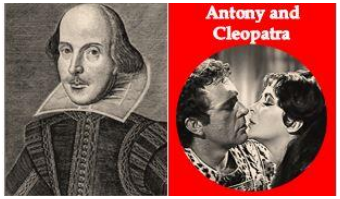
POMPEIUS. I shall do well:
The people love me, and the sea is mine;
My powers are crescent, and my auguring hope
Says it will come to the full. Mark Antony
In Egypt sits at dinner, and will make
No wars without doors: Caesar gets money where
He loses hearts: Lepidus flatters both,
Of both is flatter'd; but he neither loves,
Nor either cares for him.

MENAS. Caesar and Lepidus
Are in the field: a mighty strength they carry.
POMPEIUS. Where have you this?'tis false.

MENAS. From Silvius, sir.
POMPEIUS. He dreams: I know they are in Rome together,
Looking for Antony. But all the charms of love,

POMPEIU. Voi reuşi desigur
Poporul mă iubeşte şi marea e a mea;
Puterea-mi creşte zilnic şi bunele-mi speranţe
Îmi spun că voi ajunge la culmea ce sperasem
A planurilor mele. Vedeţi, Marcus Antoniu
Petrece in Egipt şi nici că se gândeşte
Să plece la războaie. Iar Cezar bani găseşte
Acolo unde pierde iubirea pe când Lepidu
Pe ambi-i linguşeşte şi este linguşit;
El nu-l iubeşte însă nici nu-i iubit de dânşii.
MENAS. Dar Cezarşi cu Lepidu ieşit-au cu armata
Puterea lor e mare.
POMPEIU. Nu e adevărat!
De unde ai aflat-o?
MENAS. Eu, Doamne, de la Silviu.
POMPEIU. Visează! Sunt din contra în Roma împreună
Şi-aşteaptă pe Antoniu: dar facă, Cleopatra,
A mărilor Regină, ca cele mai gingaşe

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

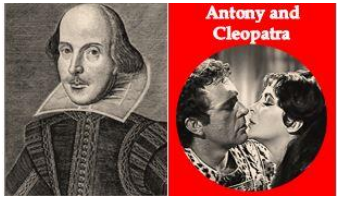
47

Salt Cleopatra, soften thy waned lip!
Let witchcraft join with beauty, lust with both!
Tie up the libertine in a field of feasts.
Keep his brain fuming; Epicurean cooks
Sharpen with cloyless sauce his appetite;
That sleep and feeding may prorogue his honour
Even till a Lethe'd dulness!
[Enter Varrius.]
How now, Varrius!
VARRIUS.This is most certain that I shall deliver:
Mark Antony is every hour in Rome
Expected: since he went from Egypt'tis
A space for farther travel.

POMPEIUS. I could have given less matter
A better ear. Menas, I did not think
This amorous surfeiter would have donn'd his helm
For such a petty war: his soldiership

Simţiri ale iubirii să îndulcească buza
A ta cea veştejită ca vrăjii frumuseţei
Să-l ţie pe berbantul înlănţuit în mreja
Desfrâului, cu capul de vin învăpăiat;
Epicureane sosuri să-i ascuţească pofta
Încât saţietatea şi somnul să-i adoarmă
Onoarea, ca pierdută în valurile Lethei.
Dar Varrius ce vesteşte?
(Intră Varrius).
VARRIUS. Din câte ştiu acesta e lucrul cel mai sigur.
Aflat-am că-l aşteaptă în fiecare ceas
La Roma pe Antoniu, căci vreme a avut,
Din ziua când Egiptul l-a părăsit să facă
O cale şi mai lungă.
POMPEIU: Mi-ar fi părut mai bine
S-aud o altă veste; zău, Menas, nu credeam
Că săturat în fine de dragoste, Antoniu
O să se-nvrednicească armura să-şi ridice

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

48

Is twice the other twain: but let us rear
The higher our opinion, that our stirring
Can from the lap of Egypt's widow pluck
The ne'er-lust-wearied Antony.

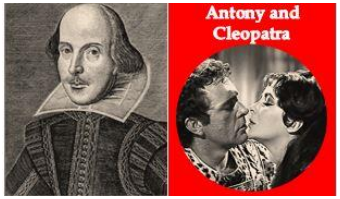
MENAS. I cannot hope
Caesar and Antony shall well greet together:
His wife that's dead did trespasses to Caesar;
His brother warr'd upon him; although, I think,
Not moved by Antony.

POMPEIUS. I know not, Menas,
How lesser enmities may give way to greater.
Were't not that we stand up against them all,
'Twere pregnant they should square between themselves;
For they have entertained cause enough
To draw their swords: but how the fear of us

Ca să ne întâlnească; în luptă preţuieşte
Cât cei doi împreuna; deci înşi-ne vor creşte
În măgulirea noastră, văzând că prin oştirea
Ce-am pus-o în mişcare am izbutit să smulgem
Pe-Antoniu nesătulul afemeiat, din braţul
Vădanei îndrăgite ce-l leagă în Egipt.
MENAS. Nu cred că întâlnirea
Lui Cezar cu Antoniu să fie amicală,
Deoarece nevasta acestuia, în viaţă,
Rău s-a purtat cu Cezar, şi frate-său pe faţă
A războit în contra-i, cu toate că nu cred
C-a fost împins de dânsul.
POMPEIU. Nu ştii, cinstite Menas
Că poate-o duşmănie neânsemnată şterge
Pe alta mult mai gravă, de n-ar fi-mprejurarea
Că noi stăm împotriva lor tuturor, firește
Ar trebui-ntre dânşii să izbucnească vrajba;
Căci dezbinări destule avut-au împreună

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

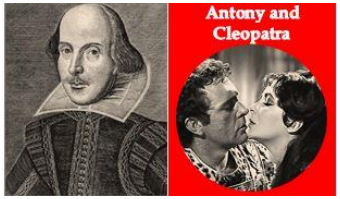

49

May cement their divisions and bind up
The petty difference, we yet not know.
Be't as our gods will have't! It only stands
Our lives upon to use our strongest hands.
Come, Menas.
[Exeunt.]

Ca sabia s-o tragă, dar nu putem să ştim
Pân-la ce punct ear frica de noi a fost în stare
Să lecuiască toate unindu-i în contra noastră.
Va fi cum vor vrea Zeii. Aceea ce e sigur
E că scăparea noastră depinde de mijlocul
Ce vom avea să punem puterile-n mişcare.
Acum să mergem, Menas.
(Ies.)

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

SCENE II

Rome. The house of Lepidus

Enter ENOBARBUS and LEPIDUS.

LEPIDUS. Good Enobarbus,'tis a worthy deed,
And shall become you well, to entreat your captain
To soft and gentle speech.

ENOBARBUS. I shall entreat him
To answer like himself: If Caesar move him,
Let Antony look over Caesar's head
And speak as loud as Mars. By Jupiter,
Were I the wearer of Antonius' beard,
I would not shave't to-day.
LEPIDUS.'Tis not a time
For private stomaching.
ENOBARBUS. Every time

SCENA II

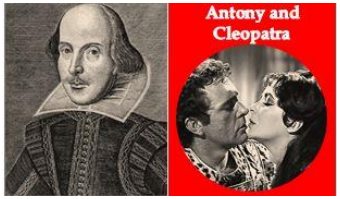
Roma. O cameră în casa lui LEPIDUS.

ENOBARBU şi LEPIDUS.

LEPIDUS. Iubite Enobarbe, de lăudat e faptul;
Îţi face, zic, onoare, că stăruieşti atâta
Pe lâng-al tău prieten şi căpitan să spuie
Cuvinte de-mpăcare.
ENOBARBU. Am să-l rog să răspundă
Cum îl arată firea: de-l necăjeşte Cezar
Atuncea nu-i rămîne decât să-l ia de sus
Strigând ca Zeul Marte. Pe Jupiter, îţi jur,
De mi-ar fi fost norocul s-am barba lui Antoniu
Azi sigur nu m-aş rade.
LEPIDUS. Acuma nu e vreme
De certuri personale.
ENOBARBU. Tot timpul e prielnic.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

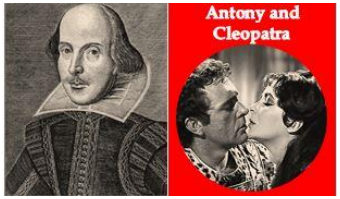

Serves for the matter that is then born in't.
LEPIDUS. But small to greater matters must give way.

ENOBARBUS. Not if the small come first.
LEPIDUS. Your speech is passion:
But, pray you, stir no embers up. Here comes
The noble Antony.
Enter ANTONY and Ventidius.
ENOBARBUS. And yonder, Caesar.
Enter CAESAR, Maecenas, and Agrippa.
ANTONY. If we compose well here, to Parthia:
Hark, Ventidius.
CAESAR. I do not know,
Maecenas; ask Agrippa.
LEPIDUS. Noble friends,
That which combined us was most great, and let not
A leaner action rend us. What's amiss.
May it be gently heard: when we debate

De-a ispăvi afaceri de dânsul înjghebate.
LEPIDUS. Dar astfel de afaceri mici cată să cedeze
'Naintea celeilalte de mare importanţă.
ENOBARBU. Când sunt mai vechi e altfel.
LEPIDUS. Cu patimă vorbit-ai
Iar nu-nvia acuma cenuşa stinsă. Vine.
Prea nobilul Antoniu.
(Intră Antoniu şi Ventidiu).
ENOBARBU. Şi Cezar iată-l, vine.
(Intră Cezar, Mecaenas şi Agrippa).
ANTONIU. De ne-nvoim aicea la Parthi o să ne ducem
Mă înţelegi Ventidiu?
CEZAR. Nu pot să ştiu, Mecaena,
Întreabă pe Agrippa.
LEPIDUS. Cinstiţi prieteni, treaba
Ce astăzi ne adună atât de gravă este
N-ar trebui de-aceia ca lucruri de nimica
Să ne desperecheze. Puteţi să ascultaţi

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

Our trivial difference loud, we do commit
Murther in healing wounds: then, noble partners,
The rather for I earnestly beseech,
Touch you the sourest points with sweetest terms,
Nor curstness grow to the matter.

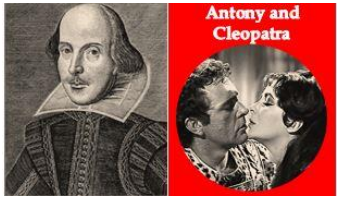
ANTONY.'Tis spoken well.
Were we before our armies and to fight,
I should do thus.
CAESAR. Welcome to Rome.
ANTONY. Thank you.
CAESAR. Sit.
ANTONY. Sit, sir.
CAESAR. Nay, then.
ANTONY. I learn, you take things ill which are not so.
Or being, concern you not.

CAESAR. I must be laugh'd at,

52

Cu moderaţiune orice aveţi de spus.
Căci deseori se-ntâmplă când discutăm mai tare,
În loc să-nchidem rana comitem un omor.
Vă rog cu dinadinsul, tovarăşi străluciţi,
Cât de încet s-atingeţi trecutul amărât,
Şi fără supărare.
ANTONIU. Ce spui e foarte bine,
Aş face tocmai astfel de ne-am găsi în fruntea
Armatei noastre, gata s-începem bătălia.
CEZAR. Bine-ai venit la Roma.
ANTONIU. Îţi mulţumesc, eşti bun.
CEZAR. Şezi.
ANTONIU. Şezi tu, Doamne.
CEZAR. Bine, atunci şed, eu, întâi.
ANTONIU. Sunt fapte rău văzute de tine mi s-a spus
Ce-n sine nu sunt rele, şi rele chiar de-ar fi
Nu te privesc, îmi pare.
CEZAR. M-aş fi făcut de râs

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

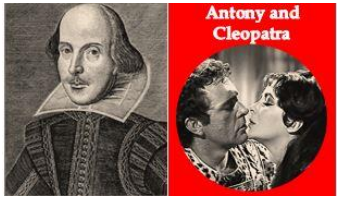

If, or for nothing or a little, I
Should say myself offended, and with you
Chiefly i' the world; more laugh'd at, that I should
Once name you derogately, when to sound your name
It not concern'd me.
ANTONY. My being in Egypt, Caesar,
What was't to you?
CAESAR. No more than my residing here at Rome
Might be to you in Egypt: yet, if you there
Did practise on my state, your being in Egypt
Might be my question.

ANTONY. How intend you, practised?
CAESAR. You may be pleased to catch at mine intent
By what did here befal me. Your wife and brother
Made wars upon me, and their contestation
Was theme for you: you were the word of war.

53
Cătând pentru nimica sau chiar pentru puţin.
Amice, să mă supăr, şi-apoi cu tine tocmai,
M-aş fi făcut de râs dar de-aş fi rostit în rău
Vr-o dată aş tău nume, când n-aveam nicio treabă
Ca să vorbesc cu tine.
ANTONIU. Ce te privea atuncea
Şederea mea-n Egipt, oh! Cezare, te rog?
CEZAR. Tot cât putea în Egipt să te privească poate
Şederea mea la Roma; deşi cu toate astea
Şederea-ţi in Egipt putea să-mi dea-ndoială
Văzându-te pe faţă cum intrigai în contra
Puterii mele-n Roma.
ANTONIU. Ce înţelegi prin intrigi?
CEZAR. Poţi să ghiceşti prea lesne ce voi să zic, căci ştii
De cele petrecute aicea-n lipsa ta:
Soţia ta-mpreună cu frate-tu, în contra-mi
Au războit, îndemnul chiar tu ai fost îmi pare,
Iar dânşii cu al tău nume servitu-s-au continuu.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

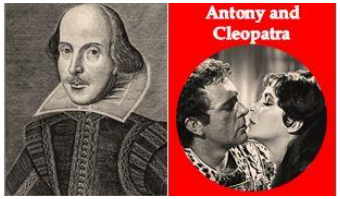
54

ANTONY. You do mistake your business; my brother never
Did urge me in his act: I did inquire it;
And have my learning from some true reports
That drew their swords with you. Did he not rather
Discredit my authority with yours,
And make the wars alike against my stomach,
Having alike your cause? Of this my letters
Before did satisfy you. If you'll patch a quarrel,
As matter whole you Ve not to make it with,
It must not be with this.
CAESAR. You praise yourself
By laying defects of judgement to me; but
You patch'd up your excuses.
ANTONY. Not so, not so;
I know you could not lack, I am certain on't,
Very necessity of this thought, that I,
Your partner in the cause'gainst which he fought,

ANTONIU. Aici greşeşti cu totul, căcu frate-meu de fel
Nu m-a împins asupra-ţi, am cercetat eu, însumi
Şi scrierea-mi am cules-o de la sorginte bune,
Chiar de la multi ce-alături cu tine am luptat;
Nu războiau ei ore în contra mea, de vreme
Ce cauza mea este de cauza-ţi legată
Scrisorile trimise de mine-ţi arătase
De mult acestea toate. De vrei cu dinadinsul
Să plăsmuieşti o ceartă, alege altceva.

CEZAR. Îţi făureşti tu însuţi a laudei mijloace
Cerând să laşi asupra-mi greşeala chibzuirii;
Ţi-e şchiopă apărarea!
ANTONIU. Ba, nu-i aşa deloc
Şi ştii că-i imposibil ca să te fi convins
Că, eu, al tău tovarăş, priveam nepăsător
O luptă ce atacă odihna mea cu-a ta.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

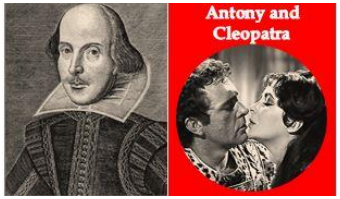
Could not with graceful eyes attend those wars
Which fronted mine own peace. As for my wife,
I would you had her spirit in such another:
The third o' the world is yours, which with a snaffle
You may pace easy, but not such a wife.
ENOBARBUS. Would we had all such wives, that the
men might go to wars with the women!
ANTONY. So much uncurbable, her garboils, Caesar,
Made out of her impatience, which not wanted
Shrewdness of policy too, I grieving grant
Did you too much disquiet: for that you must
But say, I could not help it.
CAESAR. I wrote to you:
When rioting in Alexandria you
Did pocket up my letters, and with taunts
Did gibe my missive out of audience.
ANTONY. Sir,
He fell upon me ere admitted: then

55

În ceea ce priveşte nevasta mea, aş vrea
Să întâlneşti odată un suflet ca acela:
A treia parte-a lumii a ta e, poţi s-o mâni
Cu hăţul, mult mai lesne decât p-acea femeie.

ENOBARBU. De ne-ar fi dat ursita neveste ca a lui
Femeilor, bărbaţii ar fi făcut război.
ANTONIU. Măcar că ne-mpăcată şi nu lipsită tocmai
De oarecare forme a ei răutăţie,
A fost mult prea pripită gâlceava, sunt silit
Să recunosc, oh! Cezar, că prea peste măsura
Te-a turburat, eu însă nu sunt răspunzător!
CEZAR. Pe când în Alexandria te răsfăţai ţi-am scris,
Scrisoarea-mi necitită în buzunar ai pus-o
Şi pe aducătorul chiar l-ai batjocorit
Gonindu-l din odaie.
ANTONIU. S-a repezit în casă
Făr-a avea chemare; şi nu eram întocmai

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

56

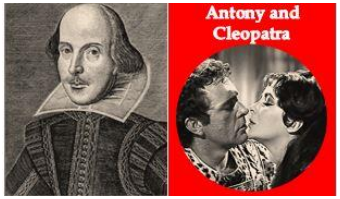
Three kings I had newly feasted, and did want
Of what I was i' the morning: but next day
I told him of myself; which was as much
As to have ask'd him pardon. Let this fellow
Be nothing of our strife; if we contend,
Out of our question wipe him.
CAESAR. You have broken
The article of your oath; which you shall never
Have tongue to charge me with.
LEPIDUS. Soft, Caesar!
ANTONY. No,
Lepidus, let him speak:
The honour is sacred which he talks on now,
Supposing that I lack'd it. But, on, Caesar;
The article of my oath.
CAESAR. To lend me arms and aid when I required them;
The which you both denied.

Precum sunt dimineaţa; dar îns-a doua zi
Chiar singur, eu, i-am spus-o, era acelaşi lucru
Să-I fi cerut iertare, deci pentru dânsul, Doamne,
Nu vom avea gâlceavă, îl şterge dar de-acuma
Din convorbirea noastră.

CEZAR. Pe urmă ai călcat
Jurata învoială acesta, lucru care
Nu poţi să zici de mine.
LEPIDUS. Ai, Cezare, răbdare.
ANTONIU. Ci rogu-te îl lasă să spuie tot mai bine:
În adevăr vorbeşte de-o datorie sacră
Şi de-o călcam... urmează, oh! Cezar, învoiala-mi?

CEZAR. Să-mi dai tot ajutorul la vreme de nevoie.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

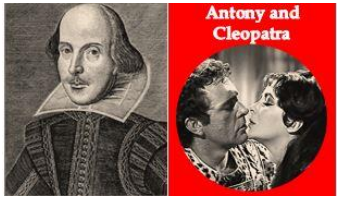
57

ANTONY. Neglected, rather;
And then when poison'd hours had bound me up
From mine own knowledge. As nearly as I may,
I'll play the penitent to you: but mine honesty
Shall not make poor my greatness, nor my power
Work without it. Truth is that Fulvia,
To have me out of Egypt, made wars here;
For which myself, the ignorant motive, do
So far ask pardon as befits mine honour
To stoop in such a case.
LEPIDUS. 'Tis noble spoken.
MAECENAS. If it might please you, to enforce no further
The griefs between ye: to forget them quite
Were to remember that the present need
Speaks to atone you.
LEPIDUS. Worthily spoken, Maecenas.
ENOBARBUS. Or, if you borrow one another's love for
the instant. You may, when you hear no more words of

ANTONIU. A fost o neglijenţă. Apoi adu-ţi aminte
Că ceasurile mele au fost înveninate
Cu bănuieli amare, încât nu ştiam singur
Cum să mă port cu tine. Pe cât îmi stă-n putinţă
Mă voi smeri-nainte-ţi, a mea sinceritate
Nu trebuieşte însa să-mi micşoreze fala.
Da, Fluvia războiul l-a declarat să poată
Din Egipt a mă smulge, fapt însă pentru care
Cer iertăciune, întrucât poate să se plece
Mândria-mi înainte-ţi.
LEPIDUS. Îţi face cinste asta!
MACAENAS. Domnilor, să vă placă acuma să uitaţi
Necazurile toate căci trebuinţa cere
Împăcăciunea voastră.

LEPIDUS. Aşa e, precum spune.
ENOBARBU. Sau chiar pentru o vreme de vă iubiţi, e lesne
Când n-o mai fi p-aicea nici vorbă de Pompeiu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

Pompey, return it again: you shall have time to wrangle in when you have nothing else to do.
ANTONY. Thou art a soldier only: speak no more.
ENOBARBUS. That truth should be silent I had almost forgot.
ANTONY. You wrong this presence; therefore speak no more.
ENOBARBUS. Go to, then; your considerate stone.
Caes: I do not much dislike the matter, but
The manner of his speech; for't cannot be
We shall remain in friendship, our conditions
So differing in their acts. Yet, if I knew
What hoop should hold us staunch, from edge to edge
O' the world I would pursue it.
AGRIPPA. Give me leave, Caesar,—
CAESAR. Speak, Agrippa.
AGRIPPA. Thou hast a sister by the mother's side,
Admired Octavia: great Mark Antony

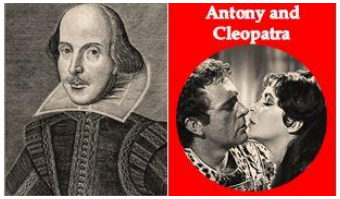
Şi-ncepeţi iar gâlceava având destulă vreme.

ANTONIU. Eşti un soldat, tu, numai şi poţi să taci din gură.
ENOBARBU. Uitam că adevărul urmează mut să fie.

ANTONIU. Tăcere, că ne superi.

ENOBARBU. Vorbiţi, sunt mut ca piatra.
CEZAR. Nu cred că se înşeală dar forma e greşită;
În adevăr nu-i mijloc să rămânem prieteni.
Căci e deosebire prea mare între noi.
Dar, jur, că de-aş cunoaşte un cerc să ne unească
Cu sinceră iubire, aş alerga, mă credeţi
La cele patru colţuri a lumii să-l găsesc.
AGRIPPA. Oh! Cezare, dă-mi voie.
CAESAR. Vorbeşte, te ascult.
AGRIPPA. Octavia din partea mame-sei ţi-e soră
Frumoasă, admirată,—Antonius semeţul

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

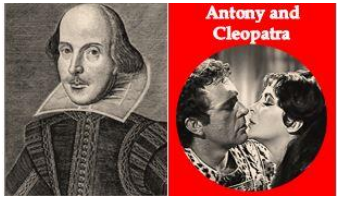

59

Is now a widower.
CAESAR. Say not so, Agrippa:
If Cleopatra heard you, your reproof
Were well deserved of rashness.
ANTONY. I am not married, Caesar: let me hear
Agrippa further speak.
AGRIPPA. To hold you in perpetual amity,
To make you brothers, and to knit your hearts
With an unslipping knot, take Antony
Octavia to his wife; whose beauty claims
No worse a husband than the best of men;
Whose virtue and whose general graces speak
That which none else can utter. By this marriage,
All little jealousies, which now seem great,
And all great fears, which now import their dangers,
Would then be nothing: truths would be tales,
Where now half tales be truths: her love to both
Would each to other and all loves to both

Acuma este văduv.
CEZAR. Nu spune vorba asta
Căci dacă Cleopatra ar auzi, sunt sigur,
S-ar supăra, Agrippa.
ANTONIU. Ştii, Cezare, prea bine că nu sunt însurat,
Deci lasă-l să sfârşească.
AGRIPPA. Zic ca să fiţi legaţi
În strânsă amicie ca fraţi în viitor,
Ca inimile voastre să fie înădite
Cu-n nod ce nicio mână în veci nu-l va desface
Soţie mult duioasă de-acuma lui Antoniu
Octavia să-i fie, a cărei frumuseţe
E demnă de bărbatul cel mai ilustru-n lume
Şi-a căria virtute şi graţii cuvântează
O limbă ce un altul n-ar şti să ne grăiască.
Prin astă alianţă acea meschină pizmă
Ce astăzi vă desparte, acele temeri vane
Ce vă slăbesc puterea puterea s-ar risipi îndată;

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

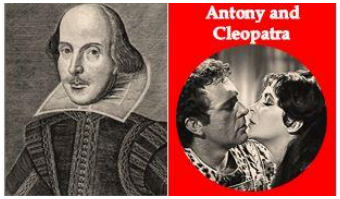
Draw after her. Pardon what I have spoke;
For'tis a studied, not a present thought,
By duty ruminated.

ANTONY. Will Caesar speak?
CAESAR. Not till he hears how Antony is touch'd
With what is spoke already.
ANTONY. What power is in Agrippa,
If I would say, "Agrippa, be it so,"
To make this good?
CAESAR. The power of Caesar, and
His power unto Octavia.
ANTONY. May I never
To this good purpose, that so fairly shows,
Dream of impediment! Let me have thy hand:
Further this act of grace; and from this hour

60

Iar adevărul mândru va-nlocui minciuna.
Iubirea ei întinsă asupra amânduror
V-ar lănţui-mpreună şi v-ar asigura
Iubirea tutrora. Iertaţi cuvântul meu,
E matur studiată şi cumpănită vorba
Şi nicidecum rostită cu graiu nechibzuit.
ANTONIU. Ei, Cezar, ce răspunde?
CEZAR. Nimic nu va răspunde-nainte de-a afla
Ce zice şi Antoniu de cele auzite.
ANTONIU. Cu ce autoritate vorbeşte dar Agrippa,
Şi de-aş răspunde: „Fie, Agrippa, cum ai zis"
Ce însemnare oar ear fi-n cuvântul meu?
CEZAR. Cu autoritatea lui Cezar ce o are
Pe tânăra femeie.
ANTONIU. Departe fie gândul
De mine, de-a aduce din parte-mi piedici încă
Acestei păci propusă cu-atâta gingăşie.
Dă-mi mâna ta, de-acuma o dragoste frăţească

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

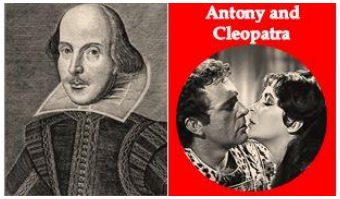
The heart of brothers govern in our loves
And sway our great designs!
CAESAR. There is my hand.
A sister I bequeath you, whom no brother
Did ever love so dearly: let her live
To join our kingdoms and our hearts; and never
Fly off our loves again!

LEPIDUS. Happily, amen!
ANTONY. I did not think to draw my sword 'gainst Pompey;
For he hath laid strange courtesies and great
Of late upon me: I must thank him only,
Lest my remembrance suffer ill report;
At heel of that, defy him.
LEPIDUS. Time calls upon's:
Of us must Pompey presently be sought.
Or else he seeks out us.

61
Să-nvie-n pieptul nostru, încununând cu fală
Atâtea visuri mândre.
CEZAR: Ia mâna mea atuncea
Căci niciodată-un frate pe sora sa n-a iubit-o
Precum iubesc femeie ce-ţi dăruiesc Antoniu.
Dea Zeii să trăiască să poată ea uni
A noastre mari regate, precum uneşte dânsa
A noastre inimi astăzi c-o trainică iubire.
LEPIDUS. Amin şi bucurie!
ANTONIU. N-aş fi crezut vreodată că-n contra lui Pompeiu
Voi trage a mea spadă, căci m-a îndatorat
Cu multă politeţă în vremile din urmă.
Întţiu îi voi trimete a mele mulţumiri
Şi-l voi sfida

LEPIDUS. Dar timpul ne zoreşte
Şi trebuie îndată să mergem după dânsul
Ca să-l găsim căci altfel el vine după noi.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

62

ANTONY. Where lies he?
CAESAR. About the Mount Misena.
ANTONY. What's his strength
By land?
CAESAR. Great and increasing: but by sea
He is an absolute master.

ANTONY. So is the fame.
Would we had spoke together! Haste we for it:
Yet, ere we put ourselves in arms, despatch we
The business we have talk'd of.
CAESAR. With most gladness;
And do invite you to my sister's view,
Whither straight I'll lead you.
ANTONY. Let us, Lepidus,
Not lack your company.
LEPIDUS. Noble Antony,
Not sickness should detain me.

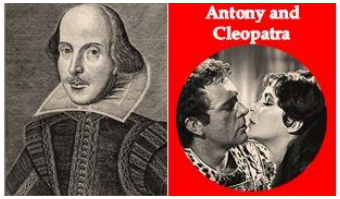
ANTONIU. Dar prin ce loc se află?
CEZAR. La muntele Miseniu.
ANTONIU. Şi câtă oaste are el pe uscat?

CEZAR. Destulă
Şi care creşte zilnic: dar pe oceane însă
Desăvârşit stăpân e.
ANTONIU. Aşa se zice;—însă
Era să fie altfel de stam la învoială
De la-nceput! E vreme să alergăm, de-aceia
Să terminăm mai iute afacerea vorbită.
CEZAR. Voios, te voi conduce îndată ca s-o vezi
Pe sore mea cu mine.

ANTONIU. Vii, Lepide, iubite?

LEPIDUS. Prea nobile Antoniu, nimic nu mă opreşte.
(Trompete. Ies Cezar, Antoniu şi Lepidus.)

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

[Flourish. Exeunt Cezar, Antony, and Lepidus.]

MAECENAS. Welcome from Egypt, sir.

ENOBARBUS. Half the heart of Caesar, worthy Maecenas! My honourable friend, Agrippa!

AGRIPPA. Good Enobarbus!

MAECENAS. We have cause to be glad that matters are so well disgested. You stayed well by't in Egypt.

ENOBARBUS. Ay, sir; we did sleep day out of countenance, andmade the night light with drinking.

MAECENAS. Eight wild-boars roasted whole at a breakfast, andbut twelve persons there; is this true?

ENOBARBUS. This was but as a fly by an eagle: we had much more monstrous matter of feast, which worthily deserved noting.

MAECENAS. She's a most triumphant lady, if report be square to her.

MECAENAS. Bine-ai veit, Domnul meu, din Egipt.

ENOBARBU. Te salut, domnul meu Mecaenas,—tu, care Eşti jumătate din inima lui Caesar!—şi pe tine, onorate amice Agrippa.

AGRIPPA. Bunul meu Enobarbu!

MECAENAS. Avem cuvânt să ne bucurăm că lucrurile s-au terminat aşa de bine. Ai petrecut bine în Egipt?

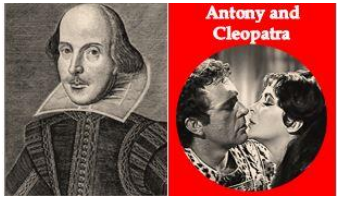
ENOBARBU. Da, Domnul meu, dormeam ziua până nu se Mai vedea, şi noaptea o luminam cu beţia.

MECAENAS. Am auzit că s-a fript opt mistreţi sălbatici întregi pentru un prânz, unde erau numai douăsprezece persoane, adevărat să fie?

ENOBARBU. Asta nu-i nimic, e cum ar fi o muscă comparată cu o acvilă; am avut alte festinuri mult mai colosale, de care mai puteai să vorbeşti.

MECAENAS. E o doamnă strălucită de tot, dacă ce se spune De dânsa e adevărat.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

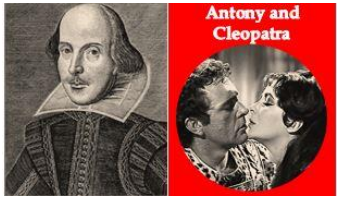

64

ENOBARBUS. When she first met Mark Antony, she pursed up hisheart, upon the river ot Cydnus.
AGRIPPA. There she appeared indeed, or my reporter devisedwell for her.
ENOBARBUS. I will tell you.
'The barge she sat in, like a burnish'd throne,
Burn'd on the water: the poop was beaten gold;
Purple the sails, and so perfumed that
The winds were love-sick with them; the oars were silver.
Which to the tune of flutes kept stroke, and made
The water which they beat to follow faster.
As amorous of their strokes. For her own person,
It beggar'd all description: she did lie
In her pavilion—cloth of gold, of tissue—
O'er-picturing that Venus where we see
The fancy outwork nature: on each side her
Stood pretty dimpled boys, like smiling Cupids,
With divers-colour'd fans, whose wind did seem

ENOBARBU. Întaia oară când l-a întâlnit pe Antoniu pe
Râul Cydnu i-răpit inima.
AGRIPPA. În adevăr trebuie să fost ceva admirabil,
Dacă n-a lăudat-o acel ce mi-a istorisit lucrul.
ENOBARBU. Să-ţi povestesc atuncea: Ca şi un tron de aur
Lucea pe undă barca în care s-aşezase,
Cu prora-i poleită şi pânzele ţesute
Din purpură bogată, din care un parfum
Se-mprăştia în zboru-i pe vântul îmbătat.
Lopeţile argintate mânate în cadenţă
De-al flautelor sunet melodios cădeau
Pe unda tresărindă de mângâierea lor.
În ceea ce priveşte persoana ei, mă crede,
Nu pot găsi cuvinte ca s-o descriu, făcuse
Un uranisc în mijloc cusut cu fir de aur
Drapat cu stofe scumpe în care sta culcată,
Bătând cu frumuseţea pe Vinerea Zeiţă
În care-nchipuirea, vedem cu toate astea

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

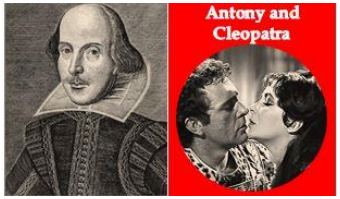

To glow the delicate cheeks which they did cool,
And what they undid did.

AGRIPPA. O, rare for Antony!
ENOBARBUS. Her gentlewomen. like the Nereides,
So many mermaids, traded her i the eyes,
I And made their bends adornings: at the helm
A seeming mermaid steers: the silken tackle
Swell with the touches of those flower-soft hands.
That yarely frame the office. From the barge
A strange invisible perfume hits the sense
Of the adjacent wharfs. The city cast
Her people out upon her; and Antony,
Enthroned i' the market-place, did sit alone.

65
Că mai presus întrece chiar legile Naturii!
La dreapta şi la stânga doi durdulii băieţi
Zâmbind, frumoşi ca Eros, sta lângă treapta albă
A tronului de fildeş, ş-o apăra cu pene
De diferite feţe, iar pieliţa-i subţire
Părea că rumeneşte sub tainica suflare
Ce-i răcorea obrajii aprinşi de răsfăţare.
AGRIPPA. Ce norocos Antoniu!
ENOBARBU. Dar roabele ei toate, frumoase Nereide
În juru-i, ca Sirene, priveau în ochii ei,
Ca s-o slujească gata cu-nchinaciuni gingaşe.
La cîrma sta o nimfă de-o rară frumuseţe,
Frânghia de mătase aluneca uşoară
Prin degetele ei fine ca crinul înflorit,
Şi-n lucrul lor dibace: se ridica din barcă
Mirose-mbietoare, ce-ncet se răspândeau
Pe luncile vecine, cetăţile-şi vărsau
Poporul tot s-o vadă; Antoniu în piaţă

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

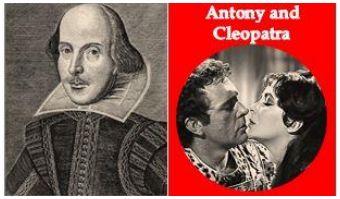

Whistling to the air; which, but for vacancy,
Had gone to gaze on Cleopatra too
And made a gap in nature.
AGRIPPA. Rare Egyptian!
ENOBARBUS. Upon her landing, Antony sent to her,
Invited her to supper: she replied,
It should be better he became her guest;
Which she entreated: our courteous Antony,
Whom ne'er the word of "No" woman heard speak.
Being barber'd ten times o'er, goes to the feast,
And for his ordinary pays his heart
For what his eyes eat only.
AGRIPPA. Royal wench I
She made great Caesar lay his sword to bed:
He plough'd her, and she cropp'd.

ENOBARBUS. I saw her once
Hop forty paces through the public street;

66
Pe tronul lui sta singur şi fluiera în vânt.
Zburase chiar şi vântul sprea mândra Cleopatra
S-o vadă şi-n natură un gol se resimţea.
AGRIPPA. Minune Egipteană!
ENOBARBU. Se coborâ din barcă,—Antonius trimise
La cină s-o poftească, iar dânsa îi răspunse
Să vie el ca oaspe la masa ei mai bine,
Cu graţie rugându-l. Antonius, pe care
Nu-l lasă curtenia femeilor să zică
Cuvântul „nu", îndată de zece ori s-a ras
Şi a venit la cină, iar drept preţ pentru hrană
Din ochi gustată numai cu inima plătită.
AGRIPPA. Împărătească fată!
Făcut-a ea pe Cezar sumeţul să-şi depună
Înfricoşata spadă şi-a secerar câmpia
Ce dânsul a arătat-o.
ENOBARBU. O dată am văzut-o
Sărind în şir pe stradă de patruzeci de ori,

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

67

And having lost her breath, she spoke, and panted,
That she did make defect perfection,
And, breathless, power breathe forth.
MAECENAS. Now Antony must leave her utterly.
ENOBARBUS. Never; he will not:
Age cannot wither her, nor custom stale
Her infinite variet: other women cloy
The appetites they feed: but she makes hungry
Where most she satisfies; for vildest things
Become themselves in her, that the holy priests
Bless her when she is riggish.

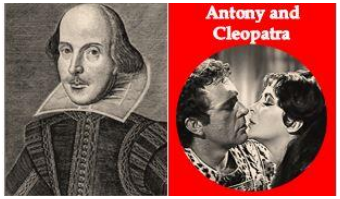
MAECENAS. If beauty, wisdom, modesty, can settle
The heart of Antony, Octavia is
A blessed lottery to him.
AGRIPPA. Let us go.
Good Enobarbus, make yourself my guest

Şi tot perfecţiunea-i completă reieşea
Din fiece mişcare şi graţi-i creştea.

MECAENAS. Va trebui acuma Antoniu să o lase.
ENOBARBU. S-o lase? Niciodată! Nu va putea sunt sigur,
S-o veştejească vârsta, schimbarea infinită
Ce-n firea ei există o-mprospătează zilnic:
Femeile adesea, pot zice că de-apururi,
Dezgustă de acele dorinţi ce peste fire
Le-ndestulează, asta din contra-ascute pofta
Pe când o potoleşte, simţirea cea mai joasă
La dânsa e decentă, iar preotul sfinţit
O miruieşte tocmai când este mai lascivă.
MECAENAS. Dac-ar putea s-aşeze în pieptul lui Antoniu
Virtutea, modestia şi frumuseţea, sigur
Octavia, în viaţă, ursita lui ar fi.
AGRIPPA. Să mergem, Enobarbe, cât timp vei sta in Roms
Te rog rămâi la mine.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

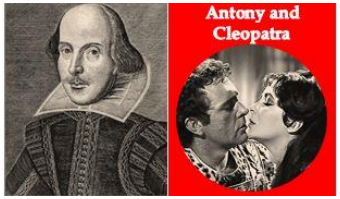
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

Whilst you abide here.
ENOBARBUS. Humbly, sir, I thank you.
[Exeunt.]

ENOBARBU. Plecat îţi mulţumesc.
(Ies.)

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

SCENE III

The same. Caesar's house.

Enter Antony, Caesar, Octavia between them, and Attendants.

ANTONY. The world and my great office will sometimes
Divide me from your bosom.
OCTAVIA. All which time
Before the gods my knee shall bow my prayers
To them for you.
ANTONY. Good night, sir. My Octavia,
Read not my blemishes in the world's report:
I have not kept my square; but that to come
Shall all be done by the rule. Good night, dear lady.
OCTAVIA. Good night, sir.
CAESAR. Good night. *[Exeunt Caesar, Octavia, and Attendants.]*

SCENA III

O cameră în casa lui Cezar

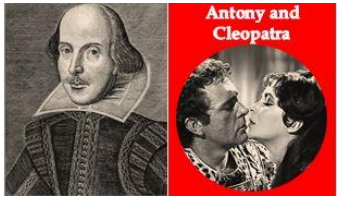
Cezar, Antoniu, Octavia, un ghicitor şi alţii

ANTONIU. De lângă tine lumea şi-a mele datorii
Adese mă vor smulge.
OCTAVIA. Tot timpul, pentru tine,
Îngenuncheată, ruga spre Zei voi îndrepta-o.

ANTONIU. Stăpâne, bună seara. Octavia în ochi-ţi
Să nu mă înnegrească a lumii judecată:
Greşit-am câte-o dată, dar jur că-n viitor
Va fi cu totul altfel. Somn bun, iubită Doamnă.
OCTAVIA. Somn dulce, scumpe Domne.
CEZAR. ADIOMEDES. Domnul meu.
Ies Cezarşi Octavia.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

Enter Soothsayer.

ANTONY. Now, sirrah; you do wish yourself in Egypt?

SOOTHSAYER. Would I had never come from thence,
nor you thither!

ANTONY. If you can, your reason?

SOOTHSAYER. I see it in
My motion, have it not in my tongue: but yet
Hie you to Egypt again.

ANTONY. Say to me,
Whose fortunes shall rise higher, Caesar's or mine?

SOOTHSAYER. Caesar's.
Therefore, O Antony, stay not by his side:
Thy demon, that thy spirit which keeps thee, is
Noble, courageous, high, unmatchable,
Where Caesar's is not; but, near him, thy angel
Becomes a fear, as being o'erpower'd: therefore
Make space enough between you.

ANTONY. Speak this no more.

Intră Ghicitorul.

ANTONIU. Deci ai dori în Egipt să fii acum, băiete.

GHICITOR. De nu veneam de-acolo niciunul, era bine.

ANTONIU. Explică-mi ce te face să spui aceste lucruri.

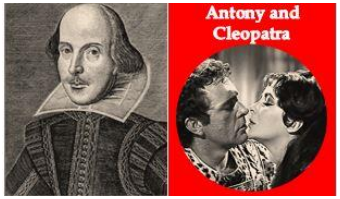
GHICITOR. Nu pot s-o fac, ştiu însă că-mi-a şoptit o voce
Să vii iar in Egipt.

ANTONIU. Îmi spune, viitorul,
Al cui va fi mai falnic, al meu sau al lui Cezar?

GHICITOR. Mai falnic al lui Cezar, deci nu sta lângă dânsul.
Căci demonul tău, geniu ce-n toate te conduce,
E generos şi nobil şi-n lume-i fără seamăn;
Nu astfel e-al lui Cezar, când eşti de el aproape
Atunci bunul tău geniu se schimbă-n duh de groază,
Plecându-se-naintea-i; deci între el şi tine
Hotar şi spaţiu pune.

ANTONIU. Să nu mai zici acestea.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

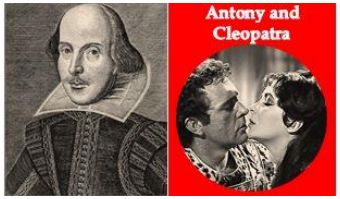

SOOTHSAYER. To none but thee; no more, but when to thee.
If thou dost play with him at any game,
Thou art sure to lose; and, of that natural luck.
He beats thee'gainst the odds: thy lustre thickens,
When he shines by: I say again, thy spirit
Is all afraid to govern thee near him;
But, he away,'tis noble.
ANTONY. Get thee gone:
Say to Ventidius I would speak with him:
[Exit Soothsayer.]
He shall to Parthia. Be it art or hap,
He hath spoken true: the very dice obey him;
And in our sports my better cunning faints
Under his chance: if we draw lots, he speeds;
His cocks do win the battle still of mine
When it is all to nought; and his quails ever
Beat mine, inhoop'd, at odds. I will to Egypt:

GHICITOR. Ţi-am spus-o numai ţie, şi n-o voi spune iară
Decât tot ţie-n taină. La orice joci cu dânsul
Eşti sigur că vei pierde, nu vei putea lupta
Cu-al lui noroc continuu: când trece el, păleşte
Splendoarea falei tale: îţi zic, bunul tău geniu,
Se teme să se mişte când dânsul e aproape,
Şi iarăşi când se duce e nobil ca-nainte.

ANTONIU. Mergi, lui Ventidu spune să vie să-i vorbesc.
La Parthi îl voi trimite;—nu ştiu de-a nimerit
Din întâmplare omul, sau dacă-a lui ştiinţă
L-a învăţat ce spune, dar spuse-adevărat.
Chiar darul îl ascultă şi-n jocurile noastre
Ştiinţa mea păleşte.—El cu noroc câştigă.
La sorţi cum-va când tragem câştigă totdeauna;
Cocoşii lui într-una, în luptă, bat p-ai mei,
Iar ţinta o întrece tot prepeliţa lui.
Pleca-voi in Egipt. Chiar dac-am consimţit

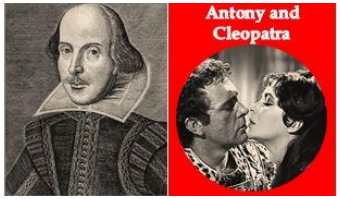
CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

And though I make this marriage for my peace,
I' the east my pleasure lies.
Enter Ventidius.
O, come, Ventidius,
You must to Parthia: your commission's ready;
Follow me, and receive't.
[Exeunt.]

Să fac această nuntă ca să trăiesc în tihnă,
A dragostelor mele locaş e-n Orient.
Intră Ventidiu.
Ventidiu, vino-ncoace;—la Parthi te vei porni: scrisoarea ta e gata, să vii ca s-o primeşti
Îndată de la mine.
Ies.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

SCENE IV

The same. A street.

Enter Lepidus, Maecenas, and Agrippa.

LEPIDUS. Trouble yourselves no further: pray you, hasten
Your generals after.
AGRIPPA. Sir, Mark Antony
Will e'en but kiss Octavia, and we'll follow.
LEPIDUS. Till I shall see you in your soldier's dress,
Which will become you both, farewell.

MAECENAS. We shall,
As I conceive the journey, be at the Mount
Before you, Lepidus.
LEPIDUS. Your way is shorter;
My purposes do draw me much about;

SCENA IV

Roma. O stradă.

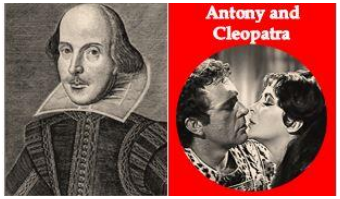
Lepidu, Mecaenas şi Agrippa

LEPIDUS. Nu mai aveţi acuma nimica de făcut,
Urmaţi în grabă dară pe Generalii voştri.

AGRIPPA. Stăm numai să sărute Antoniu pe Octavia,
Ş-îndată suntem gata.
LEPIDUS. Pân-ce vă voi găsi
Cu haina soldăţească pe amândoi gătiţi
Să ne vedem cu bine.
MECAENAS. Precum am socotit
'Naintea ta ajungem la muntele Misenu.

LEPIDUS. Veţi merge pe o cale mai scurtă, sunt silit
Să fac ocoluri multe, de-aceia veţi ajunge

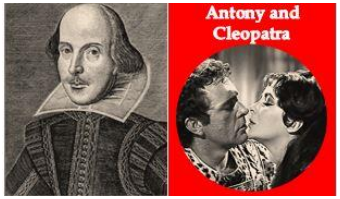
CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

You'll win two days upon me.
MAECENAS. Sir, good success!
AGRIPPA.
LEPIDUS. Farewell
[Exeunt.]

74
C-o zi două înainte.
MECAENAS. Şi vă urăm izbânda
Frumoasă, şi în toate.
LEPIDUS. ADIOMEDES. buni prieteni.
Ies.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

SCENE V

Alexandria. Cleopatra's palace.

Enter CLEOPATRA, Charmian, Iras, and Alexas.
CLEOPATRA. Give me some music; music, moody food
Of us that trade in love.
Attend. The music, ho!
Enter Mardian the Eunuch.
CLEOPATRA. Let it alone; let's to billiards: come,
Charmian.
CHARMIAN. My arm is sore; best play with Mardian.
CLEOPATRA. As well a woman with an eunuch play'd
As with a woman. Come, you'll play with me, sir?

MARDIAN. As well as I can, madam.
CLEOPATRA. And when good will is show'd, though't
come too short,

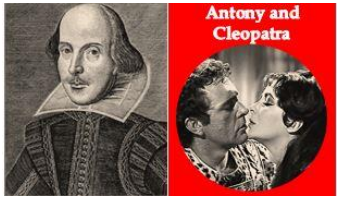
SCENA V

Alexandria. O cameră în palat.

Cleopatra, Charmian, Iras, Alexas şi un servitor
CLEOPATRA. Ah! Muzica să cânte!—a celor îndrăgiţi
Duioasă, dulce hrană... ah!
CHARMIAN. Muzica să vie!
Intră Mardian.
CLEOPATRA. Ba lasă-i. Hai mai bine să mergem la biliard.

CHARMIAN. Mă doare braţul, joacă cu Mardian mai bine.
CLEOPATRA. E pentru o femeie tot una dacă joacă
Cu o femeie dânsa sau c-un scopit ca tine:
Deci vom juca-mpreună de-i place, Domnul meu.
MARDIAN. Pe cât îmi stă în putinţă.
CLEOPATRA. Când e bunvoinţă şi nedibaciul poate
Când face o greşeală să fie chiar iertat

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

The actor may plead pardon. I'll none now:
Give me mine angle; we'll to the river: there,
My music playing far off, I will betray
Tawny-finn'd fishes; my bended hook shall pierce
Their slimy jaws; and, as I draw them up,
I'll think them every one an Antony,
And say "Ah, ha! you're caught."

CHARMIAN.'Twas merry when
You wager'd on your angling; when your diver
Did hang a salt-fish on his hook, which he
With fervency drew up.

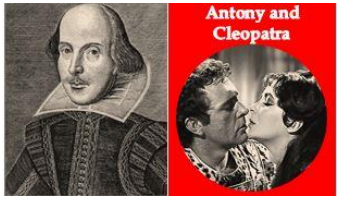
CLEOPATRA. That time—O times! —
I laugh'd him out of patience; and that night
I laugh'd him into patience: and next morn,
Ere the ninth hour, I drunk him to his bed;
Then put my tires and mantles on him, whilst

76

Nu voi juca:- mai bine dă-mi undiţa încoace
La gârlă să ne duce, şi muzica acolo
Să cânte-n depărtare, cu dânsa voi atrage
La mine peştişorii cu solzii aurii,
Iar falca lor scămoasă cu undiţa-mi întoarsă
Voi găuri-o; iară din apă când i-oi scoate
Mă voi încerca să-mi pară că fiecare peşte
Antoniu e-n fiinţă, şi am să-I spun: „eşti prins".
CHARMIAN. Ah! Cât am râs atuncea când pescuiam, Domniţă
Şi rămăşag cu toşii ai pus că tu vei prinde
'Naintea lor, un peşte; şi când s-a dat afund
Un rob, s-agaţe iute un peştişor sărat
De undiţa ta.
CLEOPATRA. Timpuri trecute, fericite,
Am râs până să-şi piardă răbdarea, şi pe urmă
Am râs pân-şi-a găsit-o; a doua zi, devreme
Băut-am împreună până l-am culcat, ş-atuncea
Cu-a mele-mbrăcăminte şi mantie gătindu-l,

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

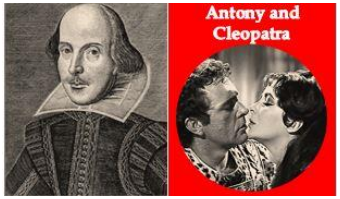
77

I wore his sword Philippan.
Enter a Messenger.
O, from Italy!
Ram thou thy fruitful tidings in mine ears,
That long time have been barren.
MESSENGER. Madam, madam,—
CLEOPATRA. Antonius dead!—If thou say so, villain,
Thou kill'st thy mistress: but well and free,
If thou so yield him, there is gold, and here
My bluest veins to kiss; a hand that kings
Have lipp'd, and trembled kissing.
MESSENGER. First, madam, he is well.
CLEOPATRA. Why, there's more gold.
But, sirrah, mark, we use
To say the dead are well: bring it to that,
The gold I give thee will I melt and pour
Down thy ill-uttering throat.
MESSENGER. Good madam, hear me.

Eu, m-am încins în glumă cu spada-i Philippeană.
Intră un vestitor.
Cu vestea ce-mi trimite Italia, îndoapă
Urechea mea flămândă.

VESTITOR. Domniţă, Doamnă scumpă…
CLEOPATRA. E mort! Să ştii, tâlhare, de spui această vorbă,
Ucizi p-a ta stăpână:—dar dacă-mi spui că-i bine
Şi liber, iacă aur, şi iacă să săruţi
A mele vine roşii; chiar împăraţi semeţi
Au tremurat adesea luând această mână.
VESTITOR. Întâi de tot e bine.
CLEOPATRA. Na aur, ş-încă aur.
Să bagi de seamă însă, mişelule, aicea
Obişnuim să zicem de cei morţi că sunt bine;
De vrei să spui aceasta tot aurul ce-l vezi
Îl voi topi şi-n gâtul tău cel ursuz ţi-l torn.
VESTITOR. Ascultă, bună Doamnă…

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

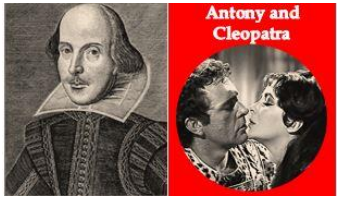
CLEOPATRA. Well, go to, I will;
But there's no goodness in thy face: if Antony
Be free and healthful,—so tart a favour
To trumpet such good tidings! If not well.
Thou shouldst come like a Fury crown'd with snakes,
Not like a formal man.
MESSENGER. Will't please you hear me?
CLEOPATRA. I have a mind to strike thee ere thou
speak'st:
Yet, if thou say Antony lives, is well,
Or friends with Caisar, or not captive to him,
I'll set thee in a shower of gold, and hail
Rich pearls upon thee.

MESSENGER. Madam, he's well.
CLEOPATRA. Well said.
MESSENGER. And friends with Caesar.
CLEOPATRA. Thou'rt an honest man.

CLEOPATRA. Vorbeşte, te ascult.
Nu văd, parcă în privirea-ţi vreo veste bună, dacă
e sănătos Antoniu şi liber, pentru ce
T-ai întrista vorbindu-mi, iar dacă nu e bine,
Înfăţişarea-ţi toată ar trebui să fie
Ca furia-mpletită cu şerpi, şi nu cum este.
VESTITOR. Vrei să m-asculţi, Domniţă?
CLEOPATA. Îmi vine să lovesc
În tine, înainte de-a asculta ce spui:
De-mi spui pe de-altă parte c-Antonius trăieşte,
Că-i bine, că cu Cezar, e bun prieten, numai
Că nu e în robie, pe capul tău turna-voi
O ploaie aurită, şi grindină bogată
De pietre preţioase.
VESTITOR. E bine, Doamna mea.
CLEOPATRA. Ah! Glasul tău e dulce!
VESTITOR. Şi bun amic cu Cezar.
CLEOPATRA. Eşti un băiat de treabă.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

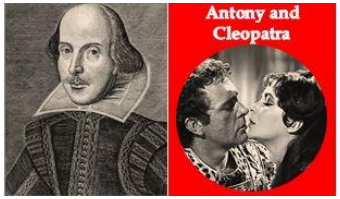
MESSENGER. Caesar and he are greater friends than ever.
CLEOPATRA. Make thee a fortune from me.
MESSENGER. But yet, madam,—
CLEOPATRA. I do not like "But yet," it does allay
The good precedence; fie upon "But yet"!
"But yet" is as a gaoler to bring forth
Some monstrous malefactor. Prithee, friend,
Pour out the pack of matter to mine ear,
The good and bad together: he's friends with Caesar;
In state of health, thou say'st; and, thou say'st, free.
MESSENGER. Free, madam! no; I made no such report:
He's bound unto Octavia.
CLEOPATRA. For what good turn?
MESSENGER. For the best turn i' the bed.
CLEOPATRA. I am pale, Charmian.
MESSENGER. Madam, he's married to Octavia.
CLEOPATRA. The most infectious pestilence upon thee!

VESTITOR. N-au fost ei niciodată aşa uniţi ca astăzi.

CLEOPATRA. Vei face o avere de nu-ncetezi.
VESTITOR. Dar, Doamnă…
CLEOPATRA. Nu-i place „dar" şi „însă", căci vestea cea placută
În urma cărei vine prin „însă" îi nimicită.
La dracul „dar"şi „însă!" că temniceru-i gata
Să scoată la iveală un făcător de rele.
Te rog, amice, dară, revarsă toată vesta
D-o data în urechea-mi, cea bună şi cea rea
Zici că-i amic cu Cezar, că-i sănătos şi liber.
VESTITOR. N-am zis aceasta, Doamnă, n-am zis că este liber;
El e legat din contra cu tânăra Octavia.
CLEOPATRA. Prin care chip?
VESTITOR. Prin chipul din patul nupţial.
CLEOPATRA. Leşinul mă cuprinde.
VESTITOR. S-a însurat cu dânsa.
CLEOPATRA. Asupra ta să cadă cea mai cumplită ciumă!

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

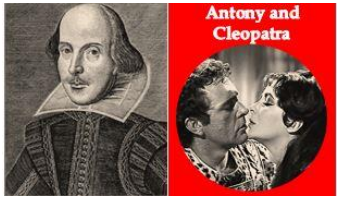

[Strikes him down.]
MESSENGER. Good madam, patience.
CLEOPATRA. What say you? Hence,
[Strikes him again.]
Horrible villain! or I'll spurn thine eyes
Like balls before me; I'll unhair thy head:
[She hales him up and down.]
Thou shalt be whipp'd with wire, and stew'd in brine,
Smarting in lingering pickle.
MESSENGER. Gracious madam,
I that do bring the news made not the match.
CLEOPATRA. Say'tis not so, a province I will give thee
And make thy fortunes proud: the blow thou hadst
Shall make thy peace for moving me to rage;
And I will boot thee with what gift beside
Thy modesty can beg.
MESSENGER. He's married, madam.
CLEOPATRA. Rogue, thou hast lived too long.

80
Îl loveşte.
VESTITOR. Aveţi răbdare, Doamnă.
CLEOPATRA. Ce spui?- Răbdare!—Pleacă
Fiinţă urgisită, (îl loveşte iar) sau îţi voi da de-a dura
Ca bile ochii în faţa-mi; şi părul ţi-l voi smulge;
Cu biciu de fier bătaie ţi-oi da şi-n saramură
Fierbinte cu încetul voi pune să te-arunce.

VESTITOR. Prea graţioasă Doamnă, adus-am vestea doară
Dar n-am făcut nici nunta nici n-am fost peţitorul.
CLEOPATRA. Dac-ai minţit, provincii îţi voi da, şi te voi pune
În culmea cea mai mândra a visurilor tale;
Pedeapsa ce ţi-am dat-o-ţi va răsplăti-ndestul
De mi-ai vorbit în glumă, şi peste astea toate
Îţi voi da orice mi-ai cere.
VESTITOR. E însurat, stăpână.
CLEOPATRA. Mişelule, trăit-ai prea mult.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

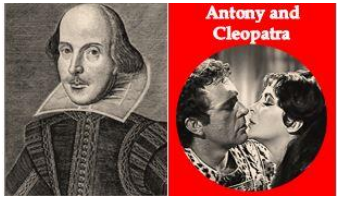
[Draws a knife.]
MESSENGER. Nay, then I'll run.
What mean you, madam? I have made no fault.
[Exit.]
CHARMIAN. Good madam, keep yourself within yourself: the man is innocent.
CLEOPATRA. Some innocents'scape not the thunderbolt
Melt Egypt into Nile! and kindly creatures
Turn all to serpents! Call the slave again:
Though I am mad, I will not bite him: call.

CHARMIAN. He is afeard to come.
CLEOPATRA. I will not hurt him.
[Exit Charmian.]
These hands do lack nobility, that they strike
A meaner than myself; since I myself
Have given myself the cause.
Re-enter Charmian and Messenger.

(Scoate un pumnal)
VESTITOR. Să fug de-aicea…
Dar pentru ce, Domniţă, greşeala nu-i a mea?
Iese.
CHARMIAN. Te stăpâneşte, Doamnă, căci e nevinovat.

CLEOPATRA. Iar nu de trăznet scapă toţi cei nevinovaţi!
În Nil să se cufunde Egiptul meu iubit!
Prefaca-se în şarpe fiinţa cea mai dulce!
Pe sclav îl cheama-ncoace să-mi spuie ce mai ştie:
Măcar că sunt turbată nu-l voi muşca,—să vie.
CHARMIAN. I-e frică să se-ntoarcă.
CLEOPATRA. Dar n-am să-i fac nimica.
S-au înjosit lovindu-l aceste mâini, eu însumi
Sunt vina supărării. Vin, Doamnă, mai aproape.
Reintră Vestitorul.
O fi un semn de cinste dar nu-i un lucru bun
S-aduci o veste trista; se poate povesti

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

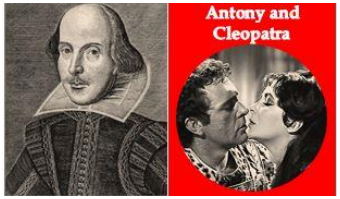
Come hither, sir.
Though it be honest, it is never good
To bring bad news: give to a gracious message
An host of tongues; but let ill tidings tell
Themselves when they be felt.
MESSENGER. I have done my duty.
CLEOPATRA. Is he married?
I cannot hate thee worser than I do,
If thou again say "Yes".
MESSENGER. He's married, madam.
CLEOPATRA. The gods confound thee! dost thou hold there still?
MESSENGER. Should I lie, madam?
CLEOPATRA. O, I would thou didst,
So half my Egypt were submerged and made
A cistern for scaled snakes! Go get thee hence:
Hadst thou Narcissus in thy face, to me
Thou wouldst appear most ugly. He is married?

82
O noutate bună c-o mie de cuvinte,
Cea neplăcută însă o poţi lăsa nespusă
Ca s-o descoperi singur.

VESTITOR. Eram dator să-ţi spun.
CLEOPATRA. E însurat la Roma!—Nu te voi urgisi
Mai mult decât acuma d-o mai repeţi o dată.

VESTITOR. E însurat, Domniţă.
CLEOPATRA. Oh! Nimicite-ar Zeii!
Mai stăruieşti în spusa-ţi?
VESTITOR. Ai vrea sa spun minciuni?
CLEOPATRA. Oh! Da, de-ar fi minciună!—Măcar că ţara mea
S-ar cufunda întreagă în Nil, şi s-ar preface
În balta împuţită cu şerpi! Te du de-aicea
Şi de-ai avea chiar chipul plăcul al lui Narcis
Tot mi-ai părea tu groaznic. E însurat Antoniu.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

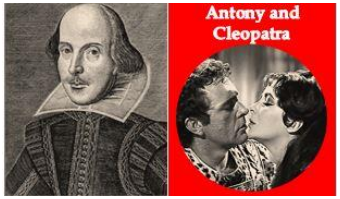
MESSENGER. I crave your highness' pardon.
CLEOPATRA. He is married?
MESSENGER. Take no offence that I would not offend you:
To punish me for what you make me do
Seems much unequal: he's married to Octavia.
CLEOPATRA. O, that his fault should make a knave of thee,
That art not what thou'rt sure of! Get thee hence:
The merchandise which thou hast brought from Rome
Are all too dear for me: lie they upon thy hand,
And be undone by'em!
[Exit Messenger.]
CHARMIAN. Good your highness, patience.
Cho. In praising Antony, I have dispraised Caesar.
CHARMIAN. Many times, madam.
CLEOPATRA. I am paid for't now.
Lead me from hence;

VESTITOR. Da, Doamna mea, mă iartă.
CLEOPATRA. Mai zici că e-nsurat?
VESTITOR. N-ar trebui pe mine, oh! Doamnă, să te superi;
Silindu-mă, tu însuţi, să mai repet cuvântul
Nedreaptă eşti. Antoniu pe Octavia luat-a.

CLEOPATRA. Ah! Cum a sa greşeală putut-a să te facă
Un monstru şi pe tine! Ai spus că nu eşti sigur?
Te du de-aici, căci marfa ce ai adus din Roma
E prea costisitoare, s-o ţii nedesfăcută
Şi ea să te desfacă!
Iese vestitorul.

CHARMIAN. Stăpână te calmează.
CLEOPATRA. P-Antoniu lăudându-l îl înegream pe Cezar?
CHARMIAN. De câte ori, oh! Doamnă.
CLEOPATRA. Acuma sunt plătită.
Luaţi-mă de-aicea îmi vine să leşin.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

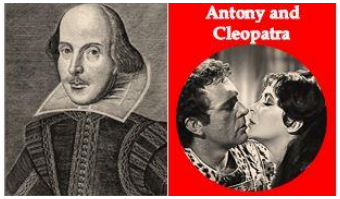

I faint: O Iras, Charmian!'tis no matter.
Go to the fellow, good Alexas; bid him
Report the feature of Octavia, her years,
Her inclination; let him not leave out
The colour of her hair: bring me word quickly.
[Exit Alexas.]
Let him for ever go: let him not—Charmian,
Though he be painted one way like a Gorgon,
The other way's a Mars. Bid you Alexas *[To Mardian]*
Bring me word how tall she is. Pity me, Charmian,
But do not speak to me. Lead me to my chamber.
[Exeunt.]

84

Veniţi aicea, Iras şi Charmian;—ce-mi pasă!…
Mergi după el, Alexas, să-ţi spuie de Octavia,
Figura-i să-ţi descrie, şi cam ce vârstă are,
Ce gusturi, să nu uite a părului culoare:
Şi vino cu răspunsul cât vei putea mai iute.
Iese Alexas.
Să plece de aicea:—ba, Charmian, nu-l lasă;
Chiar dacă două feţe avea, din care una
Ar semăna cu Marte, cealaltă c-o Gorgonă
(Către Mardian) Tu spune-i să-mi aducă răspuns numai decât,
Cât de înaltă este. Ah! Charmian, mă plânge.
Dar nu vorbi cu mine. Luaţi-măde-aicea.
Ies.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

SCENE VI

Near Misenum

Flourish. Enter POMPEIUS. and Menas at one side, with drum and trumpet; at another CAESAR, ANTONY, Lepidus, Enobarbus, MAECENAS, with Soldiers marching.

POMPEIUS.. Your hostages I have, so have you mine;
And we shall talk before we fight.
CAESAR. Most meet
That first we come to words; and therefore have we
Our written purposes before us sent;
Which, if thou hast consider'd, let us know
If 'twill tie up thy discontented sword.
And carry back to Sicily much tall youth
That else must perish here.

POMPEIUS. To you all three,

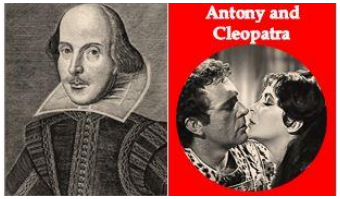
SCENA VI

Lângă Muntele Misena

Intră pe de o parte, Pompeiu şi Menas cu tobe şi trompete, Pe de alta Cezar, Lepidu şi Antoniu, Enobarbu, Mecaenas cu Trupele lor în marş.

POMPEIU. Eu am p-ai tăi ostateci aici, şi tu p-ai mei;
Putem să stăm la vorbă-nainte de-a ne bate.
CEZAR. Aşa e, se cuvine întâiu să stăm la vorbă,
Şi chiar pentru aceasta înscrie te-am prevestit
Ca să-mi cunoşti părerea, pe care dacă matur
Ai cercetat-o, îmi spune de eşti satisfăcut;
De pui în teacă spada ta cea nemulţumită,
Şi în Sicilii iarăşi vrei să se-ntoarcă teafăr
Tot tineretul falnic ce l-ai condus aicea
Îm gura periciunii!
POMPEIU. La câte-şi trei, voi, astăzi agenţii cei dintâi

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

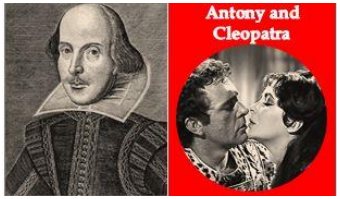
The senators alone of this great world,
Chief factors for the gods, I do not know
Wherefore my father should revengers want.
Having a son and friends; since Julius Caesar,
Who at Philippi the good Brutus ghosted,
There saw you labouring for him. What was't
That moved pale Cassius to conspire; and what
Made the all-honour'd, honest Roman, Brutus,
With the arm'd rest, courtiers of beauteous freedom,
To drench the Capitol, but that they would
Have one man but a man? And that is it
Hath made me rig my navy, at whose burthen
The anger'd ocean foams; with which I meant
To scourge the ingratitude that despiteful Rome
Cast on my noble father.

CAESAR. Take your time.

86

Ai Zeilor, şi singuri ai marelui Imperiu
Senatori, salutare! Nu pot să înţeleg
De ce al meu părinte nu ar avea şi dânsul
Pe cine să-l răzbune, având amici ş-un fiu
Căci ştiţi că Juliu Cezar al cărui suflet mort,
A apărut lui Brutus cel vrednic la Philippi,
Văzutu-v-a acolo luptând toţi pentru dânsul.
Ce l-a făcut pe Cassiu cel palid să conspire?
Şi ce făcut-a oare pe Brutu, cel Roman
Onest şi plin de cinste, cu ceilalţi curtezani
Ai libertăţii sfinte, să-nece Capitolul
Cu sângele lui Cezar? A fost să ştiţi că tot acesta
Mi-a dat îndemn puternic să ies acum cu flota
De-a cărei greutate oceanul mâniat
E-acoperit cu spuma, cu care mi-am enit
Să biciuiesc a Romei invidioasă ură,
Şi nerecunoştinţă-i chiar către tatăl meu.
CEZAR. Nu ne vei speria

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

87

ANTONY. Thou canst not fear us, Pompey, with thy sails;
We'll speak with thee at sea: at land, thou know'st
How much we do o'er-count thee.

POMPEIUS. At land, indeed,
Thou dost o'er-count me of my father's house
But, since the cuckoo builds not for himself,
Remain in't as thou mayst.

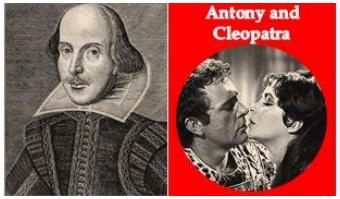
LEPIDUS. Be pleased to tell us—
For this is from the present—how you take
The offers we have sent you.
CAESAR. There's the point.
ANTONY. Which do not be entreated to, but weigh
What it is worth embraced.
CAESAR. And what may follow,
To try a larger fortune.
POMPEIUS. You have made me offer

ANTONIU. Nu ne vei speria
Cu pândete-ţi întinse întinse, Pompeiu dacă pe mare
Putem să stăm la vorbă, căci pe uscar, ştii bine
Te batem cu-nlesnire.
POMPEIU. Aşa e, pe uscat;
Căci m-ai gonit din casa lui tată-meu odată.
Fiindcă cucul însuşi nu-şi face cuibul singur
Rămâi în ea de-ţi place.

LEPIDUS. Vă depărtaţi de treaba
Ce ne-a adus aicea;—deci spune-mi cum primeşti
Propunerile noastre?
CEZAR. Aicea-i chestiunea.
ANTONIU. Nu rugăcinea noastră să te decidă, însă
În tihnă cumpăneşte răspunsul ce-l vei da.
CEZAR. Şi mai ales urmarea va fi avantajoasă.

POMPEIU. Mi-aţi oferit, îmi pare, Sicilia, Sardinia,

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

Of Sicily, Sardinia; and I must
Rid all the sea of pirates; then, to send
Measures of wheat to Rome; this'greed upon,
To part with unhack'd edges, and bear back
Our targes undinted.
ANTONY.LEPIDUS. That's our offer.
POMPEIUS. Know, then,
I came before you here a man prepared
To take this offer: but Mark Antony
Put me to some impatience: though I lose
The praise of it by telling, you must know,
When Caesar and your brother were at blows,
Your mother came to Sicily and did find
Her welcome friendly.
ANTONY. I have heard it, Pompey,
And am well studied for a liberal thanks
Which I do owe you.
POMPEIUS. Let me have your hand:

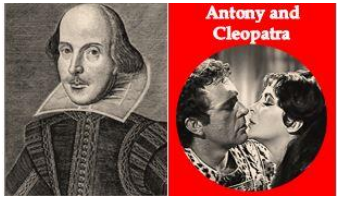
88

Şi marea să o cureţi eu însumi de piraţi;
Mai sunt dator asemeni la Roma să trimiteţi
Mari cantităţi de grâne, iar de-mi convine astea,
Cu neciuntite spade şi scuturi neturtite,
Pleca-vom toţi acasă.
CEZAR, ANTONIU, LEPIDUS. Aceasta am propus.
POMPEIU. Aflaţi dar că venisem aicea hotărât
Să vă primesc oferta. Pe Marcu-Antoniu însă
M-am supărat în urmă, căci, Domnul meu, să ştii
Cu toate că spunandu-ţi pierd meritul acţiunii,
Când Cezar cu-al tău frate în luptă se ciocneau
Venit-a în Sicilii şi muma ta şi-acolo
A fost primită bine.

ANTONIU. Pompeiu, ştiam aceasta:
Şi vie mulţumire cunosc că-ţi sunt dator.

POMPEIU. Dă-mi mâna ta atuncea. N-aş fi crezut vreodată

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

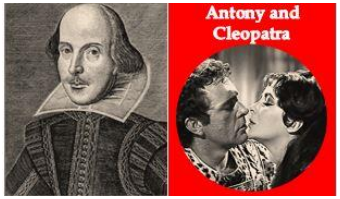
I did not think, sir, to have met you here.
ANTONY. The beds i' the east are soft; and thanks to you,
That call'd me timelier than my purpose hither;
For I have gain'd by't.
CAESAR. Since I saw you last,
There is a change upon you.
POMPEIUS. Well, I know not
What couhts harsh fortune casts upon my face;
But in my bosom shall she never come,
To make my heart her vassal.
LEPIDUS. Well met here.
POMPEIUS. I hope so, Lepidus. Thus we are agreed:
I crave our composition may be written
And seal'd between us.
CAESAR. That's the next to do.
POMPEIUS. We'll feast each other ere we part; and let's
Draw lots who shall begin.
ANTONY. That will I, Pompeius.

Să te-ntâlnesc aicea, oh! Prea stimate Doamne.
ANTONIU. Sunt paturile noastre mai moi în Orient,
Şi numai pentru tine, ce m-ai chemat aicea
Venit-am mai devreme, dar, zău, nu-mi pare rău.
CEZAR. Ţi s-a schimbat şi faţa de cînd nu te-am văzut.

POMPEIU. Nu pot să ştiu Fortuna ce semne a lăsat
Pe faţa mea, ştiu însă că-n pieptu-mi, niciodată
Nu vei găsi un suflet de sclav ca să-l robească.

LEPIDUS. Ferice întâlnire!
POMPEIU. Sper că va fi ferice;
Cer ca convenţiunea aceasta să se scrie,
S-o sigilăm îndată.
CEZAR. Îndată se va face.
POMPEIU.'Nainte de plecare pe rând ne vom pofti
La cină, şi vom trage sorţi cine să înceapă.
ANTONIU. Pompeiu, eu, voi începe.

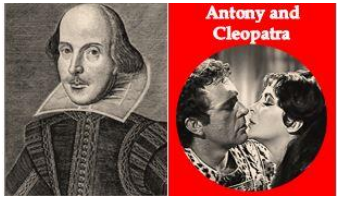
CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

POMPEIUS. No, Antony, take the lot: but, first
Or last, your fine Egyptian cookery
Shall have the fame. I have heard that Julius Caesar
Grew fat with feasting there.
ANTONY. You have heard much.
POMPEIUS. I have fair meanings, sir.
ANTONY. And fair words to them.
POMPEIUS. Then so much have I heard:
And I have heard, Apollodorus carried—
ENOBARBUS. No more of that: he did so.
POMPEIUS. What, I pray you?
ENOBARBUS. A certain queen to Caesar in a mattress.
POMPEIUS. I know thee now: how farest thou, soldier?
ENOBARBUS. Well;
And well am like to do; for I perceive
Four feasts are toward.
Povt. Let me shake thy hand;
I never hated thee: I have seen thee fight,

POMPEIU. Antoniu, nu se poate.
Tu ce sorţi vei trage tot e cea mai de frunte.
Mâncarea din Egipt. S-a îngrăşat acolo
Se zice, Juliu Cezar.
ANTONIU. Cam multe ai auzit.
POMPEIU. N-am zis ca să te supăr.
ANTONIU. O-ntorci destul de bine.
POMPEIU. Am auzit aceasta, şi-am auzit iar apoi
C-Apolodoru odată purta...
ENOBARBU. *(Încet).* Destul,—aşa e.
POMPEIU. Dar cine eşti?
ENOBARBU. *(Încet)* Lui Cezar a dus într-o saltea pe o crăiasă.
POMPEIU. Tu eşti,—ostaşule, ce faci?
ENOBARBU. Îţi mulţumesc, sunt bine, şi am să fiu pe semei
Mai bine mai încolo, căci văd că se prepară
O sumă de bancheturi.
POMPEIU. Dă-mi mâna ta, amice;
Nu te-am urât vreodată, la luptă te-am văzut

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

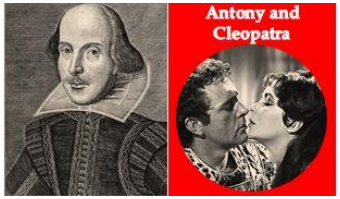
When I have envied thy behaviour.
ENOBARBUS. Sir,
I never loved you much; but I ha' praised ye
When you have well deserved ten times as much
As I have said you did.
POMPEIUS. Enjoy thy plainness,
It nothing ill becomes thee.
Aboard my galley I invite you all:
Will you lead, lords?
CAESAR.ANTONY.LEPIDUS. Show us the way, sir.
POMPEIUS. Come.
[Exeunt all but Menas and Enobarbus.]
MENAS.*[Aside]* Thy father, Pompey, would ne'er have madethis treaty.—You and I have known, sir.
ENOBARBUS. At sea, I think.
MENAS. We have, sir.
ENOBARBUS. You have done well by water.
MENAS. And you by land.

91
Şi mi-a plăcut purtarea-ţi.
ENOBARBU. Eu, niciodată, Doamne,
Nu te-am iubit, dar totuşi te lăudam adesea
Când lauda de zece ori meritai mai mare.

POMPEIU. Poţi să vorbeşti pe faţă, te prinde foarte bine.
Vă chem pe toţi la masă dar pe galera mea.
Stăpânii mei să mergem.

CEZAR, ANTONIU, LEPIDUS. Arată-ne pe unde.
POMPEIU. Pe-aicea.
Ies POMPEIU, ANTONIU, CEZAR, , LEPIDU, ETC.
MENAS. *(Aparte)* Pompeiu, niciodată tatăl tău n-ar fi încheiat acest tratat. *(Lui Enobarbu)*. Parcă ne cunoaştem, Domnul meu.
ENOBARBU. Mi se pare că pe mare ne-am văzut.
MENAS. Aşa, Domnule.
ENOBARBU. Te purtai bine pe mare.
MENAS. Şi D-ta pe uscat.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

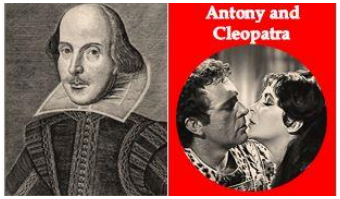
ENOBARBUS. I will praise any man that will praise me; though itcannot be denied what I have done by land.
MENAS. Nor what I have done by water.
ENOBARBUS. Yes, something you can deny for your own safety:you have been a great thief by sea.
MENAS. And you by land.
ENOBARBUS. There I deny my land service. But give me yourhand, Menas: if our eyes had authority, here they might take two thieves kissing.
MENAS. All men's faces are true, whatsome'er their hands are.
ENOBARBUS. But there is never a fair woman has a true face.
MENAS. No slander; they steal hearts.
ENOBARBUS. We came hither to fight with you.
MENAS. For my part, I am sorry it is turned to a drinking.
Pompey doth this day laugh away his fortune.

92

ENOBARBU. Pe omul care mă laudă, îl laud şi eu;—cu toate astea nu poate nega nimeni că m-am purtat bine pe uscat.
MENAS. Nici de mine pe apă.
ENOBARBU. Dar, pentru siguranţa d-tale, e bine să negi un lucru, adică: că ai fost mare hoţ pe mare.
MENAS. Ca tine pe uscat.
ENOBARBU. Ba, neg serviciile mele pe uscat. Dar, dă-mi mâna ta, Menas; dacă ochii noştri ar fi ai stăpânirii, ar putea prinde d-o dată doi hoţi care se pupă.
MENAS. Orice face omul cu mâinile, figura sa e cinstită.

ENOBARBU. Dar o femeie frumoasă, n-a avut niciodată
O figură cinstită.
MENAS. Nu le ponegri, ele nu fură decât inimi.
ENOBARBU. Am venit încoace să ne bătem cu voi.
MENAS. Nu le ponegri, ele nu fură decât inimi.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

ENOBARBUS. If he do, sure, he cannot weep't back again.

MENAS. You Ve said, sir. We looked not for Mark Antonyhere: pray you, is he married to Cleopatra?

ENOBARBUS. Caesar's sister is called Octavia.

MENAS. True, sir; she was the wife of Caius Marcellus.

ENOBARBUS. But she is now the wife of Marcus Antonius.

MENAS. Pray ye, sir?

ENOBARBUS.'Tis true.

MENAS. Then is Caesar and he for ever knit together.

ENOBARBUS. If I were bound to divine of this unity, I would notprophesy so.

MENAS. I think the poh'cy of that purpose made more in the marriage than the love of the parties.

ENOBARBU. Am venit încoace să ne batem cu voi.

MENAS. În ceea ce mă priveşte, îmi pare rău că s-a schimbat lucrul în beţie; să ştii că astăzi Pompeiu îşi pierde viitorul într-un hohot de râs.

ENOBARBU. D-o fi aşa sigur că n-are să-l redobândească plângând.

MENAS. Aşa e, Domnul meu: noi, nu-l aşteptam pe Antoniu. Te rog, s-a căsătorit el oare cu Cleopatra?

ENOBARBU. Pe sora lui Cezar o cheamă Octavia.

MENAS. Adevărat, era măritată cu Caiu Marcellu.

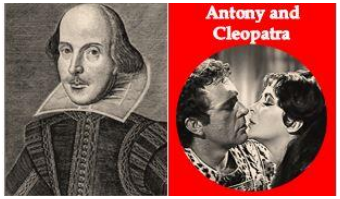
ENOBARBU. Dar acum e nevasta lui Marcu Antoniu.

MENAS. Ce spui, Domnule?

ENOBARBU. E adevărat.

MENAS. Mi se pare că politica a jucat un rol mai mare în această căsătorie, decât dragostea părţilor.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

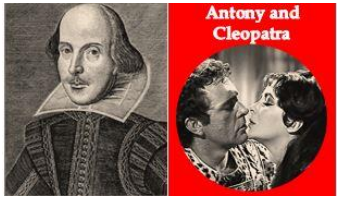
ENOBARBUS. I think so too. But you shall find, the band that seems to tie their friendship together will be the very strangler of their amity: Octavia is of a holy, cold, and still conversation.
MENAS. Who would not have his wife so?
ENOBARBUS. Not he that himself is not so; which is Mark Antony.He will to his Egyptian dish again: then shall thesighs of Octavia blow the fire up in Caesar; and, as Isaid before, that which is the strength of their amity shall prove the immediate author of their variance. Antony will use his affection where it is: he married but his occasion here.
MENAS. And thus it may be. Come, sir, will you aboard? I have a health for you.

ENOBARBUS. I shall take it, sir: we have used our throats in Egypt.
MENAS. Come, let's away.
[Exeunt.]

ENOBARBU. Şi eu cred tot aşa. Dar vei vedea că nodulare pare a lega împreună această prietenie, va fi tocmai nodul cu care se va îneca amiciţia lor. Octavia are o dispoziţie evlavioasă, rece şi liniştită.
MENAS. Cine n-ar vrea ca nevasta sa să fie astfel?
ENOBARBU. Acela cărui nu-i convine un astfel de caracter, cum e Antoniu de pildă. O să se întoarcă el la mâncarea lui egipteneasc㠖 atunci suspinele Octaviei vor aprinde focul lui Cezar şi, precum ţi-am spus, tocmai obiectul prieteniei va fi cauza dezbinării. Antoniu îşi soarbe dragostea unde şi-a aşezat-o. Căsătoria n-a făcu-o decât de convenieţă.
MENAS. Poate să fie aşa. Haide, Domnule, să mergem pe galeră. Avem o sănătate de băut.

ENOBARBU. Primesc cu bucurie, Domnul meu, ne-am exercitat bine gâtlejul în Egipt.
MENAS. Hai să mergem.
Ies.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

SCENE VII

On board Pompey's galley, off Misenum

Music plays. Enter two or three Servants with a banquet.

FIRST SERVANT. Here they'll be, man. Some o' their plantsare ill-rooted already; the least wind i' the world willblow them down.

SECOND SERVANT. Lepidus is high-coloured.

FIRST SERVANT. They have made him drink alms-drink.

SECOND SERVANT. As they pinch one another by the disposition, he cries out "No more;" reconciles them to his entreaty and himself to the drink.

FIRST SERVANT. But it raises the greater war between him and his discretion.

SECOND SERVANT. Why, this it is to have a name in great men's fellowship: I had as lief have a reed that will do me no service as a partisan I could not heave.

SCENA VII

Galera lui Pompeiu, lângă Misena

Intră servitorii cu un banchet.

1-iul SERV. Aicea o să şeadă, omule. Tălpile unora din ei deja şi-au perdut rădăcina, cel mai mic vânt o să-i trântească..

2-lea SERV. Lepidu s-a roşit de tot.

1-iul SERV. I-au dat să bea ca la pomană.

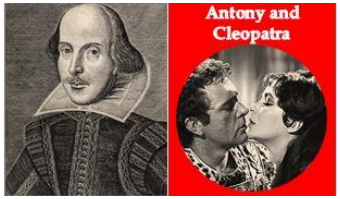
2-lea SERV. Când se necăjesc unul pe altul, luându-se în râs, el le spune „destul", îi împacă, şi-apoi iar se împacă şi el cu băutura.

1-iul SERV. Dar de aceea la dânsul e lupta mai crâncenă între poftă şi prudenţă.

2-lea SERV. Aşa e când te bagi în adunarea celor mari. Mai bine să am o trestie care nu e bună de nimic, decât o suliţă pe care n-o pot ridica.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

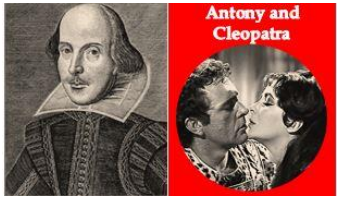
FIRST SERVANT. To be called into a huge sphere, and not tobe seen to move in't, are the holes where eyes should be, which pitifully disaster the cheeks.
A sennet sounded. Enter CAESAR, ANTONY, LEPIDUS, POMPEY, AGRIPPA, MAECENAS, ENOBARBUS, MENAS, with other captains.
ANTONY. *[To Caesar]* Thus do they, sir: they take the flow o' the Nile
By certain scales i' the pyramid; they know,
By the height, the lowness, or the mean, if dearth
Or foison follow: the higher Nilus swells.
The more it promises: as it ebbs, the seedsman
Upon the slime and ooze scatters his grain,
And shortly comes to harvest.

LEPIDUS. You've strange serpents there.
ANTONY. Ay, Lepidus.
LEPIDUS. Your serpent of Egypt is bred now of your

1-iul SERV. Să fii chemat într-o sferă înaltă, şi să nu ştii să te mişti într-însa, e mai trist decât să vezi găurile goale unde trebuie să fie Ochii, fără de care obrazul e urât de tot.
Trompetele sună. – Intră Cezar, Antoniu, Lepidu, Pompeiu, Agrippa, Macaenas, Enobarbu, Menas şi alţi ofiţeri.

ANTONIU. *(Către Cezar)* Să-ţi spun cum se produce a Nilului schimbare
Pe nişte scări o-nseamnă pe Piramide; astfel
De e umflat, de scade, de-i mijlociu, ei ştiu
Ce o să vie-n urmă: or lipsă, or belşug.
Cu cât mai mare-i Nilul cu-atât speranţa creşte.
Apoi când se retrage, plugarul îşi aruncă
Chiar pe nomolul umed seminţa, care-ndată
De soare-i încolţită.
LEPIDUS. Sunt şerpi curioşi p-acolo?
ANTONIU. Da, Lepide, aşa e.
LEPIDUS. Mi se pare că şarpele vostru din Egipt se zămisleşte

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

mud bythe operation of your sun: so is your crocodile.
ANTONY. They are so.
POMPEIUS. Sit,—and some wine! A health to Lepidus!
LEPIDUS. I am not so well as I should be, but I'll ne'er out.
ENOBARBUS. Not till you have slept; I fear me you'll be in tillthen.
LEPIDUS. Nay, certainly, I have heard the Ptolemies' pyramides are very goodly things; without contradiction, I haveheard that.
MENAS.*[Aside to POMPEIUS.]* Pompey, a word.
POMPEIUS.*[Aside to MENAS.]* Say in mine ear: what is't?
MENAS.*[Aside to POMPEIUS.]* Forsake thy seat, I do beseech thee,captain, and hear me speak a word.
POMPEIUS.*[Aside to MENAS.]* Forbear me till anon.—This wine for Lepidus!
LEPIDUS. What manner o' thing is your crocodile?
ANTONY. It is shaped, sir, like itself; and it is as broad as it hath breadth: it is just so high as it is, and moves with it

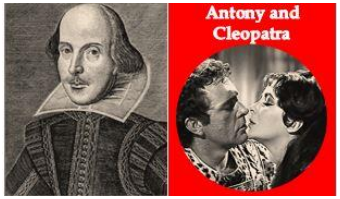
din nomol prin acţiunea soarelui?
ANTONIU. Adevărat, se zice.
POMPEIU. Şezi, Lepide, paharul în sănătatea-ţi beau.
LEPIDUS. Nu; nu sunt tocmai bine, dar tot nu voi să plec.
ENOBARBU. Mi-e frică că n-ai să poţi să ieşi până n-ai dormi puţin, iar pân-atunci trebuie să rămâi aici.
LEPIDUS. Sigur că nu.—Dar am auzit că Piramidele Ptolomeilor sunt minunat de frumoase, mis-a spus de toată lumea.

MENAS. (Încet către Pompeiu) Pompeiu, să-ţi spun o vorbă.
POMPEIU. Îmi spune la ureche.
MENAS. Te scoală de la masă, numai o vorbă, te conjur.

POMPEIU. Îţi spun s-aştepţi, amice, şi toarnă vin lui LEPIDUS.

LEPIDUS. Ce fel de lighioană e crocodilul vostru?
ANTONIU. Are, Domnule, forma…ce o are, lărgimea lui e… Tocmai cât e de larg, precum şi înălţimea; Se mişcă cu organele

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

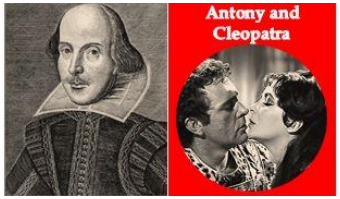

own organs: it lives by that which nourisheth it; and the elements once out of it, it transmigrates.
LEPIDUS. What colour is it of?
ANTONY. Of it own colour too.
LEPIDUS. 'Tis a strange serpent.
ANTONY. 'Tis so. And the tears of it are wet.
CAESAR. Will this description satisfy him?
ANTONY. With the health that Pompey gives him, else he is avery epicure.
POMPEIUS. *[Aside to MENAS.]* Go hang, sir, hang! Tell me of that?away! Do as I bid you.—Where's this cup I call'd for?
MENAS. [Aside to POMPEIUS.] If for the sake of merit thou wilt hear me,
Rise from thy stool.
POMPEIUS. *[Aside to MENAS.]* I think thou'rt mad. The matter?
[Rises, and walks aside.]

sale, trăieşte cu ce Se hrăneşte, iar când elementele de care Se compune pier, transmigrează.
LEPIDUS. Dar ce culoare are?
ANTONIU. Culoarea naturală.
LEPIDUS. E-n adevăr atuncea un straniu soi de şarpe!
ANTONIU. În adevăr,—şi ude sunt lacrimile sale.
CEZAR. S-o lumina el oare cu ce a auzit?
ANTONIU. Mai pune şi paharul ce-i dete adineaori,Pompeiu, de nu pricepe e prea Epicurean.
POMPEIU. *(Încet către Menas)* Mergi la spânzurătoare! Te du la dracu-ncolo! Dar, omule, mă lasă în pace în sfârşit!Şi unde e paharul ce-am spus să mi-l aduci?
MENAS. *(Încet către Pompeiu)* Te rog, dă-mi ascultare, doar numai ca răsplată serviciilor mele, te scoală şi ascultă.

POMPEIU. *(Încet către Menas)* Ai nebunit, amice.
(Se scoală şi de depărtează încet cu Menas). Acuma spune-mi ce e?

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

MENAS. I have ever held my cap off to thy fortunes.

POMPEIUS. Thou hast served me with much faith. What's else to say? Be jolly, lords.

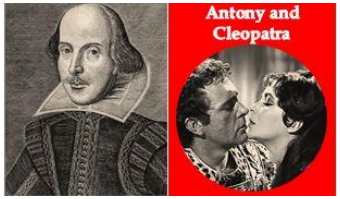
ANTONY. These quick-sands, Lepidus, keep off them, for you sink.
MENAS. Wilt thou be lord of all the world?

POMPEIUS. What say'st thou?
MENAS. Wilt thou be lord of the whole world? That's twice.
POMPEIUS. How should that be?
MENAS. But entertain it,
And, though thou think me poor, I am the man
Will give thee all the world.
POMPEIUS. Hast thou drunk well?
MENAS. No, Pompey, I have kept me from the cup.

MENAS. Tu ştii că totdeauna am pus norocul tău mult mai presus de toate.
POMPEIU. *(Lui Menas)* Servitu-m-ai, amice, supus şi cu credinţă. Mai ai ceva de spus?
(Tare) Oh! Domnii mei, fiţi veseli.
ANTONIU. Te-am prevenit odată că-i bine de nisipuri să nu te-apropii, Lepidus, căci te înfunzi în ele, şi de ieşit e greu.
MENAS. *(Încet lui Pompeiu)* Al vastului imperiu ai vrea să fii stăpân?
POMPEIU. Ce spui?
MENAS. Am zis stăpânul Romanului Imperiu.
De două ori ţi-am spus-o.
POMPEIU. Dar spune-mi, cum aş face?
MENAS. De vrei, răspunde numai, şi eu un om sărac
Îţi voi dărui regate.

POMPEIU. Eşti beat şi tu se vede.
MENAS. M-am abţinut din contra, Pompeiu, de la pahare,

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

100

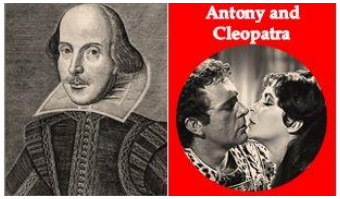
Thou art, if thou dar'st be, the earthly Jove:
Whate'er the ocean pales, or sky inclips,
Is thine, if thou wilt ha't.

POMPEIUS. Show me which way.
MENAS. These three world-sharers, these competitors,
Are in thy vessel: let me cut the cable;
And, when we are put off, fall to their throats: I
All there is thine.

POMPEIUS. Ah, this thou shouldst have done,
And not have spoke on't! In me'tis villany;
In thee't had been good service. Thou must know,
'Tis not my profit that does lead mine honour;
Mine honour, it. Repent that e'er thy tongue
Hath so betray'd thine act: being done unknown,
I should have found it afterwards well done;
But must condemn it now. Desist, and drink,

Puţină îndrăzneală şi Iove cel puternic
Al lumii vei ajunge, iar tot ce se cuprinde
Sub bolta cea cerească, şi e înconjurat
De marea cea adâncă, al tău va fi, de vrei.
POMPEIU. Arată cum aş face?
MENAS. Cei trei competitori
Ce-mpart întreaga cârmă a lumii, câte-şi trei
Pe vasul tău se află: eu, funia tăia-voi
Iar cînd vom fi pe mare porniţi, e foarte lesne
Să-i gâtuim, şi-atuncea a tale vor fi toate.
POMPEIU. Ah! Trebuia, tu, singur să fi făcut aceasta,
Şi să nu-mi spui o vorbă, de-aş face-o desigur
Ar fi o mişelie iar tu-mplineai din contra
O simplă datorie; căci nu câştigul mare
Ce-aş prinde mă conduce, ci mai cu seama cinstea
Căieşte-te, amice, că limba te-a trădat.
De-aş fi aflat în urmă că faptul s-a comis
Ziceam că este bine, dar sunt silit acuma

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

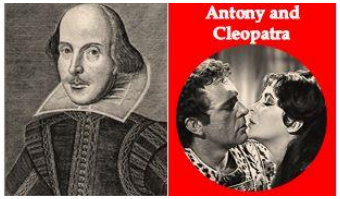
MENAS. *[Aside]* For this,
I'll never follow thy pall'd fortunes more.
Who seeks, and will not take when once'tis offer'd,
Shall never find it more.
POMPEIUS. This health to Lepidus!
ANTONY. Bear him ashore. I'll pledge it for him, POMPEIUS.
ENOBARBUS. Here's to thee, Menas!
MENAS. Enobarbus, welcome!
POMPEIUS. Fill till the cup be hid.
ENOBARBUS. There's a strong fellow, Menas.
[Pointing to the Attendant who carries off Lepidus.]
MENAS. Why?
ENOBARBUS. A' bears the third part of the world, man; see'st not?
MENAS. The third part, then, is drunk: would it were all,
That it might go on wheels!

Să osândesc chiar gândul. Desistă-te;—să bem!
MENAS. *(Aparte)*. Nu voi urma de-acuma Fortuna ta căzută!
Acela ce prilegiul îl cată, şi aflându-l
Nu vrea ca să-l cuprindă, nu va găsi un altul.

POMPEIU. Beau iar în sănătatea lui Lepidu, Domnii mei.
ANTONIU. Luaţi-l jos din barcă. Voi bea în locul lui.

ENOBARBU. Tu, să trăieşti, oh! Menas.
MENAS. Bine-ai venit la noi.
POMPEIU. Turnaţi, turnaţi într-una să nu se vadă cupa.
ENOBARBU. *(Arătând pe servitorul ce duce pe Lepidu)*. Vezi tu, Iubite Menas, ce voinicesc bărbat?
MENAS. De ce?
ENOBARBU. Fiindcă duce el singur în spinare a treia parte-a lumii.
MENAS. Atunci a treia parte a lumii este beată, de-ar fi şi restul beat, cum ar umbla pe roate!

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

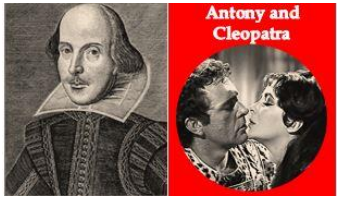
ENOBARBUS. Drink thou; increase the reels.
MENAS. Come.
POMPEIUS. This is not yet an Alexandrian feast.
ANTONY. It ripens towards it. Strike the vessels, ho!
Here's to Caesar!
CAESAR. I could well forbear't.
It's monstrous labour when I wash my brain and it grow fouler.
ANTONY. Be a child o' the time.
CAESAR. Possess it, I'll make answer:ut I had rather fast from all four days than drink so much in one.
ENOBARBUS. *[To Antony.]* Ha, my brave emperor!
Shall we dance now the Egyptian Bacchanals,
And celebrate our drink?

POMPEIUS. Let's ha't, good soldier.
ANTONY. Come, let's all take hands.
Till that the conquering wine hath steep'd our sense

ENOBARBU. Atuncea bea într-una să umbli şi mai iute.
MENAS. Ei iacă.
POMPEIU. N-a ajuns petrecerea aceasta pe cele din Egipt.
ANTONIU. Chiar poate să le întreacă. Cântaţi, băieţi în tobe
Eu beau în sănătatea lui Cezar.
CEZAR. Pot s-aştept: pe cât creierii mişcă să-i limpezesc, cu-atâta
Se-ntunecă mai tare.

ANTONIU. Fii potrivit cu ceasul.
CEZAR. Ei fie! Voi răspunde; dar mi-ar plăcea mai bine să rabd trei patru zile, decât într-o şedinţă să beau ca azi de pildă.
ENOBARBU. Iubite Împărate
Să dănţuim acuma acele Bacchanale
Dezlănţuite-a noastre, ca odinioară veseli
Cu dânsa în Egipt, ca să cinstim festinul.
POMPEIU. Arată-ne voinice.
ANTONIU. Să ne luăm de mână,
Pân-ce gândirea noastră de vinuri biruită,

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

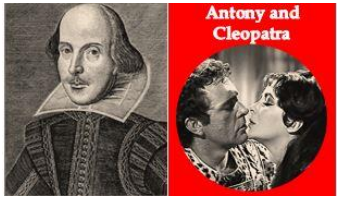

In soft and delicate Lethe.
ENOBARBUS. All take hands.
Make battery to our ears with the loud music:
The while I'll place you: then the boy shall sing;
The holding every man shall bear as loud
As his strong sides can volley.
[Music plays. Enobarbus places them hand in hand.]
The Song.
Come, thou monarch of the vine,
Plumpy Bacchus with pink eyne!
In thy fats our cares be drown'd.
With thy grapes our hairs be crown'd:
Cup us, till the world go round,
Cup us, till the world go round!

103

Se va-neca în apa odihnitoare-a Lethei.
ENOBARBU. Luaţi-vă de mână, iar toba zgomotoasă
Pe toţi să ne-asurzească, vă aşezaţi dar astfel:
Apoi o să ne cânte băiatul, şi cu toţii
Noi, isonul vom ţine cât vom putea mai tare,
(Muzica cântă şi Enobarbu îl aşează pe fiecare mână-n mână).
Cântec
Bacchu, vesel împărat,
Tu, cu viţă-ncornorat,
Zeu, cu ochii de rubin
Vin-că e paharul plin.
În butoiu-ţi înecăm
Orice grjă, orice dor,
Şi să ne încoronăm
Cu roşi struguri şi cu flori;
Să ciocnim să ne-nvârtim,
Astfel cată să trăim.
Să ciocnim, să ne-nvârtim,

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

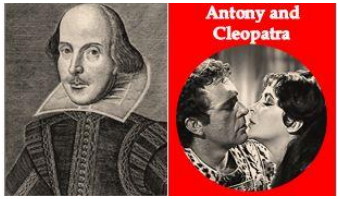

CAESAR. Cess. What would you more? Pompey, good-night. Goodbrother, let me request you off: our graver business frowns at this levity. Gentle lords, let's part; you see we have burnt our cheeks: strong Enobarb is weaker than the wine; and mine own tongue splits what it speaks: the wild disguise hath almost antick'd us all. What needs more words? Goodnight. Good Antony, your hand.

POMPEIUS. I'll try you on the shore.
ANTONY. And shall, sir: give's your hand.
POMPEIUS. O Antony, you have my father's house,—
But, what? we arefriends.Come, down into the boat.
ENOBARBUS. Take heed you fall not.
[Exeunt all but Enobarbus and Menas.]
Menas, I'll not on shore.
MENAS. No, to my cabin.These drums! these trumpets, flutes! what!Let Neptune hear we bid a loud farewell

Astfel cată să trăim.
CEZAR. Ce nu-i destul aceasta, Pompeiu ca să dormi bine? Cumnate prea iubite, te rog să pleci cu mine, căci treburile noastre de seama suferi-vor de asta uşurinţă. Stăpânii mei iubiţi, ar fi acuma vreme ca să ne despărţim. Vedeţi c-al nostru sânge e-nvăpăiat şi iute, vedeţi că Enobarbu, cel tare, a rămas mai slab chiar decât vinul, şi limba-mi obosită. Se-ncurcă, când vorbeşte; sub astă străvezire. Am devenit toţi comici. De ce să mai insist? Acuma noapte bună; Dă-mi mâna ta, Antoniu.
POMPEIU. Viu pân-la mal cu tine.
ANTONIU. Îţi mulţumesc, dă-mi mâna.
POMPEIU. Luat-ai casa noastră, dar lasă, suntem prieteni:
Coboară-te în luntre.
ENOBARBU. Păzeşte să nu cazi.
(Ies Pompeiu, Antoniu, Cezar, etc.)
Eu, Menas, nu plec.
MENAS. Haide dar în cabina mea.Veniţi încoa cu toba, cu flaute, cu trâmbiţi. Veniţi ca să audă Neptun chiar cum petrec

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

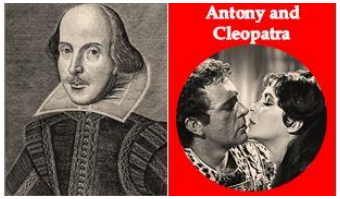

To these great fellows; sound and be hang'd, sound out!
[Sound a flourishy with drums.]
ENOBARBUS. Hoo! says a'. There's my cap.
MENAS. Hoo! Noble captain, come.
[Exeunt.]

pe-aceşti Domni. Dar, la dracu! Sunaţi, sunaţivă spun.
(Muzica cântă)

ENOBARBU. Zic: hurrah! Sus capela!
MENAS. Hai, căpitane vino.
(Ies.)

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

ACT III

SCENE I

A plain in Syria.

Enter VENTIDIUS as it were in triumph, with SILIUS, and other Romans, Officers, and Soldiers; the dead body of PACORUS borne before him.

VENTIDIUS. Now, darting Parthia, art thou struck; and now
Pleased fortune does of Marcus Crassus' death
Make me revenger. Bear the king's son's body
Before our army. Thy Pacorus, Orodes,
Pays this for Marcus Crassus.
SILIUS. Noble Ventidius,
Whilst yet with Parthian blood thy sword is warm,
The fugitive Parthians follow; spur through Media,

ACTUL AL TREILEA

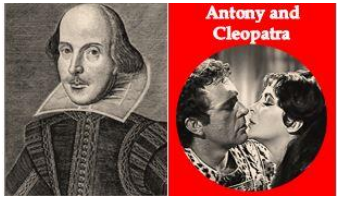
SCENA I

O câmpie in Siria.

Intră Ventidiu în triumf, cu Siliu şi alţi ofiţeri români cu soldaţi. – Se poartă înaintea lui cadavrul lui Pacoru.

VENTIDIU. Lovită eşti în fine, tu, Parthia semeţă!
Fortuna zâmbitoare făcutu m-a pe mine
Răzbunătorul morţii lui Crassu cel viteaz.
Purtaţi-naintea oaştei pe fiul cel de Rege
Acuma un cadavru! Orodes, fiul tău
Plăteşte pentru Crassu.
SILIU. Ventidie ilustre,
Când paloşul tău, încă, e cald de negrul sânge
Al Parthilor sălbateci ce fug de-a ta urgie;

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

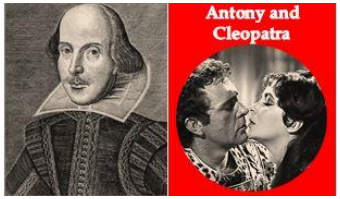
107

Mesopotamia, and the shelters whither
The routed fly: so thy grand captain Antony
Shall set thee on triumphant chariots and
Put garlands on thy head.

VENTIDIUS. O Silius, Silius,
I have done enough; a lower place, note well,
May make too great an act: for learn this, Silius;
Better to leave undone, than by our deed
Acquire too high a fame when him we serve's away,
Caesar and Antony have ever won
More in their officer than person: Sossius,
One of my place in Syria, his lieutenant.
For quick accumulation of renown,
Which he achieved by the minute, lost his favour.
Who does i' the wars more than his captain can
Becomes his captain's captain: and ambition.
The soldier's virtue, rather makes choice of loss,

În cea mai mare grabă, mergi Media străbate-o
Şi Mesopotamia, şi celelalte locuri
Unde-s ascunşi fugarii, şi căpitanul nostru
Războinicul Antoniu, te va-nălţa pe carul
Triumfător, cu capul încununat cu lauri.
VENTIDIU. Oh! Siiu, dragă Siliu, destule am făcut.
O faptă câteodată devine prea măreaţă
Şi puţin potrivită cu locul ce-l ocupi;
Căci află, scumpe Siliu, că lucruri sunt în lume
Pe care e mult mai bine să le laşi nesfârşite.
Decât prin săvârşirea lor să câştigi renume,
Când e departe omul pe care l-ai servit
Şi Cezar, şi Antoniu prin generalii lor
Au câştigat mai multe bătăi decât ei înşişi
Iar Sossiu, ce-nainte era aici în locu-mi,
Nu şi-a pierdut favoarea fiindc-a câştigat
Renumele prea iute? Acel ce în războiae
Mai multe săvârşeşte decât stăpânul său,

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

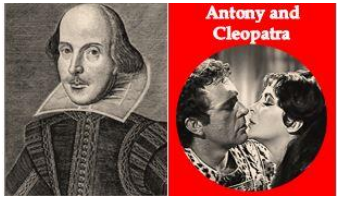
Than gain which darkens him.
I could do more to do Antonius good,
But'twould offend him; and in his offence
Should my performance perish.

SILIUS. Thou hast, Ventidius, that
Without the which a soldier, and his sword,
Grants scarce distinction. Thou wilt write to Antony?
VENTIDIUS. I'll humbly signify what in his name,
That magical word of war, we have effected;
How, with his banners and his well-paid ranks,
The ne'er-yet-beaten horse of Parthia
We have jaded out o' the field.

SILIUS. Where is he now?
VENTIDIUS. He purposeth to Athens: whither, with what haste

Stăpânul stăpânirii devine; ambiţiunea
Fireasca soldăţimii virtute, zău, mă crede,
Preferă adesea pierderi, câştigurilor care
De neajuns sunt pricini. Aş face încă multe
Pe seama lui Antoniu, l-aş indispune însă
Şi-aş pierde avantajul nemulţumindu-l astfel.
SILIU. Ventidie, te bucuri de-o prevedere mare,
Şi fără de care şeful nimic nu însemnează
Mai mult decât o spadă. Dar lui Antoniu scris-ai?
VENTIDIU. Precum i se cuvine îi voi comunica
Ce fapte săvârşirăm cu Parthii pentru dânsul
Şi-n numele lui, nume ce sună ca o vrajă;
Şi cum stindardu-i falnic si trupele-i plătite
Goniră ca p-o turmă de vite, călăreţii
Cei neinvinşi ai Parthei.
SILIU. Şi-acuma unde este?
VENTIDIU. Pornise spre Athena: şi-acolo cât mai iute
'Naintea-i vom ajunge, pe cât ne va permite

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

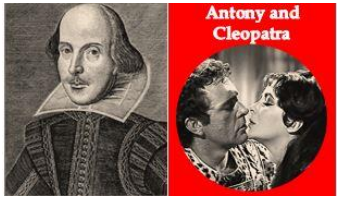

109

The weight we must convey with's will permit,
We shall appear before him. On, there; pass along!
[Exeunt.]

Aceste sarcini grele.
(Ies.)

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

SCENE II

Rome. An ante-chamber in Caesar's house.

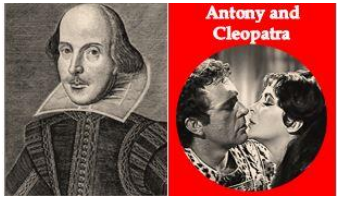
Enter AGRIPPA at one door, ENOBARBUS at another,
AGRIPPA. What, are the brothers parted?
ENOBARBUS. They have despatch'd with Pompey; he is gone;
The other three are sealing. Octavia weeps
To part from Rome; Caesar is sad; and Lepidus,
Since Pompey's feast, as Menas says, is troubled
With the green sickness.
AGRIPPA. Tis a noble Lepidus.
ENOBARBUS. A very fine one: O, how he loves Caesar!
AGRIPPA. Nay, but how dearly he adores Mark Antony!
ENOBARBUS. Caesar? Why he's the Jupiter of men.
AGRIPPA. What's Antony? The god of Jupiter.
ENOBARBUS. Spake you of Caesar? How! the nonpareil!

SCENA II

O anticameră în casa lui Cezar

Agrippa şi Enobarbu se întâlnesc
AGRIPPA. S-au despărţit cumnaţii?
ENOBARBU. Da, cu Pompeiu sfârşiră,
Chiar a plecat acesta; iar ceilalţi trei încheie
Tratatul împreună: plângea amar Octavia
Că pleacă de la Roma,—mâhnit e Cezar, Lepidu
Precât îmi spuse Menas, de când au petrecut
Toţi cu Pompeiu la masă, cu chipul serbăd pare.
AGRIPPA. Păcat că-i om de treabă.
ENOBARBU. În adevăr, şi ţine la Cezar foarte mult.
AGRIPPA. Asemenea iubeşte mult şi pe Marcu-Antoniu.
ENOBARBU. Pe Cezar, care este al oamenilor Iove.
AGRIPPA. Şi pe Antoniu, care e al lui Iove Iove.
ENOBARBU. Ce tu-mi vorbeşti de Cezar, bărbat necomparabil?

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

AGRIPPA. O Antony! O thou Arabian bird!
ENOBARBUS. Would you praise Caesar, say "Caesar": go no further.
AGRIPPA. Indeed, he plied them both with excellent praises.
ENOBARBUS. But he loves Caesar best; yet he loves Antony:
Hoo! hearts, tongues, figures, scribes, bards, poets, cannot
Think, speak, cast, write, sing, number, hoo!
His love to Antony. But as for Caesar,
Kneel down, kneel down, and wonder.
AGRIPPA. Both he loves.
ENOBARBUS. They are his shards, and he their beetle.
[Trumpet within] So;
This is to horse. Adieu, noble Agrippa.
AGRIPPA. Good fortune, worthy soldier, and farewell.

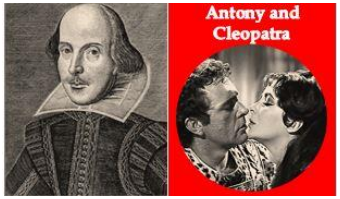
[Enter CAESAR, ANTONY, Lepidus, and OCTAVIA.]

ARIPPA. Şi, tu, de—Antoniu mie, Phoenixul Arăpesc?
ENOBARBU. Pe Cezar vrei să-l lauzi? Zi Cezar şi-e destul.

AGRIPPA. Pe fiecare Lepidu-l înalţă pân-la cer.

ENOBARBU. Iubeşte pe Antoniu, dar şi mai mult pe Cezar:
Nici inimi, limbi nici cifre, poeţi, barzi, scriitori,
Nu pot să socotească, să spună, să exprime,
Să scrie, nici să cânte iubirea nesfârşită
Ce simte pentru—Antoniu. De Cezar când e vorba.
Îngenuncheat te-nchină, te-nchină şi te miră.
AGRIPPA. Dar totuşi îl iubeşte.
ENOBARBU. El e gândacul, dânşii sunt aripile…iată
Semnalul de plecare.
(se aude o trompetă)
AGRIPPA. Să ne vedem cu bine.
Ostaşule, adio: cu tine meargă zeii.
(Intră Cezar, Antoniu, Lepidu şi Octavia).

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

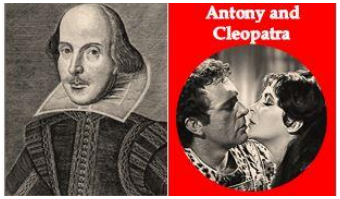
ANTONY. No further, sir.
CAESAR. You take from me a great part of myself;
Use me well in't. Sister, prove such a wife
As my thoughts make thee, and as my farthest band
Shall pass on thy approof. Most noble Antony,
Let not the piece of virtue which is set
Betwixt us as the cement of our love.
To keep it builded, be the ram to batter
The fortress of it; for better might we
Have loved without this mean, if on both parts
This be not cherish'd.

ANTONY. Make me not offended
In your distrust.
CAESAR. I have said.
ANTONY. You shall not find.
Though you be therein curious, the least cause
For what you seem to fear: so, the gods keep you.

ANTONIU. Să nu mergi mai departe. Destul atâta, Doamnă.
CEZAR. Tu, cea mai bună parte din mine iei—aicea,
Fii bun dar pentru dânsa,—oh! Dragă soră să fii
Soţia cea duioasă ce gândul meu visează.
În tine aşezat-am speranţa cea mai scumpă
Şi siguranţa-mi toată. Tu, nobile Antoniu,
Să nu permiţi vreodată c-această scumpă Doamnă,
Ce între noi e pusă ca varul să unească
Această amicie, să fie ia berbecul
Ce-ar dărâma clădirea, mai bine fără dânsa.
Şi-a ei intervenire era să ne iubim,
Decât să nu ne ţinem e învoiala noastră.
ANTONIU. M-ai ofensa, oh! Cezar, cu astă bănuială

Cezar. Ţineam să-ţi spun aceasta.
ANTONIU. Nu vei afla vreodată
Oricât ai vrea de-aproape să-mi cercetezi purtrea
Niciun cuvânt temeinic ca să te temi de mine.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

113

And make the hearts of Romans serve your ends I
We will here part.

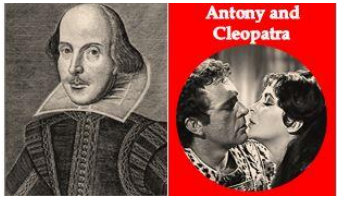
CAESAR. Farewell, my dearest sister, fare thee well:
The elements be kind to thee, and make
Thy spirits all of comfort! fare thee well.

OCTAVIA. My noble brother!
ANTONY. The April's in her eyes: it is love's spring,
And these the showers to bring it on. Be cheerful.
OCTAVIA. Sir, look well to my husband's house; and—

CAESAR. What, Octavia?
OCTAVIA. I'll tell you in your ear.
ANTONY. Her tongue will not obey her heart, nor can
Her heart inform her tongue—the swan's down-feather,
I That stands upon the swell at the full of tide,
And neither way inclines.

Să te păzească Zeii, şi să facă să te-asculte
Romanii cu credinţă şi inima voioasă.
Ne despărţim aicea.
CEZAR. Şi ţie-ţi zic, adio;
Să fie blând cu tine oceanul, şi din cer
Pe capul tău descindă o linişte ferice;
Octavia, adio.
OCTAVIA. Iubit şi nobil frate…
ANTONIU. În ochii ei intrat-a Apriliu, cu izvorul
Iubirii ce se scurge în stropituri duioase… Te-nveseleşte, dragă.
OCTAVIA. Oh! Doamne, îngrijeşte
De casa lui Antoniu.—Pe urmă, scumpul meu…
CEZAR. Pe urmă ce, Octavia?
OCTAVIA. Îţi voi spune la ureche.
ANTONIU. Nu poate a ei limbă să-şi dea impulsiunea
Ce inima i-ar da-o, nici inima să-nveţe pe limbă să vorbească; ca fulgul cel uşor
Ce în vârtejul apei e tras deopotrivă

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

114

ENOBARBUS. *[Aside to AGRIPPA.]* Will Caesar weep?
AGRIPPA. *[Aside to ENOBARBUS.]* He has a cloud in's face.
ENOBARBUS. [Aside to AGRIPPA.] He were the worse for that, were he a
horse;
So is he, being a man.
AGRIPPA. *[Aside to ENOBARBUS.]* Why, Enobarbus,
When Antony found Julius Caesar dead,
He cried almost to roaring; and he wept
When at Philippi he found Brutus slain.
ENOBARBUS. *[Aside to AGRIPPA.]* That year, indeed, he was troubled
with a rheum;
What willingly he did confound he wail'd,
Believe't, till I wept too.
CAESAR. No, sweet Octavia,

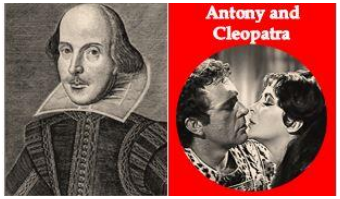
În fiecare parte.
ENOBARBU. *(Către Agrippa)* Va plânge Cezar oare?
AGRIPPA. *(Către Enobarbu)* Un nor pe faţa-i are.

ENOBARBU. De-ar fi un cal i-ar şede prea rău, dar e un om,
Îl înţeleg prea lesne.

AGRIPPA. Ce spui, tu, Enobarbe?
Când a găsit Antoniu pe Iuliu Cezar, mort
A început să plângă ca un copil; a plâns
Când a găsit pe Brutus ucis lângă Philippi.
ENOBARBU. Avea pe-atunci se vede vreun guturai puternic,
Ce-l tot făcea să plângă pe-acei ce răpusese,
Plângeam şi eu văzându-l.

CEZAR. Da scumpa mea, Octavia,

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

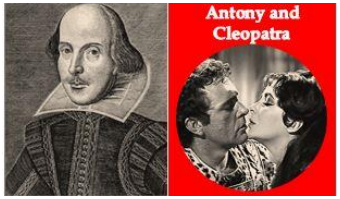
115

You shall hear from me still; the time shall not
Out-go my thinking on you.
ANTONY. Come, sir, come;
I'll wrast with you in my strength of love:
Look, he; I have you; thus I let you go,
And give you to the gods.
CAESAR. Adieu; be happy!
LEPIDUS. Let all the number of the stars give light
To thy way!
CAESAR. Farewell, farewell!
[Kisses Octavia.]
ANTONY. Farewell!
[Trumpets sound. Exeunt.]

Primi-vei de la mine scrisori, nu voi uita
În orice ceas la tine să mă gândesc cu dor.
ANTONIU. Dar, Domnul meu, sfârşeşte; să despărţim iubirea
Ce-ncinse-n pieptul nostru o luptă potrivită,
Te las să pleci de-aicea:—cu tine meargă Zeii.

CEZAR. Fii fericit, a DIOMEDES.
LEPIDUS. Să-ţi lumineze calea
Cea fericită, veşnic a stelelor pleiadă!
CEZAR. Adio, scumpă soră.
(Sărută pe Octavia).
ANTONIU. Adio, buni prieteni.
(Ies).

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

SCENE III

Alexandria. Cleopatra's palace.

Enter CLEOPATRA, CHARMIAN, IRAS, and ALEXAS.
CLEOPATRA. Where is the fellow?
MESSENGER. Half afeard to come.
CLEOPATRA. Go to, go to.
[Enter the Messenger as before.]
Come hither, sir.
ALEXAS. Good majesty,
Herod of Jewry dare not look upon you
But when you are well pleased.
CLEOPATRA. That Herod's head
I'll have: but how, when Antony is gone
Through whom I might command it? Come thou near.
MESSENGER. Most gracious majesty,—
CLEOPATRA. Didst thou behold Octavia?

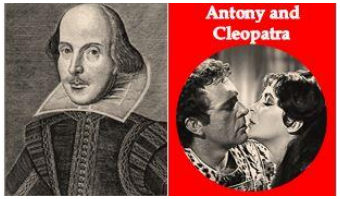
SCENA III

Alexandria. — O cameră în palat

Cleopatra, Charmian, Iras şi Alexas
CLEOPATRA. Dar unde e băiatul?
CHARMIAN. Îi e teamă să se-arate.
CLEOPATRA. Ce vorbă? Vino-ncoace.
Intră vestitorul.

VESTITORUL. Iubită Maiestate
Nici Regele Iudei, Irod, n-ar îndrăzni
La tine să se uite când nu eşti mulţumită.
CLEOPATRA. Ah! Capul lui voi pune să mi-l aducă,—însă
Cum am să fac aceasta când nu-i aici Antoniu.
Căci de la el l-aş cere. Dar vino mai aproape.
VESTITORUL. Măria Ta…
CLEOPATRA. Văzut-ai pe Octavia?

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

MESSENGER. Ay, dread queen.
CLEOPATRA. Where?
MESSENGER. Madam, in Rome;
I look'd her in the face, and saw her led
Between her brother and Mark Antony.
CLEOPATRA. Is she as tall as me?
MESSENGER. She is not, madam.
CLEOPATRA. Didst hear her speak? is she shrill-tongued or low?
MESSENGER. Madam, I heard her speak; she is low-voiced.
CLEOPATRA. That's not so good: he cannot like her long.
CHARMIAN. Like her! O Isis!'tis impossible.
CLEOPATRA. I think so, Charmian: dull of tongue and dwarfish!
What majesty is in her gait? Remember,
If e'er thou look'dst on majesty.
MESSENGER. She creeps:

VESTITORUL. Da, Doamnă.
CLEOPATRA. Şi unde?
VESTITORUL. Am văzut-o la Roma de aproape;
Mergea între Antoniu şi Cezar al ei frate.

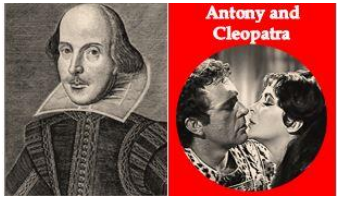
CLEOPATRA. Cât mine e de-naltă?
VESTITORUL. Mai scurtă-i, Doamna mea.
CLEOPATRA. Dar voce-i auzit-ai,—vorbeşte încet sau tare?

VESTITORUL. Am auzit-o, Doamnă, vorbeşte cam încet.

CLEOPATRA. Atuncea nu e bine,—mult timp n-o s-o iubească.
CHARMIAN. Ce spui? Să o iubească? Oh! Isis, nu-i posibil!
CLEOPATRA. Şi eu cred,—este scurtă şi vocea întunecată!
Şi mersul său e oare ca de Regina?—spune căci ştii ce-i o Regină.

VESTITORUL. Nu Doamnă, se târăşte;

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

118

Her motion and her station are as one;
She shows a body rather thah a life,
A statue than a breather.
CLEOPATRA. Is this certain?
MESSENGER. Or I have no observance.
CHARMIAN. Three in Egypt
Cannot make better note.
CLEOPATRA. He's very knowing;
I do perceive't: there's nothing in her yet:
The fellow has good judgement.
CHARMIAN. Excellent.
CLEOPATRA. Guess at this years, I prithee.
CLEOPATRA. Widow! Charmian, hark.
MESSENGER. And I think she's thirty.
CLEOPATRA. Bear'st her face in mind? Is't long or round?
MESSENGER. Round to faultiness.
CLEOPATRA. For the most part, too, they are foolish that

Când stă pe loc, cînd merge, nu-i vreo deosebire
În ea un chip se vede mai mult decât o viaţă.
O statuă nu un suflet.
CLEOPATRA. Aşa să fie oare?
VESTITORUL. Aşa. Ziceam de altfel că nu ştiu observa.
CHARMIAN. Nu sunt trei în Egipt ca dânsul pentru asta.

CLEOPATRA. Da, văd că se pricepe. Atunci spuneai că n-are ea nicio calitate?—Dar are-o judecată.
Prea sănătoasă omul.
CHARMIAN. Da, foarte sănătoasă.
CLEOPATRA. Ghicit-ai cam ce vârstă ar fi având?
CLEOPATRA. Ascultă,—e văduvă a zis.
VESTITORUL. Şi presupuiu că are treizeci de ani trecuţi.
CLEOPATRA. Obrazul ei cum este, mai mult rotund sau lung?

VESTITORUL. Rotund peste măsură.
CLEOPATRA. Croiala asta este

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

are so.
Her hair, what colour?
MESSENGER. Brown, madam: and her forehead
As low as she would wish it.
CLEOPATRA. There's gold for thee.
Thou must not take my former sharpness ill:
I will employ thee back again; I find thee
Most fit for business: go make thee ready;
Our letters are prepared. *[Exit Messenger.]*

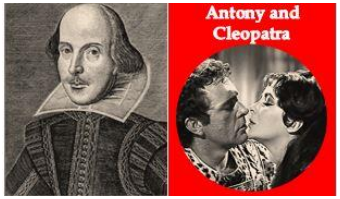
CHARMIAN. A proper man.
CLEOPATRA. Indeed, he is so: I repent me much
That so I harried him. Why, methinks, why him,
This creature's no such thing.
CHARMIAN. Nothing, madam.
CLEOPATRA. The man hath seen some majesty, and
should know.
CHARMIAN. Hath he seen majesty? Isis else deferent

Indiciu de prostie. Dar părul ei, ce faţă?

VESTITORUL. E castaniu, Domniţă, iar fruntea ei e strâmtă.

CLEOPATRA. Ia aurul acesta:—şi nu mă judeca
Prea aspru, adineaori am fost ceva cam iute:
Te pun din nou în slujbă, căci văd că foarte bine
Faci treaba ta, băiete. Te du şi te găteşte.
Scrisorile sunt gata.
(Iese vestitorul).
CHARMIAN. Un om prea cumsecade.
CLEOPATRA. Da, văd şi eu că este, şi de l-am ofensat
Destul de rău îmi pare. Văd, după cum îmi spune
Că nu-i nimic de dânsa.
CHARMIAN. Nimic, iubită Doamnă.
CLEOPATRA. El ştie ce-i mărirea căci a văzut-o des.

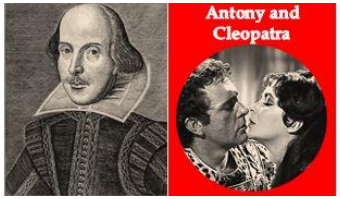
CHARMIAN. Cred bine că cunoaşte, căci, slavă ţie, Isis

And serving you so long!
CLEOPATRA. I have one thing more to ask him yet, get Charmian:
But'tis no matter; thou shalt bring him to me
Where I will write. All may be well ended.
CHARMIAN. I warrant you, madam. *[Exeunt.]*

Destul timp a slujit-o.
CLEOPATRA. Aş vrea, Charmian dragă
Să-l mai întrebi un lucru… dar nu face nimica
Poţi să-l aduci la mine pe când voi scrie scrisoarea
Ah! Încă e posibil să iasă toate bine.
CHARMIAN. Fii sigură de asta.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

SCENE IV

Athens. A room in Antony's house.

Enter ANTONY and OCTAVIA.

ANTONY. Nay, nay, Octavia, not only that,—
That were excusable, that, and thousands more
Of semblable import,—but he hath waged
New wars Against Pompey; made his will, and read it
To public ear:
Spoke scantly of me: when perforce he could not
But pay me terms of honour, cold and sickly
He vented them; most narrow measure lent me:
When the best hint was given him, he not took't,
Or did it from his teeth.
OCTAVIA. O my good lord,
Believe not all; or, if you must believe,
Stomach not all. A more unhappy lady,

SCENA IV

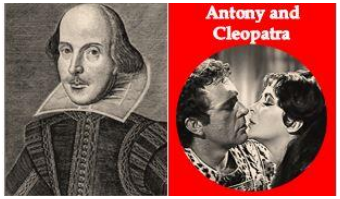
Athena – O camera în casa lui Antoniu.

Antoniu şi Octavia

ANTONIU. Nu, scumpa mea Octavia, nu e aceasta numai;
L-aş fi iertat de asta, şi chiar de multe încă
De-aşa însemnătate. Dar cu Pompeiu din nou
A început războiul, pe urmă a făcut
Un testament, citindu-l în faţa tuturor.
Vorbea chiar rău de mine, şi-apoi când nu putea
Decât să mă cinstească, nevolnic o făcea
Cu gura jumătate.

OCTAVIA. Stăpânul meu iubit,
Să nu le crezi pe toate;—de-ar trebui să crezi
Tot ce ţi se repetă, te-ndură şi m-ascultă:

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

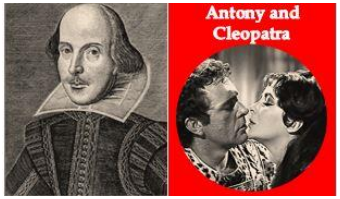
122

This division chance, ne'er stood between,
Praying for both parts:
The good gods will mock me presently,
When I shall pray, "O, bless my lord and husband!"
Undo that prayer, by crying out as loud,
"O, bless my brother! "Husband win, win brother,
Prays, and destroys the prayer; no midway
'Twixt these extremes at all.
ANTONY. Gentle Octavia,
Let your best love draw to that point, which seeks
Best to preserve it: if I lose mine honour,
I lose myself: better I were not yours
Than yours so branchless. But, as you requested.
Yourself shall go between's: the mean time, lady,
I'll raise the preparation of a war
Shall stain your brother: make your soonest haste;
So your desires are yours.

Nu s-ar găsi o doamnă în lumea asta toată
Aşa nenorocită ca mine, de-aş afla
Că vă certarăţi iarăşi; căci p-amândoi iubesc.
Chiar zeii cei puternici mă vor lua în râs,
Căci astăzi a mea rugă voi face-o pentru tine,
Şi mâine pentru Cezar: câştigi tu, pierde dânsul
Nu pot ieşi din asta dilemă zdrobitoare.

ANTONIU. Oh! Scumpa mea Octavia, să faci c-a ta iubire
Spre-acela să te tragă ce cată s-o păstreze
Eu singur mă voi pierde de pierd a mea onoare;
Mai bine pentru tine să nu mai fiu al tău
Decât al tău într-astfel. Dar fie cum doreşti:
Să fii mijlocitoarea, tu, între el şi mine:
Dar, eu, în vremea asta, voi face pregături
Gigantice, pe Cezar să-l şterg de pe pământ.
De-aceea te grăbeşte pe când ai încă vreme
Să-ţi împlineşti dorinţa.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

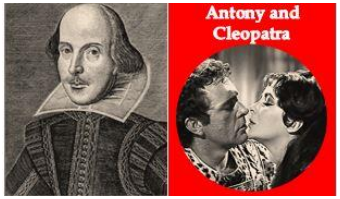

OCTAVIA. Thanks to my lord.
The Jove of power make me most weak, most weak,
Your reconciler! Wars'twixt you twain would be
As if the world should cleave, and that slain men
Should solder up the rift.
ANTONY. When it appears to you where this begins,
Turn your displeasure that way; for our faults
Can never be so equal, that your love
Can equally move with them. Provide your going;
Choose your own company, and command what cost
Your heart has mind to.
[Exeunt.]

123

OCTAVIA. Îţi mulţumesc, oh! Doamne
Oh! Facă Zeii, însămi, eu, slabă să devin
Mijlocitor de pace, căci între voi războiul
Ar fi sfâşiere a lumii, fără fund,
Ţesută cu cadavre.
ANTONIU. Când vei vedea de cine s-a început războiul,
Cu-acela să te superi; căci este imposibil
C-atât de potrivitiă să fie-a noastră vină
Încât a ta iubire să nu deosebească.
Prepară-ţi dar plecarea, alege-ţi, după plac
Pe cine vrei tovarăşi, şi fă ce cheltuială
Vei crede de nevoie.
(Ies).

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

SCENE V

The same. Another room.

Enter ENOBARBUS and EROS, meetings

ENOBARBUS. How now, friend Eros!

EROS. There's strange news come, sir.

ENOBARBUS. What, man?

EROS. Caesar and Lepidus have made wars upon POMPEIUS.

ENOBARBUS. This is old: what is the success?

EROS. Caesar, having made use of him in the wars'gainst Pompey, presently denied him rivality; would not let him partake in the glory of the action: and not resting here, accuses him of letters he had formerly wrote to Pompey; upon his own appeal, seizes him: so the poor third is up, till death enlarge his confine.

SCENA V

O altă cameră în casa lui Antoniu

Enobarbu şi Eros se întâlnesc

ENOBARBU. Ce veste, scumpe Eros?

EROS. Sunt noutăţi caudate, p-aicea, Domnul meu.

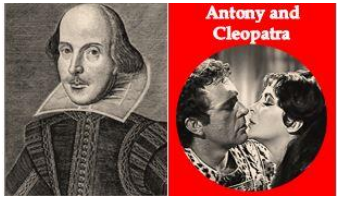
ENOBARBU. Ce noutăţi?

EROS. Că Cezar şi Lepidu cu Pompeiu
Au început războiul.

ENOBARBU. E lucrul vechi, amice.
Mai nou nu ştii nimica?

EROS.Cezar, după ce s-a servit cu dânsul în războiaiele cu Pompeiu, d-o data n-a mai voit să-i recunoască rangul deopotrivă cu al său, şi n-a mai voit să-l lase să ia partea lui din fala ce i se cuvenea, şi nemulţumindu-se pe atât, l-a mai acuzat cu nişte scrisori ce le scrisese de mult lui Pompeiu, şi numai pe simpla această acuzaţiune ce i-a adus- o, el, singur, a spus să-l închidă. Astfel încât biletul al treilea este prins, până ce o binevoi moartea

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

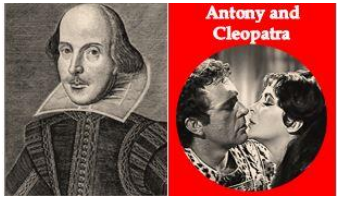
ENOBARBUS. Then, world, thou hast a pair of chaps, no more;
And throw between them all the food thou hast,
They'll grind the one the other. Where's Antony?
EROS. He's walking in the garden—thus; and spurns
The rush that lies before him; cries, "Fool Lepidus!"
And threats the throat of that his officer
That murder'd Pompeius.
ENOBARBUS. Our great navy's rigg'd.
EROS. For Italy and Caesar. More, Domitius;
My lord desires you presently: my news
I might have told hereafter.
ENOBARBUS. 'Twill be naught:
But let it be. Bring me to Antony.
EROS. Come, sir. *[Exeunt.]*

să vie să-l libereze.
ENOBARBU. Atuncea lumea asta măsele două are
Şi oricât de multă hrană le-ai da de mestecat
Tot s-ar freca-ntre ele. Dar unde e Antoniu?

EROS. Se plimbă în grădină, lovind cu dezgustare
Vlăstarii cu piciorul zicând: nemernic Lepidu
S-ameninţa cu moartea pe ofiţerul său
Ce pe Pompeiu ucise.
ENOBARBU. E gata flota noastră.
EROS. Ca să pornească-n contra lui Cezar în Italia
Domniţă, te cheamă Antoniu chiar acum.
Puteam să-ţi spun pe urmă aceste noutăţi.
ENOBARBU. Iar nu-i nimic desigur. Dar du-mă la Antoniu.

EROS. Vin, Domnule, cu mine.
(Ies).

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

SCENE VI

Rome. Caesar's house.

Enter CAESAR, AGRIPPA, and MAECENAS.

CAESAR. Contemning Rome, he has done all this, and more,
In Alexandria: here's the manner of't:
I' the market-place, on a tribunal silver'd,
Cleopatra and himself in chairs of gold
Were publicly enthroned: at the feet sat
Caesarion, whom they call my father's son,
And all the unlawful issue that their lust
Since then hath made between them. Unto her
He gave the stablishment of Egypt; made her
Of Lower Syria, Cyprus, Lydia,
Absolute queen.
MAECENAS. This in the public eye?

SCENA VI

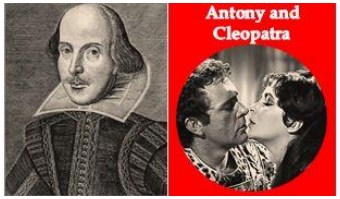
Roma. – O camera în casa lui Cezar

Cezar, Agrippa, Mecaenas

CEZAR. Chiar în dispreţul Romei făcut-a astea toate
Şi iată cum: în piaţa din Alexandria
Pe o stradă înaltă cu stofe de argint,
El şi cu Cleopatra s-au aşezat cu pompa
Pe scaunul de aur în faţa tuturor:
Cezarion ce zice neruşinat că-i fiul
Tătânului meu Cezar, sta la piciorul lor,
Şi-apoi neglijenţa posteritate toată
Născută din desfrâul laşcivei Africane;
I-a dat deplin domnia întregului Egipt,
Făcând-o absolută stăpână peste Cipru
Pe Syria cea joasă şi Lydia bogată.
MECAENAS. Aceasta-n faţa lumii?

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

CAESAR. I' the common show-place, where they exercise.
His sons he there proclaim'd the kings of kings:
Great Media, Parthia, and Armenia,
He gave to Alexander; to Ptolemy he assign'd
Syria, Cilicia, and Phoenicia: she
In the habiliments of the goddess Isis
That day appear'd; and oft before gave audience,
As'tis reported, so.
MAECENAS. Let Rome be thus Inform'd.

AGRIPPA. Who, queasy with his insolence
Already, will their good thoughts call from him.

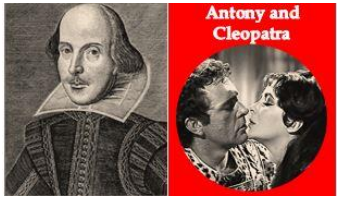
CAESAR. The people knows it; and have now received
His accusations.
AGRIPPA. Who does he accuse?
CAESAR. Caesar: and that, having in Sicily
Sextus Pompeius spoil'd, we had not rated him

CEZAR. A armelor. Acolo a proclamat de Regi
Ai Regilor pe fiii: lui Alexandru Parthia
Şi-Armenia îi dete şi Media întinsă;
Lui Ptolomeu Phoenicia, Cilicia şi Syria;
Ea apăru ca Isis zeiţa îmbrăcată.
Dăduse audienţe de multe ori se zice
Tot astfel străvestită.

MECAENAS. E bine ca în Roma
Să se cunoască lucrul.
AGRIPPA. Deja e dezgustată
De astfel de purtare, şi-ncepe să-i arate
Fireasca-i neplăcere.
CEZAR. E informat poporu,
Deja chiar ascultat-a a lui învinuire.
AGRIPPA. Pe cine-acuză oare?
CEZAR. Pe Cezar. Că-n Sicilii, când pe Pompeiu cel tânăr
L-am spoliat, pretinde că lui nu i-aş fi dat

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

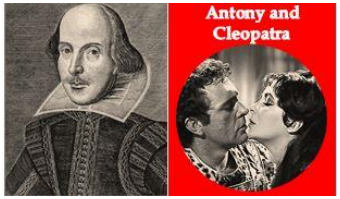
128

His part o' the isle: then does he say, he lent me
Some shipping unrestored: lastly, he frets
That Lepidus of the triumvirate
Should be deposed; and, being, that we detain
All his revenue.
AGRIPPA. Sir, this should be answer'd.
CAESAR. 'Tis done already, and the messenger gone.
I have told him, Lepidus was grown too cruel;
That he his high authority abused
And did deserve his change: for what I have conquer'd,
I grant him part; but then, in his Armenia,
And other of his conquer'd kingdom, I
Demand the like.
MAECENAS. He'll never yield to that.
CAESAR. Nor must not then be yielded to in this.
[Enter OCTAVIA with her Train.]

OCTAVIA. Hail, Caesar, and my lord! hail, most dear

Bucata cuvenită din insulă; pretinde
Că îmi împrumutase corăbii, el, ce încă
Nu-i sunt înapoiate; pe urmă, mai pretinde
Ca să se depărteze din funcţiune Lepidu,
Iar noi doi să-i deţinem veniturile toate.
MECAENAS. Dar, Domnul meu, se cade ca să răspunzi la asta.
CEZAR. Chiar m-am gândit că-i bine, şi am trimis răspunsul:
Am spus şi eu că Lepidu a devenit prea crud,
Că abuza adesea de stăpânirea sa,
Că-şi meritase soarta; că lui Antoniu dau
Bucata cuvenită din ce am cucerit;
Dar că pretind atuncea să-mi dea şi dânsul partea
Ce-mi vine din Armenia, şi tot ce a luat.
MECAENAS. Dar n-are să consimtă.
CEZAR. Atunci din câte cere
Nu voi ceda nimica.
(Intră Octavia).
OCTAVIA. Oh! Cezare, iubite stăpâne, te salut.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

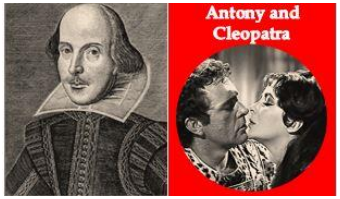
Caesar!
CAESAR. That ever I should call thee castaway!

OCTAVIA. You have not call'd me so, nor have you cause.
CAESAR. Why have you stol'n upon us thus? You come not
Like Caesar's sister: the wife of Antony
Should have an army for an usher, and
The neighs of horse to tell of her approach
Long ere she did appear; the trees by the way
Should have borne men; and expectation fainted,
Longing for what it had not; nay, the dust
Should have ascended to the roof of heaven,
Raised by your populous troops: but you are come
A market-maid to Rome; and have prevented
The ostentation of our love, which, left unshown,
Is often left unloved: we should have met you

CEZAR. N-aş fi crezut vreodată că ai să fii gonită
De soţul tău, Octavio.
OCTAVIA. Dar n-am venit gonită.

CEZAR. De ce atuncea, spune-mi te-ai furişat? Nu astfel
S-ar cuveni ca sora lui Cezar şi soţia
Semeţului Antoniu să vie;—trebuia
Ca uşier o oaste să aibă; să anunţe
Sosirea ei solemnă a cailor nechezuri;
Ar trebui ca pomii, pe drum, chiar să se plece
Sub greutatea celor nerăbdători să vadă
Bogatul ei cortegiu, şi ridicat
De trupa numeroasă să-ntunece tot cerul.
Dar ca o precupeţă venit-ai, tu, la Roma,
Şi mi-ai luat puterea de-aţi arăta iubirea,
Ce când nu-i exprimată adesea nu-i simţită:
Aş fi ieşit înainte-ţi nerăbdător şi aprig

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

By sea and land, supplying every stage
With an augmented greeting.
OCTAVIA. Good my lord,
To come thus was I not constrain'd, but did it
On my free will. My lord, Mark Antony,
Hearing that you prepared for war, acquainted
My grieved ear withal; whereon, I begg'd
His pardon for return.
CAESAR. Which soon he granted.
Being an obstruct tween his lust and him.

OCTAVIA. Do not say so, my lord.
CAESAR. I have eyes upon him,
And his affairs come to me on the wind.
Where is he now?
OCTAVIA. My lord, in Athens.
CAESAR. No, my most wronged sister; Cleopatra
Hath nodded him to her. He hath given his empire

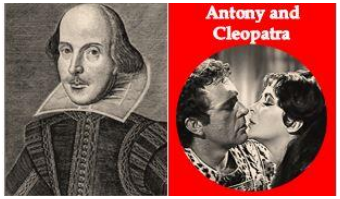
Ca să-ţi salut venirea precum ţi se cuvine.

OCTAVIA. Stăpâne prea iubite, eu n-am venit încoace
Silită, ci cu voia-mi. Bărbatul meu Antoniu
Văzând că se prepară războiul m-a înştiinţat
Şi m-a umplut cu jale; cu lacrimi l-am rugat
Să viu aici la tine.

Cezar. Şi dânsul de îndată
A consimţit, acolo, fiindu-i tu zăgaz
Între el şi desfrâul.
OCTAVIA. Nu zi aşa, stăpâne
CEZAR. Am ochiul meu pe dânsul, şi vântul îmi aduce
Ştiri despre tot ce face. Ştii unde e acuma?

OCTAVIA. E la Athena, frate.
CEZAR. Te-nşeli, prea scumpă soră, şi oropsită soaţă,
Căci de la Cleopatra primit-a semn să vie,

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

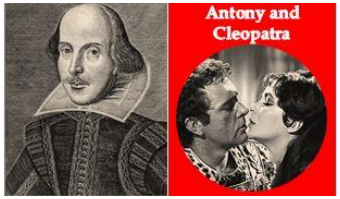

Up to a whore; who now are levying
The kings o' the earth for war: he hath assembled
Bocchus, the king of Libya; Archelaus,
Of Cappadocia; Philadelphos, king
Of Paphlagonia; the Thracian king, Adallas;
King Mauchus of Arabia; King of Pont;
Herod of Jewry; Mithridates, king
Of Comagene; Polemon and Amyntas,
The kings of Mede and Lycaonia,
With a more larger list of sceptres.

OCTAVIA. Ay me, most wretched,
That have my heart parted betwixt two friends
That does afflict each other!
CAESAR. Welcome hither:
Your letters did withhold our breaking forth;
Till we perceived both, how you were wrong led
And we in negligent danger Cheer your heart:

Şi pentr-o desfrânată şi-a părăsit domnia.
Acuma strâng pe Regii întregului pământ
În contra mea să vie: pe Lybieanul Bocchus,
Pe Cappadocianul Archelaus, cu dânşii
E Philadelphos, Rege al Paphlagoniei;
Adalla Thracianul, şi Malchus Împăratul
Arabiei, mai este al Pontului monarch,
Irod Rege-al Iudei, şi Mithriades Rege
Al Comagenei, Regii Polemon şi Amyntas
Ai Mediei, şi Domnul din Lycaonia;
Şi înc-o listă lungă de Regi şi de Regate.
OCTAVIA. Ah! Sunt nenorocită!
Mi-e inima împărţită, şi-atât e sfâşiată
De doi iubiţi prieteni şi duşmani neîmpăcaţi.
CEZAR. Bine-ai venit aicea; scrisoarea ta în parte
Oprit-a izbucnirea mâniei pentru-o vreme;
Pân-am băgat de seamă cât eşti de înşelată,
Că noi, în nepăsare suntem ameninţaţi.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

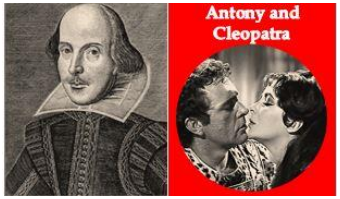
132

Be you not troubled with the time, which drives
O'er your content these strong necessities;
But let determined things to destiny
Hold unbewail'd their way. Welcome to Rome;
Nothing more dear to me. You are abused
Beyond the mark of thought: and the high gods,
To do you justice, makes his ministers
Of us and those that love you. Best of comfort;
And ever welcome to us.
AGRIPPA. Welcome, lady.
MAECENAS. Welcome, dear madam
Each heart in Rome does love and pity you:
Only the adulterous Antony, most large
In his abominations, turns you off;
And gives his potent regiment to a trull,
That noises it against us.
OCTAVIA. Is it so, sir?
CAESAR. Most certain. Sister, welcome: pray you,

Dar te înveseleşte, şi nu te tulbura
De cruda încercare ce-împrejurări fatale
Aduc odihnei tale, şi lasă ca destinul
Drept să-şi urmeze cursul. Bine-ai venit la Roma,
Comoara mea cea scumpă: eşti ofensată, dragă,
De el, peste măsură, iar Zeii cei de sus
Ca să te-ndreptăţească alesu-m-au pe mine,
Şi pe aceşti prieteni ce te iubesc asemeni.
Te consolează dară şi fii binevenită!
AGRIPPA. Bine-ai venit aicea.
MECAENAS. Bine-ai venit la Roma:
Eşti plânsă şi iubită de toţi, numai Antoniu
Berbantul, te alungă şi-alege o otrepă,
Cu care îşi mănâncă imperiul, şi cutează
Pe toţi să ne sfideze.

OCTAVIA. Aşa să fie, Doamne?
CEZAR. E pozitiv acuma, dar, soro, te mai rog

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

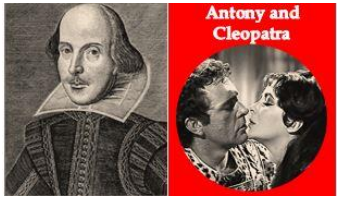

Be ever known to patience: my dear'st sister! *[Exeunt.]*

Să ai răbdare încă, ştiind că eşti primită
De noi cu bucurie.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

SCENE VII

Near Actium, Antony's camp.

Enter CLEOPATRA and ENOBARBUS.

CLEOPATRA. I will be even with thee, doubt it not.
ENOBARBUS. But why, why, why?
CLEOPATRA. Thou hast forspoke my being in these wars,
And say'st it is not fit.
ENOBARBUS. Well, is it, is it?
CLEOPATRA. If not denounced against us, why should not we
He there in person?
ENOBARBUS. *[Aside]* Well, I could reply.
If we should serve with horse and mares together,
The horse were merely lost; the mares would bear
A soldier and his horse.

SCENA VII

Tabăra lui Antoniu, lângă promontoriul de la Actium

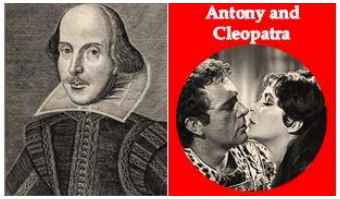
Cleopatra şi Enobarbu

CLEOPATRA. Dar să nu-ţi fie frică, căci am să mă răzbun.
ENOBARBU. Şi pentru ce, Domniţă?
CLEOPATRA. Ai criticat venirea mea la război cu voi,
Zicând că nu se cade.

ENOBARBU. Dar ce crezi, că se cade?
CLEOPATRA. De ce nu? Te pronunţă. De ce n-aş fi aicea
Chiar în persoană,—spune-mi?

ENOBARBU. *(Aparte)*. Ştiu c-aş putea răspunde
Că de luam de-o dată pe armăsari cu iepe
Ar deveni netrebnici aceştia, şi iapa
Ar fi încălecată de-un călăreţ ş-un cal.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

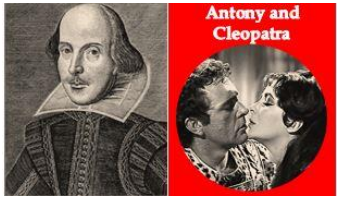
CLEOPATRA. What is't you say?
ENOBARBUS. Your presence needs must puzzle Antony;
Take from his heart, take from his brain, from's time,
What should not then be spared. He is already
Traduced for levity; and'tis said in Rome
That Photinus, an eunuch, and your maids
Manage this war.
CLEOPATRA. Sink Rome, and their tongues rot
That speak against us! A charge we beari' the war,
And, as the president of my kingdom, will
Appear there for a man. Speak not against it;
I will not stay behind.

ENOBARBUS. Nay, I have done.
Here comes the emperor.
[Enter ANTONY and CANIDIUS.]
ANTONY. Is it not strange, Canidius,
That from Tarentum and Brundusium

CLEOPATRA. Dar ce tot spui acolo?
ENOBARBU. Spuneam c-a ta prezenţă
Ar încurca p-Antoniu şi poate l-ar distrage
Cu inima şi gândul de la mai grave treburi.
Deja-l acuză lumea că-i uşurel, la Roma
Au început să spuie că Photin eunuchul
Conduce tot războiul cu robele Reginei.
CLEOPATRA. Să se cufunde Roma! Iar limbile acelor
Nebuni să putrezească! Noi în războiul ăsta
Avem prescrise sarcini: fiind stăpânitoarea
Acestor mari regate, doresc să am în luptă
Şi locul uni Rege. Deci nu vorbi degeaba
Căci nu rămân în urmă.
ENOBARBU. Atât aveam de spus.
Dar vie Împăratul.
(Intră Antoniu şi Canidiu).
ANTONIU. Canidiu, mă surprinde
Cum marea Ioniană putu s-o traverseze

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

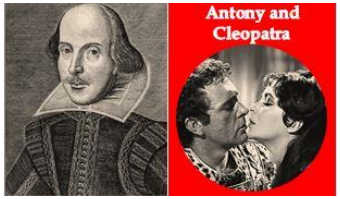

He could so quickly cut the Ionian sea.
And take in Toryne? You have heard on't, sweet?
CLEOPATRA. Celerity is never more admired
Than by the negligent.
ANTONY. A good rebuke,
Which might have well becomed the best of MENAS.
To taunt at slackness. Canidius, we
Will fight with him by sea.
CLEOPATRA. By sea! what else?
CANIDIUS. Why will my lord do so?
ANTONY. For that he dares us to't.
ENOBARBUS. So hath my lord dared him to single fight.
CANIDIUS. Ay, and to wage this battle at Pharsalia,
Where Caesar fought with Pompey: but these offers,
Which serve not for his vantage, he shakes off;
And so should you.
ENOBARBUS. Your ships are not well mann'd;
Your mariners are muleters, reapers, people

Venind aşa de iute de la Tarent, Brundusiu
Şi cucering Toryna. Frumoasa mea, ştiai?
CLEOPATRA. Pe-un îndărătnic cată de sigur să-l surprindă
Când vede diligenţa.
ANTONIU. Mustrarea-i meritată.
Canidiu, cu dânsul pe mare ne vom bate.

CLEOPATRA. Pe mare! Ţi se pare bine?
CANIDIU. De ce aşa, stăpâne?
ANTONIU. Căci ne desfide Cezar s-o facem.—Pentru asta.
ENOBARBU. Aşa-l sfidai pe dânsul la luptă singulară.
CANIDIU. Şi tocmai la Pharsala, und-s-au bătut o dată
Pompeiu deja cu Cezar; văzând că se codeşte
Când nu-i convin întocmai propunerile voastre
Şi voi tot astfel faceţi.
ENOBARBU. Corăbiile voastre nici nu sunt echipate,
Iar marinarii voştri sunt muncitori, ciobani,

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

137

Ingross'd by swift impress; in Caesar's fleet
Are those that often have'gainst Pompey fought:
Their ships are yare, yours heavy: no disgrace
Shall fall you for refusing him at sea,
Being prepared for land.

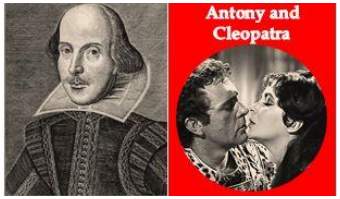
ANTONY. By sea, by sea.
ENOBARBUS. Most worthy sir, you therein throw away
The absolute soldiership you have by land;
Distract your army, which doth most consist
Of war-mark'd footmen; leave unexecuted
Your own renowned knowledge; quite forgo
The way which promises assurance; and
Give up yourself merely to chance and hazard,
From firm security.
ANTONY. I'll fight at sea.
CLEOPATRA. I have sixty sails, Caesar none better.

Toţi recrutaţi în pripăşi chiar cu silă; flota
Lui Cezar e compusă din cei ce cu Pompeiu
S-au măsurat odată, corăbiile sale
Sunt iuţi şi-a taşe grele; nu poate, zic, să fie
Ruşine pentru tine de-a refuza-ntâlnirea
Pe mare, fiind tare şi gata pe uscat.
ANTONIU. Pe mare, voi pe mare.
ENOBARBU. Atunci vei pierde, Doamne,
Ce pe uscat a ta e. Desfiinţând armata
Ce-n cea mai mare parte de veterani consistă;
Pe când experienţa ta, ce e renumită
Nerodnică rămâne, şi-ai părăsi o cale
Ce-asigură succesul s-alegi necunoscutul
Şi voia întâmplării.

ANTONIU. Mă voi lupta pe mare.
CLEOPATRA. Am şaizeci de galere, iar Cezar nu posedă
Mai multe, nici mai bune.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

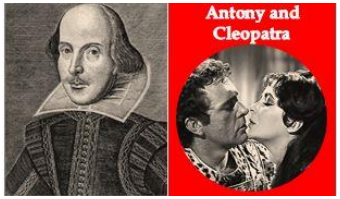
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

ANTONY. Our overplus of shipping will we burn;
And, with the rest full-mann'd, from the head of Actium
Beat the approaching Caesar. But if we fail,
We then can do't at land.
Enter a Messenger.
Thy business?
MESSENGER. The news is true, my lord; he is descried;
Caesar has taken Toryne.
ANTONY. Can he be there in person?'tis impossible;
Strange that his power should be. Canidius,
Our nineteen legions thou shalt hold by land,
And our twelve thousand horse. We'll to our ship:
Away, my Thetis!
[Enter a Soldier]
How now, worthy soldier!
Sold. O noble emperor, do not fight by sea;
Trust not to rotten planks: do you misdoubt
This sword and these my wounds? Let the Egyptians

ANTONIU. Prisosul îl vom arde.
Iar echipând tot restul cu ce avem mai bun
De-aceia de la Actiu vom birui pe Cezar
Iar de ne bate dânsul…
(Intră un vestitor).
Uscatul ne rămâne pe urmă. Ce doreşti?
VESTITOR. E ştire-adevărată, deja se vede Cezar,
Şi a luat Toryna.
ANTONIU. Să fie el acolo,
El însuşi?—Nu se poate—e de mirare însă
Puterea ce o are. Vei comanda Canidiu,
La nouăsprezece legiuni, şi zece mii
De călăreţi. Noi ceilalţi la flotă ne vom duce.
(Intră un soldat).
Să mergem scumpă Thetys! Dar tu, ce vrei băiete?
SOLDATUL. Cinstite Împărate, nu te bătea pe mare,
Te rog nu te încrede în scânduri putrezite
Te îndoieşti tu oare de-aceste răni faimoase?

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

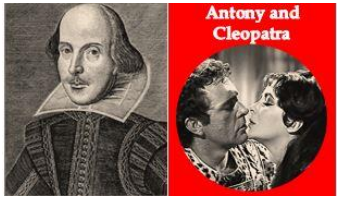
139

And the Phoenicians go a-ducking: we
Have used to conquer, standing on the earth,
And fighting foot to foot.

ANTONY. Well, well: away!
[Exeunt Antonyy Cleopatra, and Enobarbus.]
Sold. By Hercules, I think I am i' the right.
CANIDIUS. Soldier, thou art: but hia whole action grows
Not in the power on't: so our leader's led,
And we are women's men.
SOLDIER. You keep by land
The legions and the horse whole, do you not?
CANIDIUS. Marcus Octavius, Marcus Justeius,
Publicola and Caelius, are for sea:
But we keep whole by land. This speed of Caesar's
Carries beyond belief
SOLDIER. While he was yet in Rome,

De săbiile noastre? Pe Egypteni îi lasă,
Pe Tyrieni în apă cât vor să bălăcească;
Ne-am învăţat de tineri luptând toţi mână-n mână,
Şi om cu om în faţă; pământul sănătos
Ne e câmpul de bătaie!
ANTONIU. E prea târziu! Să mergem
(Ies Antoniu, Cleopatra, Enobarbu)
SOLDATUL. Pe Hercules! Ghicisem, şi văd că nu mă-nşel.
CANIDIU. Tu eşti soldat în suflet: voinţa ta nu poate
Alegerea să-şi facă, aşa că eşti condus
Şi noi toţi, împreună cu tine de-o femeie.
SOLDATUL. Tu, pe uscat îmi pare legiunile comanzi
Şi călărimea toată.
CANIDIU. Aşa; şi Marcu-Octaviu
Publicola şi Celiu pe mare cu Justeius;
Nepomenită grabă ca asta a lui Cezar
Nici nu se mai văzuse.
SOLDATUL. Pe când era în Roma

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

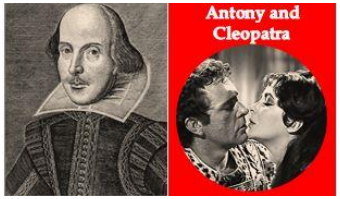

140

His power went out in such distractions as
Beguiled all spies.
CANIDIUS. Who's his lieutenANTONY. hear you?
SOLDIER. They say, one Taurus.
CANIDIUS. Well I know the man.
[Enter a Messenger.]
MESSENGER. The emperor calls Canidius.
CANIDIUS. With news the time's with labour, and throes forth
Each minute some.
[Exeunt.]

Porneau atât de dese porunci peste porunci
Că pe spioni fireşte îi înşela cu totul.
CANIDIU. Şi trupele-i de cine sunt comandate,—ştii?
SOLDATUL. Se zice că de Tauru.
CANIIU. Oh! Îl cunosc prea bine.
(Intră un vestitor).
VESTITORUL. Îl cheamă Împăratul îndată pe Canidiu.
CANIDIU. E-ngreunată vremea cu noutăţi, şi naşte
O ştire rea sau bună în fiece moment.
(Ies).

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

SCENE VIII

Aplain near Actium

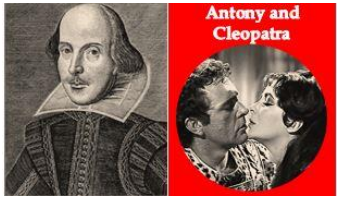
Enter CAESAR, and TAURUS, with his army, marching.
CAESAR. Taurus!
Taur. My lord?
CAESAR. Strike not by land; keep whole: provoke not battle,
Till we have done at sea. Do not exceed
The prescript of this scroll: our fortune lies
Upon this jump. *[Exeunt.]*
Enter Antony and Enobarbus.
ANTONY. Set we our squadrons on yond side o' tlie hill,
In eye of Caesar's battle; from which place
We may the number of the ships behold,
And so proceed accordingly.

SCENA VIII

O câmpie lângă Actium

Cezar, Tauru, ofiţeri şi alţii
CEAZAR. Deci, Taure, ascultă.
TAURU. Stăpâne?
CEZAR. Pe uscat
Să nu te mişti, amice, din contra, te rezervă,
Să nu-ncepi bătălia, pân-nu sfârşim pe apă;
Şi execută-ntocmai aceste însemnări.
(Îă dă o hârtie).
(Intră Antoniu şi Enobarbu)
ANTONIU. Aşează-mi escadronul pe poala ăstui munte
Ca să putem de-acolo să observăm manevra
Lui Cezar pe de-o parte, să socotim pe de-alta
Şi vasele, iar planul, văzând, vom hotărâ.
(Ies).

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

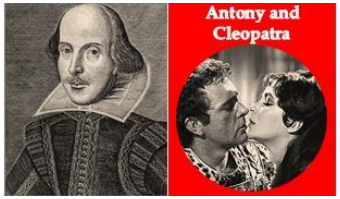
[Exeunt.]
Enter Canidius, marching with his land army one way over the stage; and Taurus, the lieutenant of Caesar, the other way. After their going in is heard the noise of a sea-light. Alarum. Re-enter Enobarbus.
ENOBARBUS. Naught, naught, all naught! I can behold no longer.
The Antoniad, the Egyptian admiral,
With all their sixty, fly, and turn the rudder;
To see't mine eyes are blasted.
Enter Scarus.
SCARUS. Gods and goddesses,
All the whole synod of them!
ENOBARBUS. What's thy passion?
SCARUS. The greater eantle of the world is lost
With very ignorance; we have kiss'd away
Kingdoms and provinces.
ENOBARBUS. How appears the fight?

Intră Canidiu, cu armata lui în marş, traversând scena într-o direcţie, şi Tauru cu a lui în direcţia cealaltă. După ce au trecut se aude zgomotul unei bătălii navale.

ENOBARBU. Nimic,—nu văd nimica! Nu pot să mă mai uit;
Galera Antonia dă şi amiralul flote
Egiptene fuge, şaizeci de vase-nalte
În fuga lor urmează,—şi ochii-mi sar privind
(Intră Scarrus).

SACARRUS. Oh! Zei, Zeiţe toate, cu tot sinodul vostru,
Săriţi, veniţi încoace!
ENOBARBU. Dar ce-ai păţit acuma?
SCARRUS. Se prăpădeşte colţul cel mai frumos din lume,
Din simplă neştiinţă! S-au dat în sărutări
Regate şi provincii!
ENOBARBU. Cum merge bătălia?

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

143

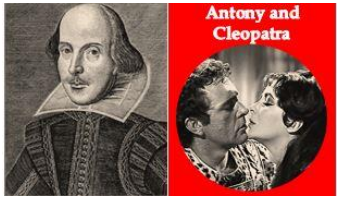
SCARUS. On our side hke the token'd pestilence.
Where death is sure. Yon ribaudred nag of Egypt,
Whom leprosy o'ertake! i' the midst o' the fight,
When vantage like a pair of twins appeared.
Both as the same, or rather ours the elder
The breese upon her, like a cow in June,
Hoists sails and flies.

ENOBARBUS. That I beheld:
Mine eyes did sicken at the sight, and could not
Endure a further view.
SCARUS. She once being loof'd.
The noble ruin of her magic, Antony,
Claps on his sea-wing, and he a doting mallard,
Leaving the fight in height, flies after her.
I never saw an action of such shame;
Experience, manhood, honour, ne'er before
Did violate so itself.

SCARRU. Din partea noastră merge ca ciuma cea cu pete
Semn sigur de pieire; căci târfa cea de rând,
Venită din Egipt, oh! Lepra s-o lovească,
În mijlocul bătăii, când orice avantaj
Era deopotrivă ca gemenii nedistinşi,
Cu noi mai mult chiar poate, deodată, ca mânzata
Pişcată de o muscă, la vânt întinse pânza
Şi-a început să fugă.
ENOBARBU. Văzui şi eu aceasta,
Dar ochi-mi se scârbiră şi nu m-am mai uitat.

SCARRUS. Când a pornit-o vîntul, victima cea măreaţă
A vrăjilor ei negre, Antoniu după dânsa
Aripile-şi întinse ca un răţoi focos,
Din toiul bătăliei pe urma-i dându-şi cale
N-am mai văzut o faptă atât de ruşinoasă:
Experienţa, cinstea, viteaza bărbăţie
Nu s-au-njosit vreodată ca astăzi.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

ENOBARBUS. Alack, alack!
Enter Canidius.
CANIDIUS. Our fortune on the sea is out of breath.
And sinks most lamentably. Had our general
Been what he knew himself, it had gone well:
O! he has given example for our flight
Most grossly by his own.
ENOBARBUS. Ay, are you thereabouts?
Why, then, good night, indeed.
CANIDIUS. Towards Peloponnesus are they fled.
SCARUS.'Tis easy to't; and there I will attend
What further comes.

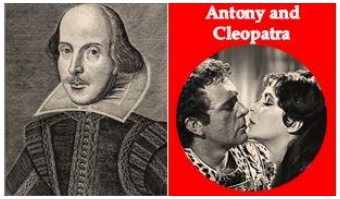
CANIDIUS. To Caesar will I render
My legions and my horse; six kings already
Show me the way of yielding.
ENOBARBUS. I'll yet follow
The wounded chance of Antony, though my reason

ENOBARBU. Vai de noi!
(Intră Canidiu).
CANIDIU. Fortuna de pe mare s-a ostenit, şi jalnic
S-afundă; iar Antoniu de se purta şi astăzi
Ca înainte, sigur ar fi ieşit cu fală.
Prin fuga sa ne dete, el, pentru fuga noastră
Un ruşinos exemplu.
Enobarbu. *(Aparte)*. De zici şi tu tot astfel, atuncea bună seara.

CANIDIU. Ei îşi îndreptară fuga lor spre Peloponnes.
SCARRUS. Pot să-l ajung prea lesne, şi-acolo pot să văd
Ce are să se-ntâmple.

CANIDIU. Îndată voi preda
Legiunile lui Cezar şi călăreţii mei
Exemplul pân-acum l-am de la şase Regi.
ENOBARBU. Eu, voi urma înainte fortuna cea rănită
A lui Antoniu, încă, cu toate că îndemnul

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

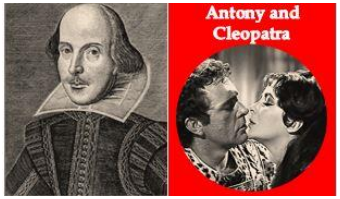

Sits in the wind against me. *[Exeunt.]*

Îl arată raţiunea la dimpotrivă tocmai.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

SCENE IX

Another part of the plain.

Enter ANTONY and Attendants

ANTONY. Hark! the land bids me tread no more upon't;
It is asham'd to bear me. Friends, come hither:
I am so lated in the world that I
Have lost my way for ever. I ha-ve a ship
Laden with gold; take that, divide it; fly.
And make your peace with Caesar.
ATTENDANTS. Fly! not we.
ANTONY. I have fled myself, and have instructed cowards
To run and show their shoulders. Friends, be gone;
I have myself resolv'd upon a course
Which has no need of you; be gone:

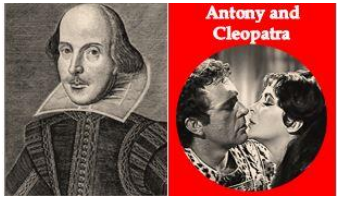
SCENA IX

Alexandria.—O cameră în palat.

Antoniu şi suita.

ANTONIU. Îmi spune chiar pământul să nu-l mai calc cu paşii-mi,
De mine-i e ruşine! Veniţi încoa, prieteni,
Am înoptat în lume, şi calea mi-am pierdut-o
Chiar pentru totdeauna:—am colo o corabie
Cu aur încărcată, luaţi-o, împărţiţi-o,
Fugiţi cu toţi la Cezar, rugaţi-l să vă ierte.
TOŢI. Noi nu fugim.
ANTONIU. Eu însumi fugind, am învăţat
Pe cei fricoşi să fugă; amicii mei plecaţi;
Eu, în ce mă priveşte am hotărât un lucru;
De voi n-am dar nevoie. Plecaţi, plecaţi, mai iute,
În port găsiţi comoara, luaţi-o,—mi-e ruşine

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

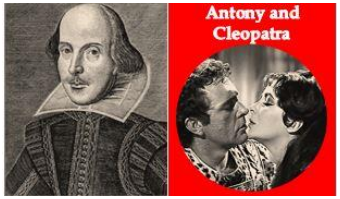
147

My treasure's in the harbour, take it. O!
I followed that I blush to look upon:
My very hairs do mutiny, for the white
Reprove the brown for rashness, and they them
For fear and doting. Friends, be gone; you shall
Have letters from me to some friends that will it
Sweep your way for you. Pray you, look not sad
Nor make replies of loathness; take the hint
Which my despair proclaims; let that be left
Which leaves itself; to the sea-side straightway;
I will possess you of that ship and treasure.
Leave me, I pray, a little; pray you now:
Nay, do so; for, indeed, I have lost command.
Therefore I pray you. I'll see you by and by.
[Sits down.]
Enter Eros following Cleopatra, led by Charmian and Iras.

EROS. Nay, gentle madam, to him, comfort him.

Să mai privesc p-aceea pe care am urmat-o;
Chiar perii mi se răscoală, mustrează pe cei albi
Tăria celor negri, pe ceilalţi peri pe urmă
Aceşti îi acuză de-a mea nemernicie.
Acum plecaţi, din partea-mi, primi-veţi în curând
Scrisori către prieteni ce o sa vă-nlesnească
În viitor succesul. Vă rog nu vă-ntristaţi,
Nu-mi spuneţi că respingeţi propunerea, dictate
De neagra-mi disperare. Abandonaţi p-acela
Ce n-a ştiut el singut să se păstreze. Mergeţi
De-a dreptul dar la mare, vă voi preda acolo
Şi vasul şi comoara. Vă rog să mă lăsaţi,—
Măcar pentru o vreme nu mai vorbiţi cu mine,
Vă rog să faceţi asta… nu mă pot stăpâni:
Mă veţi vedea pe urmă: acum plecaţi, vă rog.
(Şede jos zdrobit)
Intră Eros şi Cleopatra, susţinută de Charmian şi Iras.
EROS. Ah! Mergi la dânsul, Doamnă iubită, consolează-l.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

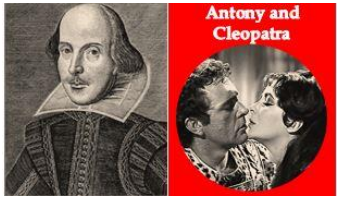

148

IRAS. Do, most dear queen.
CHARMiAN. Do! Why, what else?
ANTONY. No, no, no, no, no.
EROS. See you here, sir?
ANTONY. Fie, fie, fie!
CHARMIAN. Madam!
IRAS. Madam; good empress.
EROS. Sir, sir!
ANTONY. Yes, my lord, yes. He, at Philippi kept
His sword e'en like a dancer, while I struck
The lean and wrinkled Cassias; and 'twas I
That the mad Brutus ended: he alone
Dealt on lieutenantry, and no practice had
In the brave squares of war: yet now—No matter.
CLEOPATRA. Ah I Stand by.
EROS. The queen, my lord, the queen.
IRAS. Go to him, madam, speak to him;
He is unqualitied with very shame.

IRAS. Da, prea iubită Doamnă.
CHARMIAN. Te rog.—Ce poţi să faci?
ANTONIU. Nu, nu.
EROS. Te uită încoace, stăpâne.
ANTONIU. Ce ruşine!
CHARMIAN. Iubită Doamnă…
IRAS. Doamnă,—Împărătească scumpă…
EROS. Dar, Domnul meu.
ANTONIU. Aşa e: da, dânsul la Philippi
Ţinea în teacă spada ca un paiaţ,—cu mâna-mi
Izbii atunci pe Cassiu cel slab şi încreţit;
Şi pe nebunul Brutus, eu, l-am ucis… iar dânsul
Pe alţii pune-n faţă, şi nu e învăţat
Cu greu şi cu pericol.—Acuma e tot una.
CLEOPATRA. Vă daţi toţi la o parte.
EROS. Regina, Domnul meu.
IRAS. Te du la dânsul, Doamnă,—vorbeşte-i, Doamna mea,
L-a ameţit sărmanul ruşinea ce o simte.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

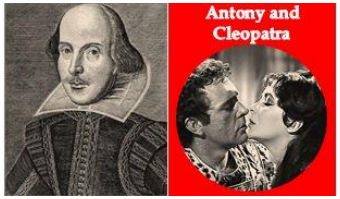

CLEOPATRA. Well then, sustain me:

EROS. Most noble sir, arise; the queen approaches:
Her head's declin'd, and death will seize her, but
Your comfort makes the rescue.
ANTONY. I have offended reputation,
A most unnoble swerving.
EROS. Sir, the queem.
ANTONY. Wither hast thou led me, Egypt?
See,
How I convey my shame out of thine eyes
By looking back what I have left behind
'Stroy'd in dishonour.
CLEOPATRA. O my lord, my lord!
Forgive my fearful sails: I little thought
You would have follow'd.
ANTONY. Egypt, thou knew'st too well
My heart was to thy rudder tied by the strings,

CLEOPATRA. Atuncea mă susţineţi;—Nu mai pot:—Vai de mine!
EROS. Cinstite Doamne, scoală, s-apropie Regina
Vezi corpul ei ş-il pleacă, şi o răpeşte moartea
De nu-i ajuţi îndată venind s-o consolezi.
ANTONIU. Ah! Lasă-mi şovăire a şters pentru vecie
Al meu frumos renume!
EROS. Stăpâne, e Regina.
ANTONIU. Egipt, oh! Egipt! Vezi unde m-ai adus!
Vezi cum ascund de ochii-ţi ruşinea mea,
Privind
Trecutul meu cel falnic ce piere în necinstea
Cea groaznică de astăzi.
CLEOPATRA. Oh! Doamne, scumpe Doamne,
Mă iartă, nu crezusem că vei urma în fuga-i
Galera mea speriată.
ANTONIU. Egipt, foarte bine ştiai că sunt legat
De lanţul cârmei tale cu inima şi viaţa,

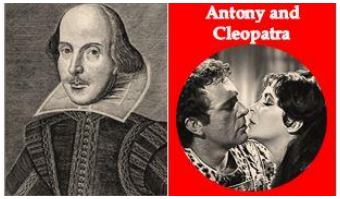
CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

And thou shouldst tow me after; o'er my spirit
Thy full supremacy thou knew'st, and that
Thy beck might from the bidding of the gods
Command me.
CLEOPATRA. O! my pardon.
ANTONY. Now I must
To the young man send humble treaties, dodge
And palter in the shifts of lowness, who
With half the bulk o' the world play'd as I pleas'd.
Making and marring fortunes. You did know
How much you were my conqueror, and that
My sword, made weak by my affection, would
Obey it on all cause.
CLEOPATRA. Pardon, pardon!
ANTONY. Fall not a tear, I say; one of them rates
All that is won and lost. Give me a kiss;
Even this repays me. We sent our schoolmaster;
Is he come back? Love, I am full of lead.

Târându-mă cu tine, şi cunoşteai destul
Grozava influenţă ce ai pe duhul meu;
C-un semn că m-ai opri chiar de la chemarea înaltă
A Zeilor din ceruri.
CLEOPATRA. Mă iertaţi, ah! Mă iartă.
ANTONIU. Tratate umilitoare voi fi silit să fac
Cu tânărul acela; să scămoşez ruşinea
Cu joase-expediente, eu care, m-am jucat
Cum mi-a plăcut cu lumea, averea şi mărirea
Făcând şi desfăcând-o. Ştiai cât de complet
Mă biruiseşi, Doamnă; că paloşul acesta
Slăbit de-a mea iubire, chiar ei se va supune
În orice împrejurare.
CLEOPATRA. Oh! Doamne, cer iertare.
ANTONIU. Ah! Nu lăsa să pice o lacrimă, căci una
Din ochii-ţi preţuieşte tot ce s-a câştigat
Şi s-a pierdut în lume; dar dă-mi o sărutare.
(O sărută).

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

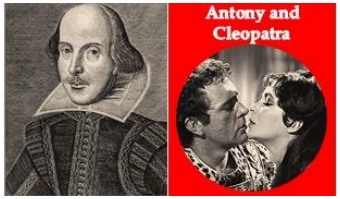

Some wine, within there, and our viands! Fortune knows
We scorn her most when most she offers blows.
[Exeunt.]

151

De tot mă răsplăteşte,—trimis-am adineaori
Pe învăţătorul nostru, întorsu s-a iubito?
Sunt mai greoi ca plumbul: să vie cineva
Să ne aducă vinuri şi hrană copioasă;
Şă ştie cruda soartă c-atunci când ne loveşte
E mai dispreţuită.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

SCENE X

Cesar's Camp.

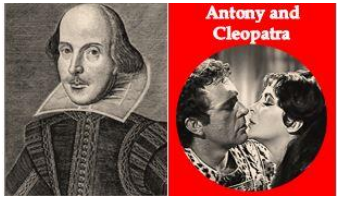
Enter Caesar, Dolabella, Thyreus, and Others.
CESAR. Let him appear that's come from Antony.
Know you him?
DORABELLA. Cesar,'tis his schoolmaster:
An argument that he is pluck'd, when hither
He sends so poor a pinion of his wing,
WTiich had superfluous kings for messengers
Not many moons gone by.
Enter Euphronius.
CAESAR. Approach, and speak.
EUPHRONIUS. Such as I am, I come from Antony:
I was of late as petty to his ends
As is the morn-dew on the myrtle-leaf
To his grand sea.

SCENA X

Tabăra lui Cezar în Egipt

Cezar, Dolabella, Thyreu şi alţii
CEZAR. Să vie dar încoace trimisul lui Antoniu,
L-aţi cunoscut?
DORABELLA. Da, este învăţătorul lui
Aceasta e o probă că e rău jumulit
De ne trimite-o pană atât de ordinară
Din aripa-i rănită: avea Regi de prisos
Acum abia o lună să umble pentru dânsul.
(Intră Euphroniu)
CEZAR. Te-apropie, vorbeşte.
EUPHRONIU. Precum mă vezi, stăpâne, trimis sunt de Antnoiu;
Eram odinioară atât de ne-nsemnat
În faptele-i măreţe, cât este picătura
De rouă dimineaţa pe foaia mititică

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

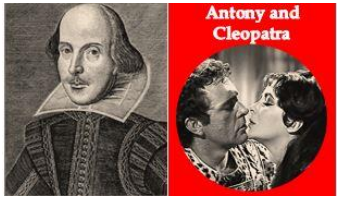

CAESAR. Be't so. Declare thine office.
EUPHRONIUS. Lord of his fortunes he salutes thee, and
Requires to live in Egypt; which not granted,
He lessens his requests, and to thee sues
To let him breathe between the heavens and earth,
A private man in Athens; this for him.
Next, Cleopatra does confess thy greatness,
Submits her to thy might, and of thee craves
Tlie circle of the Ptolemies for her heirs,
Now hazarded to thy grace.
CAESAR. For Antony,
I have no ears to his request. The queen
Of audience nor desire shall fail, so she
From Egypt drive her all-disgraced friend,
Or take his life there; this if she perform,
She shall not sue unheard. So to them both.

A mirtului, cu marea adâncă comparată.
CEZAR. De vrei, aşa să fie;—ne spune, ce doreşti?
EUPHRONIU. Ca Domn al soartei sale, el, vă salută, cere
Ca-n Egipt să steie, de-i refuzaţi dorinţa
Atuncea o reduce, rugându-vă plecat
Să-i acordaţi să vadă a cerului lumină
În linişte-n Athena. Atâta pentru dânsul.
Pe urmă Cleopatra puterea-ţi recunoaşte,
Ea se supune ţie, rugându-te să laşi
Coroana Ptolomeilor erezilor ei tineri,
Ce-n mâna ta căzut-au.

CEZAR. Nu pot da ascultare
Cerinţei lui Antoniu;—în ceea ce priveşte
Pe Cleopatra, spune-i că niciodată dânsa
Nu va găsi pe Cezar lipsit de îndurare.
Cer numai să gonească îndată din Egipt
P-amicul ei Antoniu, cel decăzut, sau altfel

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

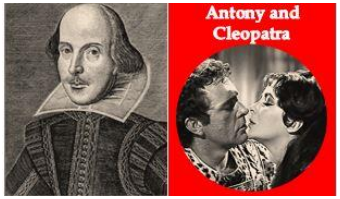
154

EUPHRONIUS. Fortune pursue thee!
CAESAR. Bring him through the bands.
[Exit EUPHRONIUS.]
[To Thyreus.] To try thy eloquence, now'tis time; dispatch.
From Antony win Cleopatra; promise.
And in our name, what she requires; add more,
From thine invention, offers. Women are not
In their best fortunes strong, but want will perjure
The ne'er-touch'd vestal. Try thy cunning, Thyreus;
Make thine own edict for thy pains, which we
Will answer as a law.

THYREUS. Caesar, I go.
CAESAR. Observe how Antony becomes his flaw,
And what thou think'st his very action speaks

Să-i ia acolo viaţa: de face ea aceasta
Nu în zadar va cere. La amândoi răspuns-am
EUPHRONIU. Cu tine meargă Zeii.
CEZAR. Îl treceţi printre rânduri.
(Iese Euphroniu)
(Către Thyreu). Acuma este vreme să pui la încercare
Vestita-ţi elocinţă: deci pleacă cât de iute
Atrage cu încetul iubirea Cleopatrei
De la Antoniu; du-te,—promite-i pentru mine
Orice ar vrea să ceară, poţi încă inventa
Orice prin gând ţi-ar trece.—Chiar în prosperitate
Femeia nu e tare; iar în adversitate
Va deveni spejură chiar o vestală sfântă.
Thyreu, pune-n mişcare tot meşteşugul tău,
Fixând răsplata singur a ostelenii tale.
THYREU. Plec, Cezare îndată.
CEZAR. Observă cum suportă
Antoniu nenorocul; din fiece urmare

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

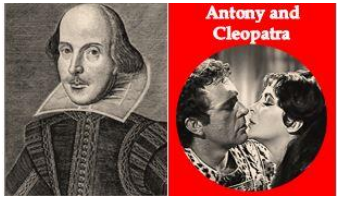

155

In every power that moves.
THYREUS. Caesar, I shall.
[Exeunt.]

Vei tălmăci simţirea ce-n gândul său se mişcă.
THYREU. Cum vrei voi face, Cesar.
(Ies).

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

SCENE XI

Alexandria. Cleopatra's palace.

Enter CLEOPATRA, ENOBARBUS, CHARMIAN, and IRAS.

CLEOPATRA. What shall we do, Enobarbus?
ENOBARBUS. Think, and die.
CLEOPATRA. Is Antony or we in fault for this?
ENOBARBUS. Antony only, that would make his will
Lord of his reason. What though you fled
From that great face of war, whose several ranges
Frighted each other? why should he follow?
The itch of his affection should not then
Have nick'd his captainship; at such a point,
When half to half the world opposed, he being
The meered question:'twas a shame no less
Than was his loss, to course your flying flags

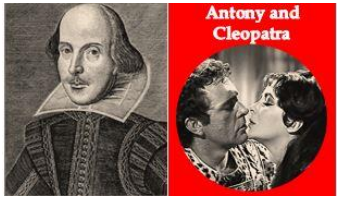
SCENA XI

Alexandria. – O cameră în palat

Cleopatra, Enobarbu, Charmian şi Iras

CLEOPATRA. Ce facem, Enobarbe?
ENOBARBU. Rămâne numai gândul, tot gândul, ş-apoi moartea.
CLEOPATRA. Dar cine-i vinovatul, Antoniu e, sau eu?
ENOBARBU. Antoniu, căci voinţa şi-a pus-o mai presus
Decât chiar raţiunea; el, trebuia să fugă
Fiindcă speriată de rânduri nesfârşite
De vase şi de oameni, de chipul încruntat
A bătăliei aspre, te-a văzut că fugi?
Dar nu era momentul ca dibăcia lui
Să fie sugurumată de focul de iubire
Când jumătatea lumii luptă cu cealaltă
În bătălii aprinse de el şi pentru dânsul:

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

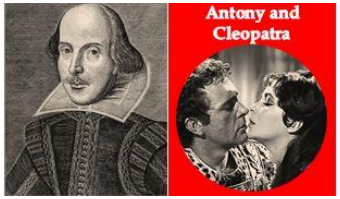

And leave his navy gazing.

CLEOPATRA. Prithee, peace.
Enter ANTONY with EUPHRONIUS, the Ambassador.
ANTONY. Is that his answer?
Euph. Ay, my lord.
ANTONY. The queen shall then have courtesy, so she
Will yield us up.
Euph. He says so.
ANTONY. Let her know't.
To the boy Caesar send this grizzled head,
And he will fill thy wishes to the brim
With principalities.
CLEOPATRA. That head, my lord?
ANTONY. To him again: tell him he wears the rose
Of youth upon him; from which the world should note
Something particular: his coin, ships, legions,

Şi pierderea lui fuse când a fugit alături
Cu steagurile tale gonite, şi-a lăsat
Corăbiile sale în voia întâmplării.
CLEOPATRA. Destul, te rog mă lasă.
(Intră Antoniu şi Euphroniu).
ANTONIU. Aşa răspunse?
EUPHRONIU. Doamne, aşa.
ANTONIU. Zici că Regina va fi de el tratată
Cu cuvenita cinste de vrea să se predea?
EUPHRONIU. Aşa făgăduieşte.
ANTONIU. Îndată îi voi spune.
Trimite dar lui Cezar, copilul, capul meu
Cărunt de griji şi muncă, şi orişice vei cere
El îţi va da de toate.
CLEOPATRA. Zici capul tău, Antoniu?
ANTONIU. Mai spune-i şi aceasta: că încă-a tinereţii
Ferice frăgezime în sângele lui curge,
Şi lumea are dreptul să ceară de la dânsul

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

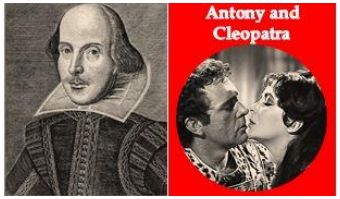
May be a coward's; whose ministers would prevail
Under the service of a child as soon
As i' the command of Caesar: I dare him therefore
To lay his gay comparisons apart
And answer me declined, sword against sword,
Ourselves alone. I'll write it: follow me.
[Exeunt Antony and Euphronius.]

ENOBARBUS. *[Aside]* Yes, like enough, high-battled Caesar will
Unstate his happiness, and be staged to the show
Against a sworder! I see men's judgements are
A parcel of their fortunes; and things outward
Do draw the inward quality after them,
To suffer all alike. That he should dream,
Knowing all measures, the full Caesar will

Deosebite fapte. Acele legiuni,
Ce vezi, acele vase, cel aur, poate lesne
Al unui laş să fie, şi pooate-ar săvârşi
Chiar mai măreţe pafte conduse d-un copil
Decât de însuşi Cezar: deci îl sfidez să dea
Acele avantaje ce are, la o parte,
Şi să mă întâlnească pe mine urgisitul,
Şi singur să se lupte cu spada-n conta mea;
În scris îi voi trimite răspunsul. Mă urmează.
(Ies Antoniu şi Euphroniu).
ENOBARBU. *(Aparte)* Cum poate el să creadă că Cezar
Cel sumeţ,
Îşi va risca viaţa şi are în vileag
C-un spadasin să lupte! Deci văd că judecata
Şi-a lor prosperitate e-n veci nedespărţită.
Cum poate să viseze că Cezar, ce cunoaşte
Mijloacele-i de astăzi, va asculta măcar
Cuvintele-i deşarte! Chiar duhul lui, oh! Cezar,

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

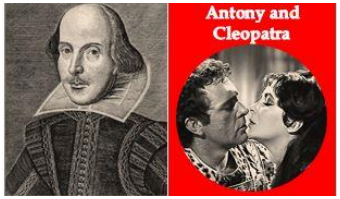
Answer his emptiness! Caesar, thou hast subdue
His judgement too.
Enter an Attendant.
ATTENDANT. A messenger from Caesar.
CLEOPATRA. What, no more ceremony? See, my women.
Against the blown rose may they stop their nose
That kneel'd unto the buds. Admit him, sir.
[Exit Attendant.]
ENOBARBUS. *[Aside]* Mine honesty and I begin to square.
The loyalty well held to fools does make
Our faith mere folly: yet he that can endure
To follow with allegiance a fall'n lord
Does conquer him that did his master conquer,
And earns a place i' the story.
Enter THYREUS.

E biruit de tine!
(Intră un servitor).

SERVITORUL. Un om trimis de Cezar.
CLEOPATRA. Ce, fără nicio formă? Vedeţi, femeilor!
Cei ce odinioară se-ngenuncheau cu frică
Cînd miroseau bobocul, acum şi-astupă nasul
Când rosa e-nflorită. Lăsaţi-l dar să intre.

ENOBARBU. *(Aparte)*. În mine interesul cu cinstea se dezbină,
Mai deseori credinţa devine-o nebunie
Când este cu sfinţenie păstrată, către proşti.
Cu toate astea, omul ce credincios rămâne
Stăpânului când soarta-l apasă, zic, acela
E mai presus în toate decât eroul, care
L-a biruit stăpânul, şi în anale are
O pagină neştearsă.
(Intră Thyreu).

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

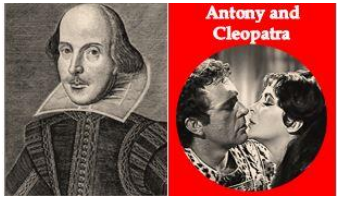
CLEOPATRA. Caesar's will?
THYREUS. Hear it apart.
CLEOPATRA. None but friends: say boldly.

THYREUS. So, haply, are they friends to Antony.
ENOBARBUS. He needs as many, sir, as Caesar has,
Or needs not us. If Caesar please, our master
Will leap to be his friend: for us, you know,
Whose he is we are, and that is, Caesar's.

THYREUS. So.
Thus then, thou most renown'd: Caesar entreats,
Not to consider in what case thou stand'st
Further than he is Caesar.
CLEOPATRA. Go on: right royal.
THYREUS. He knows that you embrace not Antony
As you did love, but as you fear'd him.
CLEOPATRA. O!

CLEOPATRA. Ei, Cezar ce doreşte?
THYREU. Aş spune de-am fi singuri.
CLEOPATRA. Aici sunt toţi prieteni…
Vorbeşte fără frică.
THYREU. Amici de-ai lui Antoniu.
ENOBARBU. Îi trebuiesc prieteni mai mulţi decât lui Cezar,
Căci altfel trebuinţă nu mai avea de noi:
De porunceşte Cezar pe loc stăpânul nostru
Amic cu el se face, iar noi fiind ai lui
Vom fi tot ai lui Cezar.
THYREU. Aşa? Atunci ascultă,
Prea renumită Doamnă, vă spune Cezar astfel:
Să nu fiţi întristată de soarta-vă de astăzi,
Căci dânsul e tot Cezar.
CLEOPATRA. Frumos vorbeşti;—urmează.
THYREU. El ştie că Antoniu n-a fost primit de tine
Decât mai mult de frică şi nu de simpatie.
CLEOPATRA. Da?

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

THYREUS. The scars upon your honour, therefore, he
Does pity, as constrained blemishes,
Not as deserved.
CLEOPATRA. He is a god, and knows
What is most right: mine honour was not yielded,
But conquer'd merely.
ENOBARBUS. [Aside] To be sure of that,
I will ask Antony. Sir, sir, thou art so leaky
That we must leave thee to thy sinking, for
Thy dearest quit thee.
[Exit.]
THYREUS. Shall I say to Caesar
What you require of him? for he partly begs
To be desired to give. It much would please him,
That of his fortunes you should make a staff
To lean upon: but it would warm his spirits.
To hear from me you had left Antony,
And put yourself under his shrowd,

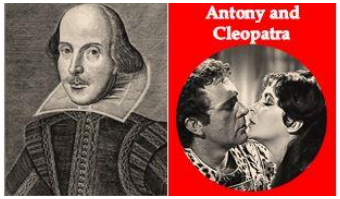
THYREU. Dânsul dar deploră căderea ta, e sigur
C-ai fost mai mult constrânsă nu însă vinovată.

CLEOPATRA. Un Zeu e; ştie dară ca Zeii toţi, că eu
Nu m-am predat voioasă şi-am fost de el învinsă.

ENOBARBU. (Aparte) Da? Ca să mă asigur am să întreb
p-Antoniu.
Oh! Doamne intră apa în tine ca-ntr-o barcă
Te-neci şi-ai tăi prieteni cei mai iubiţi, te lasă.
(Iese Enobarbu).
THYREU. Să spui lui Cesar, Doamnă, ce ceri; dorinţa lui
Ar fi să ceri mai multe să dea şi el asemeni;
E mulţumit să fie Fortuna lui toiagul
Pe care să te sprijini; dar cât de mare însă
Ar fi de dor mulţumirea ce-n suflet ar simţi
Dar ştii că pe Antoniu l-ai părăsit în fine
Şi-n paza părintească lui Cezar ai rămas.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

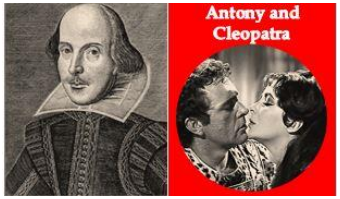

The universal landlord.
CLEOPATRA. What's your name?
THYREUS. My name is Thyreus.
CLEOPATRA. Most kind messenger.
Say to great Caesar this in deputation:
I kiss his conquering hand: tell him, I am prompt
To lay my crown at's feet, and there to kneel:
Tell him, from his all-obeying breath I hear
The doom of Egypt.
THYREUS.'Tis your noblest course.
Wisdom and fortune combating together,
If that the former dare but what it can,
No chance may shake it. Give me grace to lay
My duty on your hand.
CLEOPATRA. Your Caesar's father oft,
When he hath mused of taking kingdoms in,
Bestow'd his lips on that unworthy place,
As it rain'd kisses.

CLEOPATRA. Ce nume ai, amice?
THYREU. Thyreu mă cheamă, Doamnă.
CLEOPATRA. Ambasador amabil, mergi, şi lui Cesar spune
Că-n astfel de dispută nu pot să mă opun:
Că mâinile-i viteze, smerită le sărut;
Mai spuni că sunt gata coroana s-o depun
La tronul lui, şi-acolo să stau îngenuncheată
Din gura lui cinstită s-aud sentinţa mea.
THYREU. Făcut-ai cea mai bună alegere, Domniţă;
Prudenţa şi Fortuna alăturea când luptă
La orişice rezistă. Pe mâna ta permite-mi
Închinăciune adâncă, Domniţă, să depun.

CLEOPATRA. Părintele lui Cezar, adese când războiae
Visa şi noi conchiste, din buza-i înfocată,
Turna p-această mână nedemnă, sărutări.
(Intră Antoniu şi Enobarbu)

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

Re-enter ANTONY and ENOBARBUS.

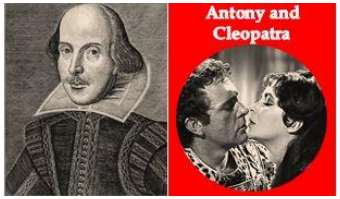
ANTONY. Favours, by Jove that thunders!
What art thou, fellow?
THYREUS. One that but performs
The bidding of the fullest man, and worthiest
To have command obey'd.
ENOBARBUS. *[Aside]* You will be whipp'd.
ANTONY. Approach there I Ah, you kite! Now, gods and divels!
Authority melts from me: of late, when I cried "Ho!"
Like boys unto a muss, kings would start forth,
And cry „Your will?"Have you no ears?
I am Antony yet.
Enter Attendants.
Take hence this Jack, and whip him.

ENOBARBUS. *[Aside]* 'Tis better playing with a lion's whelp

ANTONIU. Pe Jove turnătorul!—favoruri!
Cine eşti?
THYREU. Un om ce-ndeplineşte poruncile acelui
Mai demn de ascultare şi mai viteaz bărbat.

ENOBARBU. O să mănânci bătaie.
ANTONIU. Ca uliu vii.—Voi sclavi
Veniţi,—oh! Draci şi demoni! Îmi pierd şi stăpânirea!
Strigam odinioară „oh!" şi se repezeau
Regi pe înghesuite, ca băieţoii strigând
„Ce e porunca voastră?" N-aveţi urechi, mişei!
Eu încă sunt Antoniu.
(Intră servitorii).
Luaţi-mi-l de-aicea
Pe păcătosul ăsta şi daţi-i o trânteală.
ENOBARBU. Cu pui de lei mai bine să joci decât să superi
Pe-un leu bătrân ce moare.

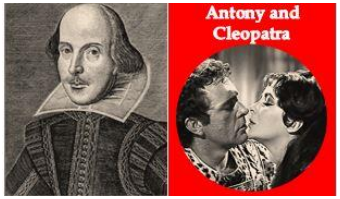
CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

Than with an old one dying.
ANTONY. Moon and stars!
Whip him. Were't twenty of the greatest tributaries
That do acknowledge Caesar, should I find them
So saucy with the hand of she here,—what's her name,
Since she was Cleopatra? Whip him, fellows,
Till, like a boy, you see him cringe his face,
And whine aloud for mercy: take him hence.
THYREUS. Mark Antony!
ANTONY. Tug him away: being whipp'd,
Bring him again: this Jack of Caesar's shall
Bear us an arrant to him.
[Exeunt Attendants with Thyreus.]
You were half blasted ere I knew you: ha!
Have I my pillow left unpress'd in Rome,
Forborne the getting of a lawful race,
And by a gem of women. to be abused
By one that looks on feeders?

ANTONIU. Pe lună şi pe stele
Luaţi-l şi mi-l bateţi! Măcar c-ar fi douăzeci
Din tributarii Romei ce recunosc pe Cezar
Ş-o dată i-aş aprinde jucând cu mânuşiţa
Acestea…cum se cheamă?—ce fuse Cleopatra!
Mişeilor băteţi pân-şi-o ascunde faţa
Ţipând pentru iertare ca un copil, luaţi-l!
THYREU. Antonius…
ANTONIU. Luaţi-l, şi după ce-l veţi bate,
Aduceţi-l aicea; acest păiaţ să ducă
Din partea mea lui Cezar, stăpân-seu, un răspuns.
Ies servitorii cu Thyreu
Pân-nu te cunoscusem erai cam dărâmată!
Cum, mi-am lăsat eu, patul în Roma neatins,
M-am abţinut prosteşte de-a dobândi în lume,
C-o sculă de femeie un legitim norod,
Ca să mă-nşeli tu astăzi c-o slugă!

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

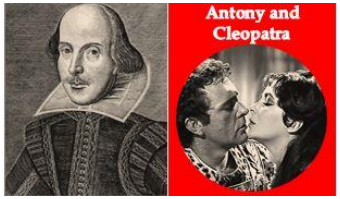

165

CLEOPATRA. Good my lord.
ANTONY. You have been a boggier ever:
But when we in our viciousness grow hard—
O misery on't!—the wise gods seel our eyes;
In our own filth drop our clear judgements; make us
Adore our errors; laugh at's while we strut
To our confusion.
CLEOPATRA. O, is't come to this?
ANTONY. I found you as a morsel cold upon
Dead Caesar's trencher; nay, you were a fragment
Of Cneius Pompey's; besides what hotter hours,
Unregister'd in vulgar fame, you have
Luxuriously pick'd out: for, I am sure,
Though you can guess what temperance should be,
You know not what it is.
CLEOPATRA. Wherefore is this?
ANTONY. To let a fellow that will take rewards
And say "God quit you!" be familiar with

CLEOPATRA. Domnul meu…
ANTONIU. Ştiam că totdeauna ai fost o desfrânată;
Dar când în viciul nostru ne întărim mai rău,
Vai! Nouă, atuncea Zeii ne-ntunecă vederea,
Iar judecata pură se spurcă în noroiul
Păcatelor, pe care în fine le iubim;
Şi râd de noi când mergem drept la pieirea noastră.
CLEOPATRA. Ce, a ajuns acolo?
ANTONIU. Te-am găsit atuncea
O bucăţică mică pe talerul lui Cezar;
Fuseseşi o bucată a lui Pompeiu-nainte,
Afară de-alte ceasuri în taină petrecute
În spasme voluptoase, de care n-am aflat
Ghiceşti ce este poate sobrietatea, însă
Nu ştii ce e, sunt sigur.
CLEOPATRA. Ce sunt aceste vorbe?
ANTONIU. Tu să permiţi acelui ce leafa sa primeşte
Şi zice: „sărut mâna" să puie buza sa

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

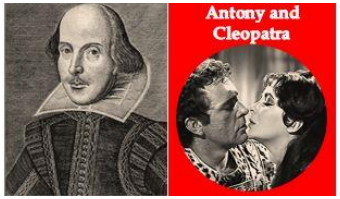
166

My playfellow, your hand; this kingly seal
And plighter of high hearts! O, that I were
Upon the hill of Basan, to outroar
The horned herd! for I have savage cause;
And to proclaim it civilly, were like
A halter'd neck which does the hangman thank
For being yare about him.
Re-enter Attendants with THYREUS.
Is he whipp'd?

FIRST ATTENDANT. Soundly, my lord.
ANTONY. Cried he? and begg'd a' pardon?
FIRST ATTENDANT. He did ask favour.
ANTONY. If that thy father live, let him repent
Thou wast not made his daughter; and be thou sorry
To follow Caesar in his triumph, since
Thou hast been whipp'd for following him: henceforth

Pe mâna ta iubită, ce fuse pentru mine
O jucărie scumpă o data, şi pecetea
Regească a iubirii ce veşnic ar rămâne!
Ah! Aş mugi mai tare pe muntele Basan
Decât odinioară cireada cea cornută;
Căci aş avea cuvinte să fac ca un sălbatic,
Şi mideraţiunea acum ar semăna
Cu-n osândit cu streangul de gât, ce-ar mulţumi
Călăului că este dibace…
(Reintră servitorii cu Thyreu)
Ei, l-aţi bătut?
1-iul SERV. Da, Domnul meu, şi straşnic.
ANTONIU. Ţipa?—cerea iertare?
1-ul SERV. Zicea să-ţi fie milă.
ANTONIU. Să-i pară rău lui tat-tău
De mai trăieşte încă, că n-a făcut o fată;
Să-ti pară rău şi şie că ai urmat pe Cezar,
Şi spune-i de primirea ce ai avut aiciea;

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

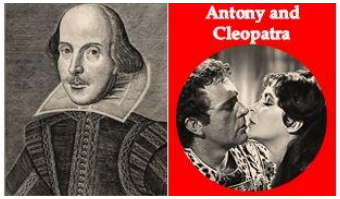
167

The white hand of a lady fever thee;
Shake thou to look on't. Get thee back to Caesar;
Tell him thy entertainment: look thou say
He makes me angry with him; for he seems
Proud and disdainful, harping on what I am,
Not what he knew I was: he makes me angry;
And at this time most easy'tis to do't,
When my good stars, that were my former guides,
Have empty left their orbs, and shot their fires
Into the abysm of hell. If he mislike
My speech and what is done, tell him he has
Hipparchus, my enfranched bondman, whom
He may at pleasure whip, or hang, or torture,
As he shall like, to quit me: urge it thou:
Hence with thy stripes, begone! *[Exit Thyreus.]*

CLEOPATRA. Have you done yet?
ANTONY. Alack, our terrene moon

Te rog, adu-ţi aminte să-i spui că pentru asta
Sunt supărat pe dânsul că-i mândru şi sumeţ:
Că-ntr-una îmi impută ce am ajuns, uitând
Ce-am fost odinioară: mă supără aceasta,
Şi-n astă-mprejurare e lucru foarte lesne,
Căci steaua mea cea bună, ce-n vremile trecute
Mi-a fost o călăuză fidelă, m-a lăsat
Şi raza ei iubită se stinse în infernul
Cel fără fund: îi spune că, dacă nu-i convine
Cuvintele acestea şi tot ce am făcut,
Că are pe Hipparchus un dezrobit al meu,
Că după plac, el, poate să-l spânzure, să-l bată,
Şi chiar să-l schingiuiască de vrea, ca să-şi răzbune
Pe mine; tu, îndeamnă-l, şi pleacă de aicea
Cu dunga pe spinare.
(Iese Thyreu).
CLEOPATRA. Ai isprăvin acuma?
ANTONIU. Vai! luna-i eclipsată şi singură prezice

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

Is now eclipsed; and it portends alone
The fall of Antony!
CLEOPATRA. I must stay his time.

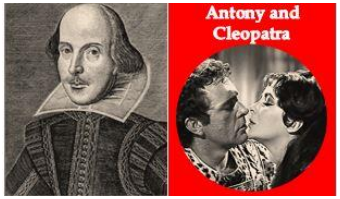
ANTONY. Cold-hearted toward me?
CLEOPATRA. Ah, dear, if I be so,
From my cold heart let heaven engender hail,
And poison it in the source; and the first stone
Drop in my neck: as it determines, so
Dissolve my life! The next Caesarion smite!
Till by degrees the memory of my womb,
Together with my brave Egyptians all.
By the discandying of this pelleted storm
Lie graveless, till the flies and gnats of Nile
Have buried them for prey!

Căderea lui Antoniu.

CLEOPATRA. Vom aştepta să vie.
ANTONIU. Să linguşeşti pe Cezar, te-ai uita la omul
Ce-ncălţămintea-i leagă!
CLEOPATRA. Ce nu mă cunoşti încă?
ANTONIU. Şi către mine astfel te-ai răci deodată!
CLEOPATRA. Ah! Scumpul meu, de-ai crede aceasta, aş dori
Ca cerul să reverse din inima-mi răcită,
O grindină grozavă ce din izvoru-i chiar
Să fie otrăvită, iar piatra cea d-intâi
În gâtul meu să pice, şi-acolo prefăcută
În lichid să dizolve a mea-ntristată viaţă;
A doua pe Cesarion cu moarte să-l izbească;
Pân-ce treptat şi sigur nefericitul rod
Al pântecelor mele, şi-acest întreg popor
Egiptean, războinic şi scump al meu, zdrobit
De flacăra topită a groznicei furtuni

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

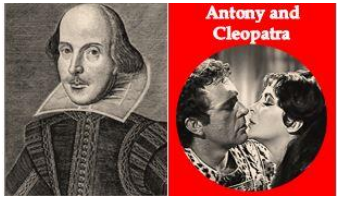
ANTONY. I am satisfied.
Caesar sits down in Alexandria, where
I will oppose his fate. Our force by land
Hath nobly held; our sever'd navy too
Have knit again, and fleet, threatening most sea-like.
Where hast thou been, my heart? Dost thou hear, lady?
If from the field I shall return once more
To kiss these lips, I will appear in blood;
I and my sword will earn our chronicle:
There's hope in't yet.

CLEOPATRA. That's my brave lord!

ANTONY. I will be treble-sinew'd, hearted, breath'd,

Ne-a îngropat să zacă pe umedul pământ,
Şi să rămână prada ţânţarilor spurcaţi
Şi-a muştelor fetide a Nilului în veci.
ANTONIU. Sunt mulţumit atuncea; în Alexandria
Se odihneşte Cezar, iar, eu, mă voi opune
Izbândei lui de-acuma; oştirea mea voinică
Rezistă vitejeşte, iar flota risipită
S-adună şi pluteşte pe valuri cu mândrie.
Dar unde erai oare, oh! Inimă măreaţă?
Domniţă, mă ascultă, de vor permite Zeii
Victorios la tine să viu după război,
Acoperit cu sânge mă vei vedea şi lumea
Va pomeni uimită de cele ce voi face
Cu paloşul acesta, şi încă am speranţă
În viitorul nostru.
CLEOPATRA. Vorbit-ai ca un brav!
Stăpânul meu, mă bucur.
ANTONIU. Voi poseda tăria, răbdarea şi ardoarea

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

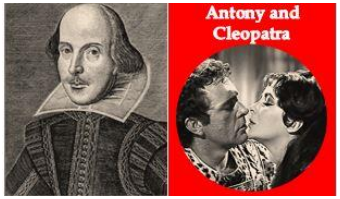
170

And fight maliciously: for when mine hours
Were nice and lucky, men did ransom lives
Of me for jests; but now I'll set my teeth,
And send to darkness all that stop me. Come,
Let's have one other gaudy night: call to me
All my sad captains; fill our bowls once more;
Let's mock the midnight bell.

CLEOPATRA. It is my birth-day;
I had thought to have held it poor; but, since my lord
Is Antony again, I will be Cleopatra.
ANTONY. We will yet do well.
CLEOPATRA. Call all his noble captains to my lord.
ANTONY. Do so, we'll speak to them; and to-night I'll force
The wine peep through their scars. Come on, my queen;
There's sap in't yet. The next time I do fight,

A trei eroi în pieptu-mi, şi cu mai mare râvnă
Mă voi lupta în contra-i: când petreceam prospere
Momente şi ferice, îşi cumpăra viaţa
Un om pentru o glumă: iar înrăit acuma
Cu gura încleştată, în calea-mi voi repune
Pe-orcine mă opreşte,—dar vino, vom petrece
O noapte strălucită: chemaţi pe căpitanii
Cei întristaţi încoace, şi cupele lor umpleţi;
Al miezii nopţi clopot vedea-vom iar sunând.
CLEOPATRA. E naşterea mea astăzi, credeam că voi petrece
Tot tristă şi mâhnită, deoarece doreşti
Să fii Antoniu încă, sunt iarăşi Cleopatra.
ANTONIU. Vor fi iar zile bune.
CLEOPATRA. Chemaţi toţi căpitanii.
ANTONIU. Da, voi vorbi cu dânşii iar rănile faimoase
Le-om astupta diseară cu vin; Regino, haide
E must în mine încă. Când mă voi bate iarăşi
Voi face chiar cu silă să mă iubească moartea;

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

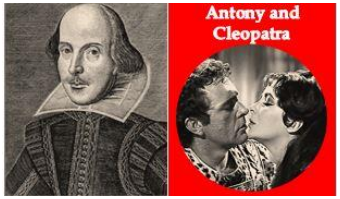

I'll make death love me; for I will contend
Even with his pestilent scythe.
[Exeunt all but Enobarbus.]
ENOBARBUS. Now he'll outstare the lightning. To be furious,
Is to be frighted out of fear; and in that mood
The dove will peck the estridge; and I see still,
A diminution in our captain's brain
Restores his heart: when valour preys on reason,
It eats the sword it fights with. I will seek
Some way to leave him. *[Exit.]*

Cu coasa-i putrezită mă voi lupta în ciudă.
(Ies Antoniu, Cleopatra şi suita).

ENOBARBU. Cât fulgerul acuma va fi de iute; omul
Când e-nfuriat ca dânsul, e numai ca să sperie
Chiar frica ce-o resimte; în aşa dispoziţiuni
Un porumbel e-n stare să lupte ca un struţ.
Şi căpitanul nostru pe cât stăbeşte-n creieri
În voinicie creşte: când raţiunea este
Aşa întunecată de vitejie mare
Des nimiceşte spada cu care vrea să lupte:
Voi căuta de-acuma să-l părăsesc mai iute.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

ACT IV

SCENE I

Before Alexandria. Caesar's camp.

Enter CAESAR, Agrippa, and MAECENAS, with his Army; CAESAR reading a letter.

CAESAR. He calls me boy, and chides, as he had power
To beat me out of Egypt; my messenger
He hath whipp'd with rods; dares me to personal combat
Caesar to Antony: let the old ruffian know
I have many other ways to die; meantime
Laugh at his challenge.

MAECENAS. Caesar must think,
When one so great begins to rage, he's hunted

ACTUL AL PATRULEA

SCENA I

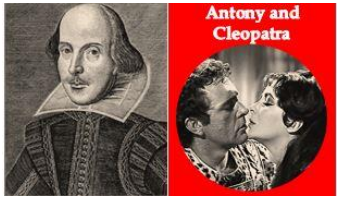
Tabăra lui Cezar, lângă Alexandria

Cezar citind o scrisoare, Agrippa, Mecaenas şi alţii

CEZAR. Îmi spune că sunt tânăr, m-ameninţă să plec
Parcă putea de-aicea să mă gonească dânsul:
A poruncit să bată pe un trimis al meu,
Şi mă poftește acuma cu el la luptă dreaptă.
Acesta e răspunsul lui Cezar către Antoniu:
Să ştie trădătorul bătrân că Cezar are
S-aleagă o altă moarte; iar pân-atunci îşi râde
De searbăda-i sfidare.
MECAENAS. Fii foarte sigur, Cezar,
Un om atât de mare când se înfuriază

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

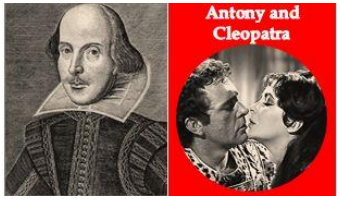
Even to falling. Give him no breath, but now
Make boot of his distraction: never anger
Made good guard for itself.

CAESAR. Let our best heads
Know, that to-morrow the last of many battles
We mean to fight: within our files there are,
Of those that served Mark Antony but late,
Enough to fetch him in. See it done:
And feast the army; we have store to do't,
And they have earn'd the waste. Poor Antony!
[Exeunt.]

173

Ca dânsul, e pricina că-l urmăreşte aprig
Ruina iminentă; deci vreme sa nu-i dai
Măcar ca să răsufle, profită cât mai bine
De uluiala asta. Mânia niciodată
Nu se păzeşte bine.
CEZAR. Să ştie cei de frunte
Din căpitanii noştri că o să se încingă
O bătălie mâine ce va-ncheia războiul
În rândurile noastre avem mulţi de aceia
Ce-n vremile din urmă slujit-au sub Antoniu,
Ca să mi-l poată prinde. Vezi, fă tot ce ţi-am spus;
Daţi un festin diseară armatei, căci avem
Provizii destule, şi merită să facem
Oleacă de risipă. Sărmanule Antoniu!
(Iese).

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

SCENE II

Alexandria, Cleopatra's palace.

Enter ANTONY, CLEOPATRA, ENOBARBUS, CHARMIAN, IRAS, ALEXAS, with others.

ANTONY. He will not fight with me, Domitius?
ENOBARBUS. No.
ANTONY. Why should he not?
ENOBARBUS. He thinks, being twenty times of better fortune.
He is twenty men to one.
ANTONY. To-morrow, soldier,
By sea and land I'll fight: or I will live,
Or bathe my dying honour in the blood
'Shall make it live again. Woo't thou fight well?
ENOBARBUS. I'll strike, and cry "Take all".
ANTONY. Well said; come on.

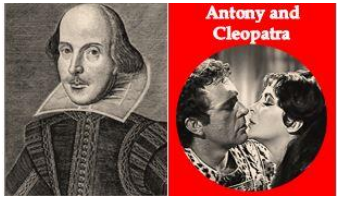
SCENA II

Alexandria. – O cameră în palat

Antoniu, Cleopatra, Enobarbu, Charmian, Iras, Alexas şi alţii

ANTONIU. Refuză să se bată, Domiţie, cu mine?
ENOBARBU. Da.
ANTONIU. Şi de ce aceasta?
ENOBARBU. Consideră, se vede
Că fiindcă Foruna-i e întreit mai mare
Decât a ta, nici lupta n-ar fi egală astfel.
ANTONIU. Ostaşule chiar mâine mă voi lupta pe mare
Şi pe uscat, într-astfel încat sau voi trăi,
Sau voi scălda onoarea-mi murindă într-un sânge
Ce-n veci să-l pomenească. Te vei lupta, tu, bine?
ENOBARBU. Lovi-voi şi striga-voi: „năvală pretutindeni!"
ANTONIU. Aşa îmi place mie, pe servitori îi cheamă

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

175

Call forth my household servants: let's to-night
Be bounteous at our meal.
Enter three or four Servitors.
Give me thy hand,
Thou hast been rightly honest;—so hast thou;—
Thou,—and thou,—and thou:—you have served me well,
And kings have been your fellows.
CLEOPATRA. *[Aside to ENOBARBUS.]* What means this?
ENOBARBUS. *[Aside to CLEOPATRA.]* 'Tis one of those
odd tricks which sorrow shoots
Out of the mind.
ANTONY. And thou art honest too.
I wish I could be made so many MENAS.
And all of you clapp'd up together in
An Antony, that I might do you service
So good as you have done.

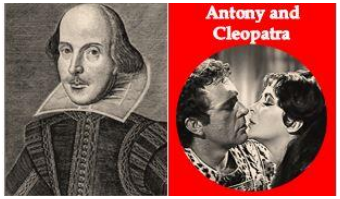
Serv. The gods forbid!

Şi masa de diseară să fie îmbelşugată
(Intră servitori)
Dă-mi mâna ta, băiete, tu eşti cinstit şi harnic,
Şi tu,—şi tu, asemeni,—căci credincioşi mi-aţi fost,—
Şi-avut-aţi ca tovarăşi, Regi.

CLEOPATRA. Dar ce-nsemnează?
ENOBARBU. O stranie idee din cele ce se nasc
În minţi adesea triste.

ANTONIU. Şi tu ai fost cinstit,
Aş vrea să se-mulţească persoana mea, să fie
Câţi sunteţi voi la număr, iar, voi, să vă uniţi
Ş-o singură fiinţa să deveniţi, ce-ar fi
Antoniu, ca din parte-mi să pot să vă servesc,
Precum şi voi pe mine slujitu-m-aţi atâta!
SERVITORII. Să vă ferească Zeii!

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

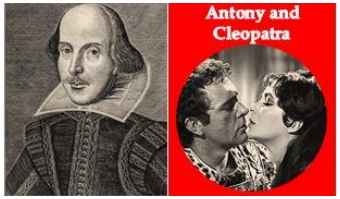
ANTONY. Well, my good fellows, wait on me to-night:
Scant not my cups; and make as much of me
As when mine empire was your fellow too,
And suffer'd my command.
CLEOPATRA. *[Aside to ENOBARBUS.]* What does he mean?
ENOBARBUS. *[Aside to CLEOPATRA.]* To make his followers weep.
ANTONY. Tend me to-night;
May be it is the period of your duty:
Haply you shall not see me more; or if,
A mangled shadow: perchance to-morrow
You'll serve another master. I look on you
As one that takes his leave. Mine honest friends,
I turn you not away; but, like a master
Married to your good service, stay till death:
Tend me to-night two hours, I ask no more,
And the gods yield you for't!

ANTONIU. Ei, bunii mei prieteni, slujiţi-mi şi diseară,
Nu fiţi sgârciţi cu vinul; cinstiţi-mă întocmai.
Azi, ca odinioară, când vastul meu imperiu
Îmi ascultă porunca.
CLEOPATRA. Ce vrea să zică oare?

ENOBARBU. Vrea să-i înduioşeze.

ANTONIU. Mă îngrijiţi diseară,
Va fi serviciul vostru cel de pe urmă poate;
Puteţi în astă lume să nu mă mai vedeţi,
Sau umbra frântă doar ce a fost o dată;
Sluji-veţi poate mâine alt stăpân: privesc
La voi acum ca omul ce-şi ia rămas bun;
Cinstiţii mei prieteni, eu nu vă dau afară,
Din contră, trebuinţă având de slujba voastră,
Vă rog rămâneţi încă chiar pân-la moartea mea.
Mă îngrijiţi diseară două ceasuri, nu cer mai mult

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

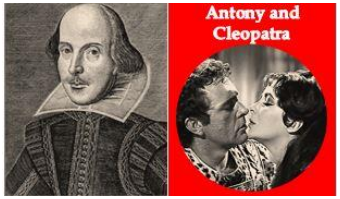

ENOBARBUS. What mean you, sir,
To give them this discomfort? Look, they weep,
And I, an ass, am onion-eyed: for shame,
Transform us not to women.
ANTONY. Ho, ho, ho!
Now the witch take me, if I meant it thus!
Grace grow where those drops fall! My hearty friends,
You take me in too dolorous a sense;
For I spake to you for your comfort; did desire you
To burn this night with torches: know, my hearts,
I hope well of to-morrow; and will lead you
Where rather I'll expect victorious life
Than death and honour. Let's to supper, come.
And drown consideration.
[Exeunt.]

177

Şi să vă răsplătească nemuritorii Zei.
ENOBARBU. Cuvintele acestea ne întristează, Domne,
Priveşte- nduioşarea cum le roşeşte ochii;
Ca un măgar, eu, însumi am ochii plini de lacrimi
Ne transformăm acuma toţi în femei.
ANTONIU. Oh! Oh!
Să mă afurisească ursita dacă vream
Să fac aşa un lucru. Să nască gingăşia
Acolo unde pică acele lacrimi blânde!
Duioşii mei prieteni aţi tălmăcit greşit,
Cuvintele dureroase ce-am pronunţat, mă credeţi
Mai mult ca să vă mângâii, şi v-am rugat ca noaptea
Cu torţe să o petrecem; aflaţi iubiţii mei,
Că am speranţă bună pe ziua cea de mâine.
O viaţă cu izbândă sper să găsesc acolo
Oriunde vă voi duce, iar nu faimoasa moarte.
Să mergem dar la cină şi s-înecăm în vinuri
Orice gânduri de jale.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

SCENE III

The same. Before the palace.

Enter two Soldiers to their guard.
FIRST SOLDIER. Brother, good night: to-morrow is the day.
SECOND SOLDIER. It will determine one way: fare you well.
Heard you of nothing strange about the streets?
FIRST SOLDIER. Nothing. What news?
SECOND SOLDIER. Belike'tis but a rumour. Good night to you.
FIRST SOLDIER. Well, sir, good night.
Enter two other Soldiers.
SECOND SOLDIER. Soldiers, have careful watch.
THIRD SOLDIER. And you. Good night, good night.
[They place themselves in every corner of the stage.]

SCENA III

Înaintea palatului

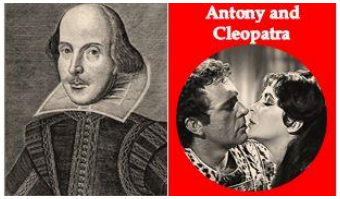
Doi soldaţi se întâlnesc
1-iul SOLD. Bună seara, frate, mâine este ziua cea mare

2-lea SOLD. O să se decidă lucrul într-un fel sau într-altul:—Să ne vedem cu bine. N-ai aflat nimic straniu de pe stradă?

1-iul SOLD. Ce e nou?
2-lea SOLD. Poate că nu e decât un zgomot. Bună seara.

1-iul SOLD. Bine, Domnule, bună seara.
(Intră alţi doi soldaţi)
2-lea SOLD. Soldaţilor, ţineţi pază bună.
3-lea SOLD. Şi voi asemeni;—noapte bună.
(Cei doi dintâi se aşează la posturile lor).

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

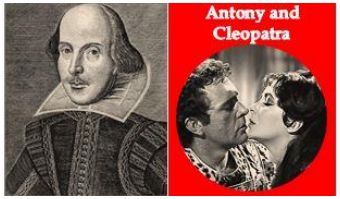
Fourth Sold. Here we: and if to-morrow
Our navy thrive, I have an absolute hope
Our landmen will stand up.
THIRD SOLDIER.'Tis a brave army,
And full of purpose.
[Music of the hautboys as under the stage.]
Fourth Sold. Peace! what noise?
FIRST SOLDIER. List, list!
SECOND SOLDIER.. Hark!
FIRST SOLDIER. Music i' the air.
THIRD SOLDIER. Under the earth,
Fourth Sold. It signs well, does it not?
THIRD SOLDIER. No.
FIRST SOLDIER. Peace, I say I
What should this mean?
SECOND SOLDIER..'Tis the god Hercules, whom Antony loved,
Now leaves him.

4-lea SOLD. Acesta este locul nostru (se aşează şi ei) dacă mâine marina se poartă frumos, am speranţă fermă că soldaţii voştri vor rezista.
3-lea SOLD. E o armată viteză şi plină de stăruinţă.
(Se aude o muzică sub scenă)

4-lea SOLD. Taci,—ce e zgomotul acela?
1-iul SOLD. Ascultă ascultă.
2-lea SOLD. Ascultă.
1-iul SOLD. O muzică în aer.
3-lea SOLD. Ba sub pământ.
4-lea SOLD. E semn bun,—nu-i aşa?

1-iul SOLD. Ţi-am spus să taci.
Ce o fi şi asta?
2-lea SOLD. E zeul Hercules, care-l iubeşte pe Antoniu, şi care acuma-l părăseşte.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

180

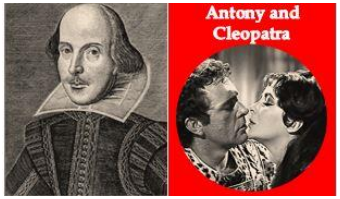
FIRST SOLDIER. Walk; let's see if other watchmen
Do hear what we do. *[They advance to another post.]*

SECOND SOLDIER. How now, masters!
All. *[Speaking together]* How now!
How now! do you hear this?
FIRST SOLDIER. Ay; is't not strange?
THIRD SOLDIER. Do you hear, masters? do you hear?
FIRST SOLDIER. Follow the noise so far as we have quarter;
Let's see how it will give off.
All. Content.'Tis strange. *[Exeunt.]*

1-iul SOLD. Înainte!—să vedem dacă alte santinele auzit ce am auzit şi noi.
(Avansează cu toţii la un alt post.)
2-lea SOLD. Cum mergeţi, Domnii mei?
SOLDAŢII. Ce e?—ce e?—aţi auzit?
(Vorbesc mai mulţi o dată.)
1-iul SOLD. Ei, nu e ciudat?
3-lea SOLD. Aţi auzit, Domnilor, aţi auzit?
1-iul SOLD. Să ne îndreptăm după sunet, şi să ne apropiem cât vom putea de mult, ca să vedem cum o să sfârşească.

SOLDAŢII. Bine,—ce lucru straniu!
(Ies vorbind mai mulţi o dată.)

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

SCENE IV

The same. A room in the palace.

Enter ANTONY and CLEOPATRA, CHARMIAN, and others attending.

ANTONY. Eros! mine armour, Eros!
CLEOPATRA. Sleep a little.
ANTONY. No, my chuck. Eros, come; mine armour, Eros!
Enter EROS with armour.
Come, good fellow, put mine iron on:
If fortune be not ours to-day, it is
Because we brave her: come.
CLEOPATRA. Nay, I'll help too.
What's this for?
ANTONY. Ah, let be, let be! thou art
The armourer of my heart: false, false; this, this.

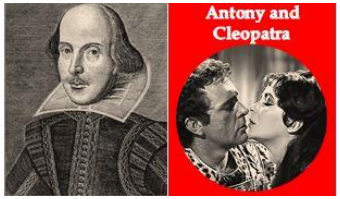
SCENA IV

O cameră în palat.

Antoniu, Cleopatra, Charmian şi alţii

ANTONIU. Să-mi dai armura, Eros,—Ei, Eros.
CLEOPATRA. Dormi puţin.
ANTONIU. Nu, puiul meu. Dar vino să-mi dai armura, Eros!
(Intră Eros cu armura.)
Dar vino, frate iute: îmbracă şi tu fierul.
De nu ne-mbraţişează Fortuna este poate
Că o desfidăm. Vino.
CLEOPATRA. Mă lasă să-ţi ajut…
Dar asta pentru ce e?
ANTONIU. Ah! Lasă-mă, femeie!
Tu, ce ai fost armura zdrobitului meu suflet,
Şi azi eşti falsă, falsă! Armura-mi o aduceţi.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

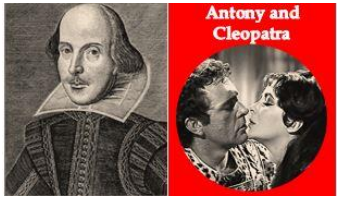
CLEOPATRA. SOOTHSAYER. la, I'll help: thus it must be.
ANTONY. Well, well:
We shall thrive now. Seest thou, my good fellow?
Go put on thy defences.
EROS. Briefly, sir.
CLEOPATRA. Is not this buckled well?
ANTONY. Rarely, rarely:
He that unbuckles this, till we do please
To daff't for our repose, shall hear a storm.
Thou fumblest, Eros; and my queen's a squire
More tight at this than thou: despatch. O love,
That thou couldst see my wars to-day, and knew'st
The royal occupation I thou shouldst see
A workman in't.
Enter an armed Soldier.
Good morrow to thee; welcome:
Thou look'st like him that knows a warlike charge:

CLEOPATRA. Încet, încet,—te-ndură, căci vream să fie astfel.

ANTONIU. Să fie cum vrei dară. O să ne meargă bine
Te du şi tu, oh! Eros, şi-mbracăte cu zaua.

EROS. Numai de cât,stăpâne.
CLEOPATRA. Nu-i bine prinsă asta?
ANTONIU. Frumos de tot;—acela ce-ar vrea să o desfacă,
Pân-n-o voi scoate singur ca să mă odihnesc,
Nu va scapa din mâna-mi. Dar, Eros, te încurci
Regina-i mai dibace.—Grăbeşte-te. Oh! dragă,
De ai putea cu ochii-ţi să vezi cum o să lupt,
Şi ce măreţe fapte voi săvârşi, ai spune
Ca-n adevăr sunt meşter.
(Intră un ofiţer armat.)
Amice, bună ziua,
Bine-ai venit aicea:—Tu ai înfăţişarea
De-aşti ce e războiul; eu, m-am sculat devreme

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

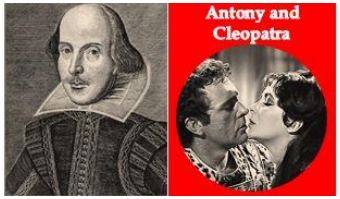
To business that we love we rise betime,
And go to't with delight.
Sold. A thousand, sir,
Early though't be, have on their riveted trim,
And at the port expect you
[Shout. Trumpets flourish.]
Enter Captains and Soldiers.

CAPTAIN. The mom is fair. Good morrow, general.
ALL. Good morrow, general.
ANTONY.'Tis well blown, lads:
This morning, like the spirit of a youth
That means to be of note, begins betimes.
So, so; come, give me that: this way; well said.
Fare thee well, dame, whate'er becomes of me:
This is a soldier's kiss: rebukeable
[Kisses her.]
And worthy shameful check it were, to stand

Căci-mi e plăcut războiul şi merg voios la luptă.

1-iul OFIŢER. Cu toate că e devreme, stăpâne, sunt o mie
Ce ţintuita haină şi-au pus-o şi t-adastă
La port cu nerăbdare.
(Ţipete, trompete.)
(Intră un ofiţer cu soldaţi.)
Azi vremea e frumoasă.
2-lea OFIŢER pe generalul nostru iubit…
TOŢI. Îl salutăm.
ANTONIU. Băieţi, cu voi sunt vesel, şi gata, ziua bună
Se vede de dimineaţă, cu chipul unui tânăr
Ce-i hotărât să placă:—îmi daţi aceasta mie—
M-aţi mângâiat, prieteni, cu-a voastre vorbe. Haide.
Adio, scumpă Doamnă, orice se va-ntâmpla
(O sărută.)
Aceasta-i sărutarea unui soldat: şi-ar fi
În astfel de momente un lucru nefiresc,

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

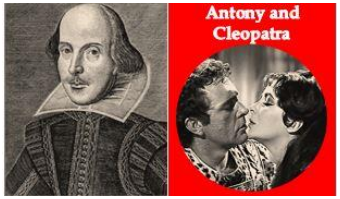
On more mechanic compliment; I'll leave thee
Now, like a man of steel. You that will fight,
Follow me close; I'll bring you to't. Adieu.
[Exeunt Antony, Eros, Captains, and Soldiers.]

CHARMIAN. Please you, retire to your chamber.
CLEOPATRA. Lead me.
He goes forth gallantly. That he and Caesar might
Determine this great war in single fight!
Then, Antony,—but now—Well, on. *[Exeunt.]*

184

Şi de blamat cu-asprime, ca să ne separăm
Cu sărutări banale. Te părăsesc acuma
Mai tare ca oţelul. Ţineţi-va aproape
De mine, toţi aceia ce au dor să se bată,
Vă voi conduce însu-mi cât de aproape! Adio.
(Ies Antoniu, Eros, ofiţerii şi soldaţii.)
CHARMIAN. Nu vrei, Domniţă scumpă, să te retragi?
CLEOPATRA. Ce mândru,
Păşeşte el la luptă! De ar putea cu Cesar
Luptânduse-n persoana războiul să-l termine!
Antoniu, Antoniu scumpe… Dar ce folos? Să mergem.
(Ies.)

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

SCENE V

Alexandria, Antony's camp.

Trumpets sound. Enter ANTONY and EROS; a Soldier meeting them.

Sold. The gods make this a happy day to Antony!
ANTONY. Would thou and those thy scars had once prevailed
To make me fight at land!
Sold. Hadst thou done so,
The kings that have revolted, and the soldier
That has this morning left thee, would have still
Followed thy heels.
ANTONY. Who's gone this morning?
Sold. Who!
One ever near thee: call for Enobarbus,
He shall not hear thee; or from Caesar's camp

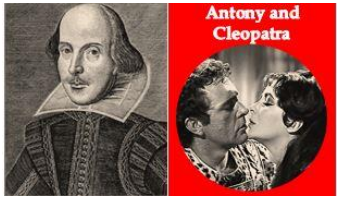
SCENA V

Tabăra lui Antoniu, lângă Alexandria.

Trompetele sună. — Intră Antoniu şi Eros, îi întâmpină un soldat.

SOLDATUL. Azi, Zeii, lui Antoniu să-i fie cu priinţă!
ANTONIU. Bine-ar fi fost ca cerul, şi tu cu-a tale rane
Să mă fi-mpins la lupta cu Cesar, pe uscat
În ziua cea fatală!
SOLDATUL. De-ar fi făcut aceasta
Acei Regi ce fugiră, şi-acel soldat voinic,
Ce azi de dimineaţă plecă, ar fi aicea,
Să te urmeze gata.
ANTONIU. De cine este vorba?
SOLDATUL. De unul, ce-nainte era nedespărţit
De tine. — Enobarbu, de-l chemi, nu te aude: —
Sau poate îţi răspunde din tabăra lui Cesar:

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

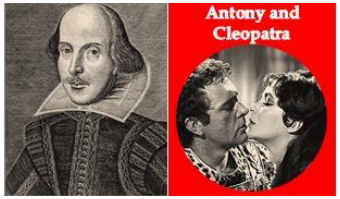

Say "I am none of thine".
ANTONY. What say'st thou?
Sold. Sir,
He is with Caesar.
EROS. Sir, his chests and treasure
He has not with him.
ANTONY. Is he gone?
Sold. Most certain.
ANTONY. Go, Eros, send his treasure after; do it;
Detain no jot, I charge thee: write to him—
I will subscribe—gentle adieus and greetings;
Say that I wish he never find more cause
To change a master. O, my fortunes have
Corrupted honest men! Despatch.—Enobarbus!
[Exeunt.]

„Nu mai sunt dintr-ai voştri".
ANTONIU. Ce spui tu? Cum se poate?
SOLDATUL. S-a dus la Cesar, Doamne?

EROS. Dar lada n-a luat-o
Ce-i conţinea comoara.
ANTONIU. În adevăr se duse?
SOLDATUL. E lucru foarte sigur.
ANTONIU. Te du atuncea, Eros,
Trimite după dânsul comoara lui, şi-averea:
Îţi pun îndatorire să nu opreşti nimica;
Tu scrie-i şi pe urmă voi subsemna scrisoarea.
Saluta-l şi trimite-i urări prieteneşti:
Din partea mea, mai spune-i că-n viitor doresc
Să n-aibă nicio dată silnice cuvinte
Pe un stăpân să-l schimbe.—Ah! soarta mea amară
Corupt-a pe bărbaţii cei mai cinstiţi! Grabeşte.
(Ies.)

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

SCENE VI

Alexandria. Caesar's camp.

Flourish. Enter CAESAR with AGRIPPA, ENOBARBUS, and others.

CAESAR. Go forth, Agrippa, and begin the fight:
Our will is Antony be took alive;
Make it so known.
AGRIPPA. Caesar, I shall.
[Exit.]
CAESAR. The time of universal peace is near:
Prove this a prosperous day, the three-nook'd world
Shall bear the olive freely.
Enter a Messenger.

MESSENGER. Antony
Is come into the field.

SCENA VI

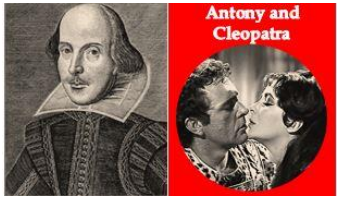
Tabăra lui Cesar, lângă Alexandria

Fanfare, Cesar, Agrippa, Enobarbu şi alţii.

CESAR. Înaintează, Agrippa şi-ncepe bătălia.
Dorinţa-mi e c-Antoniu să fie prins de viu
Pe toţi înştiinţează-i.
AGRIPPA. Cum porunceşti voi face.
(Iese Agrippa.)
CESAR. S-apropie în fine obştească zi a păcii!
Să fie norocoasă această zi, şi lumea
Cea în trei colţuri, veşnic ca creanga de măslin
Să fie-nveselită!
(Intră un vestitor.)
VESTITORUL. Antoniu a sosit
Pe câmpul de bătaie.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

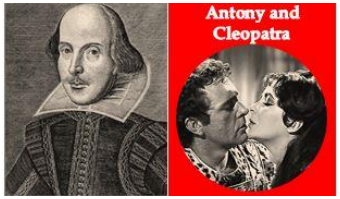
CAESAR. Go charge Agrippa
Plant those that have revolted in the van.
That Antony may seem to spend his fury
Upon himself.
[Exeunt all but Enobarbus.]
ENOBARBUS. Alexas did revolt; and went to Jewry on
Affairs of Antony; there did persuade
Great Herod to incline himself to Caesar
And leave his master Antony: for this pains
Caesar hath hang'd him. Canidius and the rest
That fell away have entertainment, but
No honourable trust. I have done ill:
Of which I do accuse myself so sorely
That I will joy no more.
Enter a Soldier of CAESAR'S.

Sold. Enobarbus, Antony
Hath after thee sent all thy treasure, with

CESAR. Ordonă lui Agrippa
Să pună chiar în fruntea coloanei pe rebelii
Veniţi de la Antoniu, să-i pară că-şi răsfrânge
Mânia pe el însuşi.
(Iese Cesar cu suita sa.)
ENOBARBU. S-a răsvrătit Alexas. Se duse în Judea
Trimis chiar de Antoniu, acolo a convins
El, pe Irod lui Cesar să se închine şi-astfel
Să-l lase pe Antoniu: iar drept răsplată Cesar
L-a spânzurat sărmanul. Canidiu si ceilalţi
Amici ce şovăiră sunt prea frumos primiţi,
Dar niciun post de seamă vreunul n-a avut.
Făcui o mişelie de care mă acuz
Aşa amar, că-n viaţăde-acuma înainte
N-am nicio fericire.
(Intră doi soldaţi de-ai lui Cesar.)
SOLDATUL. Antoniu îţi trimite
Întrega ta comoară, şi-ncă multe lucruri

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

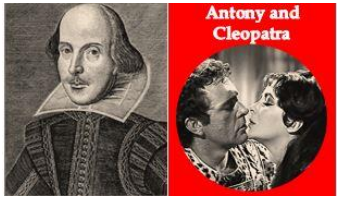
189

His bounty overplus: the messenger
Came on my guard; and at thy tent is now
Unloading of his mules.
ENOBARBUS. I give it you.
Sold. Mock not, Enobarbus.
I tell you true: best you safed the bringer
Out of the host; I must attend mine office,
Or would have done't myself. Your emperor
Continues still a Jove.
[Exit.]

ENOBARBUS. I am alone the villain of the earth,
And feel I am so most. O Antony,
Thou mine of bounty, how wouldst thou have paid
My better service, when my turpitude
Thou dost so crown with gold! This blows my heart:
If swift thought break it not, a swifter mean
Shall outstrike thought: but thought will do't, I feel,

Ca daruri, pe de-asupra: trimisul a sosit
La postul meu, şi-acuma la cortul tău descarcă
Averea ce aduse.
ENOBARBU. Ţi-o dăruiesc întreagă!
SOLDATUL. Să nu-ţi baţi joc de mine, oh! Enobarbus, lucrul
Ce-ţi spun adevărat e: ai face dar mai bine
Să scoţi în siguranţă p-aducător din rânduri:
Aş fi facut-o singur, dar trebuie să merg
La treburile mele. Continuă să fie
Un Jove Împăratul.
(Iese soldatul).
ENOBARBU. Mişelul cel mai mare din lume sunt, ş-o simt
Mai mult de cat oricare. Oh! nobile, Antoniu,
Tu mină nesfârşită de bunătăţi, cum oare
Serviciile mele fidele răsplăteai,
Când văd că viclenia-mi-o poleieşti cu aur!
Ah! inima-mi se umflă, şi-amara pocăinţă
O face să plesnească. Zadarnic mă opun;

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

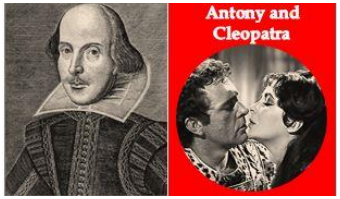

I fight against thee! No: I will go seek
Some ditch wherein to die; the foul'st best fits
My latter part of life.
[Exit.]

190

Voi căuta p-aicea un şanţ cât de murdar
Ca să termin o viaţă de mine feştelită.
(Ies).

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

SCENE VII

Field of battle between the camps.

Alarum. Drums and trumpets. Enter Agrippa and others.
AGRIPPA. Retire, we have engaged ourselves too far:
Caesar himself has work, and our oppression
Exceeds what we expected.
[Exeunt.]
Alarums. Enter ANTONY, and SCARUS wounded.
SCARUS. O my brave emperor, this is fought indeed!
Had we done so at first, we had droven them home
With clouts about their heads.
ANTONY. Thou bleed'st apace.
SCARUS. I had a wound here that was like a T,
But now'tis made an H.
[Retreat afar off.]
ANTONY. They do retire.

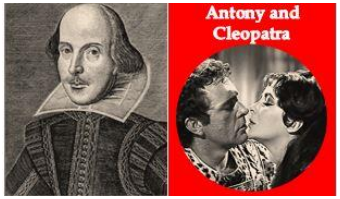
SCENA VII

Un câmp de bătălie între amândouă tabere

Zgomot, – tobe şi trompete. – Intra Agrippa şi alţii
AGRIPPA. Daţi înapoi căci mers-am, tovarăşi, prea departe.
Se oboseşte Cesar. Nu socoteam să fie
Atâta rezistenţă.
(Iese.)
(Zgomot. – Intră Antoniu şi Scarru rănit.)
SCARRUS. Oh! Împărate, astăzi în adevăr luptarăm!
De începeam tot astfel i-am fi gonit acasă
De mult legaţi la ceafă.
ANTONIU. Dar sângele tău curge.
SCARRUS. Aveam aici o rană croită ca un T
Dar a crescut şi-acuma e ca un H

ANTONIU. Îmi pare

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

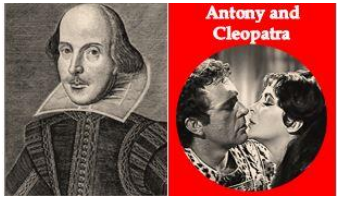

SCARUS. We'll beat'em into bench-holes: I have yet
Room for six scotches more.
Enter EROS.
Eros, They are beaten, sir; and our advantage serves
For a fair victory.
SCARUS. Let us score their backs,
And snatch'em up, as we take hares, behind:
'Tis sport to maul a runner.
ANTONY. I will reward thee
Once for thy spritely comfort, and ten-fold
For thy good valour. Come thee on.
SCARUS. I'll halt after.
[Exeunt.]

Că se retrag.
SCARRUS. Îi facem praf, Domnul meu, am loc
Să mai primesc aicea mai multe lovituri.
(Intră Eros.)
EROS. Sunt biruiţi, stăpâne, şi-al nostru avantaj
Ca o izbândă este.
SCARRUS. Puteam să-i însemnăm
Cu vergi p-a lor spinare, să-i prindem pe la spate
Ca iepurii aleargă, să facem chef şi noi.
ANTONIU. Ai meritat răsplata o dată căci eşti vesel,
Şi înzecit mai mare căci eşti viteaz, să mergem.

SCARRUS. Vin şchiopătând în urma-ţi.
(Ies.)

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

SCENE VIII

Under the walls of Alexandria.

Alarum. Enter ANTONY, in a march; SCARUS, with others.
ANTONY. We have beat him to his camp: run one before.
And let the queen know of our gests. To-morrow,
Before the sun shall see's, we'll spill the blood
That has to-day escaped. I thank you all;
For doughty-handed are you, and have fought
Not as you served the cause, but as't had been
Each man's like mine; you have shown all Hectors.
Enter the city, clip your wives, your friends.
Tell them your feats; whilst they with joyful tears
Wash the congealment from your wounds, and kiss
The honour d gashes whole. [*To Scarus.]* Give me thy hand;
Enter Cleopatra, attended.

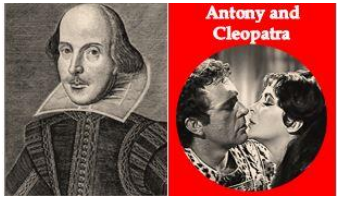
SCENA VIII

Sub zidurile Alexandriei

Zgomot. – Intră Antoniu şi Scarru cu forţele în marş.
ANTONIU. Goniţi, s-au dus la corturi. S-alerge unu iute
Să spuie şi Reginei ce am făcut, şi mâine
Tot sângele acela ce astăzi a scăpat
Îl vom vărsa. Prieteni, vă mulţumesc din suflet,
Purtarea voastră fuse vitează, v-aţi bătut
Nu ca acei ce mie servesc, ci par-că fapta
Era atât a voastră cât şi a mea; cu toţii
Aţi fost ca nişte Hectori. Intraţi dar în cetate
Îmbraţişaţi p-a voastre neveste, pe prieteni;
Le povestiţi ce fapte aţi săvârşit, şi ele
Cu sărutări duioase a voastre răni spala-vor
Şi semnele măreţe vor vindeca. *(Către Scarru.)* Dă-mi mâna,
(Intră Cleopatra.)

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

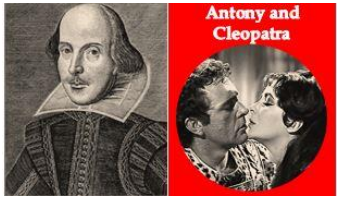
To this great fairy I'll commend thy acts.
Make her thanks bless thee. O thou day o' the world,
Chain mine arm'd neck; leap thou, attire and all,
Through proof of harness to my heart, and there
Ride on the pants triumphing!

CLEOPATRA. Lord of lords I
O infinite virtue, comest thou smiling from
The world's great snare uncaught?
ANTONY. My nightingale,
We have beat them to their beds. What, girl! though grey
Do something mingle with our younger brown, yet ha' we
A brain that nourishes our nerves, and can
Get goal for goal of youth. Behold this man;
Commend unto his lips thy favouring hand;
Kiss it, my warrior: he hath fought to-day

Măreţei Zâne-acuma te voi recomanda:
Cu mulţumiri gingaşe tot este răsplătit.
Oh! tu, lumină scumpă a lumii, cu-al tău braţ
Iubit, încinge-mi gâtul cel înarmat de fier;
Şi zaua de aramă ce pieptul meu păzeşte
Străbate-o, şi întreagă sărind victorioasă
Pe inima-mi t-aşează, bătăile oprindu-i.
CLEOPATRA. Oh! Doamne strălucite, şi-al tuturor stăpân!
Tărie infinită! cu zâmbetul pe buză
Te-ntorci de la a lumii urgie-ngrozitoare!
ANTONIU. Privighetoare dulce, plecat-au la culcare
Cu oasele zdrobite. Să ştii iubită fată,
Că chiar de se găseşte p-alocuri un fir alb
Printre celelalte negre, e totuşi încă tânăr
Cel spirit ce conduce puterea mea zdrobită,
Şi pot cu cel mai tânăr să mă lupt cu bun folos.
P-acest bărbat priveşte-l, pe buza lui atinge
A ta gingaşă mână. Ostaşule sărut-o.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

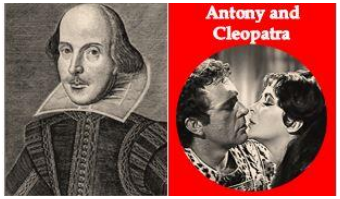

As if a god in hate of mankind had
Destroy'd in such a shape.
CLEOPATRA. I'll give thee, friend,
An armour all of gold; it was a king's.
ANTONY. He has deserved it, were it carbuncled
Like holy Phoebus' car. Gave me thy hand:
Through Alexandria make a jolly march;
Bear our hack'd targets like the men that owe them:
Had our great palace the capacity
To camp this host, we all would sup together,
And drink carouses to the next day's fate,
Which promises royal peril. Trumpeters,
With brazen din blast you the city's ear;
Make mingle with our rattling tabourines;
That heaven and earth may strike their sounds together,
Applauding our approach.
[Exeunt.]

195

Îţi spun că dânsul astăzi ca Zeul coborât
În ciuda omenirii, din ceruri, s-a bătut.
CLEOPATRA. Ţi-oi dărui, amice, armura cea de colo
Întreagă e de aur şi-a fost a unui Rege.
ANTONIU. O merită voinicul, de-ar fi chiar ţintuită
Cu giuvaere scumpe, ca a lui Phaebu sfântul
Car strălucit! Dă-mi mâna; p-în Alexandria astfel
Vom face o plimbare frumoasă s-arătăm
Că suntem din aceia ce ştiu de la războaie
S-aducă căşti turtite; de-ar fi palatul mare
Destul ca să conţină întraga mea oştire,
Am prăznui cu toţii şi am ciocni-mpreună
Spre soarta cea a zilei de mâine, ce promite
A fi primejdioasă. Cornişti dar să cânte;
Suflarea de aramă a sute de trompete
Să sperie-a cetăţii ureche liniştită;
Aceasta, cu bătaia tamburelor va face
Ca cerul şi pământul lovite împreună

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

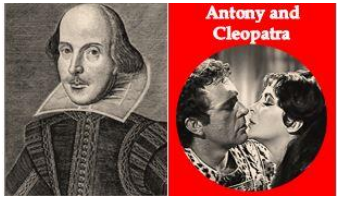

196

S-aplaude a noastră sosire-nvingătoare.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

SCENE IX

Caesar's camp.

Sentinels at their post.

FIRST SOLDIER. If we be not relieved within this hour,
We must return to the court of guard: the night
Is shiny; and they say we shall embattle
By the second hour i' the morn.
Sec. Sold. This last day was
A shrewd one to's.
Enter ENOBARBUS.
ENOBARBUS. O, bear me witness, night,—
THIRD SOLDIER. What man is this?
SECOND SOLDIER. Stand close, and list him.
ENOBARBUS. Be witness to me, O thou blessed moon,
When men revolted shall upon record
Bear hateful memory, poor Enobarbus did

SCENA IX

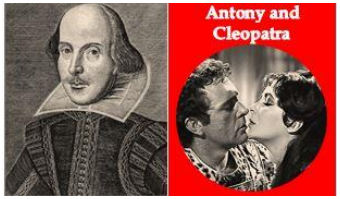
Tabăra lui Cesar

Santinelele la posturile lor. Intră Enobarbu

1-iul SOLD. 'Nainte de o oră de nu ne vor schimba,
Ne vom întoarce iarăşi la camera de gardă;
E luminousă noaptea şi până în zori de zi
Ne vom ciocni se zice.
2-lea SOLD. A fost o zi cam aspră.

ENOBARBU. Fii martoră, oh! noapte.
3-lea SOLD. Ce om o fi acesta?
2-lea SOLD. T-apropie şi ascultă.
ENOBARBU. Şi tu, iubită lună,
Când trădătorii fi-vor huliţi în amintire,
Fii martoră că-n faţa-ţi amar m-am pocăit,

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

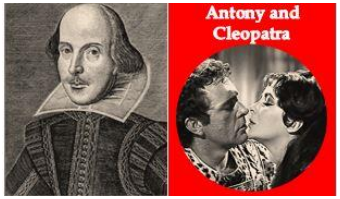
Before thy face repent!
FIRST SOLDIER. Enobarbus!
THIRD SOLDIER. Peace!
Hark further.
ENOBARBUS. O sovereign mistress of true melancholy,
The poisonous damp of night disponge upon me,
That life, a very rebel to my will,
May hang no longer on me: throw my heart
Against the flint and hardness of my fault;
Which, being dried with grief, will break to powder,
And finish all foul thoughts. O Antony,
Nobler than my revolt is infamous.
Forgive me in thine own particular;
But let the world rank me in register
A master-leaver and a fugitive:
O Antony! O Antony!
[Dies.]

1-iul SOLD. E Enobarbu.
3-lea SOLD. Tăcere, ascultă ce mai spune.

ENOBARBU. Oh! lună, tu, stăpână a dorului duioasă
Fă ca pernicioasa a nopţii umezeală
Să moaie-a mele oase; ca viaţa-mi odioasă
În contra voiei mele să nu se mai răscoale
Greu atârnând asupra-mi,—asvîrl-o să se frângă
Pe stânca culpei mele. Iar inima-mi uscată
Cu-atâta pocăinţă să spulbere în aer
Menirea-i vinovată. Antoniu, tu, eşti nobil
Pre cât a fost infamă mârşava mea trădare,
Mă iartă, numai întru cât te priveşte, Doamne.
Iar lumea să mă scrie în condica neştearsă
A cronicei, fugarul, şi trădătorul tău…
Stăpânul meu Antoniu.
(Moare.)

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

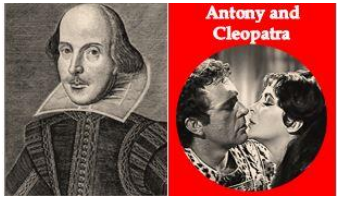
SECOND SOLDIER. Let's speak to him.
FIRST SOLDIER. Let's hear him, for the things he speaks
May concern Caesar.
THIRD SOLDIER. Let's do so. But he sleeps.
FIRST SOLDIER. Swoonds rather; for so bad a prayer as his
Was never yet for sleep.
SECOND SOLDIER.. Go we to him.
THIRD SOLDIER. Awake, sir, awake; speak to us.
SECOND SOLDIER.. Hear you, sir?
FIRST SOLDIER. The hand of death hath raught him. *[Drums afar off.]* Hark! the drums
Demurely wake the sleepers. Let us bear him
To the court of guard; he is of note: our hour
Is fully out.

THIRD SOLDIER. Come on, then; he may recover yet.
[Exeunt with the body.]

2-lea SOLD. Hai să vorbim cu dânsul.
1-iul SOLD. Să-l ascultăm ce zice, căci poate că priveşte
Pe Cesar.
3-lea SOLD. Da, aşa e. Dar doarme mi se pare.
1-iul SOLD. E leşinat, căci omul când doarme nu se roagă
Cum se ruga-adineaori.

2-lea SOLD. Să mergem lângă dânsul.
3-lea SOLD. Deşteaptă-te,—te scoală—zi, Domnule, ceva.
2-lea SOLD. Ascultă-ne, amice.
1-iul SOLD. A morţii mână rece
Atinsu-l-a sărmanul. Ascultă, toba bate.
(Se aude toba.)
Şi-ncet încet deşteaptă pe cei ce-n pat dorm încă.
Să-l ducem în odaie, o fi om însemnat
D-o oră garda noastră s-a terminat.
3-lea SOLD. Să mergem
Căci poate să se scoale.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

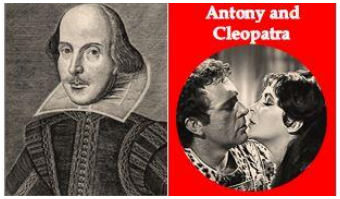

William Shakespeare
Antony and Cleopatra. Antoniu şi Cleopatra. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1893**.

200
(Ies cu corpul.)

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

SCENE X

Between the two camps.

Enter ANTONY and SCARUS, with their Army,
ANTONY. Their preparation is to-day by sea;
We please them not by land.
SCARUS. For both, my lord.
ANTONY. I would they'Id fight i' the fire or i' the air;
We'Id fight there too. But this it is; our foot
Upon the hills adjoining to the city
Shall stay with us:—order for sea is given;
They have put forth the haven:—
Where their appointment we may best discover
And look on their endeavour.
[Exeunt.]
Enter CAESAR, and his Army.
CAESAR. But being charged, we will be still by land,

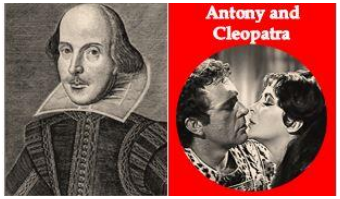
SCENA X

Între amândouă tabere

Antoniu şi Scarrus cu trupele în marş.
ANTONIU. Ei, astăzi se pregătiră pe mare-o-ntâlnire,
Pe ţărm nu le convine.
SCARRUS. Şi-aşa sunt gata, şi-altfel.
ANTONIU. Să vie să se bată în foc de vor, în aer,
Oriunde suntem gata; acesta zic e planul:
Pe dealurile acestea, ce-nconjoară oraşul,
Rămâne pedestrimea să fie la-ndemână;
Poruncile sunt date marinei ce să facă;
Din port deja ieşit-au,—şi mai departe poate
O să vedem mai bine ce încercări vor face.

(Intră Cezar cu trupele în marş).
CESAR. De nu s-aruncă dânşi stăm liniştiţi aicea,

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

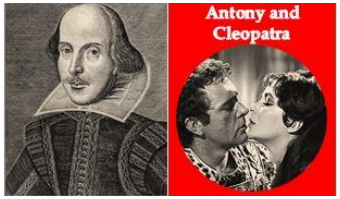

Which, as I take't, we shall; for his best force
Is forth to man his galleys. To the vales,
And hold our best advantage.
[Exeunt.]
Enter ANTONY and SCARUS.
ANTONY. Yet they are not join'd: where yond pine does stand,
I shall discover all: I'll bring thee word
Straight, how'tis like to go.
[Exit.]
SCARUS. Swallows have built
In Cleopatra's sails their nests: the augurers
Say they know not, they cannot tell; look grimly,
And dare not speak their knowledge. Antony
Is valiant. and dejected; and, by starts,
His fretted fortunes give him hope, and fear,
Of what he has, and has not.
[Alarum afar off, as at a sea fight.]

Şi după câte-mi pare, aşa chiar o să fie,
Căci cele mai alese din trupe, pe galere
S-au dus să manevreze. Să ne-ndreptăm spre vale,
Vom fi în siguranţă.
Reintră Antoniu şi Scarrus.
ANTONIU. Nu se uniră încă. La bradul cel de-colo
Mă duc să văd mai bine:şi viu să-ţi spun pe loc
Cum o să meargă lucrul.
(Iese.)

SCARRUS. În pânzele galerei
Ce duce pe Regină făcut-a cuibul său
Albastra rândunică: augurii spun că nu ştiu,—
Că nu pot s-nţeleagă,—privirea lor e tristă,
Şi nu-ndrăznesc să spuie ce au ghicit; Antoniu
O dată este vesel şi-ndată-i negurat
Nesigura ursită continu-l înfioară
Cu temeri şi speranţe ce el pe rând resimte.

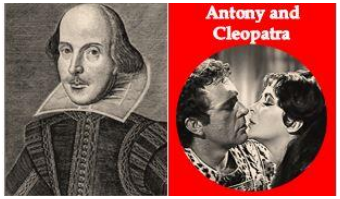
CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

Re-enter ANTONY.
ANTONY. All is lost;
This foul Egyptian hath betrayed me:
My fleet hath yielded to the foe; and yonder
They cast their caps up and carouse together
Like friends long lost. Triple-turn'd whore!'tis thou
Hast sold me to this novice; arid my heart
Makes only wars on thee. Bid them all fly;
For when I am revenged upon my charm,
I have done all. Bid them all fly; begone. *[Exit Scarus.]*
O sun, thy uprise shall I see no more:
Fortune and Antony part here; even here
Do we shake hands. All come to this? The hearts
That spaniel'd me at heels, to whom I gave
Their wishes, do discandy, melt their sweets
On blossoming Caesar; and this pine is bark'd,
That overtopp'd them all. Betray'd I am:
O this false soul of Egypt! this grave charm,—

(Se aude departe un zgomot ca de o bătălie navală.)
ANTONIU. Tot e pierdut acuma! Mârşava Egipteancă
M-înşeală mişeleşte: marina mea vitează
Duşmanului cedează, şi încolo cu toţii
Văd că se-brăţişează şi svârlă-n sus căciuli
Ca vechi amici, de vecuri ce nu s-au întâlnit.
Tu, curvă, schimbătoare de trei ori, m-ai vândut
Acestui spân novice: amărăciunea toată
A inimii asupra-ţi acuma o revărs.—
Le spune dar să fugă; mergi mai iute. *(Iese Scarrus.)*
N-o să mai văd, oh! soare, spledindu-ţi răsărit,
Antoniu şi Fortuna s-au despărţit în veci,
Şi-aci s-au strâns de mână. Vezi unde am ajuns!
Iubirea, ce-nainte mă urmărea cu pasul
Şi pentru care însumi n-am refuzat nimica,
Acuma se topeşte, dulceţa-i revărsând
Pe Cesar ce-nfloreşte, şi se cojeşte bradul
Cel falnic, ce-n pădure pe ceilalţi întrecea

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

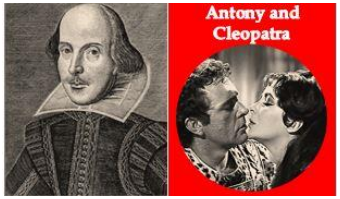
Whose eye beck'd forth my wars, and call'd them home;
Whose bosom was my crownet, my chief end,—
Like a right gipsy, hath, at fast and loose,
Beguiled me to the very heart of loss.
What, Eros, Eros!
Enter CLEOPATRA.
Ah, thou spell! Avaunt!

CLEOPATRA. Why is my lord enraged against his love?
ANTONY. Vanish, or I shall give thee thy deserving,
And blemish Caesar's triumph. Let him take thee,
And hoist thee up to the shouting plebeians:
Follow his chariot, like the greatest spot
Of all thy sex: most monster-like, be shown
For poor'st diminutives, for dolts; and let
Patient Octavia plough thy visage up
With her prepared nails.

204

Ah! falsă Egypteancă cu vrăjile-i fatale
Azi m-a trădat;—acea ce c-o privire numai
M-ar fi pornit departe la noi conquiste, iarăşi
Ştiind să mă recheme c-un semn, p-al cărei piept
Îmi alinam durerea şi cruda oboseală;—
Ca o ţărancă vine, cu cartea măsluită
Mă amăgeşte. Eros ia vin-o-ncoace, Eros.
(Intră Cleopatra.)
Ce, tu, eşti vrăjitoare?—Te du!—Să nu te văd!
CLEOPATRA. De ce p-a ta iubită eşti mânios, Antoniu?
ANTONIU. Ci pieri de lângă mine, de nu vrei să primeşti
Ce ţi se cade astfel, şi astăzi să privezi
Pe Cesar de triumfu-i! Să te ridice-n sus
Să poată să te-admire poporul zgomotos:
În scaunu-i de aur ca cea mai însemnată
Din sexul tău urmează-l; şi pentru o lăscaie
Să poată să te vadă toţi proşti ca p-un monstru:
Octavia răbdătoare să-ţi zgârâie obrazul

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

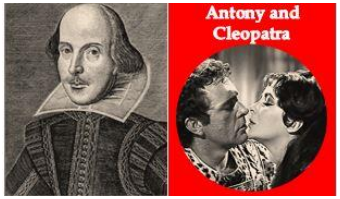

[Exit Cleopatra.]
'Tis well thou'rt gone,
If it be well to live; but better'twere
Thou fell'st into my fury, for one death
Might have prevented many. Eros, ho!
The shirt of Nessus is upon me: teach me,
Alcides, thou mine ancestor, thy rage:
Let me lodge Lichas on the horns o' the moon;
And with those hands, that grasp'd the heaviest club,
Subdue my worthiest self. The witch shall die:
To the young Roman boy she hath sold me, and I fall
Under this plot; she dies for't. Eros, ho!
[Exit.]

205

Cu unghiile-i vopsite: e bine c-ai plecat
(Iese Cleopatra.)
Era mai bine însă de ţii la viaţăîncă,
Să fi căzut victimă mâniei mele; poate
Cruţam alte victime. Ia vin-o-ncoace, Eros,
Am îmbrăcat cămaşa lui Nessus. Oh! Alcides,
Străbunul meu, m-învaţă cum se răzbună Zeii;
Ca să asvârl pe Lichas peste-ale lunii coarne,
Şi cu această mână ce poate buzduganul
Gigant sa-l învârtească, să pot curma o viaţă
Ce fuse strălucită. Peri-va vrăjitoarea
Căci m-a vândut acestui băiat Roman, şi dacă
Mârşava uneltire a lor mă pirde, dânsa
Prin mâna mea muri-va. Dar, Eros, unde eşti?
(Iese.)

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

SCENE XI

Alexandria, Cleopatra's palace.

Enter CLEOPATRA, CHARMIAN, IRAS, and MARDIAN.
CLEOPATRA. Help me, my women! O, he is more mad
Than Telamon for his shield; the boar of Thessaly
Was never so emboss'd.

CHARMIAN. To the monument!
There lock yourself, and send him word you are dead.
The soul and body rive not more in parting
Than greatness going off.

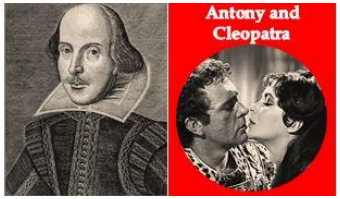
CLEOPATRA. To the monument I
Mardian, go tell him I have slain myself;
Say, that the last I spoke was "Antony,"
And word it, prithee, piteously: hence, Mardian,

SCENA XI

Alexandria. O cameră în palat

Cleopatra, Charmian, Iras, Mardian
CLEOPATRA. Veniţi în ajutoru-mi, femeilor, căci umblă
Chiar mai turbat ca Ajax, când îi răpiră scutul;
Nu cred c-a fost vreo dată mistreţul Thessalian
Mai furios ca dânsul.
CHARMIAN. La monument aleargă,
Te-nchide-n siguranţă şi-apoi răspuns trimite-i
C-ai încetat din viaţă. Nu-i între trup şi suflet
Mai aspră despărţirea ca pentru cel mai puternic
Când fala lui dispare.
CLEOPATRA. La monument să mergem!
Mergi, Mardian, şi spune-i că mi-am luat viaţa;
Că cea din urmă vorbă ce glasul meu de moarte
Grăi a fost „Antoniu". Te rog să bagi de seamă

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

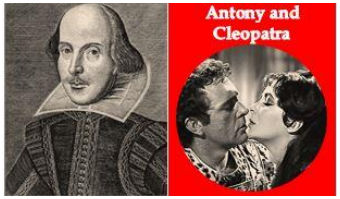

And bring me how he takes my death. To the monument!
[Exeunt.]

207

Să povesteşti cu jale. Acum te du, Mardian;
Vin-înapoi şi spune-mi cum vestea morţii mele
A fost de el primită. La monument m-adastă.
(Ies.)

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

SCENE XII

The same. Another room.

Enter ANTONY and EROS.

ANTONY. Eros, thou yet behold'st me?

EROS. Ay, noble lord.

ANTONY. Sometime we see a cloud that's dragonish,
A vapour sometime like a bear or lion,
A tower'd citadel, a pendent rock,
A forked mountain, or blue promontory
With trees upon't, that nod unto the world
And mock our eyes with air: thou hast seen these signs;
They are black vesper's pageants.

EROS. Ay, my lord.

ANTONY. That which is now a horse, even with a

SCENA XII

O altă cameră.

Antoniu şi Eros.

ANTONIU. Mă vzi acuma, Eros?

EROS. Da, Doamne, negreşit.

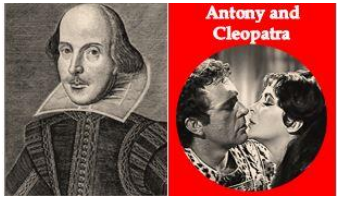
ANTONIU. Ţi s-a întâmplat vreodată să vezi un nor ce are
O formă de balaur, să vezi în cer un abur
Ce seamănă cu leul, cu ursul, c-o cetate
Cu turnuri întărită c-o stâncă spânzurată,
Cu vârful unui munte, sau cu un promontoriu
Albastru-n depărtare cu pomi ce-şi mişcă vârful,
Râzând de cei din lume? — Aceste semne toate
Vedenii născocite de-a serii neagră umbră,
Le-ai vazut?

EROS. Da, Doamne.

ANTONIU. Nălucă vaporoasă.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

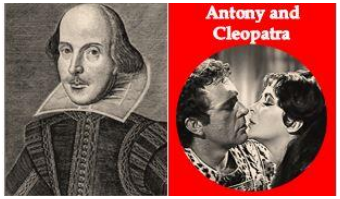
thought
The rack dislimns, and makes it indistinct,
As water is in water.

EROS. It does, my lord.
ANTONY. My good knave Eros, now thy captain is
Even such a body: here I am Antony;
Yet cannot hold this visible shape, my knave.
I made these wars for Egypt; and the queen,—
Whose heart I thought I had, for she had mine;
Which whilst it was mine had annex'd unto't
A million moe, now lost,—she, Eros, has
Pack'd cards with Caesar, and false-play'd my glory
Unto an enemy's triumph.
Nay, weep not, gentle Eros; there is left us
Ourselves to end ourselves.
Enter MARDIAN.
O, thy vilde lady!

209

Ce-n ochii tăi se-mbracă cu forma unui cal,
Cu o gândire numai e sfâşiată-n vânt,
Şi-ndată-şi pierde forma ca picătura-acea
Ce-n apă e turnată.
EROS. Adevărat e, Doamne.
ANTONIU. Ah! credincioase Eros, stăpânul tău chiar este
O formă ca acestea; Antoniu sunt în ochi-ţi,
Dar nu mă simt capabil de-a mai păstra fiinţa
Ce-o vezi, băiete dragă. Facut-am tot războiul
Acesta pentru Egipt, nemernica crăiasă
Cui inima-mi am dat-o, crezând că-n schimb p-al său
De mult mi-l dăruise, pe când pe lângă mine
Iubise alţii, o mie,—cu cartea măsluită
M-a pungăşit cu Cesar, şi mi-a jucat izbânda
Hoţeşte spre triumful rivalului ferice.
Dar nu mai plânge, Eros, căci încă am rămas
Să ne răpunem singuri.
(Intră Mardian.)

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

210

She has robb'd me of my sword.

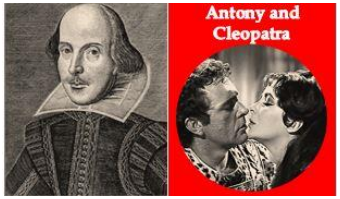
MARDIAN. No, Antony;
My mistress loved thee, and her fortunes mingled
With thine entirely.
ANTONY. Hence, saucy eunuch; peace!
She hath betray'd me and shall die the death.

MARDIAN. Death of one person can be paid but orice,
And that she has discharged: what thou wouldst do
Is done unto thy hand: the last she spake
Was "Antony! most noble Antony!"
Then in the midst a tearing groan did break
The name of Antony; it was divided
Between her heart and lips: she render'd life,
Thy name so buried in her.

ANTONY. Dead, then?

Stăpâna ta mârşavă
Chiar spada-mi a furat-o.
MARDIAN. Antoniu, nu-i aşa
Regina te iubeşte şi-a fost a ei ursită
Strâns cu a ta legată.
ANTONIU. Mă las-în pace;—pleacă
Stropit fără ruşine; căci m-a trădat, jurat-am
Că va plăti cu viaţa.
MARDIAN. O dată numai poate
Să-şi dea viaţa omul; şi dânsa a plătit-o;
Ce vreai să faci cu mâna-ţi, de-a gata ţi se face:
Cuvântul cel din urmă ce spuse-a fost „Antoniu"
„Prea nobile Antoniu", ş-un ah! sfâşietor
A rupt în două vorba „Antoniu", ce, ca frântă
Rămăse între buze şi inima-i nespusă.
Iar viaţa ei şi-a dat-o cu numele-ţi iubit
Înmormântat în sânu-i.
ANTONIU. Atunci e moartă!

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

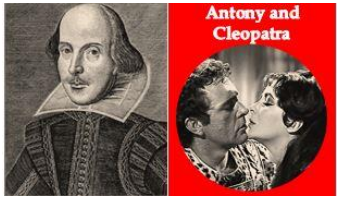

211

MARDIAN. Dead.
ANTONY. Unarm, Eros; the long day's task is done,
And we must sleep. *[To MARDIAN.]* That thou depart'st hence safe.
Does pay thy labour richly; go.
[Exit Mardian.]
Off, pluck off:
The seven-fold shield of Ajax cannot keep
The battery from my heart. O, cleave, my sides!
Heart, once be stronger than thy continent,
Crack thy frail case! Apace, Eros, apace!
No more a soldier: bruised pieces, go;
You have been nobly borne. From me awhile.
[Exit EROS.]
I will o'ertake thee, Cleopatra, and
Weep for my pardon. So it must be, for now
All length is torture: since the torch is out.
Lie down, and stray no farther: now all labour

MARDIAN. Moartă.
ANTONIU. Vom dezarma dar, Eros, a zilei lungă trudă.
S-a terminat acuma şi cată să dormim:
Destul de răsplătit eşti că pleci în siguranţă,
Te du dar. Mă dezbracă şi-mi smulge armătura;
Nici pavăza lui Ajax cu şapte-nvelitori
Nu ar putea să-mi curme a inimii bătaie;
Vă rupeţi dar, oh! coaste, tu, inimă, mai tare
Să fii decât cutia ce te conţine, rupe
Doar coaja cea subţire! Mai iute, Eros, iute.
Dintr-un soldat acuma nimic nu mai rămâne.
Plecaţi bucăţi cinstite,—aţi fost frumos purtate
Mă lasă pentr-o vreme.
(Iese Eros.)
Iubită Cleopatra,
Curând te voi ajunge, şi-ngenunchiat voi cere
Iertare de la tine. Aşa câtă să fie,
Ş-orice întârziere ar fi mai mult un chin.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

212

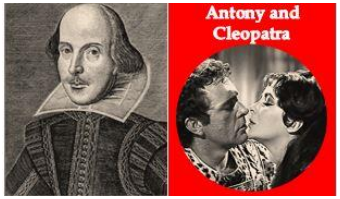
Mars what it does; yea, very force entangles
Itself with strength: seal then, and all is done.
Eros!—I come, my queen:—Eros!—Stay for me:
Where souls do couch on flowers, we'll hand in hand,
And with our sprightly port make the ghosts gaze:
Dido and her AEneas shall want troops.
And all the haunt be ours. Come, Eros, Eros!
Re-enter EROS.

Se stinse a mea torţă şi-aici mă voi culca
Nu pot în rătăcire să umblu mai departe:
De-acuma orice muncă pierdută e, şi forţa
S-ar încurca prin forţă. Regina mea, sosesc
M-aşteaptă.—Eros, Eros! M-aşteaptă zic, iubito;
Pe plaiul cel ferice vom merge mână-n mână
P-în sufletelor celor ce s-odihnesc în pace
Pe iarba înflorită, iar pasu ne uşor
Va face să tresară fantomele bălane;
Didone şi Aeneas vor rămânea uitaţi
Şi verzile tufişuri ne vor ascunde taina.
Ei, Eros, vino, vino!
(Reintră Eros.)

EROS. What would my lord?
ANTONY. Since Cleopatra died,
I have lived in such dishonour that the gods
Detest my baseness. I, that with my sword
Quarter'd the world, and o'er green Neptune's back

EROS. Ce poruncşti, stăpâne?
ANTONIU. Fiindcă Cleopatra, iubita mea, e moartă,
Atât de mizerabil e traiul meu, că Zeii
Urăsc a mea-njosire. Şi azi, eu, ce cu spada-mi
Am împărţit o lume,—ce pe spinarea verde

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

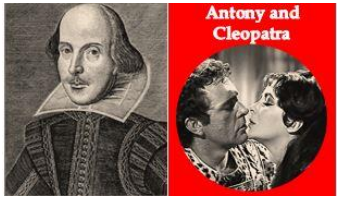
213

With ships made cities, condemn myself to lack
The courage of a woman; less noble mind
Than she which by her death our Caesar tells
"I am conqueror of myself". Thou art sworn, Eros,
That, when the exigent should come,—which now
Is come indeed,—when I should see behind me
The inevitable prosecution of
Disgrace and horror, that, on my command,
Thou then wouldst kill me: do't; the time is come:
Thou strik'st not me,'tis Caesar thou defeat'st
Put colour in thy cheek.

EROS. The gods withhold me!
Shall I do that which all the Parthian darts,
Though enemy, lost aim, and could not?
ANTONY. Eros,
Wouldst thou be window'd in great Rome and see

A lui Neptun cu nave am ridicat oraşe,
M-aş condamna acuma să n-am măcar tăria
Ce-o are o femeie!—Şi-am sufletul mai mic
De cât acea ce spuse, prin moartea sa, lui Cesar
Că iese-nvingătoare din luptă-n ciuda lui!
Un jurământ făcut-ai, tu, Eros, c-or şi când
Va cere trebuinţa, (ce astăzi a sosit),
Când voi vedea în urma-mi năprasnica oroare
Şi ruşinoasa-i soartă că mă gonesc de-aproape,
Da, zic, jurata-i Eros, că orişicând voi cere-o
Mă vei ucide. Fă-o, căci timpul a venit;
Nu mă loveşti pe mine, pe Cesar biruieşti.
Te-mbărbătează dară.
EROS. Să mă ferească Zeii!
Aş săvârşi o faptă ce-a Parthilor săgeată,
Cu toate că duşmanii, nu au putut să facă.
ANTONIU. Ai vrea mai bine, Eros, să stai la o fereastră
În scumpa noastră Roma, şi să priveşti acolo

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

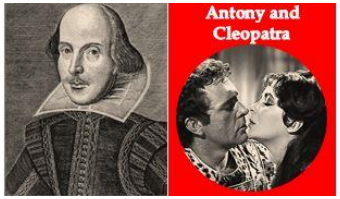

Thy master thus with pleach'd arms, bending down
His corrigible neck, his face subdued
To penetrative shame, whilst the wheel'd seat
Of fortunate Caesar, drawn before him, branded
His baseness that ensued?

EROS. I would not see't.
ANTONY. Come, then; for with a wound I must be cured.
Draw that thy honest sword, which thou hast worn
Most useful for thy country.
EROS. O, sir, pardon me!
ANTONY. When I did make thee free, sworest thou not then
To do this when I bade thee? Do it at once;
Or thy precedent services are all
But accidents unpurposed. Draw, and come.

P-al tău stăpân Antoniu, cu braţe-ncrucişate,
La gât legat cu lanţuri, şi aplecat, expus
Privirii şi insultei, târât-naintea ta,—
Pe când splendiul scaun al duşmanului meu,
Triunfătorul Cesar, ar merge înainte
Pe roţi strălucitoare, pecetluind ruşinea
P-acela ce-l urmează.
EROS. N-aş vrea să văd aceasta!
ANTONIU. Deci vino, căci o rană-mi e singura scăpare,
Şi trage al tău paloş cu care credincios
Ne-ai servit, amice.
EROS. Nu pot, mă iartă, Doamne.
ANTONIU. Ştii bine că atuncea când te-am fost eliberat
Dintr-o robie neagră, că ai jurat pe Zei
Că orişicând voi cere, vei face acest lucru:
Deci fă-o, căci altminteri vei şti c-ntâmplătoare,
Şi neprecugetate au fost în timpii trecuţi
Serviciile tale. Deci trage şi sfârşeşte.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

215

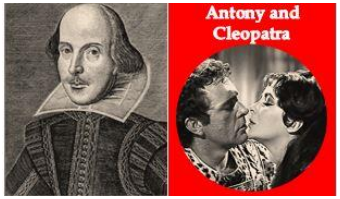
EROS. Turn from me, then, that noble countenance,
Wherein the worship of the whole world lies.
ANTONY. Lo thee!
[Turning from him.]
EROS. My sword is drawn.
ANTONY. Then let it do at once
The thing why thou hast drawn it.
EROS. My dear master,
My captain, and my emperor, let me say,
Before I strike this bloody stroke, farewell.

ANTONY.'Tis said, man; and farewell.
EROS. Farewell, great chief. Shall I strike now?
ANTONY. Now, EROS.
EROS. Why, there then: thus I do escape the sorrow
Of Antony's death.
[Kills himself.]

EROS. Întoarce dar încolo privirea cea măreaţă
La care lumea toată s-a închinat o dată.
ANTONIU. *(Întorcându-se.)* Aşa.

EROS. 'Mi-e sabia trasă.
ANTONIU. Să facă dar îndată
Cel lucru pentru care ai tras-o.
EROS. Domn iubit,
Slăvite Căpitane şi Împărat, mă lasă
'Nainte de a trage fatala lovitură
Să-ţi zic adio.
ANTONIU. Zis-ai, băiete; deci adio.
EROS. Cârmuitor măreţe: adio. Să lovesc?
ANTONIU. Loveşte, Eros.
EROS. Bine.
(Cade pe spadă.)
Evit durerea astfel
De-a omorî p-Antoniu.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

216

ANTONY. Thrice-nobler than myself!
Thou teachest me, O valiant Eros, what
I should, and thou couldst not. My queen and Eros
Have by their brave instruction got upon me
A nobleness in record: but I will be
A bridegroom in my death, and run into't
As to a lover's bed. Come, then; and, Eros,
Thy master dies thy scholar: to do thus
[Falling on his sword.]
I learnt of thee. How! not dead? not dead?
The guard, ho! O, despatch me!
Enter DERCETAS and Guard.

FIRST GUARD. What's the noise?
ANTONY. I have done my work ill, friends: O, make an end
Of what I have begun.

(moare.)
ANTONIU. De trei ori eşti mai nobil
De cât stăpânul tău, Eros, voinice. E o pildă
Ce n-ai putut, tu face, voi face, căci Regina
Şi Eros prin exemplu câştigă un renume
Mai mare decât mine: doresc să semăn însă
În moarte cu un mire, şi am s-alerg voios
Ca la un pat de nuntă. Deci ucenicul tău
În moarte sunt oh! Erosş căci astfel de la tine
Am învăţat.
(cade pe spadă)
Vai! mie, nu mor, Vai! nu mor încă!
Să vie garda iute! Veniţi să mă sfârşiţi!
(Intră Dercetas cu garda.)
1-iul GARD. Ce-i zgomotul acesta?
ANTONIU. Greşit-am treaba aceasta, sfârşiţi, vă rog, prieteni,
Ce-i început de mine.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

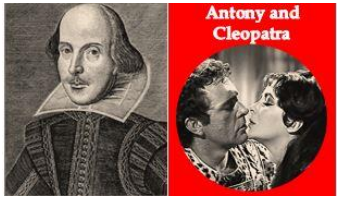
SECOND GUARD. The star is fall'n.
FIRST GUARD. And time is at his period.
All. Alas, and woe!
ANTONY. Let him that loves me strike me dead.
FIRST GUARD. Not I.
SECOND GUARD. Nor I.
THIRD GUARD.. Nor any one.
[Exeunt Guard.]
DERCETAS. Thy death and fortunes bid thy followers fly.
This sword but shown to Caesar, with this tidings,
Shall enter me with him.
Enter DIOMEDES.

DIOMEDES. Where's Antony?
DERCETAS. There, Diomed, there.
DIOMEDES. Lives he?
Wilt thou not answer, man?
[Exit Dercetas.]

2-lea GARD. Se stinse un luceafăr.
1-iul GARD. Cu el sfârşeşte veacul.
TOŢI. Vai! ce nenorocire!
ANTONIU. Acel ce mă iubeşte să-mi dea dorita moarte.
1-iul GARD. Nu pot să fac aceasta.
2-lea GARD. Nici eu.
3-lea GARD. Nu poate nimeni.
(Iese garda.)
DERCETAS. Sfârşitul tău cel jalnic p-urmaşii tăi învaţă
Să fugă de la tine: voi arăta lui Cesar,
Această spadă numai ducându-i trista veste
Şi am să fiu îndată primit cu bucurie.
(Intră Diomedes.)
DIOMEDES. Antoniu unde-i?
DERCETAS. 'Colo, priveşte-l, Diomedes.
DIOMEDES. Trăieşte, spune-mi iute? Dar, omule, răspunde.
(Iese Dercetas.)

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

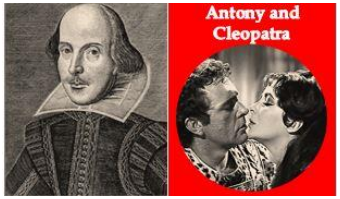

ANTONY. Art thou there, Diomed? Draw thy sword, and give me
Sufficing strokes for death.
DIOMEDES. Most absolute lord,
My mistress Cleopatra sent me to thee.
ANTONY. When did she send thee?
DIOMEDES. Now, my lord.
ANTONY. Where is she?
DIOMEDES. Lock'd in her monument. She had a prophesying fear
Of what hath come to pass: for when she saw—
Which never shall be found—you did suspect
She had disposed with Caesar, and that your rage
Would not be purged, she sent you word she was dead;
But fearing since how it might work, hath sent
Me to proclaim the truth; and I am come,
I dread, too late.

ANTONIU. Vai! tu eşti, Diomedes? Ia spada ta, loveşte
Să pot muri în fine.

DIOMEDES. Ah! Doamne, prea puţin
Trimisu-m-a stăpâna Cleopatra-ncoace.
ANTONIU. Când oare te trimise?
DIOMEDES. Chiar adineaori, Doamne.
ANTONIU. Dar spune-mi unde este?
DIOMEDES. În monument închisă.
A fost cuprinsă parcă d-un fel de prevestire
De ce o să se-ntâmple; îndată ce-a văzut
C-o bănuieşti de faptul că s-a unit cu Cesar
(Un gând ce niciodată nu trebuia să-ţi vie)
C-urgia ta cumplită nu va fi împăcată,
Trimis-a trista veste că a murit; pe urmă
Findu-i teamă însă de jalnicul efect
Ce va avea asupra-ţi, aflând-o m-a trimis
Sa-ţi spun tot adevărul:şi am sosit târziu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

ANTONY. Too late, good Diomed: call my guard, I prithee,
DIOMEDES. What, ho, the emperor's guard! The guard, what, ho!
Come, your lord calls!
Enter four or five of the Guard.
ANTONY. Bear me, good friends, where Cleopatra bides;
'Tis the last service that I shall command you.
FIRST GUARD. Woe, woe are we, sir, you may not live to wear
All your true followers out.
All. Most heavy day!
ANTONY. Nay, good my fellows, do not please sharp fate
To grace it with your sorrows: bid that welcome
Which comes to punish us, and we punish it
Seeming to bear it lightly. Take me up:

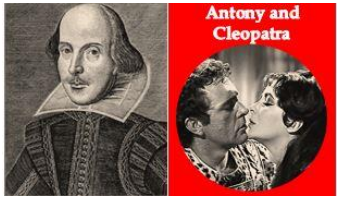
Spre-a mea nenorocire!
ANTONIU. Târziu, oh! Diomedes. Dar cheamă garda mea.

DIOMEDES. Hei! Hei! Să vie garda imperială iute!
Hei! garda, iute, iute! Vă cheamă Împăratul!
(Intră unii din gardă.)

ANTONIU. Duceţi-mă, prieteni, vă rog, la Cleopatra;
E ultimul serviciu ce-aş cere de la voi.
1-iul GARD. Suntem mâhniţi, oh! Doamne, că nu poţi să trăieşti
Ani mulţi ca să-ţi servească ai tăi garzi cu credinţă.

TOŢI. Oh! Zi nenorocită!
ANTONIU. Băieţi nu-mpodobiţi
Năprasnica ursită cu lacrimile voastre,
Cu asta-i mulţumită: din contra să primim
Voişi ceia ce vine ca să ne pedepsească,
S-o pedepsim prin faptul c-a ei povară ducem

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

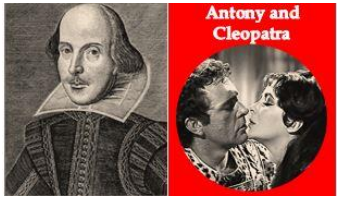

I have led you oft: carry me now, good friends,
And have my thanks for all.
[Exeunt, bearing Antony.]

220

Uşor şi fară trudă. Acum mă ridicaţi,
Căci v-am condus adesea; purtaţi-mă prieteni,
Şi pentru osteneală vă mulţumesc din suflet.
(Ies purtându pe Antoniu.)

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

SCENE XIII

The same. A monument.

Enter CLEOPATRA, and her maids aloft, with CHARMIAN and IRAS.

CLEOPATRA. O Charmian, I will never go from hence.
CHARMIAN. Be comforted, dear madam.
CLEOPATRA. No, I will not:
All strange and terrible events are welcome.
But comforts we despise; our size of sorrow,
Proportion'd to our cause, must be as great
As that which makes it.
Enter, below, DIOMEDES.
How now! is he dead?
DIOMEDES. His death's upon him, but not dead.
Look out o' the other side your monument;
His guard have brought him thither.

SCENA XIII

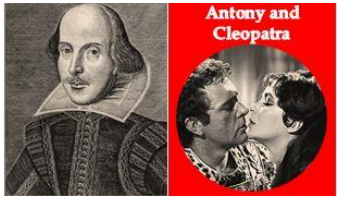
Alexandria. – Monumentul

Cleopatra, Charmian, Iras, sus pe monument

CLEOPATRA. Charmian, niciodată nu voi pleca de-aicea.
CHARMIAN. Fii mângâiată, Doamnă.
CLEOPATRA. Nu, niciodată-n viaţă.
Ne par naturale evenimente stranii,
Şi chiar îngrozitoare, iar orice mângâiere
Despreţuim, măsura mâhnirii trebuie
Să fie potrivită cu răul ce ne vine.
(Intră Diomedes.)
Ce noutăţi aduas-ai, trăieşte ori e mort?
DIOMEDES. S-apropie sfârşitul, dar nu e încă mort.
Pe partea cea opusă a Turnului te uită
Şi vei vedea că-l poartă încoace garda lui.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

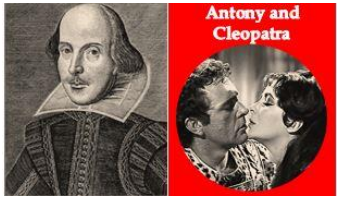
Enter, below, ANTONY, borne by the Guard.
CLEOPATRA. O sun,
Burn the great sphere thou movest in! darkling stand
The varying shore,0′ the world. O Antony,
Antony, Antony! Help, Charmian, help, Iras, help;
Help, friends below; let's draw him hither.

ANTONY. Peace!
Not Caesar's valour hath o'erthrown Antony,
But Antony's hath triumph'd on itself.
CLEOPATRA. So it should be, that none but Antony
Should conquer Antony; but woe'tis so!

ANTONY. I am dying, Egypt, dying; only
I here importune death awhile, until
Of many thousand kisses the poor last
I lay upon thy lips.

(Intră Antoniu purtat de gărzi.)
CLEOPATRA. Ah! soare, arde sfera imensă-n care veşnic
Te învârteşti, şi lasă limanul schimbător
Al lumii să s-afunde în umbră nesfârşită!
Antoniu! oh! Antoniu! Veniţi în ajutoru-mi
Tu, Iras, şi Charmian, şi, voi, ce staţi acolo
Prieteni, ajutaţi-mi să-l ridicăm în sus.
ANTONIU. Taci, vreau să ştie lumea că nu l-a răsturnat
P-Antoniu, valoarea lui Cesar, singur însă
Antonius p-Antoniu l-a biruit.
CLEOPATRA. Chiar astfel
Urma să fie, nimeni p-Antoniu nu putea
Să-l frângă-afară numai de-Antoniu cel mare
Şi-adânc jelesc sfârşitu-ţi.
ANTONIU. Mor, oh! Egipt, mor;
Fac însă să m-aştepte năprasnica peire
Pân-oi lipi pe buza-ţi iubită cea din urmă
A dragostelor noastre trecute, sărutare.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

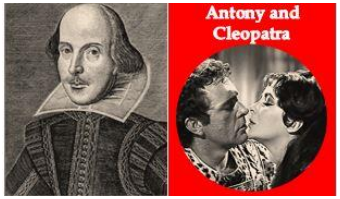
223

CLEOPATRA. I dare not, dear,—
Dear my lord, pardon,—I dare not.
Lest I be taken: not the imperious show
Of the full-fortuned Caesar ever shall
Be brooch'd with me; if knife, drugs, serpents, have
Edge, sting, or operation, I am safe:
Your wife Octavia, with her modest eyes
And still conclusion, shall acquire no honour
Demuring upon me. But come, come, Antony,—
Help me, my women.—we must draw thee up:
Assist, good friends.
ANTONY. O, quick, or I am gone.
CLEOPATRA. Here's sport indeed! How heavy weighs
my lord!
Our strength is all gone into heaviness,
That makes the weight: had I great Juno's power,
The strong-wing'd Mercury should fetch thee up,
And set thee by Jove's side. Yet come a little,—

CLEOPATRA. Nu îndrăznec, iubite, să mă cobor,—mă iartă,
Stăpân prea scump şi dulce, nu pot că m-ar lua,
Şi noi vreau ca parada splendidă a lui Cesar
Victoriosul de-astăzi să fie-mbogăţită;
Căci de au acţiune pumnale, şerpi ş-otrave,
Nevasta ta Octavia cu ochiu-i fecioresc
Şi vocea-i moderată, nu-şi va mări triuful
Bătându-şi joc de mine. Dar vino-Antoniu, vino!
Daţi ajutor, femeilor.—O să te ridicăm.—
Prieteni, ajutaţi-mi.

ANTONIU. Ah! uite, că mă duc.
CLEOPATRA. Petrecerea aceasta e tristă! Cât de greu
Atârnă Domnul nostru! Puterea noastră parcă
Îl trage-n jos făcându-l s-atârne şi mai greu.
De-aş fi Zeiţa Iuno, aş porunci lui Mercur
Pe aripa-i uşoară să te ridice-n aer
Şi-alăturea cu jeţul lui Iove să te-aşeze…

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

Wishers were ever fools,—O, come, come, come;
[They heave Antony aloft to Cleopatra.]
And welcome, welcome! die where thou hast lived:
Quicken with kissing: had my lips that power,
Thus would I wear them out.

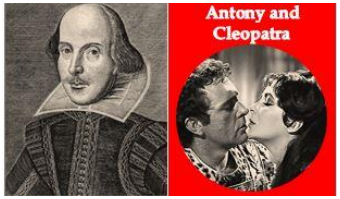
All. A heavy sight!
ANTONY. I am dying, Egypt, dying:
Give me some wine, and let me speak a little.
CLEOPATRA. No, let me speak; and let me rail so high,
That the false huswife Fortune break her wheel,
Provoked by my offence.
ANTONY. One word, sweet queen:
Of Caesar seek your honour, with your safety. O!
CLEOPATRA. They do not go together.

ANTONY. Gentle, hear me:

Dar ce folos să cerem? Trăgeţi-l tot în sus.-
Mai e puţin iubite.—Hai, vin-la mine, vino!
(Îl ridică pe Antoniu.)
În braţele acestea unde-ai trăit, sfârşeşte;
Fii-nsufleţit cu aste duioase sărutări,
Căci de-ar avea puterea să te-nvieze, baza-mi
N-ar înceta din dulcea-i şi amoroasă muncă.
TOŢI. Ce jalnică privire!
ANTONIU. Mor, oh! Egipt, mor!
Dă-mi vin să beau, mă lasă să-ţi mai vorbesc puţin,
CLEOPATRA. Nu, lasă-mă pe mine, şi voi mustra Fortuna
Aşa de greu că roata-şi va frânge ascultând.

ANTONIU. O vorbă, Doamnă dulce: încreinţează viaţa
Ş-onoarea ta lui Cesar. Vai! vai!
CLEOPATRA. Aceste lucruri
Nu pot să stea împreună.
ANTONIU. Încet, încet, m-ascultă:

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

225

None about Caesar trust but Proculeius.

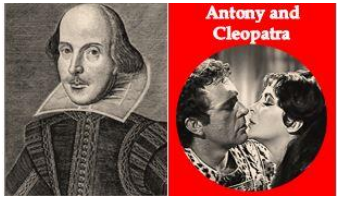
CLEOPATRA. My resolution and my hands I'll trust;
None about Caesar.

ANTONY. The miserable change now at my end
Lament nor sorrow at; but please your thoughts
In feeding them with those my former fortunes,
Wherein I lived the greatest prince o' the world,
The noblest; and do now not basely die,
Not cowardly put off my helmet to
My countryman,—a Roman by a Roman
Valiantly vanquished. Now my spirit is going;
I can no more.

CLEOPATRA. Noblest of men, woo't die?
Hast thou no care of me? shall I abide

Nu te încrede-n nimeni ci-n Proculuiu numai
Din oamenii lui Cesar.
CLEOPATRA. În mâinile acestea
Mă voi încrede numai, şi-n cruda mea voinţă
Nu-n oamenii lui Cesar.
ANTONIU. Să nu deplângi schimbarea ce jalnic înegreşte
Sfârşitul vieţii mele: ci laudă din contra
Memoria cu gândul izbândelor frumoase
Ce mi-au mândrit trecutul; am fost cel mai măreţ
Şi nobil prinţ din lume, nu mor ca un nemernic
Nici ca un laş, iar casca ai mei concetăţeni
Vor scoate-o de pe capu-mi, şi tot rămân Romanul
Ce-i biruit cu cinste de un Roman măreţ
Dar sufletu-mi acuma se duce,—n-am putere
Să mai vorbesc cu tine.
(moare.)
CLEOPATRA. Oh! suflet prea-nălţat!
Cum poţi să mori tu oare? De mine nu-ţi mai pasă?

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

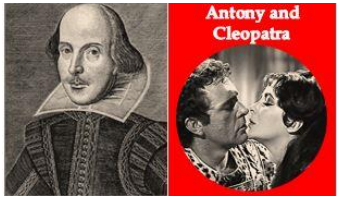

In this dull world, which in thy absence is
No better than a sty? O, see, my women. [Antony dies.
The crown o' the earth doth melt. My lord!
O, wither'd is the garland of the war,
The soldier s pole is fall'n: young boys and girls
Are level now with men; the odds is gone,
And there is nothing left remarkable
Beneath the visiting moon.
[Faints.]

CHARMIAN. O, quietness, lady!
IRAS. She's dead too, our sovereign.
CHARMIAN. Lady!
IRAS. Madam!
CHARMIAN. O madam, madam, madam!
IRAS. Royal Egypt, Empress!
CHARMIAN. Peace, peace, Iras!

Trăi-voi oare-n lume aceasta-ntunecoasă,
Ce-n lipsa-ţi pentru mine nu e decât un grajd
Vedeţi, femei, cum piere din lume o comoară
Nepreţuită! Doamne! Cununa înflorită
A armelor acuma se stinge, şi standardul
Ostaşului s-apleacă; de astăzi înainte
Baieţi, bărbaţi şi fete sunt toate d-o potrivă;
Superioritatea din lume-a dispărut;
Sub luna schimbătoare nimic nu mai există
Mai însemnat, mai jalnic.
(leşină.)
CHARMIAN. Te linişteşte, Doamnă.
IRAS. Vai! vai! şi ea e moartă! Regina noastră moartă.
CHARMIAN. Vorbeşte. Doamnă.
IRAS. Doamnă.
CHARMIAN. Iubita mea Regină.
IRAS. Oh! Egipt! oh! Regină!
CHARMIAN. Taci, Iras, că vorbeşte.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

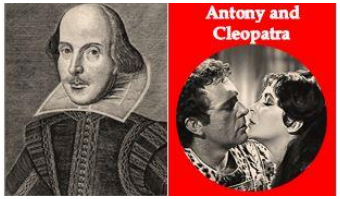

227

CLEOPATRA. No more but e'en a woman, and commanded
By such poor passion as the maid that milks
And does the meanest chares. It were for me
To throw my sceptre at the injurious gods;
To tell them that this world did equal theirs
Till they had stol'n our jewel. All's but naught;
Patience is sottish, and impatience does
Become a dog that's mad: then is it sin
To rush into the secret house of death,
Ere death dare come to us? How do you, women?
What, what! good cheer! Why, how now, Charmian!
My noble girls! Ah, women. women. look.
Our lamp is spent, it's out! Good sirs, take heart:
We'll bury him; and then, what's brave, what's noble,
Let's do it after the high Roman fashion,
And make death proud to take us. Come, away:
This case of that huge spirit now is cold:

CLEOPATRA. Ah! nu mai sunt Regină, ci numai o femeie,
Ce pasiuni mai joase o stăpâneşte astăzi
Mai mult decât pe-o slugă ce mulge vaci şi face
Cea mai murdară slujbă.—Ar fi trebuit să dau
Cu sceptrul meu în Zeii nedrepţi ca să priceapă
C-a fost această lume a noastră mai presus
Decât a lor-nainte, pân-nu-i răpită scula
Cea mai bogată dânşii! Tot e deşertăciune,
Răbdarea-i nebunie şi numai pentru câini
Turbarea e firească. Păcat e oare atuncea
Să intri în locaşul cel tăinuit al morţii
Pân- nu-ndrăzneşte moartea să vie către noi?
Fetelor, ce faceţi? Vă mângâiaţi, nu plângeţi:
De ce mai plângi, Charmian? Iubite mele fete!
Tovarăşe fidele, uitaţi-vă, se stinge
Şi lampa vieţii noastre. Nu plângeţi, Domnii mei;
Să-l îngropăm, prieteni, întâi, şi-apoi pe urmă,
Vom face după uzul cel vechi şi strămoşesc

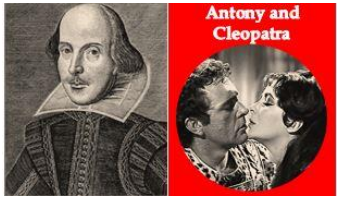
CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

Ah, women. women! come; we have no friend
But resolution, and the briefest end.
[Exeunt; those above bearing off Antony's body.]

Ceea ce se cuvine, şi astfel va fi mândră
Să ne răpească moartea. Veniţi cu mine dar
Căci tocul celui spirit măreţ e rece.
Veniţi, femei, cu mine, căci n-avem alt prieten
Decât voinţa noastră de a sfârşi mai iute.
(Ies, purtând corpul lui Antoniu.)

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

ACT V

SCENE I

Alexandria. Caesar's camp.

Enter CAESAR, AGRIPPA, DOLABELLA, MAECENAS, GALLUS, PROCULEIUS, and others, his council of war.

CAESAR. Go to him, Dolabella, bid him yield:
Being so frustrate, tell him he mocks
The pauses that he makes.
DOLABELLA. Caesar, I shall.
[Exit.]
Enter DERCETAS, with the sword of ANTONY.
CAESAR. Wherefore is that? and what art thou that dar'st
Appear thus to us?
DERCETAS. I am call'd Dercetas:
Mark Antony I served, who best was worthy

ACTUL AL CINCILEA

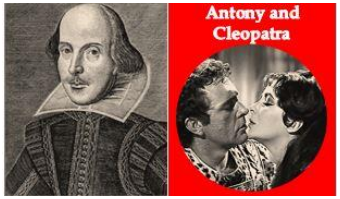
SCENA I

Tabăra lui Cezar înaintea Alexandriei

CEZAR, Dolabella, Agrippa, Mecaenas, Gallu, Proculeiu şi alţii

Cezar. Te du dar, Dolabella, să se predea îi spune;
Înfrângerea lui face orice întârziere
Să-mi fie neplăcută.
DOLABELLA. Mă duc îndată, Cezar.
(Iese Dolabella).
Intră Dercetas cu spada lui Antoniu.
CEZAR. Ce vrea să zică asta?—şi cine este omul
Ce îndrăgeşte astfel să se prezinte aicea?
DERCETAS. Eu mă numesc Dercetas;
Slujeam pe Marcu-Antoniu, bărbatul cel mai demn

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

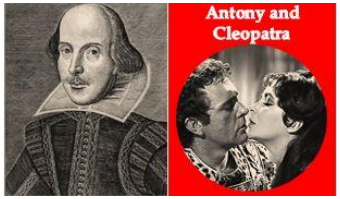
Best to be served: whilst he stood up and spoke,
He was my master; and I wore my life
To spend upon his haters. If thou please
To take me to thee, as I was to him
I'll be to Caesar; if thou pleasest not,
I yield thee up my life.

CAESAR. What is't thou say'st?
DERCETAS. I say, O Caesar, Antony is dead.
CAESAR. The breaking of so great a thing should make
A greater crack: the round world
Should have shook lions into civil streets,
And citizens to their dens: the death of Antony
Is not a single doom; in the name lay
A moiety of the world.

De slujbă credincioasă: cât timp a poruncit
L-am ascultat; viaţa am petrecut-o toată
Lovind în inamicii lui: vrei să mă primeşti
Să te servesc de-acuma? Voi fi un slujitor
Al tău precum înainte am fost al lui Antoniu
De nu primeşti, atuncea în mâinile-ţi măreţe
Predau a mea viaţă.
CEZAR. Ce vorbe sunt acestea?
DERCETAS. Zic, Cezare, c-Antoniu e mort.
CEZAR. Dar când un lucru
Aşa măreţ ca dânsul se frânge, ar trebui
Să facă mai mult zgomot: a sferei pământeşti
Cumplită sfărâmare ar fi făcut pe lei
Pe drum să umble slobozi, pe oamenii să intre
Cu lei în vizuine, căci moartea lui Antoniu
Nu-i o nenorocire din cele ordinare,
Şi numele lui falnic în sine însemna
Chiar jumătatea lumii.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

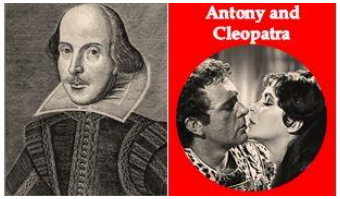
DERCETAS. He is dead, Caesar;
Not by a public minister of justice.
Nor by a hired knife; but that self hand,
Which writ his honour in the acts it did.
Hath, with the courage which the heart did lend it,
Splitted the heart. This is his sword;
I robb'd his wound of it; behold it stain'd
With his most noble blood.

CAESAR. Look you sad, friends?
The gods rebuke me, but it is tidings
To wash the eyes of kings.
AGRIPPA. And strange it is,
That nature must compel us to lament
Our most persisted deeds.
MAECENAS. His taints and honours
Waged equal with him.
AGRIPPA. A rarer spirit never

DERCETAS. Oh! Cezare, pe dânsul
Nu l-a ucis călăul cu fieru-i ruşinos
Nici ucigaşul iarăşi cu fierul cumpărat,
Dar mâna lui cea mândră ce cinstea sa a scris
Pe fiecare faptă ce-a săvârşit în viaţă,
Cu marea vitejie cu inima îi dete
Cea inimă străpunse. Aceasta-i spada li
Din rana-i am furat-o, priveşte, e pătată
Cu sângele-i cel nobil.
CEZAR. Prieteni, auziţi?
Să mă trăznească Zeii de nu-i această veste
Menită chiar să facă pe Împăraţi, să plângă.
AGRIPPA. Ce lucru straniu este că firea noastră strâmbă
Ne place să deplângem ce des am încercat
Noi înşine să facem.
MECAENAS. Cu calităţi ilustre
Prea înjosite vicii în pieptu-i se luptau.
AGRIPPA. Umanitatea încă n-a fost călăuzită

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

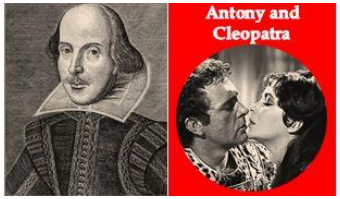
Did steer humanity: but you, gods, will give us
Some faults to make us MENAS. Caesar is touch'd.

MAECENAS. When such a spacious mirror's set before him
He needs must see himself.
CAESAR. O Antony!
I have follow'd thee to this; but we do launch
Diseases in our bodies: I must perforce
Have shown to thee such a declining day,
Or look on thine; we could not stall together
In the whole world: but yet let me lament.
With tears as sovereign as the blood of hearts
That thou, my brother, my competitor
In top of all design, my mate in empire,
Friend and companion in the front of war,
The arm of mine own body, and the heart
Where mine his thoughts did kindle,—that our stars,

De-un suflet aşa nobil: dar celor mai de treabă
Le dă cusururi Zeii ca să rămâie oameni.
Mişcat îmi pare Cezar.
MECAENAS. Privind acea figură
Sumeţă, el desigu se vede reflectat
Ca într-o oglindă tocmai.
CEZAR. Antonius, oh! Antonius,
Urgia mea te-aduse aicea:—Dar adesea,
O bubă rea împungem cu fierul să treacă:
Şi ziua morţii tale eram silit s-o văd,
Sau să te las, eu, altfel să vezi pieirea mea;
Căci nu puteam în lumea cea vastă sta-mpreună
Amar voi plânge însă şi lacrimi voi vărsa
Ca sangele de calde, că tu ce-ai fost un frate
În viaţă pentru mine; un generos rival
În fapte strălucite; şi un tovarăş sincer
La cârma-mpărăţiei; un soţ şi un prieten
În capul bătăliei; al trupului meu tânăr

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

233

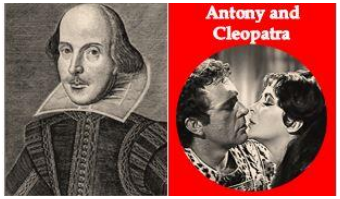
Unreconciliable, should divide
Our equalness to this. Hear me, good friends,—
Enter an Egyptian.
But I will tell you at some meeter season:
The business of this man looks out of him;
We'll hear him what he says. Whence are you?

EGYPTIAN. A poor Egyptian yet. The queen my mistress,
Confined in all she has, her monument,
Of thy intents desires instruction,
That she preparedly may frame herself
To the way she's forced to.

CAESAR. Bid her have good heart
She soon shall know of us, by some of ours.
How honourable and how kindly we

Tu, braţul şi puterea activităţii mele;
Şi inima la care a mea se insipa!
De ce a noastre stele neîmpăcate-n veci
Într-astfel despărţiră a noatră-egalitate?
Mă ascultaţi, prieteni… mai bine vă voi spune
Când va fi altădată mai priincios momentul.
(Intră un vestitor).
Acest om duce-mi pare o veste importantă;
Să-l ascultăm ce spune. De unde vii, amice?
VESTITORUL. Un Egiptean sunt, Doamne. Regina-a mea stăpână,
În monument închisă, (atâta i-a rămas)
Doreşte ca să afle întenţiunea voastră,
Să fie pregătită să ia orice măsură
Ce i se va impune.
CEZAR. Îi spune să se-ncreadă
Curând îi voi trimite prin oamenii mei ştire,
Ce hotărţre blândă luat-am în privinţa-i

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

Determine for her; for Caesar cannot live
To be ungentle.
EGYPTIAN. So the gods preserve thee!
[Exit.]
CAESAR. Come hither, Proculeius. Go and say.
We purpose her no shame: give her what comforts
The quality of her passion shall require,
Lest, in her greatness, by some mortal stroke
She do defeat us; for her life in Rome
Would be eternal in our triumph: go,
And with your speediest bring us what she says,
And how you find of her.
PROCLEIUS. Caesar, I shall.

CAESAR. Gallus, go you along. *[Exit Galius.]* Where's
Dolabella,
To second Proculeius?
ALL. Dolabella!

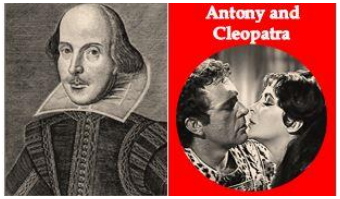
Căci Cezar niciodată nu vrea să fie aspru.

VESTITORUL. În astfel de idee să te conserve Zeii!
(Iese).
CEZAR. Ascultă, Proculeius: te du la ea ; şi spune-i,
Că nu-i fac vreo necinste: dă-i orice mângâiere
Vei crede cuvenită ca să-i alini durerea;
Că-n marea ei mâhnire să nu ne fure prada,
Cu-n act de disperare: căci ea în Roma vie
Ar fi nemuritoare pentru triumful nostrum:
Te du, şi cât de iute să ne aduci răspunsul
Cum ai găsit-o.
PROCULEIU. Cezar, precum doreşti voi face.
(Iese).
CEZAR. Mergi după dânsul, Gallus. Dar unde-i Dolabella?
Să-nlocuiască aicea pe Proculeius.

AGRIPPA. MECAENAS. Vino încoace, Dolabella.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

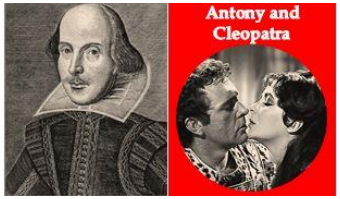
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

CAESAR. Let him alone, for I remember now
How he's employ'd: he shall in time be ready.
Go with me to my tent; where you shall see
How hardly I was drawn into this war;
How calm and gentle I proceeded still
In all my writings: go with me, and see
What I can show in this.
[Exeunt.]

CEZAR. Lăsaţi-l căci acuma
Mi-am şi adus aminte în ce loc l-am trimis:
Curând se va întoarce. Acum veniţi cu mine,
La cortul meu, şi-acolo o să vedeţi şi voi
Cât m-a atras nevolnic să fac acest război;
Cât de lipsit de ură am fost, şi ce scrisori
Trimis-am către dânsul. Veniţi dar să vedeţi,
O să v-arăt destule.
Ies.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

SCENE II

Alexandria. A room in the monuments

Enter CLEOPATRA, CHARMIAN, and IRAS.
CLEOPATRA. My desolation does begin to make
A better life.'Tis paltry to be Caesar;
Not being Fortune, he's but Fortune's knave,
A minister of her will: and it is.great
To do that thing that ends all other deeds;
Which shackles accidents and bolts up change;
Which sleeps, and never palates more the dung,
The beggar's nurse and Caesar's.
Enter to the gates of the monument, PROCULEIUS, GALLUS, and Soldiers.

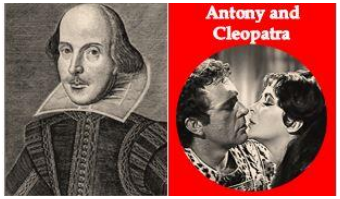
PROCLEIUS. Caesar sends greeting to the Queen of
Egypt;

SCENA II

Alexandria. – O cameră în monument

Cleopatra, Charmian, IRAS.
CLEOPATRA. Din astă disperare a mea îmi pregătesc
O viaţă mai ferice. Nu e nimic nici Cezar
Când nu-i cu el Fortuna, nu este decât sluga
Fortunei schimbătoare, şi-unealta ei pasivă
Iar fapta cea mai mare, aceea este tocmai
Ce toate le sfârşeşte,—ce, orice neajunsuri
Robeşte, şi fereşte de orişice schimbare,—
Ce doarme, trebuinţă nemaiavând de hrana
Pământului, cea doică obştească a lui Cezar
Şi-a celui ce cerşeşte.
(Intră la poarta monumentului Proculeiu, Gallu şi soldaţii).
PROCULEIU. Stăpânul nostru Cezar, salută pe Regina
Egiptului, ş-o roagă să-i spuie ce dorinţe

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

237

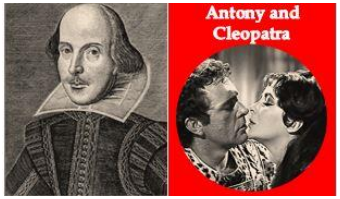
And bids thee study on what fair demands
Thou mean'st to have him grant thee.
CLEOPATRA. What's thy name?
PROCLEIUS. My name is Proculeius.
CLEOPATRA. Antony
Did tell me of you, bade me trust you; but
I do not greatly care to be deceived,
That have no use for trusting. If your master
Would have a queen his beggar, you must tell him,
That majesty, to keep decorum, must
No less beg than a kingdom: if he please
To give me conquer'd Egypt for my son,
He gives me so much of mine own as I
Will kneel to him with thanks.

PROCLEIUS. Be of good cheer;
You're fall'n into a princely hand; fear nothing:

Ar vrea să se-mplinească.

CLEOPATRA. *(Înăuntru)* Răspunde cum te cheama.
PROCULEIU. Sunt Proculeiu, Doamnă.
CLEOPATRA. Antonius o dată
Mi-a fost vorbit de tine, spunându-mi să mă-ncred
Dar tot nu-mi pare bine să m-amăgească unul
Ce n-are trebuinţă credinţă să păstreze.
De vrea stăpânul vostru să vie o Regină
Înaintea-i să cerşească, îi spune c-o Regină,
Să fie potrivită cu rangul ei, nu poate
Să ceară mai puţine decât o împărăţie:
De are dar plăcere să-mi dea Egiptul tot
Cel cucerit de dânsul, azi, pentru fiul meu,
Nu-mi dă decât un lucru ce e al meu, dar totuşi
Cu mulţumire-n faţa-i rămân îngenuncheată.
PROCULEIU. Te-nveseleşte dară, căci n-ai de ce te teme,
În mâini domneşti căzut-ai, cu inima voioasă

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

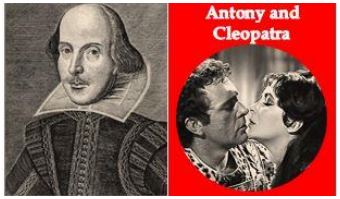
Make your full reference freely to my lord.
Who is so full of grace that it flows over
On all that need: let me report to him
Your sweet dependency; and you shall find
A conqueror that will pray in aid for kindness,
Where he for grace is kneel'd to.
CLEOPATRA. Pray you, tell him
I am his fortune's vassal, and I send him
The greatness he has got. I hourly learn
A doctrine of obedience, and would gladly
Look him i' the face.
PROCLEIUS. This I'll report, dear lady.
Have comfort, for I know your plight is pitied
Of him that caused it.

GALLUS. You see how easily she may be surprised:
[Here Proculeius and two of the Guard ascend the monument by a ladder placed against a window, and, having descended, come

Fă cererea ta dară stăpânului meu, dânsul
Şi întinde bunătatea pe toţi acei ce-o cer.
Mă lasă deci lui Cezar să-i spun că te supui
Voinţei cu blândeţe, şi întrânsul vei găsi
Victoriosul Rege, ce-i mulţumit să ceară
Favoruri de l-aceia ce-n faţă se închină.
CLEOPATRA. Îi spune că sunt sluga Fortunei lui, coroana
De dânsul câştigată i-o dau, că ceas cu ceas
Învăţ a mă supune;şi c-aş fi muţumită
Să-ţi văd chiar în persoană.

PROCULEIU. Aceasta îi voi spune,
Iubita mea stăpână, fii mângâiată, ştiu
Că starea voastră tristă înduioşează astăzi
P-acel ce a adus-o.
GALLU. Vezi cât de lesne este s-o prindem surprinzând-o
(La aceste cuvinte, Proculeiu şi doi din guarzi se urcă în monument pe o scară aşezată la fereastră, şi se pun la spatele Cleopatrei. Unii din

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

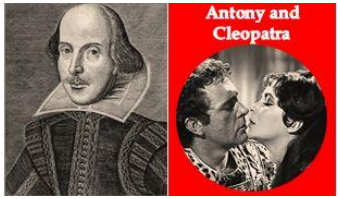
behind Cleopatra. Some of the Guard unbar and open the gates.]
[To Proculeius and the Guard] Guard her till Caesar come.]
[Exit.]
IRAS. Royal queen!
CHARMIAN. O Cleopatra! thou art taken, queen.

CLEOPATRA. Quick, quick, good hands. *[Drawing a dagger.]*
PROCLEIUS. Hold, worthy lady, hold:
[Seizes and disarms her.]
Do not yourself such wrong, who are in this
Relieved, but not betray'd.
CLEOPATRA. What, of death too,
That rids our dogs of languish?
PROCLEIUS. Cleopatra,
Do not abuse my master's bounty by
The undoing of yourself: let the world see
His nobleness well acted, which your death

guarzi deschid poarta monumentului.)
Păziţi-o până vine stăpânul nostru Cezar.

IRAS. Împărătească Doamnă!
CHARMIAN. Eşti prinsă, Cleopatra!
Regina mea eşti prinsă!
CLEOPATRA. Mâini credincioase, iute.
(Scoate un pumnal).
PROCULEIU. Răbdare-opreşte, Doamnă,
(o dezarmează)
Nu fă păcatul ăsta,
Nu eşti deloc trădată, din contrăţi-e scăparea.
CLEOPATRA. Ce! Mi-este refuzată chiar moartea, care scapă
Pe câini de suferiţe.
PROCULEIU. Te rog, oh! Cleopatra
Să nu faci bunătăţii stăpanu-meu ocara
De a te sinucide: din contă, lasă lumea
Să vadă săvârşită mărinimia lui,

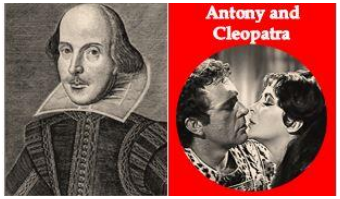
CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

Will never let come forth.
CLEOPATRA. Where art thou, death?
Come hither, come! come, come, and take a queen
Worth many babes and beggars!
PROCLEIUS. O, temperance, lady!
CLEOPATRA. Sir, I will eat no meat, I'll not drink, sir,—
If idle talk will once be necessary,—
I'll not sleep neither: this mortal house I'll ruin,
Do Caesar what he can. Know, sir, that I
Will not wait pinion'd at your master's court;
Nor once be chastised with the sober eye
Of dull Octavia. Shall they hoist me up
And show me to the shouting varletry
Of censuring Rome? Rather a ditch in Egypt
Be gentle grave unto me! rather on Nilus' mud
Lay me stark-nak'd, and let the water-flies
Blow me into abhorring! rather make
My country's high pyramides my gibbet,

Ce-ar rămânea ascunsă prin moartea ta, stăpână.
CLEOPATRA. Ah! Unde eşti, oh! Moarte? Ah! Vino, vino, vino!
Răpeşte p-o Regină ce-acum însemnătate
Nu are decât pruncii or cerşetori în lume.
PROCULEIU. Îţi moderează, Doamnă, durerea ce resimţi.
CLEOPATRA. Nu voi mânca nici hrană, nici, Doamne, nu voi bea:
De este trebuinţă să spun ce am să fac:
Nu-mi voi căta odihna în somn, voi ruina
Mortala-mi locuinţă. Deci facă ce o vrea
Stăpânul vostru Cezar. Da, Domnul meu, să ştii
Că nu voi sta legată în curtea sa vreodată;
Octavia placidă nu va-ndrepta asupra-mi
Privirea sa cea dulce. Ce! Vor să mă ridice
În sus, să mă arate mulţimii zgomotoase
A Romei cea severă? Mai bine în Egipt
Un şanţ mormânt să-mi fie! P-acest nomol iubit
Al Nilului mă-ntindeţi mai bine despuiată;

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

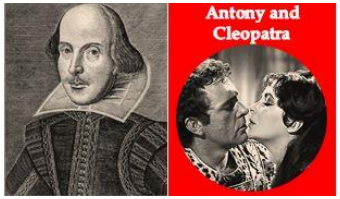
And hang me up in chains!

PROCLEIUS. You do extend
These thoughts of horror further than you shall
Find cause in Caesar.
Enter DOLABELLA.
Dot. Proculeius,
What thou hast done thy master Caesar knows,
And he hath sent for thee: for the queen,
I'll take her to my guard.
Pro, So, Dolabella,
It shall content me best: be gentle to her.
[To CLEOPATRA.] To Caesar I will speak what you shall please
If you'll employ me to him.

De-a muştelor de baltă înţepături umflată
Voi să devin scârboasă; mai bine-ar fi să-mi faceţi
Spânzurătoarea-aicea pe aste piramide
Înalte ce clădiră strămunii mei cei mândri.
PROCULEIU. Stăpână, gândul vostru înfiorat, s-întinde
La temeri ce de gândul lui Cezar sunt departe
(Intră Dolabella).

DOLABELLA. Oh! Proculeius, Cezar e informat de treaba
Ce ai făcut p-aicea, şi m-a trimis în grabă
Ca să te chem la dânsul; în ceea ce priveşte
Pe Doamna, ea rămâne în paza mea.
PROCULEIU. Ei, fie
Cum zici tu, Dolabella, sunt mulţumit că-i astfel.
Fii blând cu dânsa dară— *(către Cleopatra)* Orice
Răspuns lui Cezar
Vrei să trimişi prin mine. Îţi sunt la îndemână
Cu inima întreagă.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

CLEOPATRA. Say, I would die.
[Exeunt Proculeius and Soldiers.]
DOLABELLA. Most noble empress, you have heard of me?
CLEOPATRA. I cannot tell.
DOLABELLA. Assuredly you know me.
CLEOPATRA. No matter, sir, what I have heard or known.
You laugh when boys or women tell their dreams;
Is't not your trick?
DOLABELLA. I understand not, madam.
CLEOPATRA. I dreamt there was an Emperor Antony:
O, such another sleep, that I might see
But such another man!
DOLABELLA. If it might please ye,—
CLEOPATRA. His face was as the heavens; and therein stuck
A sun and moon, which kept their course, and lighted

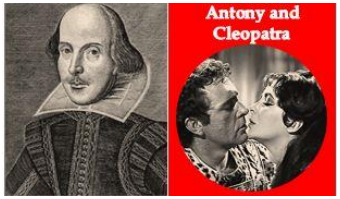
CLEOPATRA. Că voi să mor îi spune.

DOLABELLA. Cinstită-Împărătească, ai auzit de mine.

CLEOPATRA. Nu-mi amintesc nimica.
DOLABELLA. Ai auzit desigur.
CLEOPATRA. Dar domnul meu, ce-ţi pasă ce scriu şi ce aud?
Voi, râdeţi, mi se pare când auziţi femei
Şi băieţei de visuri vorbind,—nu e aşa?

DOLABELLA. Nu înţeleg, stăpână.
CLEOPATRA. Visat-am că o dată, a fost un Împărat
Ce se chema Antoniu. Ah! de-aş putea s-adorm.
Să-l văd o dată încă!
DOLLABELLA. Oh! Doamnă, de-mi permiteţi…
CLEOPATRA. Avea un chip ca cerul, pe care se vedea
Un soare şi o lună ce cursul lor urmau
Şi luminau rotundul cel mic ce este lumea.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

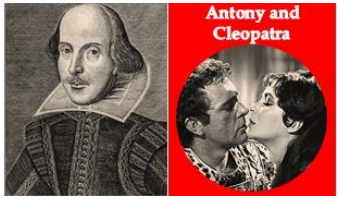
The little O, the earth.
DOLABELLA. Most sovereign creature,—
CLEOPATRA. His legs bestrid the ocean: his rear'd arm
Crested the world: his voice was propertied
As all the tuned spheres, and that to friends;
But when he meant to quail and shake the orb,
He was as rattling thunDERCETAS. For his bounty,
There was no winter in't; an autumn'twas
That grew the more by reaping: his delights
Were dolphin-like; they show'd his back above
The element they lived in: in his livery
Walk'd crowns and crownets; realms and islands were
As plates dropp'd from his pocket

DOLABELLA. Cleopatra!
CLEOPATRA. Think you there was, or might be, such a man
As this I dreamt of?

DOLABELLA. Fiinţă prea înălţată…
CLEOPATRA. Picioarele-i întinse încălecau oceanul;
Îmbăţişa pământul cu braţu-i ridicat;
În glasul lui dulceaţa a notelor iubite
Ce pe-un amic dezmiardă cu cântece, suna;
Când se-ncrunta, pământul întreg se zguduia
Lovit ca de un trăznet; iar dărnicia lui
Era o toamnă lungă în care secerişul
De iarnă n-avea grijă; ca un delfin în valuri
Sălta şi jumătate ieşea de-asupra apei;
Regi îi purtau livreaua şi prinţi încoronaţi;
Din punga lui umflată pica domnii, regate,
Şi insule ca banii.
DORABELLA. Slăvită Cleopatra…
CLEOPATRA. Răspunde, fost-a oare, sau ar putea să fie
Un alt om ca acela de care am visat?

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

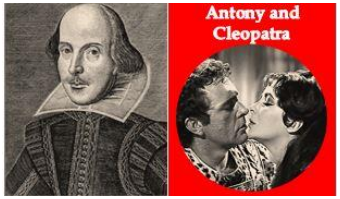
DOLABELLA. Gentle madam, no.
CLEOPATRA. You lie, up to the hearing of the gods.
But, if there be, or ever were, one such,
It's past the size of dreaming: nature wants stuff
To vie strange forms with fancy; yet, to imagine
An Antony, were nature's piece'gainst fancy,
Condemning shadows quite.

DOLABELLA. Hear me, good madam.
Your loss is as yourself, great; and you bear it
As answering to the weight: would I might never
'ertake pursued success, but I do feel,
By the rebound of yours, a grief that smites
My very heart at root.

CLEOPATRA. I thank you, sir.
Know you what Caesar means to do with me?

DOLABELLA. Nu cred, slăvită Doamnă.
CLEOPATRA. Minţit-ai în auzul
A celor făr-de moarte! Dar dacă el există,
Sau dacă vreodată a existat, întrece
A visurilor ţărmuri. Natura nu produce
Fiinţe curioase ca cele ce visăm:—
Cu toate astea, dânsa, când a creat pe-Antoniu
O operă făcut-a ce a întrecut cu mult
Orice închipuire.
DOLABELLA. Mă crede, Doamna mea,
Că pierderea acesta e pentru tine, mare
Prea cât eşti însuţi; şi suferinţa-ţi este
Cu răul potrivită; să nu-mi ajute Zeii
S-ajung s-apuc vreodată izbânzile acelea
Ce-am urmărit în viaşă, de nu simţesc în pieptu-miâ
O jale ce-i pornită din jalea ta adâncă.
CLEOPATRA. Îţi mulţumesc. Ştii oare ce vrea să facă Cezar
Cu mine?

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

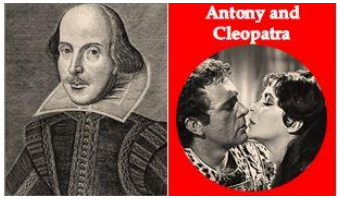
DOLABELLA. I am loath to tell you what I would you knew.
CLEOPATRA. Nay, pray you, sir,—
DOLABELLA. Though he be honourable,—
CLEOPATRA. He'll lead me, then, in triumph?
DOLABELLA. Madam, he will; I know't
[Flourish and shout within,' Make way there: Caesar!
Enter CAESAR, GALLUS, PROCULEIUS, MAECENAS, SELEUCUS, and others of his Train.]
CAESAR. Which is the Queen of Egypt?

DOLABELLA. It is the emperor, madam.
[Cleopatra kneels.]
CAESAR. Arise, you shall not kneel:
I pray you, rise; rise, Egypt.

CLEOPATRA. Sir, the gods
Will have it thus; my master and my lord

DOLABELLA. Mi-e silă să-ţi spun un lucru, Doamnă,
Ce totuşi se cuvine să-l ştii.
CLEOPATRA. Te rog să-mi spui.
DOLABELLA. E plin de cinste—însă…
CLEOPATRA. Mă va lua la Roma cu dânsul în triumf?
DOLABELLA. Aşa va face, Doamnă: o ştiu.
Voci *(Înăuntru)* Voi, faceţi loc
Acolo pentru Cezar.
Intră Cezar, Gallu, Proculeiu, Mecaenas, Seleunus şi urmaşii.
CEZAR. A Egiptului oare
Regină, care este?
DOLABELLA. E împăratul, Doamnă.
(Cleopatra se îngenunchează)
CEZAR. Te scoală, oh! Egipt, nu te vei închina
Înainte-mi, deci te scoală; da, rogu-te, te scoală
Împărătească Doamnă.
CLEOPATRA. A Zeilor voinţă
A fost să fie astfel, oh! Doamne, să mă-nchin

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

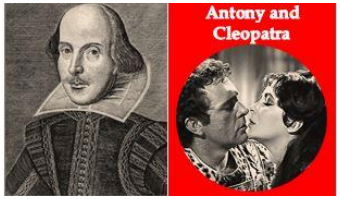
I must obey.
CAESAR. Take to you no hard thoughts:
The record of what injuries you did us,
Though written in our flesh, we shall remember
As things but done by chance.

CLEOPATRA. Sole sir o' the world,
I cannot project mine own cause so well
To make it clear; but do confess I have
Been laden with like frailties which before
Have often shamed our sex.
CAESAR. Cleopatra, know,
We will extenuate rather than enforce:
If you apply yourself to our intents.
Which towards you are most gentle, you shall find
A benefit in this change; but if you seek
To lay on me a cruelty by taking
Antony's course, you shall bereave yourself

Stăpânului meu cată.
CEZAR. Goneşte aceste gânduri,
Căci orice amintire a relelor comise
În contra mea, de tine, cu toate că sunt scrise
Adânc în carnea noastră, le voi privi ca treburi
Întâmplătoare, Doamnă.
CLEOPATRA. Stăpân unic al lumii,
Nu pot expune bine încât să-ţi pară clară
Întreaga-mi apărare; dar pot mărturisi
Că greu sunt apăsată de-acele slăbiciuni
Ce-adeseori ruşine pe sexul meu adus-au.
CEZAR. Vezi şti, oh! Cleopatra, că sunt mai mult dispus
Să-ţi micşorezi greşeala decât s-o înăspresc:
De te-nvoieşti dar, Doamnă, cu înclinarea noastră,
Ce către tine-i plină de blândă amice,
Vei câştiga cu schimbul acesta,—dacă însă
Vrei să comiţi în contra-mi cruzimea de-a urma.
Exemplul lui Antoniu, te vei lipsi prin faptu-ţi

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

Of my good purposes, and put your children
To that destruction which I'll guard them from,
If thereon you rely. I'll take my leave.

CLEOPATRA. And may, through all the world:'tis yours; and we,
Your scutcheons and your signs of conquest, shall
Hang in what place you please. Here, my good lord.
CAESAR. You shall advise me in all for Cleopatra.
CLEOPATRA. This is the brief of money, plate, and jewels,
I am possess'd of:'tis exactly valued,
Not petty things admitted. Where's Seleucus?

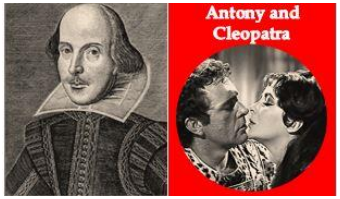
SELEUCUS. Here, madam.
CLEOPATRA. This is my treasurer: let him speak, my lord,
Upon his peril, that I have reserved

De-a mea prietenie, şi pe copiii tăi
Chiar însăţi vei împinge, tu, la peirea-ţi aceea
De care, eu, oh! Doamnă, îi aş feri, de vrei
Să te încrezi în mine. Să ne vedem cu bine.
CLEOPATRA. Poţi merge pretutindeni, căci lumea e a ta!
Noi, pagarea ta suntem, şi-n semn de cucerire
Ori în ce loc îţi place poţi să ne spânzuri, Doamne.

CEZAR. Voi fi condus în toate de-al Cleopatrei bine.
CLEOPATRA. Dând o hârtie. Aici, stăpâne dulce, făcut-a însemnare
De bani, argintărie şi scule ce posed;
Sunt preţuite-ntocmai, afară de mici lucruri
Ce nu vream să se treacă. Seleucu unde este?
SELEUCUS. Aicea sunt, stăpână.
CLEOPATRA. El este păstrătorul;
Să spuie dar pe cinste, stăpâne, de-am oprit
Pe seama mea vreun lucru. Vorbeşte, Seleucus.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

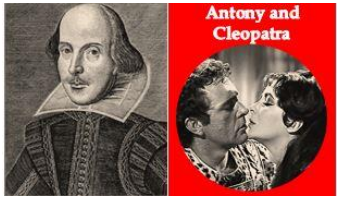
To myself nothing. Speak the truth, Seleucus.
SELEUCUS. Madam,
I had rather seal my lips, than, to my peril,
Speak that which is not.
CLEOPATRA. What have I kept back?
SELEUCUS. Enough to purchase what you have made known.
CAESAR. Nay, blush not, Cleopatra; I approve
Your wisdom in the deed.

CLEOPATRA. See, Caesar! O, behold,
How pomp is follow'd! mine will now be yours,
And, should we shift estates, yours would be mine.
The ingratitude of this Seleucus does
Even make me wild: O slave, of no more trust
Than love that's hired! What, goest thou back? thou shalt
Go back, I warrant thee; but I'II catch thine eyes,
Though they had wings: slave, soulless villain, dog!

SELEUCUS. Pe gura mea aş pune mai bine o pecete,
Decât să spun pe cinste neadevăruri, Doamnă.

CLEOPATRA. Ceva oprit-am oare?
CLEOPATRA. Destul ca să răscumperi
Tot ce ai scris în listă.
CEZAR. Te rog, oh! Cleopatra
Să nu roşeşti, căci însu-mi aprob ce ai făcut
Cu-atâta prevedere.
CLEOPATRA. Vezi, Cezare, priveşte
Cum se închină Pompei: averea mea întreagă
Va fi a ta de-acuma; şi dacă am schimba,
Toţi cei ce te ascultă, chiar mie s-ar supune.
Ah! Nerecunoştinţa aceasta lui Seleucus
Din fire o să mă scoată. Tu, sclav, ce nu păstrezi,
Credinţa decât doară cât timp ţi se plăteşte!
Te dai înapoi acuma? Îţi jur că te vei da

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

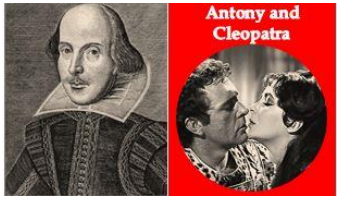
249

O rarely base!

CAESAR. Good queen, let us entreat you.
CLEOPATRA. O Caesar, what a wounding shame is this,
That thou, vouchsafing here to visit me.
Doing the honour of thy lordliness
To one so meek, that mine own servant should
Parcel the sum of my disgraces by
Addition of his envy! Say, good Caesar,
That I some lady trifles have reserved,
Immoment toys, things of such dignity
As we greet modern friends withal; and say,
Some nobler token I have kept apart
For Livia and Octavia, to induce
Their mediation; must I be unfolded
With one that I have bred? The gods! ft smites me

Înapoi şi cu dreptate; dar ochii tăi nemernici
Întâiu şi cu dreptate; dar ochii tăi nemernici
Întâiu din zbor voi smulge. Sclav! Slugă fără suflet!
Şi câine laş şi josnic!
CEZAR. Te-ndură, oh! Regină.
CLEOPATRA. Oh! Cezar, ce ruşine nemaipomenită este,
Când ai bunăvoinţa să vii ca să mă vezi
Făcând atâta cinste smeritei tale roabe,
Să vie-această slugă a mea să mă-negrească
Cu pizma ei scârboasă! Admite, scumpe Cezar,
C-aş fi pus la o parte chiar câteva obiecte
De Doamne, şi-alte fleacuri de mică-nsemnătate,—
Obiecte de acelea ce dăruim adesea
Prietenilor noştri:—admite c-am oprit
Vreun lucru de valoare, să pot să-l dăruiesc
Octaviei sau Liviei, cu care să m-asigur
De-a lor bunăvoinţă;—ar trebui ca lucrul
Să fie dat pe faţă de-un om crescut în casa-mi?

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

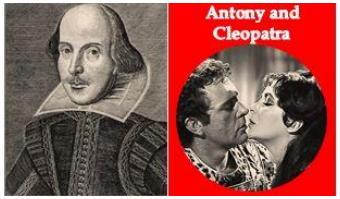
Beneath the fall I have. *[To Seleucus]* Prithee, go hence;
Or I shall show the cinders of my spirits
Through the ashes of my chance: wert thou a man,
Thou wouldst have mercy on me.

CAESAR. Forbear, Seleucus.
[Exit Seleucus.]
CLEOPATRA. Be it known, that we, the greatest, are misthought
For things that others do; and, when we fall,
We answer others' merits in our name,
Are therefore to be pitied.
CAESAR. Cleopatra,
Not what you have reserved, nor what acknowledged,
Put we i' the roll of conquest: still be't yours;
Bestow it at your pleasure, and believe,
Caesar's no merchant, to make prize with you

Pe zei! Ruşinea asta venind după căderea
Grozavă ce o sufăr, zdrobindu-mi-a fiinţa!
(către Seleucus) Te du de lângă mine; scânteia
Stinsă altfel
Va învia-n cenuşă ursitei mele aspre.
De-ai fi un om m-ai plânge.
CEZAR. Supune-te, Seleucu.
(Iese Seleucus).
CLEOPATRA. Cu cât suntem mai falnici, cu-atât să ştii că soarta
Mai aspru ne apasă, căci noi purtăm povara
Greşelilor ce alţii comit.

CEZAR. Oh! Cleopatra,
Nu printre acele lucruri luate în război
Voi trece a ta comoară, nici ce ai arătat
Nici ce-ai oprit pe seama-ţi;—vor fi a tale toate
Şi dă-le cui îţi place. Mă crede, nu vrea Cezar

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

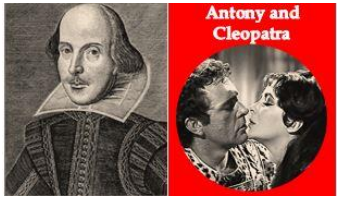
Of things that merchants sold. Therefore be cheer'd;
Make not your thoughts your prisons: no, dear queen;
For we intend so to dispose you as
Yourself shall give us counsel. Feed, and sleep:
Our care and pity is so much upon you.
That we remain your friend; and so, adieu.

CLEOPATRA. My master, and my lord!

CAESAR. Not so. Adieu.
[Flourish. Exeunt Caear and his Train.]
CLEOPATRA. He words me, girls, he words me, that I should not
Be noble to myself: but, hark thee, Charmian.
[Whispers Charmian.]
IRAS. Finish, good lady; the bright day is done,
And we are for the dark.

Neguţător să fie cu tine, şi tocmeală
Să facă pentru lucruri de negustori vândute
Te-nveseleşte dară şi nu fii asuprită
De-nchipuiri urâte căci, scumpa mea Regină
Intenţiunea noastră e să luăm cu tine
Orice orânduială vei porunci chiar însă-ţi
Mănâncă, te-odihneşte şi vei fi îngrijită
De un milos prieten. Adion, Doamna mea.
CLEOPATRA. Oh! Doamne şi stăpâne!
(Se îngenunchează).
CEZAR. Nu astfel, Doamna mea.
(Iese Cezar cu suita).
CLEOPATRA. Mă duce el cu vorba; oh fetelor, mă-nşeală
Cu vorbe, către mine să nu-mi fac datoria
Dar, Charmian, ascultă.
(Îi vorbeşte la ureche).
IRAS. Da, Doamnă, isprăveşte,
Lumina străluncindă se-ntunecă acuma

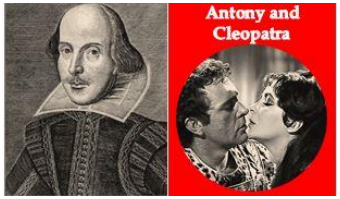
CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

CLEOPATRA. Hie thee again:
I have spoke already, and it is provided;
Go put it to the haste.
CHARMIAN. Madam, I will.
Re-enter DOLABELLA.
Dot. Where is the queen?
CHARMIAN. Behold, sir.
[Exit.]
CLEOPATRA. Dolabella!
DOLABELLA. Madam, as thereto sworn by your command.
Which my love makes religion to obey,
I tell you this: Caesar through Syria
Intends his journey, and within three days
You with your children will he send before:
Make your best use of this: I have performed
Your pleasure and my promise.

Şi ne apucă noaptea.
CLEOPATRA. *(Către Charmian)* Te du acolo, iară
Chiar am vorbit cu dânsul şi totul este gata
Dar spune-i să zorească.
CHARMIAN. Mă duc îndată, Doamnă.
(Reintră Dorabella).
DORABELLA. Regina unde este?
CHARMIAN. Priveşte colo, Doamnă.
(Iese Charmian).
CLEOPATRA. Iar Dorabella?
DORABELLA. Doamnă, supus făgăduielii
Ce din porunca voastră jurat-am să observ,
Viu să vă spun aceasta: că Cezar hotărăşte
Spre Siria să meargă. Până în trei zile dară
Pleca-veţi înainte cu toţi copiii voştri.
Deci fă întrebuinţare de asta cum vei şti.
V-am împlinit dorinţa şi-a mea promisiune.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

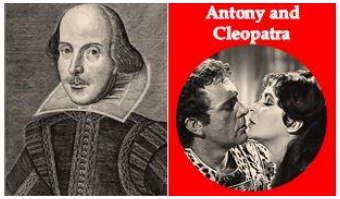
CLEOPATRA. Dolabella,
I shall remain your debtor.
DOLABELLA. I your servant.
Adieu, good queen; I must attend on Caesar.
CLEOPATRA. Farewell, and thanks.
[Exit Dolabella.]
Now, Iras, what think'st thou?
Thou, an Egyptian puppet, shall be shown
In Rome, as well as I: mechanic slaves
With greasy aprons, rules, and hammers, shall
Uplift us to the view; in their thick breaths,
Rank of gross diet, shall we be enclouded,
And forced to drink their vapour.

IRAS. The gods forbid!
CLEOPATRA. Nay,'tis most certain, Iras: saucy lictors
Will catch at us like strumpets; and scald rhymers
Ballad us out o' tune: the quick comedians

CLEOPATRA. Şi eu recunoştinţă îţi sunt datoare-n viaţă.

DOLABELLA. Sunt sluga voastră, Doamnă, căci Cezar vă aşteaptă.
CLEOPATRA. Îţi mulţumesc, adio.
(Iese Dolabella).
Cum ţi se pare, Iras?
Cu mine împreună, ca o păpuşă-n Roma
Adusă din Egipt o să te-arate, dragă;
Meseriaşi pe uliţi cu şorţuri unsuroase
Şi fel de fel de scule în mâini ne vor privi
Şi o să ne înece suflarea le-împuţită
De grosolană hrană, ca într-o abureală
Şi-a lor înăduşeală va trebui să bem.
IRAS. Să ne ferească Zeii!
CLEOPATRA. Aşa va fi desigur.
Şi o să ne întindă lictori neruşinaţi
Ca cum ar fi otrepe; şi cântăreţi obsceni

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

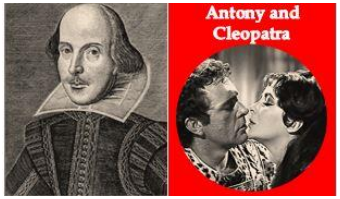

Extemporally will stage us, and present
Our Alexandrian revels; Antony
Shall be brought drunken forth, and I shall see
Some squeaking Cleopatra boy my greatness
I' the posture of a whore.
IRAS. O the good gods!
CLEOPATRA. Nay, that's certain.
IRAS. I'll never see't; for I am sure my nails
Are stronger than mine.
CLEOPATRA. Why, that's the way
To fool their preparation, and to conquer
Their most absurd intents.
Re-enter CHARMIAN.
Now, Charmian!
Show me, my women. like a queen: go fetch
My best attires: I am again for Cydnus,
To meet Mark Antony: sirrah Iras, go.
Now, noble Charmian, we'll dispatch indeed;

Pe străzi cânta vor versuri murdare-asupra noatra;
Păiaţi hazlii pe scenă ne vor improviza
Festinurile noastre, şi vor reprezenta
Umblând beat pe Antoniu, cu un ştrengar obraznic
Făcând pe desfrânata în rolul Cleopatrei.
IRAS. Ferească Zeii, Doamnă!
CLEOPATRA. Îţi spun că este sigur.
IRAS. Nu voi vedea aceasta căci ochii îmi voi scoate
Cu unghiile însă-mi.
CLEOPATRA. E singurul mijloc
De-aţi bate joc de dânşii şi de-ale nimici
Absurda pregătire.—Ei Charmian, venit-ai?
(Intră Charmian).
Acum ca o Regină, femei, mă îmbrăcaţi,
Şi cele mai bogate veştminte le aduceţi,
Precum eram la Cydnu gătită s-întâlnesc
Pe dragul meu Antoniu. Iubită Iras, pleacă:
Şi, Charmian, acuma ne vom grăbi şi noi;

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

255

And, when thou hast done this chare, I'll give thee leave
To play till doomsday. Bring our crown and all.
Wherefore's this noise?
[Exit IRAS. A noise within.]
Enter a Guardsman.
GUARD. Here is a rural fellow
That will not be denied your highness' presence:
He brings you figs.
CLEOPATRA. Let him come in.
[Exit Guardsman.]
What poor an instrument
May do a noble deed! he brings me liberty.
My resolution's placed, and I have nothing
Of woman in me: now from head to foot
I am marble-constant; now the fleeting moon
No planet is of mine.
Re-enter Guardsman, with Clown bringing in a basket.
Guard. This is the man.

Sfârşind această treabă o să-ţi dau voie, dragă,
Să mergi să joci într-una.—Coroana mi-o aduceţi
Şi celelalte toate. Ce zgomot e acela?
(Iese Iras, se aude un zgomot).
(Intră un gard).
GARDUL. Un om de la ţară, ce nu vrea să-l oprim
De a intra-năuntru. Măriei Voastre zice
Că a adus smochine.
CLEOPATRA. Lăsaţi-l dar să intre.
(Iese gardul).
Ce fapte strălucite se săvârşesc adesea
De instrumente vile! El libertate aduce.
Sunt hotărâtă! În mine nu e nicio simţire
De frică femeiască; din cap până-n picioare
Statornică ca piatra nu voi să şovăiesc,
Şi luna schimbătoare nu e planeta mea!
(Reintră gardul cu un ţăran ce aduce un coş).
GARDUL. Acesta este omul.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

CLEOPATRA. Avoid, and leave him.
[Exit Guardsman.]
Hast thou the pretty worm of Nilus there,
That kills and pains not?
CLOWN. Truly, I have him: but I would not be the party that should desire you to touch him, for his biting is immortal; those that do die of it do seldom or never recover.
CLEOPATRA. Rememberest thou any that have died on't?
CLOWN. Very many, men and women too. I heard of one of them no longer than yesterday: a very honest woman, but something given to lie; as a woman should not do, but in the way of honesty: how she died of the biting of it, what pain she felt: truly, she makes a very good report o' the worm; but he that will believe all that they say, shall never be saved by half that they do: but this is most falliable, the worm's an odd worm.

CLEOPATRA. Îl las-aici şi pleacă.
(Iese gardul).
Ai frumuşelul vierme al Nilului acolo
Ce fără chin ucide?
ŢĂRANUL. În adevăr îl am aicea, dar n-aş dori să fiu eu, acela care să-ţi spuie să-l atingi, căci muşcătura lui e nemuritoare, şi cei ce mor de această muşcătură, nu se tămăduiesc niciodată, sau in orice caz foarte rar.
CLEOPATRA. Îţi aduci aminte oare de vreunul ce a murit?

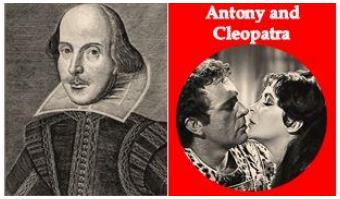
ŢĂRANUL. Foarte mulţi bărbaţi şi chiar femei. Chiar ieri am auzit de una, o femeie foarte cinstită, dar cam obişnuită să mintă, (ceea ce n-ar trebui să facă niciodată o femeie, decât în interesul cinstei), ce fel a murit şi ce durere a simţit. În adevăr spunea foarte mult bine de acest viermişor: dar acela ce se încrede în tot ce spun muierile, niciodată nu va scăpa de jumătate din relele ce vin de la dânsele, dar e sigur c-acest vierme e un vierme foarte ciudat.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

CLEOPATRA. Get thee hence; farewell.
CLOWN. I wish you all joy of the worm.
[Setting down his basket.]
CLEOPATRA. Farewell.
CLOWN. You must think this, look you, that the worm will do his kind.
CLEOPATRA. Ay, ay; farewell.
CLOWN. Look you, the worm is not to be trusted but in the keeping of wise people; for, indeed, there is no goodness in the worm.
CLEOPATRA. Take thou no care; it shall be heeded.
CLOWN. Very good. Give it nothing, I pray you, for it is not worth the feeding.
CLEOPATRA. Will it eat me?
CLOWN. You must not think I am so simple but I know the divell himself will not eat a woman: I know that a woman is a dish for the gods, if the divell dress her not. But, truly, these same whoreson divels do the gods great

CLEOPATRA. Pleacă de-aici. Adio.
ŢĂRANUL. Să-ţi fie de bine cu viermele.
(Ţăranul aşează coşul jos.)
CLEOPATRA. Adio.
ŢĂRANUL. Poţi să te aştepţi, bineînţeles, ca viermele să-şi facă după fire.
CLEOPATRA. Da, da. Adio.
ŢĂRANUL. Bagă de seamă, căci viermele acesta nu se poate încredinţa decât în păstrarea persoanelor cu minte; căci în adevăr nu e nicio bunătate într-însul.
CLEOPATRA. N-ai nicio grijă, o să bag de seamă.
ŢĂRANUL. Foarte bine;—nu-i da nimic să mănânce, căci nu merită nicio hrană.
CLEOPATRA. O să mă mănânce pe mine oare?
ŢĂRANUL. Să nu credeţi că sunt atât de prost încât să nu ştiu că p-o muiere n-o mănâncă nici dracu. Ştiu că femeia e o mâncare demnă chiar de Zei, dacă nu e gătită de dracu, dar ştiu asemenea că aceşti afurisiţi de draci aduc cea mai mare pagubă Zeilor în

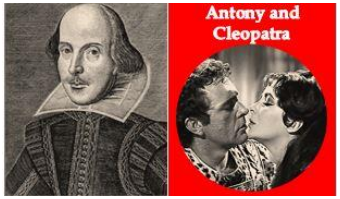
CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

harm in their women; for in every ten that they make, the divels mar five.
CLEOPATRA. Well, get thee gone; farewell.
CLOWN. Yes, forsooth: I wish you joy o' the worm.
[Exit.]
Re-enter IRAS with a rohe, crown, etc.
CLEOPATRA. Give me my robe, put on my crown; I have
Immortal longings in me: now no more
The juice of Egypt's grape shall moist this lip:
Yare, yare, good Iras; quick. Methinks I hear
Antony call; I see him rouse himself
To praise my noble act; I hear him mock
The luck of Caesar, which the gods give men
To excuse their after wrath. Husband, I come:
Now to that name my courage prove my title!
I am fire and air; my other elements
I give to baser life. So; have you done?
Come then, and take the last warmth of my lips.

ceea ce priveşte pe femei, căci din zece ce primesc aceştia, cinci sunt stricate de dracu.
CLEOPATRA. Ei bine, pleacă. Adio.
ŢĂRANUL. Plec să-ţi fie de bine cu viermele.
(Iese ţăranul.)
(Intră Iras, cu coroana, îmbrăcăminte, etc.)
CLEOPATRA. Dă-mi rochia, îmi pune coroana mea pe cap.
Un dor de nemurire d-o data mă cuprinde;
De-acuma niciodată răcoritoarea zeamă
A viţei din Egipt nu-mi va atinge buza
Uscată! Umblă iute, oh! Iras şi grăbeşte.
Aud p-Antoniu, parcă mă cheamă:—da, îl văd,
Că se ridică, parcă, să laude avântul
Cel nobil ce m-împinge:—da, îl aud că-şi râde
De Cesar, şi de-acele izbânde ce Zei adesea
Trimit ca mângâiere acelora, pe care
Îi urgisesc în urmă. Bărbate iată viu—
Prin vitejia-mi dreptul câştig să te chem astfel.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

259

Farewell, kind Charmian, Iras, long farewell.
[Kisses them. Iras falls and dies.]
Have I the aspic in my lips? Dost fall?
If thou and nature can so gently part,
The stroke of death is as a lover's pinch,
Which hurts, and is desired. Dost thou lie still?
If thus thou vanishest, thou tell'st the world
It is not worth leave-taking.

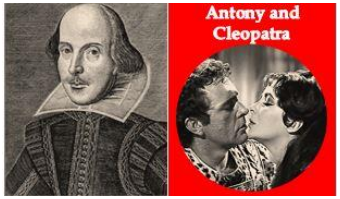
Sunt numai foc şi aer, iar celelalte părţi
Din mine le dau morţii.—Aşa,—aţi isprăvit?
Veniţi dar, de pe buza-mi primiţi cea de pe urmă
Suflare călduroasă. Ah! Charmian, adio.
Un lung adio, Iras.
(le sărută, Iras cade moartă.)
Pe buza-mi e vipera? Cum? Astfel ai căzut?
De poţi atât de lesne să te desparţi de viaţă,
A morţii lovitură e numai ciupitura
Amantului, ce pişcăşi totuşi e dorită!
Zaci-colo nemişcată? Dar astfel dispărând
N-arăţi tu lumii oare prin asta că nu-i demnă
Să-i zici măcar adio?

CHARMIAN. Dissolve, thick cloud, and rain, that I may say,
The gods themselves do weep!
CLEOPATRA. This proves me base:
If she first meet the curled Antony,

CHARMIAN. Vă frângeţi, nori, în ploaie
Să pot să zic că Zeii plâng de înduioşare.

CLEOPATRA. Rămas-am de ruşine!—de întâlneşte dânsa
'Nainte-mi pe Antoniu cu părul creţ, acesta

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

260

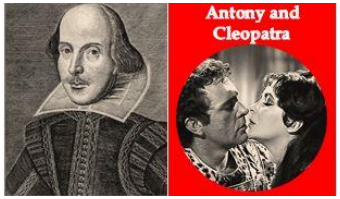
He'll make demand of her, and spend that kiss
Which is my heaven to have. Come, thou mortal wretch,
[To an aspy which she applies to her breast.]
With thy sharp teeth this knot intrinsicate
Of life at once untie: poor venomous fool,
Be angry, and despatch. O, couldst thou speak,
That I might hear thee call great Caesar ass
Unpolicied!

CHARMIAN. O eastern star!
CLEOPATRA. Peace, peace!
Dost thou not see my baby at my breast,
That sucks the nurse asleep?
CHARMIAN. O, break! O, break!
CLEOPATRA. As sweet as balm, as soft as air, as gentle,—
O Antony!—Nay, I will take thee too:
[Applying another asp to her arm.]

Va întreba de mine, şi dânsa va primi
Cea sărutare dulce ce mi-ar deschide cerul.
(Către vipera ce şi-o pune pe sân.)
Fatală lighioană cu dinţi-ţi ascuţiţi,
Vin-să desfaci mai iute al vieţii gingaş nod.
Sărmană jucărie umplută cu otravă,
Te-nfuriază iute. Ah! de-ai putea vorbi
Să te aud lui Cezar zicând că-i un măgar
Lipsit de politeţe.
CHARMIAN. Oh! Stea Răsăriteană!
CLEOPATRA. Tăcere!—nu vezi culcat pe sânul meu
Pe pruncul care suge s-adoarmă p-a sa maică?

CHARMIAN. Oh! inimă, te frânge!
CLEOPATRA. E dulce ca un balsam… răcoritor ca vântul…
Mai lin e… oh! Antoniu! De ce să mai aştept?
(Mai pune o viperă pe braţ.)
Oh! vin-şi tu, mai vino…

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

261

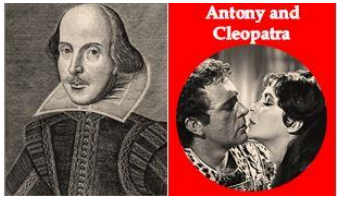
What should I stay—
[Dies.]
CHARMIAN. In this vile world? So, fare thee well.
Now boast thee, death, in thy possession lies
A lass unparallel'd. Downy windows, close;
And golden Phoebus never be beheld
Of eyes again so royal! Your crown's awry;
I'll mend it, and then play.
Enter the Guard, rushing in.

FIRST GUARD. Where is the queen?
CHARMIAN. Speak softly, wake her not.
FIRST GUARD. Caesar hath sent—
CHARMIAN. Too slow a messenger.
[Applies an asp.]
O, come apace, despatch! I partly feel thee.
FIRST GUARD. Approach, ho! All's not well: Caesar's beguiled.

(Cade pe un pat şi moare.)

CHARMIAN. Ce fac în lumea asta, eu, singură? Adio!
Fălește-te, oh! moarte, căci în păstrarea-ţi zace
O fată fără seamăn. Vă-nchideţi, oh! ferestre
Duioase, căci pe Phaebus nu-l vor privi vreodată
Lumini aşa frumoase.—Să-ţi îndepărtez coroana.
Şi-apoi la joc voi merge.
(Îi închide ochii şi îndepărtează îmbrăcămintea, etc.)
(Intră garda.)
1-iul GARD. Regina unde este?
CHARMIAN. Încet, că se deşteaptă.
1-iul GARD. Suntem trimişi de Cesar.
CHARMIAN. Venit-aţi prea încet.
(Ia o viperă.)
Ah! vino, iute, iute! Simt muşcătura ta.
1-iul GARD. Veniţi cu toţi aicea; au înşelat pe Cesar.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

SECOND GUARD. There's Dolabella sent from Caesar; call him.
FIRST GUARD. What work is here! Charmian, is this well done?
CHARMIAN. It is well done, and fitting for a princess
Descended of so many royal kings.
Ah, soldier!
[Dies.]
Re-enter DOLABELLA.
DOLABELLA. How goes it here?
SECOND GUARD. All dead.
DOLABELLA. Caesar, thy thoughts
Touch their effects in this: thyself art coming
To see perform'd the dreaded act which thou
So sought'st to hinDERCETAS.
[Within] A way there, a way for Caesar!'
Re-enter CAESAR and all his Train, marching.
DOLABELLA. O sir, you are too sure an augurer;

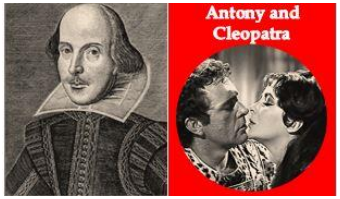
2-lea GARD. Acolo-i Dolabella, trimis de Cesar, cheamă-l.

1-iul GARD. Ce treabă e aceasta? Ce s-a întâmplat, Charmian?

CHARMIAN. Ce s-a făcut e bine şi demn de o Prinţesă
Ce e coborâtoare de la atâţia Regi.
Ostaşule!
(Cade jos şi moare.)
(Intră Dolabella.)
DOLABELLA. Ce oare s-a întâmplat aicea?
2-lea GARD. Sunt moarte.
DOLABELLA. Eat-oh! Cesar, cea ce ai crezut,
Şi ai sosit la vreme să vezi acele lucruri
Ce ai cercat s-împedici.

VOCI. *(Înăuntru.)* Faceţi loc pentru Cesar.
(Intră Cesar cu suita.)
DOLABELLA. Oh! Doamne, întru-aceasta ai fost un prooroc.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

263

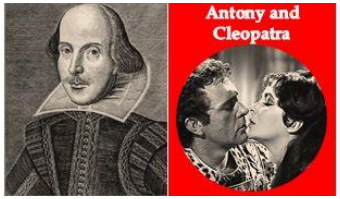
That you did fear is done.
CAESAR. Bravest at the last,
She levell'd at our purposes, and, being royal,
Took her own way. The manner of their deaths?
I do not see them bleed.
DOLABELLA. Who was last with them?
First Guard, A simple countryman, that brought her figs:
This was his basket.
CAESAR. Poison'd, then.
FIRST GUARD. O Caesar,
This Charmian lived but now; she stood and spake:
I found her trimming up the diadem
On her dead mistress; tremblingly she stood,
And on the sudden dropped.
CAESAR. O noble weakness!
If they had swallow'd poison,'twould appear
By external swelling: but she looks like sleep,
As she would catch another Antony

S-a întâmplat acea ce prevedeai cu frică.
CESAR. Vitează pân-în moarte, ea mi-a ghicit menirea!
Şi mândara ei voinţă-şi alese calea bună.
Dar cum murit-au oare căci sângele nu curge?

DOLABELLA. Aicea cel din urmă cu dânsa cine-a fost?
1-iul GARD. Un muncitor şi-atâta ce i-a adus smochine;
Vezi coşul lui acolo.
CESAR. Atunci e otrăvită.
1-iul GARD. Oh! Cesare, Charmian, femeia cea de-colo
Trăita chiar adineaori; eu însumi am văzut-o
Punând la loc coroana pe Doamna sa cea moartă
Sta tremurând o vreme ş-odată a căzut.

CESAR. Măreaţa slăbiciune! De-ar fi luat otravă
Ar trebui să fie pe dinafară semne
De umflătură. Pare să fie adormită,
Şi cată să cuprindă din nou pe un Antoniu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

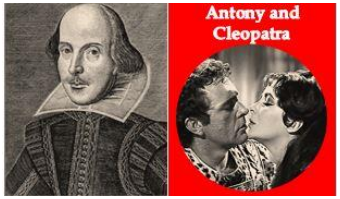
In her strong toil of grace.
DOLABELLA. Here, on her breast,
There is a vent of blood and something blown:
The like is on her arm.
FIRST GUARD. This is an aspic's trail: and these fig-leaves
Have slime upon them, such as the aspic leaves
Upon the caves of Nile.
CAESAR. Most probable
That so she died; for her physician tells me
She hath pursued conclusions infinite
Of easy ways to die. Take up her bed;
And bear her women from the monument:
She shall be buried by her Antony:
No grave upon the earth shall clip in it
A pair so famous. High events as these
Strike those that make them; and their story is
No less in pity than his glory which

În mreaja încântată a graţiilor sale.
DOLABELLA. Pe sânul ei se vede că sângele a curs,
Şi carnea e umflată puţin,—pe braţ asemeni.

1-iul GARD. Aicea văd o urmă de şarpe, şi pe frunza
Smochinelor sunt bale ca acelea ce vipera
În peştera-i adâncă de lângă Nilus lasă.

CESAR. Probabil este dar că astfel a murit,
Căci medicul ei-mi spuse că dese încercări
Făcea de morţi plăcute. O ridicaţi de-aicea,
Şi pe femei asemeni luaţi-le afară.
Alături lui Antoniu să fie îngropată:
Nici un moment în lume nu va acoperi
Pereche-aşa măreaţă. Armata noastră toată
Cu pompă şi paradă cortegiul va urma,
Şi înapoi la Roma se va întoarce iarăşi.
Să vezi oh! Dolabella, căci te însărcinez

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

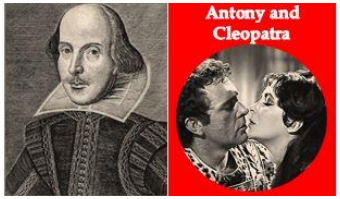

Brought them to be lamented. Our army shall
In solemn show attend this funeral,
And then to Rome. Come, Dolabella, see
High order in this great solemnity.
[Exeunt]

De toate privitoare la trista datorie.

FINE

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016

William Shakespeare
Antony and Cleopatra. Antoniu şi Cleopatra. Parallel Texts.
Translated into Romanian by **Scarlat Ion Ghica, 1893**.

266

Contemporary Literature Press

Bucharest University
The Online Literature Publishing House
of the University of Bucharest

A Manual for the Advanced Study of *Finnegans Wake*
in One Hundred and Twenty-Three Volumes
Totalling 35,000 pages
by C. George Sandulescu and Lidia Vianu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro

Holograph list of the
40 languages
used by James Joyce
in writing *Finnegans Wake*

You can dowlnoad our books for free,
including the full text of *Finnegans Wake* line-numbered, at
http://editura.mttlc.ro/ , http://sandulescu.perso.monaco.mc/

Director
Lidia Vianu

Executive Advisor
C. George Sandulescu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
The University of Bucharest. 2016